

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ



58'inci Birleşim 14 Ocak 2017 Cumartesi



(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	1058
II.- GELEN KÂĞITLAR	1062
III.- YOKLAMALAR	1137,1196,1228
IV.- AÇIKLAMALAR	1069,1070,1084,1092,1096, 1104,1107,1109, 1112,1119, 1123,1128,1148,1169,1186, 1187,1189,1202,1214,1218, 1228,1234,1237,1243,1245, 1253,1257
1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın gündem dışı konuşma için söz vermemek yönündeki tutumuna ilişkin açıklaması	1069:1070
2.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın acele ve Genel Kurula duyurulmasında zaruret görülen hâller ortaya çıkması durumunda müspet bir tutum takınacağına inandığına ilişkin açıklaması	1070:1071
	1047

- 3.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'da ekonomik dengenin düzene girmesi ve ihracatın tekrar hayat bulması için Yayladağ Sınır Kapısı'nın açılmasının elzem olduğuna ilişkin açıklaması 1071
- 4.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, görüşmelerine devam edilen Anayasa değişikliği teklifinin Türkiye'nin hangi sorununu çözeceğini öğrenmek istediğine ve bu değişikliğin Genel Kurulda oylanmasının bile Türkiye'yi Orta Çağ karanlığına sürükleyeceğine ilişkin açıklaması 1071
- 5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, rakamların Türkiye'nin hem siyasi hem ekonomik hem de demokrasi açısından ne denli korkunç bir duruma geldiğini gösterdiğine ve AK PARTİ'nin gündeminde sadece başkanlık sistemi olduğuna ilişkin açıklaması 1072
- 6.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, bugün ülkede yaşanmakta olan istikrarsızlığın bizatihi sebebinin halkın gündeminden kopuk AKP Hükûmeti olduğuna ilişkin açıklaması 1072
- 7.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, Anayasa değişikliği teklifi geçerse Meclisin mezara, demokrasinin tarihe gömüleceğine ve en kısa zamanda geri çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 1072
- 8.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Başkomutanın bir partinin genel başkanı olduğu bir ülkede Silahlı Kuvvetler ile komutanların durumunun ne olacağını öğrenmek istediğine ve yol yakinken bu tekçi anlayıştan vazgeçilmesi çağrısında bulunduğu ilişkin açıklaması 1073
- 9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, milleti anlayamayan ve ülkeyi tanıyamamış bazı kesimlerin bu Anayasa değişim paketini asılsız eleştirdiklerine ve milletin bu Anayasa değişikliğine sahip çıkacağına yürekten inandığına ilişkin açıklaması 1073
- 10.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, son günlerde dövizde yaşanan hareketliliğin Türkiye ekonomisinin hukuk dışı ve demokratik olmayan denetimsiz bir politikayı kaldırmadığını çok net olarak gösterdiğine ve belirsiz bir "üst akıl" söyleminin sürdürüldüğüne ilişkin açıklaması 1073:1074
- 11.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, başkanlık sistemi görüşmeleri devam ederken siyasi baskının dozunun giderek artırıldığına ve Tarsus Gençlik Kolları ile Silifke Gençlik Kolları üyesi bazı gençlerin gözaltına alınmalarına ilişkin açıklaması 1074
- 12.- Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, bu Anayasa değişikliğiyle gelecekteki sorunların çözümünün hedeflendiğine ve bazı kesimlerin gerçekleri görmemek noktasındaki ısrarlarını yanlış bulduğuna ilişkin açıklaması 1074

- 13.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ'ın, bu Anayasa değişikliğiyle ilgili iki başlıktan soyut olarak söz etmenin halkı yanıltmaya yönelik davranışlar olduğuna ilişkin açıklaması 1074
- 14.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, devletin dinini öğrenmek ve yaşamak isteyenlere bu imkânı doğrusuyla vermek zorunda olduğuna ilişkin açıklaması 1075
- 15.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop-Ayancık yolunun Genze mevkinde 18 Kasım 2016 tarihinde meydana gelen heyelan nedeniyle yapılan çalışmalar hakkında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından bilgi almak istediğıne ilişkin açıklaması 1075
- 16.- İstanbul Milletvekili Hasan Sert'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın Türk milletini suçlayıcı sözlerini ve onu savunmaya çalışanları kınadığına ilişkin açıklaması 1075
- 17.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Türkiye'nin Suriye konusundaki dış politikasına ilişkin açıklaması 1076
- 18.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölümünün 94'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 1076
- 19.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin neden fırsata çevrildiğini, OHAL'in ne zaman kaldırılacağını ve getirilecek Anayasa değişikliğinin sonuçlarının neler olacağını öğrenmek istediğıne ilişkin açıklaması 1076
- 20.- Bursa Milletvekili Bennur Karaburun'un, Anayasa değişiklik teklifiyle düzenlenen Cumhurbaşkanlığı sisteminin kurumsallaşan vesayet yerine kurumsallaşan millet iradesini getirdiğıne ilişkin açıklaması 1077
- 21.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, FETÖ'yle mücadelenin en kapsamlı şekilde devam etmesi ama adil olması ve mağduriyetlere yol açmaması gerektiğıne ilişkin açıklaması 1077:1078
- 22.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölümünün 94'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 1078
- 23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, terörle mücadelede yürütülen operasyonlar kapsamında Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediğıne ve Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölümünün 94'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 1078:1079
- 24.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölümünün 94'üncü yıl dönümüne ve Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediğıne ilişkin açıklaması 1084

25.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'a yönelik kürsüyü kullanma ve siyaset yapma özgürlüğünün kısıtlanmasını kabul etmelerinin mümkün olmadığına ve bu nedenle HDP Grubu olarak bugünkü birleşimde söz haklarını kullanmayacaklarına ilişkin açıklaması

1092:1093

26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ermeni soykırımı olduğu iddiasının Türk milletine yapılacak en büyük hakaret olduğuna ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konudaki tavırlarının her zaman net olduğuna ilişkin açıklaması

1096

27.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, millete karşı hakareti hiçbir vatandaşın ve hiçbir milletvekilinin kabul etmesinin mümkün olmadığına ve Türkiye'ye haksız yere itham edilen konularda AK PARTİ'nin hiçbir zaman duyarsız ve tarafsız kalmadığına ilişkin açıklaması

1096:1097

28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Başbakanın Meclisteki Anayasa değişiklik teklifinde kullanacağı oyu Cenevre müzakerelerinden daha fazla önemsemesini yadırgadığına ilişkin açıklaması

1104

29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

1107

30.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediğine, Hükûmetin, Türkiye'nin gündeminde bulunan sorunlarla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmesi gerekirken bundan imtina etmesini açık bir saygısızlık olarak değerlendirdiğine ilişkin açıklaması

1109

31.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

1110

32.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, billboardlarda İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e ağır hakaretler eden ve yanlış bir hadiseyi nakletmek suretiyle hedef hâline getirenlerin bulunmasını istediklerine ve Meclis Başkanlığının da bu konunun takipçisi olması gerektiğine ilişkin açıklaması

1112:1113

33.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik hareketin tam bir provokasyon olduğuna ve milletvekillerinin itibarına yönelik, gerçeklikle hiçbir ilgisi olmayan, tamamen kışkırtmaya dönük yaklaşımları kınadıklarına ilişkin açıklaması

1113

- 34.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik hareketi kınadıklarına ve Başkanlık Divanının milletvekillerinin itibarının korunması konusunda hassasiyet göstermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 1113
- 35.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Anayasa değişiklik teklifiyle ilgili görüşmelerin mutlaka TRT'den ve başka kanallardan da yayınlanması ve halkın bilgi alma hakkının sağlanması gerektiğine, bunun gerçekleşmemesinin ayıplı bir durum olduğuna ilişkin açıklaması 1119:1120
- 36.- Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'in, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1120
- 37.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1123:1124
- 38.- Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1124
- 39.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, AK PARTİ'nin görüşünün Anayasa'nın ilk 4 maddesinin hiçbir biçimde değiştirilmemesi yönünde olduğuna ilişkin açıklaması 1124:1125
- 40.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1125:1126
- 41.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili herhangi bir değişikliğin söz konusu olmadığına ve Milliyetçi Hareket Partisiyle yapılmış görüşmelerde de bu konunun gündeme gelmediğine ilişkin açıklaması 1128
- 42.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili bazı ifadelerini düzeltmesini ve Başbakanın bununla ilgili bir açıklama yapmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 1129
- 43.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, AK PARTİ Grubu adına konuşan Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın, iktidar partisinin rejim değişikliği konusunda Anayasa'nın değiştirilemez maddelerini değiştirme niyetini açıkça ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması 1129:1130
- 44.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1130:1131

- 45.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Başkanlık Divanı olarak oylamanın Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün amir hükümlerine göre gerçekleştirilmesi hususunda hassasiyet gösterilmesini tekrar talep ettiklerine ilişkin açıklaması 1148
- 46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, oylamaların İç Tüzük'ün 148'inci maddesine göre usulüne uygun bir şekilde yapıldığına ilişkin açıklaması 1148:1149
- 47.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerindeki soru-cevap işleminde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1169
- 48.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması 1186
- 49.- Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması 1187
- 50.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine acil şifalar dilediğine, Milliyetçi Hareket Partisinin yaşadığı acı nedeniyle görüşmelere aktif katılımdan vazgeçmiş olduğuna ve bu şartlarda görüşmelere ara verilmesi yönündeki düşüncelerini paylaşmak istediğine ilişkin açıklaması 1189:1190
- 51.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve bir müddet daha çalışmanın uygun olacağı düşüncesinde olduklarına ilişkin açıklaması 1190
- 52.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşinin çocuklarına ve hayatına kavuşacağını ümit ettiğine ilişkin açıklaması 1190
- 53.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Anayasa değişikliği teklifinin bir iki maddesi dışında bütün oylamalarının İç Tüzük'ün gizli oylama şartlarına göre yapılmadığına, Milliyetçi Hareket Partisinin bir acısı varken, bu gece bir oldubittiyle bu teklifi geçirmeye çalışmayı ahlaki bulmadığına ve oylamanın titizliği konusunda Başkanlığın yüksek refleksini beklediğine ilişkin açıklaması 1202:1203
- 54.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Anayasa değişikliği teklifinin şu ana kadar geçen 14 maddesinde de İç Tüzük'ün 148'inci maddesine uygun bir oylama gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması 1203:1204
- 55.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine acil şifalar dilediğine, ülke tarihindeki en önemli kırılma ve dönüşüm noktalarından birisi bu olan bu Anayasa değişikliği

teklifinde milletvekilini sıradan bir oy verme enstrümanı gibi gören anlayışı şiddetle reddettiğine ve diğer maddelerde konuşma haklarını kullanacaklarına ilişkin açıklaması

1204:1205

56.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 15'inci maddesinin oylamasında tasnif ve ayırım işlemine Genel Kurula verilen arada devam edilmesinin İç Tüzük'e aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

1214:1215

57.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, oylama işlemi bitmeden ara verilerek Başkanlık makamının boş bırakıldığına, bu itibarla yapılan işlemin sakatlandığına ve Başkanlık Divanı üyesi olarak bu işlemin yenilenmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

1218:1219

58.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, oy sayım dökümü ve sonucunun ilanının aynı oturumda yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

1219

59.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle Anayasa'nın 58 ayrı maddesinde düzenleme yapıldığına, bunun yasa yapım tekniğine aykırı olduğuna ve Komisyona iade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

1220:1221

60.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın Kâtip Üyeler hakkındaki ifadeleri nedeniyle kendisine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

1221:1222

61.- Anayasa Komisyonu Sözcüsü Zekeriya Birkan'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili Komisyon tarafından değerlendirme yapılarak izlenilen yöntemin Anayasa'ya, İç Tüzük'e ve teamüllere uygun olduğuna karar verildiğine ilişkin açıklaması

1228

62.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, bütün milletvekillerinin, oturumu yöneten Meclis Başkan Vekillerinin uygulama birliği içinde olmamalarıyla ilgili bir rahatsızlığı olduğuna ilişkin açıklaması

1234:1235

63.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

1237

64.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Genel Kurul çalışmalarının bu kadar uzun süre devam ettirilmesinin insanın bedensel, ruhsal ve zihinsel kapasitesine aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

1238

65.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun konuşmasının yanlış yorumlandığına ilişkin açıklaması

1243:1244

66.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Genel Kurulda yaşandığı iddia edilen ısırtılma olayına ilişkin açıklaması

1245

67.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

1253

68.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, uyarılarının dikkate alınarak Twitter hesabından Genel Kurul çalışmalarıyla ilgili yapılan paylaşımın düzeltilmesine ilişkin açıklaması

1257

69.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Twitter hesabından yapılan paylaşımın aslında doğru bir şekilde yapılmış olduğuna ilişkin açıklaması

1257:1258

70.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, on altı saate yaklaşan bir çalışma süresinin çok sakıncalı olduğuna ilişkin açıklaması

1258:1259

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1070,1110,1113,1118,**1183**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, gündem dışı söz verme yetkisinin oturumu yöneten Meclis Başkan Vekilinde olduğuna ve geçmiş uygulamalarda da Meclisin rutin çalışma günleri dışındaki günlerde çoğunlukla gündem dışı söz verilmediğine ilişkin açıklaması

1070

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

1110

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik provokasyonu yapanları şiddetle kınadıklarına ve bu olayın takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

1113:1114

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonunun Genel Kurul çalışmalarıyla ilgili yayının Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı arasındaki protokol hükümleri gereğine göre yapıldığına ilişkin açıklaması

1118:1119

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

1183

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1079

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1079:1083

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, AKP'li belediyelerin, bakanlıkların ve kamu kurumlarının TÜRGEV ve ÇYDD'ye farklı yaklaşımlarının ve ayrımcılık iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429)

1079:1080

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı maddi ve manevi sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430)

1081:1082

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431)

1082:1083

VII.- ÖNERİLER

1084,1094,1097,1105,

1108,1110,1256

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1084:1092,1094:1095,

1097:1102,1105:1107,

1108,1110

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve arkadaşları tarafından, radyoloji teknisyenlerinin çalışma koşulları ve yaşadıkları sorunların araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

1084:1092,1094:1095

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, Cenevre’de devam eden Kıbrıs kapsamlı çözüm müzakerelerinin değerlendirilmesi amacıyla 14/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

1097:1102,1105:1107,

1108,1110

1256

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 15/1/2017 tarihli birleşiminin saat 14.00 yerine saat 16.00’da açılmasına, 16/1/2017 Pazartesi günü toplanmamasına ilişkin önerisi

1256

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1093,1102,1131,1145,

1155,1223,1242,1250

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

1093

2.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz’ın, İstanbul Milletvekili Yıldız Seferinoğlu’nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

1102:1103

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

1103:1104

- 4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1131:1132
- 5.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1132:1134
- 6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 1134:1135
- 7.- Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1135:1136
- 8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1145:1146
- 9.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1146:1147
- 10.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1155
- 11.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1156:1157
- 12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1223:1224
- 13.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnu Bozkurt'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1242:1243
- 14.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerindeki soru-cevap işleminde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1250

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLAR-DAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1111,1114,1121,1126,1137,
1138,1147,1149,1157,1169,
1184,1187,1187,1191,1196,
1205,1216,1232,1235,1238,
1244,1245,1250,1254,1256,
1259
1111,1114:1118,1121:1123,
1126:1127,1137,1138:1145,
1147:1148,1149:1154,
1157:1169,1169:1183,
1184:1186,1187,1187:1189,
1191:1196,1196:1202,
1205:1214,1216:1218,
1232:1233,1235:1237,
1238:1242,1244:1245,
1245:1250,1250:1253,
1254:1255,1256:1257,
1259:1260

1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 446)

1111

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447)

1111,1114:1118,1121:1123,
1126:1127,1137,1138:1145,
1147:1148,1149:1154,
1157:1169,1169:1183,
1184:1186,1187,1187:1189,
1191:1196,1196:1202,
1205:1214,1216:1218,
1232:1233,1235:1237,
1238:1242,1244:1245,
1245:1250,1250:1253,
1254:1255,1256:1257,
1259:1260

3.- Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 443)

1260

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)

1260

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1222,1224,1228,1229

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun yapım tekniğine aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilemeyeceği yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

1222:1223,1224:1227,1228,
1229:1232

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.04'te açılarak on oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan hakkında verilen mahkûmiyet kararının siyasal bir operasyon olduğuna ve buna karşı bütün milletvekillerinin kendi vekillik hukukları ve vicdanları çerçevesinde ses vermeleri gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 5'inci ölüm yıl dönümüne, Kıbrıs davasının bütün Türk milletinin davası olduğuna ve Cenevre'de devam eden görüşmelerde Kıbrıs davasına halel getirecek hiçbir çözümün kabul edilmemesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 5'inci ölüm yıl dönümüne, Başbakanın Anayasa değişiklik teklifinin görüşmelerini Cenevre'deki Kıbrıs görüşmelerinden daha önemli görmesini yadırgadığına ve Cumhurbaşkanının Türkiye Büyük Millet Meclisi ile milletvekillerini muhtarlara şikâyet etmesini kınadığına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, AK PARTİ iktidarlarının her zaman Kıbrıs davasının ve Kıbrıs Türkü'nün yanında olduğuna, Meclis çalışmalarının bir ahenk içerisinde ve İç Tüzük'e uygun olarak sürdürülmesi gerektiğine ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 5'inci ölüm yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Antalya Milletvekili Devrim Gök ve 22 milletvekilinin, Antalya'nın Alakır Vadisi'nde yapılacak olan hidroelektrik santrallerin bölgeye vereceği zararların (10/426),

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, özel sektörde çalışan çevre mühendislerinin sorunlarının (10/427),

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, ulaşım iş kolunda yaşanan sorunların (10/428),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, 12/10/2016 tarihinde Van Milletvekili Nadir Yıldırım ve arkadaşları tarafından, engelli yurttaşların sorunlarının çözümü ve uygulanan yanlış politikaların yarattığı hak kayıplarının kapsamlıca irdelenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3022 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 23/3/2016 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak ve arkadaşları tarafından, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan ödemeler dengesi verilerinde yer alan ve kaynağı belirsiz para girişlerinin izlendiği net hata ve noksan hesabında son dönemde yaşanan olağanüstü artışların sebebinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (361 sıra no.lu),

Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 13 Ocak 2017 Cuma günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, tekraren, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, tekraren, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Eren Erdem, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, 11 HDP milletvekilinin tutuklu olması nedeniyle yoklama taleplerini 9 kişiyle yapabilmeleri gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 446),

3’üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 443),

4’üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 439),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 447) birinci görüşmesine devam edilerek 12’nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, toplantı yeter sayısı olmadan Türkiye Büyük Millet Meclisini açmanın bir İç Tüzük ve Anayasa ihlali olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, yapılacak oylamanın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 4, 6 ve 7’nci maddelerinde yapıldığı gibi olabildiği kadar kurallara ve İç Tüzük’e uygun bir şekilde yapılmasını talep ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, 11 HDP milletvekilinin tutuklu bulunmaları nedeniyle Anayasa değişiklik teklifinde oy kullanmayacağına ama sözlü olarak oyunun “hayır” olduğunu belirtmek istediğine,

Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, Aydın Milletvekili Abdurrahman Öz’ün 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adıyaman Milletvekili İbrahim Halil Fırat’ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay,

Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu,

İstanbul Milletvekili Engin Altay,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı,

Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan’ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, oylamanın gizli yapılması konusunda Başkanlık Divanının hassasiyet göstermesini talep ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerindeki soru-cevap işleminde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Garo Paylan'a 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle 3 birleşim Meclisten geçici çıkarma cezası verilmesi kabul edildi.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 14 Ocak 2017 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 04.14'te son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

Özcan PURÇU

İzmir

Kâtip Üye

Ömer SERDAR

Elâzığ

Kâtip Üye

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Elif Doğan TÜRKMEN

Adana

Kâtip Üye

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 71

14 Ocak 2017 Cumartesi

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, bir kamu bankası tarafından TETAŞ'a araç tahsis edilmesine ve kamu kurumlarında kiralama yöntemiyle kullanılan araçlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9387)

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana Valiliği önünde 24 Kasım 2016 tarihinde yaşanan terör saldırısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9651)

3.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana'nın Aladağ ilçesinde bulunan özel bir yurttan çıkan ve on bir öğrenci ile bir görevlinin hayatını kaybettiği yangına ve öğrenci yurtlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9652)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ankara'da bir üniversite rektörünün bir siyasi partinin siyaset akademisinde ders verdiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9653)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ankara'da bir üniversitede bir öğretim üyesi hakkında açılan disiplin soruşturmalarına ve üniversite rektörünün tutumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9654)

6.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, Cumhurbaşkanı tarafından Fırat Kalkanı Operasyonu'nun amacıyla ilgili olarak yapılan bir açıklamaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9655)

7.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Cumhurbaşkanı tarafından yapılan bir açıklamaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9656)

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Aile ve Dini Rehberlik Bürosu'nun başlattığı Mahremiyet Eğitimi Projesi kapsamında yayımlanan altı kitaplık eğitim setinin içeriğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9657)

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi cinayetiyle ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9658)

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, terör örgütleri tarafından kaçırılan asker, polis, korucu ve sivil vatandaşlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9659)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu kurum ve kuruluşlarına ait lojmanlarla ilgili bazı bilgilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9660)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KİT kurumlarında çalışan yüklenici firma personelinin açtığı davalara ve bu personelin kadroya alınmasına yönelik çalışma bulunup bulunmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9661)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KİT şirketlerinin yöneticileri arasında Niğde doğumlu vatandaşların bulunup bulunmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9662)

14.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Adıyaman'da bir lisede yaşanan cinsel istismar vakasını haber yapan internet sitesine erişim yasağı getirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9663)

15.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, üniversitelerin emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9664)

16.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, kamu ihalelerinin ve köprü ve yol geçişlerinden alınan ücretlerin belirlenmesinin dolar üzerinden yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9665)

17.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, yaz saati uygulamasına ve ekonomik etkilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9666)

18.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik çerçevesinde çalışma izni verilen kişilere ve kayıt dışı yabancı istihdamına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9667)

19.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının Türkiye Diyanet Vakfı aracılığıyla on bir ilde kuracağı Afet ve Acil Müdahale Merkezlerine ve Diyanet İşleri Başkanlığının afet ve olağanüstü hal gibi durumlara müdahale için yetkilendirilme sebebine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9668)

20.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, İstanbul Sultangazi ilçesi Merkez Habibler Mahallesi sakinlerinin tapu sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9669)

21.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, alışveriş merkezleri ve cadde mağazalarında dövizle kontrat yapmış esnafın yıllık kira artışlarında dövizin sabitlenmesi ve üç ay önceden haber vermek koşuluyla kira sözleşmelerinin cezasız olarak sonlandırılması yönünde çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9670)

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bankalardaki toplam döviz hesabı sayısına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/9671)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KHK ile kapatılan yerel gazete olup olmadığına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9672)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sarı basın kartı bulunan kişilere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9673)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KHK ile yayınlarına son verilen televizyon kanallarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9674)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yerel ve bölgesel yayın yapan TV kanallarına ve KHK ile kapatılanlara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9675)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında kendiliğinden faaliyetini durduran yerel basın kuruluşlarına ve bunların resmi ilan alıp almadığına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9676)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, günlük yayımlanan gazetelere ve bunlardan resmi ilan alanlara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9677)

29.- Aydın Milletvekili Deniz Depboylu'nun, son zamanlarda Aydın İli'nde artış gösteren intihar vakalarıyla ilgili yapılan araştırmalara ve vatandaşlara sağlanan destek programlarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9686)

30.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Mamak Sosyal Hizmetler Merkezi müdürlüğü görevinde bulunan bir kişiyle ilgili şikayetlere, çeşitli iddialara ve görevde bulunduğu süre içinde kurumda yapılan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9687)

31.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde yaşanan çocuğa cinsel istismar olayının araştırılması için Bakanlığın bir girişimde bulunup bulunmadığına ve yasal işlem başlatılıp başlatılmadığına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9688)

32.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'in, ülke genelinde ve Ankara'da işlenen kadın cinayetlerinin sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9689)

33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Suriyeli mülteciler için yapılan harcamalara ve Geri Kabul Anlaşması çerçevesinde Avrupa Birliği'nden gönderilen yardımlara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9690)

34.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, İstanbul Bayrampaşa'da bulunan Baltaş Kilimciler Sanayi Sitesi'nde gerçekleşen yangınla ilgili soruşturmaya ve Bakanlıkça yapılan denetimlere ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9691)

35.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, işsizliğin belirlenmesinde kullanılan kriterlere, taşeron işçilerin kadroya alınmasına, kamuya personel alımına ve 2017 yılı için asgari ücretin tespit edilip edilmediğine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9693)

36.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yozgat İli'nde 2014, 2015 ve 2016 yıllarında kapanan işyerlerine ve buralarda çalışan sigortalı sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9695)

37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli'nde 2014, 2015 ve 2016 yıllarında kapanan işyerlerine ve buralarda çalışan sigortalı sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9696)

38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kırşehir İli'nde 2014, 2015 ve 2016 yıllarında kapanan işyerlerine ve buralarda çalışan sigortalı sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9697)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir İli'nde 2014, 2015 ve 2016 yıllarında kapanan işyerlerine ve buralarda çalışan sigortalı sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9698)

40.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar-Kütahya-Uşak illerini kapsayan yüz bin ölçekli çevre düzeni planının Bakanlıkça onaylanmamış olmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9699)

41.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'nin Kale ilçesinde kurulması öngörülen termik santralin ÇED sürecinde geline aşamaya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9700)

42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Doğu Karadeniz Bölgesinde 2004-2016 yılları arasında açılan taş ocaklarına, bu ocakların denetimlerine ve çevreye etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9701)

43.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in kapsamının genişletilmesine ve yurt binalarının denetim alanına alınmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9702)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli Bor ilçesi tapu müdürlüğünde personel eksikliğine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9703)

45.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa'nın Osmangazi ilçesine bağlı Zafer ve Veysel Karani mahalleleri ile Yıldırım ilçesine bağlı Anadolu, Millet ve Vatan mahallelerini kapsayan alanın

doğal sit alanı olarak tescil edildiği karara ve yapılacak uygulamaya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9704)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli'nde bulunan kalsit rezervlerine ve işletme tesislerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9706)

47.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de yaşanan elektrik kesintilerine ve enerji üretimine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9707)

48.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, TürkAkım Gaz Boru Hattı Projesinin gaz akımı sağlayacağı ülkelere ve ekonomik getirisine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9708)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye'nin dünya tohumluk ticaretindeki payının artırılmasına yönelik çalışmalara ve yurt dışından yapılan tohum alımıyla ilgili bazı bilgilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9712)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in Ceylanpınar işletmesinin ziraat işletmeciliği amaçlı sulama yatırımlarına verilen zarara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9713)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'de istihdam edilen müşavirlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9715)

52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ceylanpınar, Gözlü, Karacabey ve Anadolu TİGEM işletmeleri sığırçılık tesislerinin ulusal elektrik şebekesine bağlanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9717)

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sudan'da TİGEM aracılığıyla örnek çiftlik kurulmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9718)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in bazı işletmelerindeki buzağı doğum ve ölüm oranlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9719)

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in sahip olduğu mor karaman ırkı koyun sayısının DAP ve TİGEM arasında imzalanan DAP Bölgesi Koyuncululuğunun Geliştirilmesi Projesi için yeterli olup olmadığına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9720)

56.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemiz genelinde ve Niğde İli özelinde münavebe (ekim nöbeti) uygulanan alanlara ve ürünlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9721)

57.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de son beş yılda mera olmaktan çıkarılan arazilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9722)

58.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in damızlık hayvan üretimini artırmaya yönelik bir çalışma bulunup bulunmadığına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9723)

59.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in nohut üretimindeki ortalama verimine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9724)

60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in mercimek üretimindeki ortalama verimine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9725)

61.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana ili Seyhan Belediyesi'nde çalışan bir kamu görevlisinin 677 sayılı KHK ile görevinden ihraç edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9729)

62.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, Şırnak'ta barınmakta oldukları çadırlardan çıkartılan vatandaşların durumuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9730)

63.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, Şanlıurfa'nın kırsal mahallelerinde yaşanan içme suyu ve kanalizasyon sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9731)

64.- Samsun Milletvekili Hayati Tekin'in, emniyet teşkilatının polis ihtiyacına, büro işlerinde çalıştırılan polis memurlarına ve sivil memurlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9732)

65.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, 1993-2016 yılları arasında belediyeler tarafından toplanan otopark bedeli miktarına ve nerelerde kullanıldığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9733)

66.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'ın Tuşba ilçesinde yapılan tarihi Van evlerine verilen isimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9734)

67.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Kırşehir İli'ndeki nüfus hareketlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9735)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Niğde İli'ndeki nüfus hareketlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9736)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Yozgat İli'ndeki nüfus hareketlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9737)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Nevşehir İli'ndeki nüfus hareketlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9738)

71.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Denizli'nin Çal ilçesine bağlı Ortaköy Mahalle durağının kaldırılmasına ve yeni bir durak yapılmaması nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9739)

72.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Ankara Kalesi çevresinde yapılan restorasyon çalışmalarına, esnafa yapılacağı vaadedilen dükkanlara ve bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9740)

73.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Ankara'da Hacı Bayram-ı Veli Camiinin yakınlara yapılan bir defin işlemine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9741)

74.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Ekonomik ve Sosyal Konsey'in 2002 yılından itibaren yaptığı toplantı sayısına ve toplanamama sebeplerine ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9742)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2015 ve 2016 yıllarında Nevşehir İli'nde kapanan otel bulunup bulunmadığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9743)

76.- Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan'ın, turizm bölgelerindeki otel ve işletmelerin ve tarım alanlarının ecrimisil bedellerinin yeniden hesaplanmasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9744)

77.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, teknik aksaklıklar ve kalabalık nedeniyle yeniden yapılandırdıkları borçlarını 30 Kasım 2016 tarihinde ödeyemeyen vatandaşlar için yeniden düzenleme yapıp yapılmayacağına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9745)

78.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir Ödemiş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından bir siyasi partinin düzenlediği panele katılımın zorunlu tutulduğu iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9746)

79.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Anayasa Mahkemesinin eğitim uzmanlığı kadrolarını iptal kararının uygulanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9747)

80.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Adana'nın Aladağ ilçesinde bulunan Tahsil Çağındaki Talebelere Yardım Derneği Ortaöğretim Kız Öğrenci Yurdu'nda gerçekleşen yangın olayı öncesinde Bakanlıkça tanzim olunan özel öğrenci yurdu denetleme raporunun açıklanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9748)

81.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, Çanakkale'de FETÖ irtibatı nedeniyle kapatılan ve imam hatip lisesine dönüştürülen bir koleje, burada öğrenim gören öğrenci sayısına, il genelinde okul öncesi eğitim alan öğrencilere ve Gökçeada'da kalıcı binaları yapılmayan eğitim kurumlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9749)

82.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, özel yurtlara, ilköğretim çocuklarının bu yurtlarda kalıp kalamayacağına, şikayetlere ve yurt sorununun çözümüne ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9750)

83.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, Türkiye genelinde İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin protokol yaptığı vakıf sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9751)

84.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, FETÖ ile bağlantısı olmayan ve askeri kurumlarla ilişkisi kesilen personelin haklarının iadesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9752)

85.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, koruma statüsü bulunan alanlarla ilgili olarak Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı arasında görev ve yetki karmaşası bulunduğu iddiasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9753)

86.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak'ın Sivasslı ilçesine bağlı Erice Köyü'ne 2013 yılında yapılan sulama göletinin hizmet verememesine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9754)

87.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Kocaeli İli Başiskele ilçesi sınırları içinde bulunan Yuvacık Barajı havzalarına gömülü kimyasal maddeler bulunduğu iddiasına ve havzaların denetimine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9755)

88.- Aydın Milletvekili Deniz Depboylu'nun, son zamanlarda Aydın İli'nde artış gösteren intihar vakalarıyla ilgili yapılan araştırmalara ve vatandaşlara sağlanan destek programlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9756)

89.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İstanbul'da açılan ve büyü bozma ve cin hastanesi olarak duyurulan merkezin kapatılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9757)

90.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hemşirelerin emekli maaşına döner sermaye ücreti yansıtılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9758)

91.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, ilaç ve kozmetik sektöründe ve sağlık turizminde satılan ve kapatılan Türk firmalarının sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9759)

92.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, anestezi teknisyen ve teknikerlerinin eğitiminin lisans düzeyine çıkarılmasına, kadro sayılarının artırılmasına ve kadrolarının tek bir unvan altında birleştirilmesine yönelik çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9760)

93.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak-Denizli karayolu çalışmalarına ve bu kapsamda kamulaştırılan arazilerin hak sahiplerine ödeme yapılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9761)

94.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Antalya-Kayseri, Adana-Ankara arasında projelendirilen yüksek hızlı trenin Niğde Merkez ilçeden geçmesi yönünde bir çalışma olup olmadığına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9762)

95.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Türk Hava Yolları'nın 2.12.2016 tarihli TK 2158 sefer sayılı uçuşunun inişinde yaşanan gecikmeye ve yolculara havada yapılan duyuruya ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9763)

96.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Tunus'un devrik liderine ait bir uçağın Türk Hava Yolları tarafından satın alındığına dair iddialara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9764)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 Milletvekilinin, AK Partili belediyelerin sivil toplum kuruluşlarına yönelik tutumlarına ilişkin bazı iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2016)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 Milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı maddi ve manevi sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2016)

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 Milletvekilinin, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2016)



14 Ocak 2017 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Ömer SERDAR (Elâzığ),

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce on beş sayın milletvekiline, sisteme girmeleri hâlinde...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın gündem dışı konuşma için söz vermemek yönündeki tutumuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, şüphesiz, gündem dışı söz verme Başkanlığın takdirine bağlı, biliyorum bunu ama geriye dönük uygulamalara baktığımızda salı, çarşamba, perşembe günleri dışında hem sizin yönettiğiniz oturumlarda hem diğer Meclis başkan vekillerinin yönettiği oturumlarda gündem dışı sözün verildiği birleşimler de var, verilmediği birleşimler de var. Dolayısıyla, zaman zaman Başkanlık Divanının, zaman zaman Danışma Kurulunun, zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve başkan vekillerinin belli konularda da prensip kararları var. Benim bildiğim kadarıyla bu kurullarda salı, çarşamba, perşembe günleri dışında gündem dışı söz verilmemesiyle ilgili de bir prensip kararı yok.

Şimdi, şunu anlatmaya çalışıyorum: Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, buradaki her şeyin olabildiği kadar diğer kurum ve kuruluşlara göre daha prensipli, daha istikrarlı olması sizin de takdir edeceğiniz bir husustur.

Şimdi, gündem dışı mesele konusunda da... Bir kanun teklifi görüşüyoruz, şüphesiz alelade bir kanun teklifi değil, Anayasa değişikliği görüşüyoruz. Ancak, geçtiğimiz pazartesi günü birleşimi açtığınızda aslında Ayşe Nur Hanım’ın nöbetçi olduğunu, kendisinin kar nedeniyle ulaşamamasından dolayı sizin riyaset ettiğinizi, normalde kendinizin oturumu, planlı oturum olsa da pazartesi günü gündem dışı söz vereceğiniz tutanaklarda sabit. Yani, buradan ben şunu anladım ki: Sizin anlayışınızda, sizin yönettiğiniz oturumlarda pazartesi, cuma, cumartesi, pazar günleri de Meclis çalışma gündem dışı söz verme konusunda da bir müspet bakışınızı pazartesi günü ortaya koymuş idiniz. Dolayısıyla, şimdi ise dün ve bugün gündem dışı söz vermemek gibi bir eğilim içindesiniz.

Sayın Başkan, hani hep diyoruz ya, “Temsilde adalet, yönetimde istikrar.” Dolayısıyla, yönetiminizde bir istikrarsızlık görüyorum. Yani, tutumunuzun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usul ve esasları bakımından, İç Tüzük’teki amir hükümler bir yana, teamüller bakımından bir çelişki içinde olduğunu müşahade ediyorum. Bu sebeple -takdiri sizin, “Gündem dışı vermiyorum.” dediğiniz an bir şey diyemeyiz ama- bu tutumunuzdaki çelişkiler nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...yazılı olan ve yazılı olmayan çalışma usullerine sizi davet etmek maksadıyla -uygun görürseniz tabii ki- bir usul tartışması açmak meramımız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, gündem dışı söz verme yetkisinin oturumu yöneten Meclis Başkan Vekilinde olduğuna ve geçmiş uygulamalarda da Meclisin rutin çalışma günleri dışındaki günlerde çoğunlukla gündem dışı söz verilmediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sizin de ifade ettiğiniz gibi, gündem dışı söz verme yetkisi oturumu yöneten Meclis Başkan Vekilindedir. Ben geçmişteki teamüllere de baktım, benim uygulamalarım da var. Aslında, pazartesi... Sizde nasıl öyle bir algı oluştu bilmiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz dediniz.

BAŞKAN – Pazartesi günü ifadem çok açıktır. Açılan usul tartışması neticesinde Genel Kurulun da karara bağlamış olduğu konu, salı, çarşamba ve perşembe günleri haricinde gündem dışının verilmeyeceği; salı, çarşamba, perşembe günü de aynı şekilde mevcut oturumu yöneten Başkanın takdirinde olduğudur. Benim geçmişteki pek çok uygulamam böyle. Dediğiniz gibi istisnalar da var yani Meclisin rutin çalışma günleri dışında çalışması hâlinde gündem dışı verilen günler de var ama ağırlıklı verilmemiş.

Bakın, 2010 Anayasa değişikliğinde, 26 maddenin görüşüldüğü o değişiklikte salı, çarşamba, perşembe dâhil gündem dışı hiç verilmemiş, hafta içi dahi verilmemiş. Pek çok Anayasa değişikliklerinde verilmemiş. Bütçe uygulamalarında da bunu yapıyoruz. Bu tür önemli yoğun gündemlerde gündem dışı verilmiyor çoğunlukla ve aynı şekilde, Meclisin rutin çalışma günleri haricinde de istisnai hâllerde verilmiş. Dolayısıyla, biz bunu pazartesi günü karara bağlarken de bu şekilde karar bağladık yani bunun bir usul tartışmasına bir daha konu olmasının doğru olmadığını siz de takdir edersiniz.

Dolayısıyla, Sayın Altay, ben hassasiyetinizi anlıyorum ve bu açıdan da zaten 3 kişiye verilen gündem dışı haricinde yine 15 kişiye 60'a göre birer dakika süreyle de –arkadaşlar bu arada girmiş- uygun görürseniz biz arkadaşlarla bu hususu neticelendirelim diyorum.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok kısa Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın acele ve Genel Kurula duyurulmasında zaruret görülen hâller ortaya çıkması durumunda müspet bir tutum takınacağına inandığına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani biz de tabii baktık, 2010 Anayasa değişikliği görüşmelerinde genel olarak gündem dışı söz hiç verilmemiş, bunu ben de biliyorum. Bunun, dün, hani, siz, grup konuşmaları ile şahıs konuşmalarını birleştirirken “emsal olmamak kaydıyla” olduğunu söylediniz. Bunun normal, olağan kanunların görüşülmesinde emsal olmaması talep ve temennimi iletirken şunu da belirtmek zorundayım: Şimdi, burada sabah sabah direkt bir münakaşa ortamı olsun da istemiyorum. En kötü şu talebimizi ısraren yineleyeceğim: Zaten gündem dışını düzenleyen 59'uncu maddede “Genel Kurula duyurulmasında zaruret görülen olağanüstü acele hâllerde” ibaresi vardır.

Türkiye büyük bir ülke. Milletvekillerimizin seçim bölgelerinde anlık olaylar gelişebiliyor. Birleşim içinde, oturumlar içinde, bu ilk, 60'a göre vereceğiniz 15 sözün dışında da gün içinde milletvekillerimize acele hâller, Genel Kurula duyurulmasında zaruret görülen hâller ortaya çıkması durumunda müspet bir tutum takınacağınıza olan inancımla şimdilik bu tartışmayı kesiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Zaten sayın grup başkan vekillerimiz rica ettiklerinde grup adına da olsa yani bir başka arkadaş a biz bu noktada gerekli hassasiyeti gösteriyoruz.

Ben de sizin hassasiyetiniz için ayrıca teşekkür ediyorum.

Gündeme geçmeden önce sırayla 15 kişiye söz vereceğiz 60'a göre.

Sayın Topal, liste başısınız yine.

3.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'da ekonomik dengenin düzene girmesi ve ihracatın tekrar hayat bulması için Yayladağ Sınır Kapısı'nın açılmasının elzem olduğuna ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Hükümet yetkililerine seslenmek istiyorum. Suriye savaşının ticari anlamda sadece Hatay'a zararı 8 milyar doların üstünde. Hatay'da genç işsizlik oranı yüzde 25'in üstünde ve Hatay'da binlerce tır yanlış dış politika yüzünden çürümeye terk edilmiş durumda. Partili cumhurbaşkanlığı geldiği zaman bu tırlar yeniden ihracat yapabilecek duruma gelecek mi? Gelecekse neden on dört yıllık iktidarınız döneminde bu hâle geldi? Hatay'da ekonomik dengenin düzene girmesi, ihracatın tekrar hayat bulması için Yayladağ Sınır Kapısı'nın açılması elzemdir. Buradan, Yayladağ Sınır Kapısı'nın açılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

4.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, görüşmelerine devam edilen Anayasa değişikliği teklifinin Türkiye'nin hangi sorununu çözeceğini öğrenmek istediğine ve bu değişikliğin Genel Kurulda oylanmasının bile Türkiye'yi Orta Çağ karanlığına sürükleyeceğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görüşmelerine devam ettiğimiz Anayasa değişikliği kanun teklifi Türkiye'nin hangi sorununu çözecek? Bir değerli milletvekili çıksın desin ki: Bu Anayasa değişikliğiyle Türkiye'nin şu sorununu çözeceğiz. Terör sorunu çözülecek mi? Ülkemizde güven ve huzur ortamını sağlayacak mıyız? İşsizlik sorunu çözülecek mi? Ekonomik darboğazdan çıkacak mıyız? Dış politika düzelecek mi? Komşularla barışacak mıyız? Uğrunda ulusal, uluslararası çıkarlarımızın dahi feda edildiğini görüyoruz. Öyle ki, Sayın Başbakan Yıldırım “Burası daha iyi, şu andaki işimiz hepsinden önemli.” diyerek Meclisteki Anayasa görüşmeleri nedeniyle Cenevre'deki Kıbrıs müzakerelerine katılmayacağını, masada olmayacağını ilan etmiştir. Ulusal çıkarlarımız savunulmamış, AKP Kıbrıs'ı kaderine terk etmiştir. Peki, hangi gerekçeyle bu Anayasa değişikliği teklifi Meclis Genel Kurulu gündemine gelmiştir? Bir kişinin Anayasa'ya uymayarak hukuk dışı fiilî durum yaratmasına yasal meşruiyet kazandıracak rejim değişikliği olan bu değişikliğin Genel Kurulda oylanması bile Türkiye'yi Ortaçağ karanlığına sürükleyecektir.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, rakamların Türkiye'nin hem siyasi hem ekonomik hem de demokrasi açısından ne denli korkunç bir duruma geldiğini gösterdiğine ve AK PARTİ'nin gündeminde sadece başkanlık sistemi olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün çeşitli kurumlardan alınan rakamlarla ortaya çıkan bir rapor yayımlandı. Rapor Türkiye'nin son üç aylık göstergelerinden ibaret. Özetliyorum: Son üç ayda 450 bin kişi yeni işsizler ordusuna katıldı; bir depo benzin tam 42 TL arttı; 89 bin kamu çalışanı geri dönüşsüz ihraç edildi; cebimizdeki 100 TL'nin 55 TL'si dış borç oldu; Türk lirası dolar karşısında yüzde 20 değer kaybetti; 170 yayın kuruluşu kapatıldı; 2.500 gazeteci işsiz kaldı; asgari ücret 74 dolar azaldı. Sadece bu rakamlar Türkiye'nin hem siyasi hem ekonomik hem de demokrasi açısından ne denli korkunç bir duruma geldiğini gösteriyor. Sizin ise gündeminizde sadece başkanlık... Referandum süreci ve rejim değişikliğiyle güzelim Türkiye'nin daha da kötüye gideceğini hesaplıyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Engin...

6.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, bugün ülkede yaşanmakta olan istikrarsızlığın bizatihi sebebinin halkın gündeminden kopuk AKP Hükûmeti olduğuna ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – AKP milletvekilleri rejim değişikliği hedefleyen teklife gizli oylamada heyecanla açık evet oyu vermek için birbirleriyle yarışırken, işsizliğin vahim boyutlara ulaşmış olması, doların 4 TL'ye yaklaşması ve bunun domino etkisiyle ekonomide yarattığı tahribat, borçlarımızın katlanarak artması, AKP'nin hiç ama hiç ilgisini çekmiyor.

Türkiye, gelişmekte olan ülkeler içinde en riskli 3 ülke arasında sıralanıyor. Esnaflarımızdan sanayicilerimize varıncaya kadar hemen her kesimden yükselen imdat çılgınlıkları AKP Hükûmetinde hiç karşılık bulmuyor.

Anayasa değişiklik teklifiyle bugüne kadar edindiğimiz tüm demokratik kazanımların geri alınmak istenmesinin ülkemizdeki ayrışma ve kutuplaşmayı daha da körüklemesi tehlikesi AKP yönetimince görmezden geliniyor.

Bugün ülkemizde yaşamakta olduğumuz istikrarsızlığın bizatihi sebebi halkımızın gündeminden kopuk AKP Hükûmetidir. AKP Hükûmeti, bu vurdumduymazlıkla devam edemez, bir an evvel halkımıza karşı sorumluluklarını hatırlamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Akyıldız...

7.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, Anayasa değişikliği teklifi geçerse Meclisin mezara, demokrasinin tarihe gömüleceğine ve en kısa zamanda geri çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu Anayasa değişikliği geçerse ne olur? Anayasa'yla bir diktatör yaratırız. Her şeye dokunan ama kendisine dokunulmayan bir diktatör ortaya çıkar. Demokratik rejimden tamamen ayrırlıp otoriter bir rejim kurulur. Hiçbir vatandaşın can, mal ve hukuk güvenliği kalmaz. Her kişi, kurum ve kuruluş tek bir kişinin, bir diktatörün vicdanına terk edilir. Yönetimi denetleyecek hiçbir güç kalmaz. Devlet yönetiminde ve ülkede zorbalık hâkim olur. Bir kişi hem hükûmet hem Meclis hem mahkeme olur. Yasama, yürütme ve yargı tek bir elde toplanır. Etkisiz, yetkisiz, âciz ve sembolik bir Meclis ortaya çıkar. Meclisi mezara, demokrasiyi tarihe gömeriz ve lütfen, en kısa zamanda bu teklifi geri çekin, yarın çocuklarımızın yüzüne bakacak yüzümüz olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tüm...

8.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Başkomutanın bir partinin genel başkanı olduğu bir ülkede Silahlı Kuvvetler ile komutanların durumunun ne olacağını öğrenmek istediğine ve yol yakinken bu tekçi anlayıştan vazgeçilmesi çağrısında bulunduğu ilişkin açıklaması

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasal düzenimize göre Cumhurbaşkanı aynı zamanda Silahlı Kuvvetlerin başkomutanıdır.

Sayın Bakana soruyorum: Başkomutanın bir partinin genel başkanı olduğu bir ülkede Silahlı Kuvvetlerin, komutanların durumu ne olacak? Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, tüm ordu komutanları başkomutanın partisine üye olacak mı? Başkomutanın parti genel başkanı olduğu bir düzen içinde kendisine bağlı komutanların tarafsızlığı nasıl sağlanacak? Yerelde Cumhurbaşkanını temsil eden valiler ve kaymakamlar da Cumhurbaşkanının partisine üye olacak mı?

Sizin tarafsızlık anlayışınız, Cumhurbaşkanının sadece AKP'liler arasında tarafsız davranmasıdır. Bunu dahi başaramadığınızı biliyoruz. Gelin, yol yakinken bu tekçi anlayıştan vazgeçiniz.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, milleti anlayamayan ve ülkeyi tanıyamamış bazı kesimlerin bu Anayasa değişim paketini asılsız eleştirdiklerine ve milletin bu Anayasa değişikliğine sahip çıkacağına yürekten inandığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletimizi anlayamayan ve ülkesini tanıyamamış bazı kesimler bu Anayasa değişim paketini asılsız eleştirmektedir. Bu eleştirilerden birisi de asılsız diktatörlük iddialarıdır. Bizler, milletimizin takdirini almış, modern dünyanın gerekliliklerine ayak uyduran, millî ruhumuza uygun bir sistemi getirmenin telaşındayız. Bu sebeple ortaya koyduğumuz cumhurbaşkanlığı sistemi yeni Türkiye yolunda en önemli gedik taşımız olacaktır.

Diğer bir eleştiri de rejimin değiştirdiği iddiasıdır. Türkiye'nin rejimi cumhuriyettir. AK PARTİ olarak bizim amacımız, bu cumhuriyeti güçlendirecek, gelecek kuşaklara müreffeh bir Türkiye bırakacak yeni bir anayasayı hayata geçirmektir.

Genel Kuruldan sonra referanduma götüreceğimiz bu değişikliğe aziz milletimizin 15 Temmuzda ortaya koyduğu demokrasiye sahip çıkma iradesi gibi aynı şekilde sahip çıkacağına yürekten inandığınızı ifade eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Yarayıcı...

10.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, son günlerde dövizde yaşanan hareketliliğin Türkiye ekonomisinin hukuk dışı ve demokratik olmayan denetimsiz bir politikayı kaldırmadığını çok net olarak gösterdiğine ve belirsiz bir "üst akıl" söyleminin sürdürüldüğüne ilişkin açıklaması

HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Sayın Başkan, son günlerde dövizde yaşanan hareketlilik Türkiye ekonomisinin hukuk dışı ve demokratik olmayan denetimsiz bir politikayı kaldırmadığını çok net olarak göstermektedir. Dikta yasası görüşülürken dövizde bu hareketlilik yaşanıyorsa denetimsiz, hukuksuz başkanlık sisteminizde ekonomide neler yaşanacağını düşünmek dahi istemiyorum.

İktidarından havuz medyasına belirsiz bir "üst akıl" söylemidir tutturulmuş gidiyor. Kim olduğu söylenmeyen üst akıl kötülüklerin kaynağı olarak gösterilerek halkımız kandırılmak isteniyor. İlla bir üst akıl arıyorsanız söyleyeyim; keyfî OHAL KHK'ları aracılığıyla adım adım faşizmi kim dayatıyorsa,

kim laikliği savunmayı terörle eş tutan anlayışa sahip çıkıyorsa, kim laik, demokratik cumhuriyetimizi ortadan kaldırmaya çalışıyorsa, kim halk egemenliğini kayıtsız şartsız kendine bağlamak istiyorsa, kim iktidarını sürdürmek uğruna halkı kamplara ayırıyorsa ülkeyi felakete sürükleyen üst akıl odur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

11.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, başkanlık sistemi görüşmeleri devam ederken siyasi baskının dozunun giderek artırıldığına ve Tarsus Gençlik Kolları ile Silifke Gençlik Kolları üyesi bazı gençlerin gözetimine alınmalarına ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, başkanlık sistemi görüşmeleri devam ederken AKP ve AKP'ye yaranmaya çalışanlar tarafından siyasi baskının dozu giderek artırılıyor. Dün Tarsus Gençlik Kollarımızdan 2 gencimiz tutuklandı. Bugün Silifke Gençlik Kolları İlçe Başkanımız, ilçe yöneticilerimiz ve gençlik kolları il yöneticilerimiz gözetimine alındı. Gerekçe: AKP'ye karşı çıkmak, AKP'nin FETÖ'yle ilişkisini sergilemek, laik eğitim istemek. Gençlerimizi kim sorguluyor? Terörle mücadele şubesi. Beyler, kendinize gelin! CHP'li gençler terörist değildir. Gençlerimizi derhâl serbest bırakın. Sayın İçişleri Bakanını göreve davet ediyorum. Derhâl bu olaya el koymalıdır, aksi durumda gerginlik giderek artacaktır.

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta...

12.- Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, bu Anayasa değişikliğiyle gelecekteki sorunların çözümünün hedeflendiğine ve bazı kesimlerin gerçekleri görmemek noktasındaki ısrarlarını yanlış bulduğuna ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisin çatısı altında bulunduğumuzu ve bu Genel Kurul salonunda milletvekili olarak, millettten aldığımız yetkilere uygun olarak davranmamız gerektiğini hatırlatarak, bizleri izleyen bu saygıdeğer milletimize yakışır görüntülerin de bu Meclisten yansıtılmasının çok önemli olduğunu vurgulamak istiyorum.

Bu Anayasa değişikliğiyle önümüzdeki ve gelecekteki sorunların çözümü hedeflenmektedir. Maalesef, at gözlüğüyle veya tek bir açıdan bakarak sürekli bir diktatörlük ve rejim değişikliğinden bahseden bazı kesimlerin gerçekleri görmemek noktasındaki ısrarlarını yanlış bulduğumuzu ve bir algı operasyonu bu teklifin geri çekilmesi noktasındaki baskıları da millet üzerinde bir baskı olarak değerlendiriyorum. Bu halk hiçbir zaman yanlış yapmamıştır, bundan sonra da yapmayacaktır. Biz milletimize güveniyoruz, inanıyoruz ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gökdağ...

13.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ'ın, bu Anayasa değişikliğiyle ilgili iki başlıktan soyut olarak söz etmenin halkı yanıltmaya yönelik davranışlar olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, bu Anayasa değişikliği için iki başlılık çok önemli bir gerekçe olarak gösteriliyor yani mevcut Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında bir sıkıntının varlığından söz ediliyor. O zaman şuna yanıt vermek gerekiyor: Mevcut Cumhurbaşkanı ne yapmak istiyor, Başbakan engel oluyor ya da Başbakanın yapmak istediği hangi şeye mevcut Cumhurbaşkanı izin vermiyor? Buna yanıt vermeden iki başlıktan soyut olarak söz etmek halkı yanıltmaya yönelik davranışlar değil mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

14.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, devletin dinini öğrenmek ve yaşamak isteyenlere bu imkânı doğrusuyla vermek zorunda olduğuna ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokratik, laik bir yönetimde devletin yapması gereken şey milletin çocuklarına dinlerini doğru şekilde öğretmesiydi. Devlet bunu yapmayınca din yerin altına çekildi ve millet kapanın elinde kaldı. Bu milletin çocuklarına dinleri, diyanetleri devletleri tarafından doğru dürüst öğretilseydi meydan yeri FETÖ gibilere ve aykırı diğer dinî anlayışlara kalır mıydı? Hasımlar toplumumuzda açılan gedikleri çok iyi biliyor ve hücumlarını oradan yapıyor. Bunlardan bir diğeri de ırkçılıktır. Dikkat edilirse bunun da temelinde çarpık din anlayışı vardır. Zira gerçek dindar asla ırkçı olmaz, olamaz. FETÖ vesaire gibi cereyanlar dinsizliği kullanarak ülkeyi ele geçirmeye kalkmadı, dini ve dinini öğrenmek isteyenleri kullanarak mahut melanetine girişti. Şu hâlde devlet, dinini öğrenmek ve yaşamak isteyenlere bu imkânı doğrusuyla vermek zorundadır. Laiklik de budur zaten.

BAŞKAN – Sayın Karadeniz...

15.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop-Ayancık yolunun Genze mevkinde 18 Kasım 2016 tarihinde meydana gelen heyelan nedeniyle yapılan çalışmalar hakkında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sinop-Ayancık yolunun 8'inci kilometresinde, Genze mevkinde 18 Kasım 2016 tarihinde bir heyelan meydana geldi. Şu anda devam eden yol çalışmalarının çok uzaması vatandaşların mağduriyetini artırdı. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına soruyorum: İki ay gibi uzun bir süre, resmen bir kış geçmesine rağmen, heyelan nedeniyle kapanan yolda neden servis yolu hâlen açılmadı? Çalışmalar neden yavaş ilerlemektedir? Yolu hangi tarihte açacaksınız? Heyelan riski taşıyan bölgelerde nasıl önlemler alacaksınız? Sinop halkı bunun cevabını önemle bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sert...

16.- İstanbul Milletvekili Hasan Sert'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın Türk milletini suçlayıcı sözlerini ve onu savunmaya çalışanları kınadığına ilişkin açıklaması

HASAN SERT (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Dün gece, geç saatlerde Garo Paylan isminde bir milletvekilinin hem Meclisi hem Türk milletini suçlayıcı ve zora sokucu kasıtlı söz ve davranışlarını şiddetle kınıyorum. Ayrıca, zorlamayla Garo Paylan'ı savunmaya çalışanlarını da kınıyorum.

Yine, birlik ve beraberliğin millî konularda nasıl olduğunu ispatlayan Milliyetçi Hareket Partili ve Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerini de kutluyorum, kendilerine teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

17.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Türkiye'nin Suriye konusundaki dış politikasına ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın yine “Esad’sız Suriye.” dedi ancak arkasından Millî Savunma Bakanı bir açıklama yaptı, dedi ki: “Suriye’yle hava bombardımanı konusunda koordineli hareket ediyoruz.” Bir taraftan “Esad gidecek.” diyoruz, bir taraftan Rusya’yla, İran’la garantör oluyoruz Suriye konusunda. Diğer taraftan, diplomatik ilişkilerimiz yok ama böyle çelişkili bir şekilde... Buna mahallî dilde derler ki: “Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu.” Evet, bizim dış politikamız da buna benziyor maalesef.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

18.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölümünün 94'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölüm yıl dönümü. Bakın, İngiliz Başbakanı o yılları şöyle ifade ediyor: “Yüzyıllar nadiren dâhi yetiştirir. Şu talihsizliğime bakın ki o da Türk milletine nasip oldu.” Yine, Amerikan Devlet Başkanı John Kennedy “Mustafa Kemal kişisel kazanç ve ün peşinde koşan basit bir diktatör değil, gelecek kuşaklar için sağlam temeller atmaya uğraşan bir kahramandı.”

Yine, Mustafa Kemal, uluslararası anlayış ve barış yolunda çaba göstermiş, olağanüstü devrimler gerçekleştirmiş bir devrimci, sömürgecilik ve yayılmacılığa karşı savaştan ilk önder; insan haklarına saygılı, dünya barışının öncüsü, yaşamı boyunca insanlar arasında renk, dil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Tokat) – ...din, ırk ayrımı gözetmeyen, eşi olmayan devlet adamı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusudur.

Yine, Zübeyde Hanım'ın şahsında tüm annelerimizi bir kez daha hatırlıyor, saygıyla anıyor, Ata'mızın annesi Zübeyde Hanım'ı ölümünün 94'üncü yılında saygı ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

19.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin neden fırsata çevrildiğini, OHAL'in ne zaman kaldırılacağını ve getirecek Anayasa değişikliğinin sonuçlarının neler olacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – 15 Temmuz darbe girişiminden sonra “Allah'ın bir lütfudur.” diyerek bu darbe girişimini neden fırsata çevirdiniz? 20 Temmuzda OHAL ilan ederek, terörü önlemek için mi yoksa OHAL'i fırsata dönüştürerek başkanlık rejimini elde etmek için mi bunu yaptınız? Şayet Meclisten ve referandumdan geçmeyecek olan bu Anayasa değişikliği sonrasında OHAL'i kaldıracak mısınız? OHAL uygulaması altında Anayasa değişikliği yapan bir başka dünya ülkesi var mıdır? OHAL uygulaması altında laik cumhuriyeti ortadan kaldıran, demokrasiyi askıya alan bir tek dünya ülkesi gösterebilir misiniz? Getireceğiniz değişiklikle Türkiye’de rejimi değiştireceğinizi, federasyonun ve bölünmenin önünün açılacağını biliyor musunuz? Yaptığınız değişiklikle ülkede yaşanacak ayrışmayı nasıl önleyeceksiniz? Terörü nasıl bitireceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Karaburun.

20.- Bursa Milletvekili Bennur Karaburun'un, Anayasa değişiklik teklifiyle düzenlenen Cumhurbaşkanlığı sisteminin kurumsallaşan vesayet yerine kurumsallaşan millet iradesini getirdiğine ilişkin açıklaması

BENNUR KARABURUN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanlığı sistemi ne getiriyor? Kurumsallaşan vesayet yerine, kurumsallaşan millet iradesini getiriyor.

Milletimiz 2007 yılındaki Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili e-muhtıra ve 365 garabetine karşın, 2007 referandumunda yüzde 68,95 “evet” oyuyla Cumhurbaşkanının doğrudan halk tarafından seçilmesini onaylamıştır. Milletimiz “Bundan sonra Cumhurbaşkanını ben seçeceğim. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin kriz olmasını istemiyorum.” diyerek bir demokrasi reformuna imza atmıştır. Bunun da ilk uygulamasını 10 Ağustos 2014’te Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ı, ilk turda, Türkiye Cumhuriyeti’nin halk oyuyla seçilen ilk Cumhurbaşkanı yaparak göstermiştir. Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi mevcut Anayasa’mızdaki görev ve yetkileri nedeniyle Hükümet sistemiyle uyumu sağlamayı hedefliyor. Teklif, vesayetçilerin müdahale zeminini ortadan kaldırmaktadır. Tamamen millet iradesini esas alan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karaburun.

Sayın Usta sisteme girmiş.

Buyurun.

21.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, FETÖ'yle mücadelenin en kapsamlı şekilde devam etmesi ama adil olması ve mağduriyetlere yol açmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, defalarca burada gündeme getirdik. FETÖ'yle mücadele en sert şekilde, en kapsamlı şekilde devam etmeli ancak inanın çok ciddi mağduriyetler var, bu mağduriyetlerin üzerinde durmamız gerekiyor. Bu mücadele adil olmalı, bu mücadele bu ülkenin geleceğini karartacak şekilde olmamalı. Biz, terörle mücadeleye destek veriyoruz, biz mağduriyete destek vermiyoruz.

Şimdi, Sayın Başkan, tabii, bizi çok arıyorlar ve şu şikâyetler var: “Biz, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine ulaşamıyoruz.” diyorlar. Onu bilmiyorum, ulaşıp ulaşmadıklarını ama bize gelenler hep bunu söylüyor. Az önce bir anne aradı beni, 1997 doğumlu çocuk, çocuğu 1997 doğumlu, Yalova’daki askerî öğrenciler. Şimdi, komutanları gece yataklarından bunları kaldırıyor -yatağı dediğimiz de çadırdalar, kamptalar, çocuklara telefon falan yasak, ellerinde telefon yok, laptop yani bir İnternet erişimleri yok- bunlara “Tatbikat var.” diye. Bazı çadırdalar da “Cumhurbaşkanına karşı bir suikast var.” şeklinde birtakım şeylerle komutanları kaldırıyor, bu çocukları alıp götürüyorlar. Bu çocuklar kendilerini, tabii darbenin içerisinde buluyor. Bunlar silah sıkıyor, herhangi bir şey yapmıyor, hatta iş belli bir süre sonra ortaya çıktıktan sonra orada vatandaşla birlikte İstiklal Marşı söylüyorlar. 19 yaşındaki çocuk, 18 yaşındaki çocuk, bunların zaten önemli bir kısmı dışarıdan alınanlar yani askerî okullardan da gelmiyor, kaldı ki oradan da gelebilir. Şimdi, bu çocuğun FETÖ’cülüğü olur mu Allah aşkına? Bu çocukların geleceği karartılıyor. Bakın, tutuklular normalde sınavlara girebiliyor, üniversite sınavlarına, bu çocuklar sınava da alınmıyor. Ne olacak bu ya? Önümüzdeki on yılları ipotek altına alacak, bu ülkenin geleceğini karartacak bir mücadele olur mu FETÖ'yle? Bu nasıl bir mücadeledir, bu mücadelenin kime faydası var? Annelerin yüreği yanıyor. Zulümle abat olunmaz. Zulmediyoruz biz devlet yönetimi olarak -bunun içerisinde ben de varım- zulmediyoruz biz bu insanlara.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bakın ne kadar mantıklı şey söylüyor anne: “Hava Kuvvetleri Komutanı bilmiyorsa FETÖ’cü olduğunu oradaki subayların, benim çocuğum mu bilecek?” diyor Sayın Başkan. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Yirmi iki dakika konuşmuşum, artık en sonunda kapatmak zorunda kaldım. Terapi olsun diye konuşuyoruz yoksa onun söyleyeceği her şeyi ben biliyorum çünkü onlarcasını, yüzlercesini dinledik biz bunların. Bizim bunlara sahip çıkmamız lazım. Otobüse binemeyen çocuklar... Otobüs geliyor, bir kısmını otobüs almıyor; otobüse binemeyenler kurtuluyor, otobüse binen bu çocuklar şu anda yedi aydır tutuklu. Ben buradan Sayın Cumhurbaşkanına da seslenmek istiyorum: Bakın, savcılar, hâkimler görevlerini düzgün yapamıyorlar, vicdani kanaatlerine göre hareket edemiyorlar. Yöneticiler bu ülkede kendi korkularından, kendi gelecekleri korkusundan milletin çocuğuna eziyet ediyorlar. Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum, onun adaletine güveniyoruz: Ya, bu aileleri bir dinlesinler Allah rızası için, bir dinlesinler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – ...şu mağduriyeti bir görsünler, şu insanların feryatlarını bir dinlesinler.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – O zaman desteklemeyin.

ERHAN USTA (Devamla) – Yani, bunlara kulak tıkayarak bu ülkeyi bir yere götüremeyiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Usta.

Sayın Altay, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Mustafa Kemal Atatürk’ün annesi Zübeyde Hanım’ın ölümünün 94’üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ömrünü evladının hasreti ve onun kahramanlıklarını izleyerek geçirmiş ve bu başarıların taçlandığını, cumhuriyeti gördükten sonra 66 yaşında gözlerini yuman Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ümüzün annesi, dolayısıyla 80 milyon aziz milletimizin de manevi annesi Zübeyde Hanım’ı vefatının 94’üncü yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Zübeyde Anne bilsin ki yetiştirdiğin evladın bütün ulusun ortak gururudur.

Arz ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Muş, buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, terörle mücadelede yürütülen operasyonlar kapsamında Bitlis’te şehit olan 2 askere Allah’tan rahmet dilediğine ve Mustafa Kemal Atatürk’ün annesi Zübeyde Hanım’ın ölümünün 94’üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ben de saygıyla selamlıyorum.

Bugün terörle mücadelede yürütülen operasyonlar kapsamında Bitlis'te 2 askerimiz şehit oldu. Askerlerimize Cenab-ı Hakk'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun. Ama, yaz kış demeden terör ve teröristlerle bu kararlı mücadeleyi devletimiz, Hükümetimiz, milletimiz sürdürecektir.

Zübeyde Hanım'ın bugün ölüm yıl dönümü, biz de AK PARTİ Grubu olarak kendisini rahmetle andığımızı ifade etmek isteriz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum tekrar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç adet önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, AKP'li belediyelerin, bakanlıkların ve kamu kurumlarının TÜRGEV ve ÇYDD'ye farklı yaklaşımlarının ve ayrımcılık iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

AKP'li belediyelerin, bakanlıkların ve kamu kurumlarının TÜRGEV ve ÇYDD'ye farklı yaklaşımlarının ve ayrımcılık iddialarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

- | | |
|------------------------------|--------------|
| 1) Uğur Bayraktutan | (Artvin) |
| 2) Kadim Durmaz | (Tokat) |
| 3) Türedi Kaya | (Kırklareli) |
| 4) Mahmut Tanal | (İstanbul) |
| 5) Ali Akyıldız | (Sivas) |
| 6) Mazlum Nurlu | (Manisa) |
| 7) Orhan Sarıbal | (Bursa) |
| 8) Kazım Arslan | (Denizli) |
| 9) Gülay Yedekci | (İstanbul) |
| 10) Tur Yıldız Biçer | (Manisa) |
| 11) Mustafa Sezgin Tanrikulu | (İstanbul) |
| 12) Nihat Yeşil | (Ankara) |
| 13) Candan Yüceer | (Tekirdağ) |
| 14) Ceyhan İrgil | (Bursa) |
| 15) Hüseyin Yıldız | (Aydın) |
| 16) Ahmet Akın | (Balıkesir) |

- | | |
|----------------------|--------------|
| 17) Tekin Bingöl | (Ankara) |
| 18) Veli Ağbaba | (Malatya) |
| 19) Onursal Adıgüzel | (İstanbul) |
| 20) Vecdi Gündoğdu | (Kırklareli) |
| 21) Ünal Demirtaş | (Zonguldak) |
| 22) Mehmet Göker | (Burdur) |

Gerekçe:

“Dönemin” Başbakanı, şu an Cumhurbaşkanı olan Recep Tayyip Erdoğan’ın yakınlarının ve akrabalarının yönetimindeki TÜRGEV ile ÇYDD’ye Hükûmetin yaklaşımındaki farklar dikkat çekmektedir. Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfına yapılan bağışlar, Bakanlar Kurulu kararı doğrultusunda vergiden düşülürken, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği 4 milyon lirayı bulan vergi cezalarıyla boğuşmaktadır.

ÇYDD, projeleri için her yıl il dernekler müdürlüğünün kapısında beklerken, TÜRGEV’in böyle bir izin için başvuru bile yapması gerekmemektedir.

AKP’li belediyelerin, bakanlıkların ve kamu kurumlarının TÜRGEV’e sıcak yaklaşımı ve arazi tahsisleri birer birer ortaya çıkarken, vakfın vergi avantajı dikkat çekmektedir. Bakanlar Kurulu’nun 26 Eylül 2011 tarih 2292 sayılı kararıyla “vergi muafiyeti statüsü” kazanan TÜRGEV’e yapılan bağışlar, vergiden düşülebilmektedir. Buna karşın ÇYDD, pos cihazları ve kredi kartıyla yapılan bağışlara uygulanan vergi cezalarıyla mücadele ediyor. ÇYDD’ye kesilen vergi cezası 4 milyon TL’yi bulmaktadır.

Maliye’nin iki derneğe yaklaşımındaki fark, bağış toplama izinlerine de yansıyor. Kamu yararına çalışan dernek ve vakıflar arasında ayrımcılık yapılmaktadır. ÇYDD’nin projeleri için düzenli olarak il dernekler müdürlüğünden izin alması gerekmekte ancak TÜRGEV ve benzer vakıflar Bakanlar Kurulu kararına dayanarak bundan muaf tutulmaktadır. Aynı hak için Bakanlar Kuruluna başvuruldu ancak reddedildi.

Örneğin “Baba beni okula gönder” Projesi’ne bağış toplamak için İl dernekler müdürlüğünden talepte bulunmak ve bunun için süreli izin almak zorunda olmasına rağmen, her sene projeler için izin yenileme talebinde bulunulmakta, aldıkları bağışlar incelenmekte, inceleme süreleri iki aya kadar yaklaşmakta bu süre zarfında bağış yapılamamaktadır. Oysa Bakanlar Kurulu kararı gereği TÜRGEV’in böyle bir izne ihtiyacı yoktur. ÇYDD’nin aynı statü için Bakanlar Kuruluna yaptığı başvuru kabul görmemiştir. Bir kitaba ya da satılan bir ürüne “Geliri ÇYDD’ye aittir” logosu koymak için izin alınması gerekirken TÜRGEV ve benzeri kuruluşlar, haklarında bir kerelik verilen Bakanlar Kurulu kararıyla bu işlemi izinsiz yapmaktadır. Bu resmen ayrımcılıktır.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında, AKP’li belediyelerin, bakanlıkların ve kamu kurumlarının TÜRGEV ve ÇYDD’ye farklı yaklaşımlarının ve ayrımcılık iddialarının araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İç Tüzük’ümüzün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı maddi ve manevi sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Emeklilerin yaşadığı maddi ve manevi sorunların belirlenip çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

- | | |
|------------------------------|--------------|
| 1) Uğur Bayraktutan | (Artvin) |
| 2) Kazım Arslan | (Denizli) |
| 3) Kadim Durmaz | (Tokat) |
| 4) Mahmut Tanal | (İstanbul) |
| 5) Ceyhun İrgil | (Bursa) |
| 6) Orhan Sarıbal | (Bursa) |
| 7) Mazlum Nurlu | (Manisa) |
| 8) Türabi Kayan | (Kırklareli) |
| 9) Ali Akyıldız | (Sivas) |
| 10) Gülay Yedekci | (İstanbul) |
| 11) Tur Yıldız Biçer | (Manisa) |
| 12) Mustafa Sezgin Tanrıkulu | (İstanbul) |
| 13) Nihat Yeşil | (Ankara) |
| 14) Candan Yüceer | (Tekirdağ) |
| 15) Hüseyin Yıldız | (Aydın) |
| 16) Ahmet Akın | (Balıkesir) |
| 17) Tekin Bingöl | (Ankara) |
| 18) Utku Çakırözer | (Eskişehir) |
| 19) Veli Ağbaba | (Malatya) |
| 20) Onursal Adıgüzel | (İstanbul) |
| 21) Vecdi Gündoğdu | (Kırklareli) |
| 22) Ünal Demirtaş | (Zonguldak) |
| 23) Mehmet Göker | (Burdur) |

Gerekçe:

Ülkemizde emekli olup aldığı para ile geçinemeyen, yokluk ve açlık sınırında yaşam mücadelesi veren, ömrünün geri kalanında refah düzeyinde yaşamak için mücadele veren emeklilerin sorunları yıllardır görmezden gelinmekte ve bu sorun bir türlü çözüme kavuşturulmamaktadır. 11 milyona yakın emeklinin olduğu ülkemizde AKP iktidarı her seçimde birçok vaat vermesine karşın emeklilerin sorunları çözüme kavuşturulmamıştır. Emekli olan kişi ile çalışan kişi arasında büyük uçurumlar mevcuttur. Maaşların arasındaki bu uçurum bir an önce giderilmelidir. Ömrünün son baharında insanlar rahat yaşamalı, sağlık ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayabileceği ekonomiye sahip olmalıdır. Sosyal güvenlik sistemi tek çatı altında toplanmasına rağmen, gelir ve aylıklar arasındaki eşitsizlikler sürmektedir.

Gelir ve aylıklar bakımından eşitsizliklerin olması her bir zam artışında da var olan farklılıkları giderek büyötmektedir. Örneğin, taban aylıklarda eşitsizliğin olması, önemli bir sorun olarak dikkat çekmektedir. Prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları, emekli aylıklarının hesaplanmasında temel kriter olması gerekirken, mevzuatların sık sık değıştirilmesi sonucunda çalışılan dönemlerdeki kanun hükümlerine göre emekli aylıkları hesaplandığından nimet-kölfet dengesi bozulmakta ve farklı aylıklar ödenmektedir. Emekli aylığı hesaplanma yöntemlerinde norm ve standart birliği sağlanmadığından aynı statüde olmalarına rağmen, emekli aylıklarındaki eşitsizlikler büyömektedir. Özellikle de 2008 sonrasında 4/A ve 4/B sigortalısı olarak emekli olanların aylıklarında düşmeler yaşanmaktadır. Bu nedenle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun emekli aylığı hesaplama parametreleri yeniden değerlendirilerek prim ödeme gün sayısı ve prim ödeme esas kazançları olanlara emekli oldukları yıllara bakılmaksızın aynı aylık ödenmelidir. Yani, kişi emekli olmadan önce ne kadar maaş alıyorsa emekli olduğunda da aynı maaşı almalıdır.

Ayrıca, emekliler devlet hastanelerinde telef olmamalıdır. Tüm özel hastanelerden, devlet hastanelerinden nasıl yararlanabiliyorlarsa aynı şekilde ücret ödemedten faydalanmalıdır. Emeklilerden ulaşım, yakıt gibi hizmetlerden yararlanırken vergi alınmamalıdır. Kısacası, sosyal devlet anlayışı gereği devlet, emeklileri cezalandırmamalı, bunca sene hizmet verdikleri için mükafatlandırılmalıdır.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında, emeklilerin yaşadığı maddi ve manevi sorunların belirlenip çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlölere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlölere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

- | | |
|-----------------------------|--------------|
| 1) Uğur Bayraktutan | (Artvin) |
| 2) Kadim Durmaz | (Tokat) |
| 3) Mahmut Tanal | (İstanbul) |
| 4) Mustafa Sezgin Tanrıkulu | (İstanbul) |
| 5) Türabi Kayan | (Kırklareli) |
| 6) Ali Akyıldız | (Sivas) |
| 7) Mazlum Nurlu | (Manisa) |
| 8) Orhan Sarıbal | (Bursa) |
| 9) Kazım Arslan | (Denizli) |
| 10) Gülay Yedekci | (İstanbul) |
| 11) Tur Yıldız Biçer | (Manisa) |
| 12) Nihat Yeşil | (Ankara) |

- | | |
|----------------------|--------------|
| 13) Candan Yüceer | (Tekirdağ) |
| 14) Ceyhun İrgil | (Bursa) |
| 15) Hüseyin Yıldız | (Aydın) |
| 16) Ahmet Akın | (Balıkesir) |
| 17) Tekin Bingöl | (Ankara) |
| 18) Utku Çakırözer | (Eskişehir) |
| 19) Veli Ağbaba | (Malatya) |
| 20) Onursal Adıgüzel | (İstanbul) |
| 21) Vecdi Gündoğdu | (Kırklareli) |
| 22) Ünal Demirtaş | (Zonguldak) |
| 23) Mehmet Göker | (Burdur) |

Gerekçe:

Cezaevlerinde uygulanan disiplin cezalarının sonuçları da en az mahkemelerin verdiği cezalar kadar ağır sonuçlar yaratabiliyor. İlgili yönetmenliklere göre tutuklu ve hükümlerin yararlanması gereken havalandırma, diğer tutuklu ve hükümlülerle bir arada bulunma, açık görüş saatleri dahi değiştirilmektedir. Bazı ceza ve tutukevlerinde avukat görüş kabinlerinin cam kabinlere dönüştürülmesi veya hücrelere kamera yerleştirilmesi gibi uygulamalar cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlerin tepkisine yol açmaktadır. Cezaevlerindeki hak arama çabaları sonuç vermeyince yapılan itirazlar disiplin cezası olarak geri dönebilmektedir. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da hemen her eylemin disiplin cezası olarak karşılığı belirtilmektedir. Örneğin hükümlü kimliğini yanında bulundurmamak, idarenin belirlediği sağlık önlemlerine uymamak gibi davranışlar kınama cezasıyla cezalandırılmaktadır. Herhangi bir şeyi protesto amacıyla veya idareye karşı toplu olarak sessiz direnişte bulunmak gibi davranışlar kınama cezası ile cezalandırılmaktadır. Bütün bunların dışında ziyaretçi yasağı ve hücreye koyma gibi cezalar da verilmektedir.

CMK uyarınca cezalandırılan bir kişi cezaevinde kaldığı süre içerisinde disiplin suçu işlese de Ceza İnfaz Kanunu hükümlerinden yararlanıp cezasının bir kısmını yatarak tahliye olabiliyor. Ancak Terörle Mücadele Kanunu'nun hükümleri doğrultusunda ceza alan bir hükümlü aynı şansa sahip değildir. Çünkü TMK'nın 17'nci maddesinde "Tutuklu ve hükümlü iken firar veya ayaklanma suçundan mahkûm edilmiş bulunanlar ile disiplin cezası olarak 3 defa hücre hapis cezası almış olanlar şartla salıvermeden yararlanamazlar." hükmü yer almaktadır. Bu durumda verilen keyfi cezalar tahliyeye engel olmaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın Usta, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ölümünün 94'üncü yıl dönümüne ve Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önce, tutuklu askerî öğrencilerin annelerinin feryadından dolayı vakit kalmadı gündemimde olmasına rağmen. Ben de ülkemizin, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün muhterem anneleri Zübeyde Hanım'ın vefatının 94'üncü yıl dönümünde onu rahmetle, minnetle anıyorum. Ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun inşallah.

Bir de yine, Tatvan Jandarma Özel Harekât Taburu Komutanlığında terörle mücadele esnasında 2 askerimiz şehit olmuştur, 2'si de yaralanmıştır. Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalara diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve arkadaşları tarafından, radyoloji teknisyenlerinin çalışma koşulları ve yaşadıkları sorunların araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14/1/2017 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Yıldırım

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Haziran 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Sibel Yiğitalp ve arkadaşları tarafından verilen 2273 sıra numaralı radyoloji teknisyenlerinin çalışma koşulları ve yaşadıkları sorunların araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 14/1/2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin lehinde ilk söz, Sayın Yıldırım... Yok.

İstanbul Milletvekili Ali Şeker...

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Şeker, şimdi sizi kim çeker bilmiyorum.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) - Ben çekiyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, arkadaşlar var, hazır, TRT çekmiyor ama arkadaşlarımız sağ olsunlar bütün Türkiye’ye ulaştırmaya çalışıyorlar.

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) - Asistanı var asistanı.

KAZIM ARSLAN (Denizli) - Sayın Başkan, başka çare yok ki.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Sayın Başkan, siz de bir radyoloji teknikerliği döneminden geçtiniz, ben bir sağlık çalışanı olarak radyoloji teknikerlerinin sıkıntılarıyla ilgili dile getirmek istediğim konular var.

Sağlıkta Dönüşüm Programı daha çok kâr uğruna daha çok taşeronlaşma, daha çok tetkik, daha çok tomografi, daha çok röntgen, daha çok performans, daha çok para mantığıyla radyoloji teknisyenlerini radyasyonun kucağına attı. Bu artan iş yükü, başta kanser olmak üzere, erken yaşlanma, kısırlık, katarakt gibi birçok soruna yol açıyor. Bu sağlıkta performansın getirdiği iş yükü 5 katına çıktı. Önemli bir kısmı tedaviye, teşhise hiçbir katkısı olmayan, sadece para gelirini artırmak adına yapılan işlemler ve bu firmalar da ihaleyle alan taşeron firmalar.

Şimdi, sağlık çalışanları, radyoloji teknikerleri “Sağlık sorunlarını ne zaman yaşamaya başlayacağız?” diye korku ve endişe içerisindeler. Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerin tamamına yakınında taşeronlar görüntüleme hizmetlerini ve laboratuvar hizmetlerini veriyor. Bu, onlara, daha çok tetkik yapıp daha çok para aktarılmasına yol açması için radyoloji teknikerleri ve hastalar da bu sisteme kurban ediliyor. Bunların bir kısmı da ehliyetsiz röntgen teknisyenleri, “alaylı” dediğimiz grup ve bunlar işin, tehlikenin de farkında değiller ve bütün yükü almak durumundalar çünkü yapacak başka işleri yok. Hâlbuki yılda 5 bin kadar radyoloji teknisyeni mezun oluyor ve bunlar, Sağlık Bakanlığı tarafından değerlendirilmiyor, işsizler ordusuna katılıp bu taşeron firmaların taşeron radyoloji teknikerleri olarak çalışmaya mecbur ediliyor. Özel hastanelerde de durum farklı değil genel olarak. Mesleklerinden memnun değiller. Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneğinin geçenlerde yaptığı bir mesleki memnuniyet anketinde yüzde 95’i mutsuz, memnuniyetsiz ve geleceğinden endişeli. Kendi sağlıklarından endişeli olanların halkın sağlığına katkıları olamaz.

Bir yandan da bu koruyucu ekipmanlarla ilgili bir sorun var; bu koruyucu ekipmanlar sahte, taklit ürünler. Bu taklit ürünlerin içerisinde yeteri kadar kurşun yok. Bu sahte ürünler birilerini kandırabilir ama radyasyondan koruyamaz, kanserden koruyamaz; sahte ürünler kanser riskini ortadan kaldırmaz.

Değerli milletvekilleri, bugünlerde çok önemli ve çok tehlikeli bir süreçten, bir uçurumun öncesinden Türkiye’yi nasıl döndürebiliriz diye mücadele ediyoruz; cumhuriyeti, demokrasiyi nasıl koruyabiliriz diye mücadele ediyoruz. Yargıtay Onursal Başkanı Profesör Doktor Sami Selçuk da dün bir yazıyla uyardı Türkiye’yi: “Hem başkanlık sistemi getirmek iddiasıyla yola çıkacaksınız hem de erklerin birliğini dayatacaksınız yani güçler ayrılığı ilkesini yok sayacaksınız; dengesi olmayan, dengesiz, denetlemesiz bir sistemi dayatacaksınız. Bu bir güldürüdür. Böyle bir sistemde demokratik bilince sahip bir başkan bile diktatör olmak, baskı rejimiyle toplumu yönetmek zorundadır. Bu yüzden savununları da köleleştirip doğduklarına pişman edecek bir metindir bu.” Ayıbı gizleyerek birine mal satmanın cezalandırıldığı bir hukuk düzeninde bilmeyenleri kandırarak, bilmeyenleri burada olan gerçekleri TRT’den köylere, kasabalara uydu üzerinden, karasal yayın üzerinden vermeyerek onları kandırdığınızı zannediyorsunuz. Hâlbuki gelecek kuşakları, çocuklarımızı, torunlarımızı bir kölelik

düzenine teslim etmeye çalışıyorsunuz. Bir kişiye alabildiğine özgürlük verildiği, 78 milyon kişinin rehin alındığı bu sisteme elbette ki biz “hayır” diyoruz, sonuna kadar da “hayır” demeye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

“Biat et, itaat et, rahat et.” sizin şiarınız olabilir. Dün de Fetullah Gülen “Biat et, itaat et.” diyordu, özel harekatta 50 polisimizin üzerine o bombaları yağdırdı. Belden yukarısı olan, aşağısı olmayan polislerimiz orada o “İtaat et, biat et, sorgulama, sana ne emir verilerse onu yap.” diyenler tarafından katledildi. (CHP sıralarından alkışlar) “Anayasa değişikliği taslağı” adıyla getirdiğiniz, demokrasiyi, cumhuriyeti, hukuk devletini imha edecek bu teklifi derhâl ve derhâl geri çekiniz.

Sayın milletvekilleri, 12 Eylül darbe anayasasının yerine 15 Temmuz fırsat ederek ve lütfü olarak görerek 20 Temmuz OHAL darbe anayasasını yapmaya çalışıyorsunuz. 12 Eylül Anayasası’nı cunta ve Aldıkaçtı yapmıştı, siz saray fermanıyla kaptıkaçtı anayasası yapıyorsunuz. Teklifinizle, Anayasa, sahte bir anayasaya dönüşüyor. Yasaları tanımayan bir kişinin kural tanımazlığını ödüllendiriyorsunuz, kuralsızlığı kural hâline getiriyorsunuz. Meclisin fiilen bütçe yapma hakkını gasbediyorsunuz. Sözlü soru önergesini kaldırıyorsunuz, yazılı soru önergelerinin de yüzde 95’ine cevap vermiyorsunuz. Cumhurbaşkanının yaptığı hiçbir işlem Parlamento onayına tabi değil. Abdülhamit bile Meclisi feshettiğinde Âyân Meclisinin onay şartı vardı. Bir partili Cumhurbaşkanı, 78 milyonu temsil eden 600 kişilik Meclisi fesih hakkına sahip ama Cumhurbaşkanının yargılanması fiilen imkânsız. Kaf Dağı’nın arkasında bir Anayasa Mahkemesi var, onun önüne gidene kadar da Meclisi istediği dakika feshedebiliyor, Anayasa Mahkemesi üyelerini istediği zaman istediği suçlamayla görevden alabiliyor. Bununla bizim aklımızla alay ediyorsunuz, yargılanması imkânsız bir sistem getiriyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok öyle bir şey, yok.

ALİ ŞEKER (Devamlı) – Bu teklifi demokrasi diye yutturamazsınız. Türkiye son yıllarda en huzursuz dönemini yaşıyor. 20 Temmuz sivil darbesinden beri reklam fragmanlarını uygulamaya koyduğunuz başkanlık sisteminin ülkemizi götürdüğü felaketin içerisindeyiz. 1 dolar 4 lira seviyesine ulaştı. Başkanlığa giden yol, dövizin de her gün rekor kırmasının yolu oldu. ABD hariç dünyanın her yerinde başkanlık sistemiyle yönetilen ülkeler 7 kat daha aç, 7 kat daha sefil, 7 kat daha fakir; iç çatışmalarda gencecik insanlarını kaybediyorlar. Bu teklifle, yüzde 80 katılımlı bir seçim olduğunda yüzde 40,1’le başkan seçilen bir kişi, geri kalan 59,9’u dengesiz, denetlemesiz bir şekilde beş yıl boyunca rehin almış olacak; hiçbir denetlemesi olmayan bir sistem. İkinci beş yılında devlet erkini ele geçirmiş bir partili cumhurbaşkanı karşısında diğer partilerin hiçbir şansı yok.

Değerli milletvekilleri, biz, rejim değişikliği teklifi görüşmelerinin açıkça yayınlanmasını istiyoruz, siz “Hayır.” diyorsunuz. TRT, deneme yayınları ve amatör futbol takımlarının hazırlık maçlarını yayınlıyor. 78 milyonun Anayasası’nı niye 78 milyondan kaçırıyorsunuz? Gazeteciler hapisteler. “Suriye politikası başından beri yanlıştır.” diyen Hüsnü Mahalli hapisteyken, aynı şeyi söyleyen Numan Kurtulmuş Başbakan Yardımcısı kabinede. “El Nusra’ya, oradan da IŞİD’e silahlar gitti.” diyen Ahmet Şık ve Cumhuriyet yazarları hapisteler, “Türkmenlere gitmedi.” diyen Tuğrul Türkeş Başbakan Yardımcısı, AKP’li olduğu için. Herkes AKP’li olmak zorunda mı? Enis Berberoğlu bunları açıkladığı için bugün müebbetle yargılanıyor.

Değerli milletvekilleri, demokrasi tramvayına bindiniz, demokrasiyi travmaya uğrattınız. Baro başkanlarının bile Meclise girmesini engellediniz. Evet, on dört yıldan beri siz yol yaptınız. Hangi konuyu gündeme getirsek “Ama yol yaptık.” diyorsunuz. Sizin yaptığınız yol, bu ülkeyi felakete götüren bir yoldur; ötekileştirici, ayrıştırıcı, düşmanlaştırıcı, kinci, yoksullaştıran, parçalayan, bölen bir yoldur. (CHP sıralarından alkışlar) Yüz yıllık Türkiye Cumhuriyeti’nin tüm kazanımlarını satın alıp mirasyediler gibi tükettiniz, şimdi de Milli Piyangonun kırk dokuz yıl geleceğini sattınız.

Bunun OHAL'le ne ilgisi var? Kamusal kaynakları bir avuç yandaş, Cengiz İnşaatlara teslim ettiniz. Ülkemizin içinde yaşayan tüm insanları da kendinizle birlikte yaptığınız yollarda freni boşalmış bir kamyon gibi uçuruma sürüklemeye çalışıyorsunuz. Bu teklifle hiçbir vatandaşın can, mal ve hukuk güvenliği kalmayacak. Ama yağma yok, etkisiz, yetkisiz, adil, sembolik bir Meclis ortaya çıkmasına izin vermeyeceğiz. Başkanlığınızı da, diktanızı da, kural tanımazlığınızı da, payanda yaptığınız sahte Anayasa'nızı da kabul etmeyeceğiz, ettirmeyeceğiz.

Kaç gündür yalanlar söylüyorsunuz, şu yaraya “Bir arkadaşınız ısırdı.” diyorsunuz. Bu, tıbben imkânsız bir şey. Bunu ısırsa ısırsa at ısırmış olabilir. At izini it izine karıştırıyorsunuz belki ama dün biz burada at göremedik. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yaranın benzeri bende de var. Oradaki köşeye çarpma neticesinde oluşabilecek olan bir yara. Bu yarayı siz, bir insan ısırmış gibi, yalanlarınızla inandırmaya çalışıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BURHAN KUZU (İstanbul) – Ayağını kapat, ayağını.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Arkadaşlar, ben bir hekim olarak söylüyorum, ısırik izi bu şekilde değil ve kavislidir, karşılıklı çenenin arasına girmesi gerekir.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Beşli rapor gelecek. Test raporu gelince bakacağız.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Ama, atın çenesi ancak bunu ısırabilir ve karşılığında da bir at vardır. Siz hiç elma da mı ısırmadınız? Bir diş izinin ne olduğunu bilmiyor musunuz?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Test sonucu gelince kimin ısırdığı anlaşılacak.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Bunun DNA testlerini -tükürük epitel DNA testi- yapmayan ne istiyorsanız o olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada, ilk gün, Niyazi Nefi Kara arkadaşımıza Bayram Özçelik tarafından yumruk atılmış ve parmağı kırılmıştır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın bir dakikada.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Lütfen bir dakika daha verin, tamamlayayım efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Verdi, verdi, devam et.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Siz de bu Parlamentonun üyesisiniz, lütfen bilgiden, bilimden yararlanın.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın bir dakikada.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Burada, Bayram Özçelik adlı arkadaşınız bizim Nefi Kara adlı arkadaşımıza vurduktan sonra parmağı kırılmıştır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Geç o işi, geç.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Ondan sonra, Nefi arkadaşımız, arkadaşlarımıza bardak fırlatan o Fatih Şahin'i oradan görerek, “Arkadaşlarımıza niye fırlatıyorsun?” diyerek gelip yapmaması gereken bir şiddet uygulamıştır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ayıp be, ayıp be! Utanmıyorsun da be!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kime söylüyorsunuz utanmadan bunu?

ALİ ŞEKER (Devamla) – Niyazi Nefi Kara nefsi müdafaa yapmıştır. Onun yaptığı da doğru değildir, o arkadaşımıza bunu yapanlar da doğru yapmamıştır ancak insanların nefsi müdafaa hakkı vardır. Onun soyadı Kara...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Milletin gözü önünde oldu her şey, milletin gözü önünde oldu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İyi de bu savunma sana mı düştü ya?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Senin kamera bozuk, iyi çekim yapamıyorsun.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Ondan önce o şiddeti ona uygulayanlar, burada bir beyin kanamasına yol açabilecek olanlar... Bu Mecliste travmayla, beyin kanamasıyla insan öldü arkadaşlar. Ondan önce burada düşmek üzereydi o arkadaşımız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sen iyi çekim yapamıyorsun, kameran bozulmuş.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Şeker TV’den inciler(!)

ALİ ŞEKER (Devamla) – Burada, Nefi arkadaşımızın, dediğim gibi, soyadı Kara, bu iftirayı atanların yüzü kara. (CHP sıralarından alkışlar) Ensesinde miydi burnu bunun “Arkadan vurdu.” diyorsunuz Fatih Şahin’e? Ensesinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Görüntülere bak görüntülere. Nasıl kameramansın, nasıl kameramansın? Yazık, yazık!

ALİ ŞEKER (Devamla) – Evet, görüntülerde hepsi var. Burada hepinize göstermeye hazırım. Gerçi şu anda... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Yandaş kameraman, yandaş medya, yandaş medya.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Görüntüleri çarpıtma, açık orada. Oradan koşup geliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şeker.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi aleyhinde ilk söz Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul’a aittir.

Buyurun Sayın Selim Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, muhterem vatandaşlar; konuşmama başlamadan önce, Bitlis’te teröristlerle çıkan çatışmalarda şehit olan 2 jandarmamızı rahmetle anıyor, ruhları şad, mekânları cennet olsun diyorum.

İçinde bulunduğumuz şu kritik günlerde hem içeriden hem dışarıdan yüce Türk milletinin birlik ve beraberliğine kastedenlere binlerce kez lanetler diliyorum. Allah, milletin güvenliğini ve bu güvenlik için dağ taş demeden gece gündüz görev yapan kahraman Türk evlatlarını korusun.

Kıymetli vatandaşlarımız, her gün biraz daha uçuruma yaklaşan sağlık politikalarından, sağlık hizmeti alan vatandaşlarımız kadar sağlık hizmeti veren sağlık personelimiz de olumsuz bir şekilde etkileniyor. Baştan aşağı paralı bir hâle gelen sağlık hizmetlerinde Hükûmet yanlış bir rayda ilerlemeye ve Türk milletine zarar vermeye maalesef devam ediyor. Bunca uyarılarımıza rağmen sağlığa ticarethane gözüyle bakan bu Hükûmet, bu uğurda, eğitilmiş ve yetişmiş Türk gençlerini kelimenin tam anlamıyla öğretiyor. 400 bin, evet, tam 400 bin Türk genci AKP hükûmetlerinin vaat ve demeçleriyle yardımcı sağlık personellerinde eğitim aldılar, teşekkür ediyoruz. Ancak, sağlık işletmecilerinden ağız ve diş sağlığı teknikerlerine, tıbbi sekreterlerden radyoloji teknikerlerine, diyetisyenlerden psikologlara tam 400 bin Türk genci bugün sağlık kurumlarında görev alamamaktadır. Bu, kabul edilebilir bir şey değil. AKP Hükûmeti tarih boyunca nasıl anılacak biliyor musunuz? Apartman üniversiteleri ve apartman sağlık meslek liseleriyle. Evet, yanlış duymadınız, AKP Hükûmeti sözlükte ”apartman” ifadesiyle açıklanacak.

“Sağlığı şöyle iyileştiriyoruz.”, “Şu kadar yardımcı sağlık personeli açığımız var.”, “Bu eğitimi alan kimse işsiz kalmayacak.” ifadeleriyle Türk gençlerini ve ailelerini milyarlarca lira borca soktunuz, bu gençlere eğitim aldırınız. Şimdi bu kardeşlerimiz hakları olan bu iş yerlerine girmek istiyorlar.

Sağlık Bakanlığı 2017 personel alım ilanları geçtiğimiz günlerde yayımlandı. Hükümet olarak 16 bin sağlık personeli alacaksınız, ancak bunun sadece 4’ü yardımcı sağlık personeli. Yanlış duymadınız, sadece 4 kişi. Bakın, sizin ifadelerinizle ve teşviklerinizle bir meslek edinen ve hayatını şekillendiren 400 bin insandan söz ediyorum, 400 bin aile. Milyonlarca Türk vatandaşı şu anda sizin yanlış sağlık politikalarınızın ve personel yönetim modellerinizin cezasını çekiyor.

Hükümetin anlayacağı dilde ifade edersem belki daha iyi anlaşılmış olur: En düşük ihtimalle 1,2 milyon seçmen yanlış politikalarınızın olumsuz sonuçlarıyla karşı karşıya. Bu insanlara taşeronluğu işaret ediyorsunuz. Bu gençlere “Köle olun, alt işverene para kazandırın ama asla insan onuruna yaraşan ücreti alamayacaksınız.” diyorsunuz. Gerçekten yazık, gerçekten günah. Ne yazık ki bununla da bitmiyor. Size güvenerek ailelerinin okuttuğu bu gençlerin bazılarının aldığı eğitimin özel sektörde dahi tatbik edilmesinin önünü kapatıyorsunuz. Çünkü hâlâ meslek tanımını getirmediğiniz için aldığı sağlık eğitimi yerine hastanelerde yemek ve temizlik işleri yapmak zorunda kalıyorlar. Sizin teşviklerinizle gelip okudular ve şimdi aldıkları diplomaya yaraşır bir iş bile bulamıyorlar.

Sayın Hükümet üyeleri, tüm samimiyetle sizleri uyarıyorum. Bu politikalarınız sürdürülemez. Türk gençlerini resmen değirmen taşında öğütüyorsunuz. Bu vebalin altında kalırsınız. Babasının emekli maaşıyla okuttuğu ve yardımcı sağlık branşında eğitim alan Türk gençlerinin ahları hem bu dünyada hem de ahirette iki yakanızı tutar.

Muhterem vatandaşlar, daha önce verdiğimiz önergelerle kritik görevlerde bulunan radyoloji branşındaki sağlık çalışanlarımızın haklarını daha önce Mecliste gündeme getirmiştik. Radyoloji bölümlerinde çalışan cefakâr personelimizin en iyi koruyucu ekipmanlarla donatılmasını bir gereklilik olarak ifade etmiştik. Koruyucu ürünlerin ve emniyet tertibatlarının bizzat radyoloji görevlileri tarafından değerlendirilmelerinin önemini de ifade etmiştik.

Sayın milletvekilleri, nükleer tıp ve radyolojinin şakaya gelmeyeceğini görmek zorundayız. Bu alanda muhakkak sıkı bir denetleme mekanizması kurulmalıdır.

Son olarak bu kürsüden bizi ve Milliyetçi Hareket Partisinin sağlık politikalarını can kulağıyla dinleyen Sağlık Bakanımız Sayın Recep Akdağ’a huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Birincisi: Sadece tedavi edici hizmetlerle olmaz, koruyucu sağlık hizmetlerine önem verelim demiştik. Milliyetçi Hareket Partisinin sağlık politikalarının başında bu gelir demiştik. Sağlık Bakanımız, yapmış olduğu ifadelerde, özellikle bütçe konuşmalarından sonra, gereken önemi koruyucu sağlık hizmetlerine vermeye ve gereken bütçeyi tahsis etmeye başlayacaklarını ifade etmiştir. Teşekkür ederiz.

İkincisi: 3.500 aileye sadece 1 aile hekimi düşmektedir. Bu sayı çok azdır demiştik, kendisi de ifade etmişti. İşte şimdi, kendisinin ifadesiyle Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın ikinci fazında bu sayıyı artıracakını ifade etmiştir. Evet, doğru bir yaklaşımdır çünkü koruyucu sağlık hizmetlerini sağlayan aile hekimlerimizdir. Eğer aile hekimlerimize gereken önemi verirsek tedavi edici hizmetlere gereken önem azalmış ve sağlık hizmetlerine yapılan harcama da azalmış olur.

Üçüncüsü: Sadece aile sağlığı merkezleriyle yeterli sağlık hizmeti verilemez demiştik. Bu kürsüden defalarca ifade ettiğimiz gibi, multidisipliner sağlık merkezlerinin hayata geçmesi gerekir. Yani ne demektir multidisipliner sağlık merkezleri? İçinde aile hekimi, hemşire, diş tabibi, psikolog,

diyetisyen, tıbbi sekreterin bulunduğu, hastanın ilk başvurduğu zaman kendi sorununun yüzde 98'inin orada çözümlenebileceği bir sağlık merkezi kurulacağını, bunun kurulması gerektiğini ifade etmiştik. Peki, bu ne sağlar?

Birincisi: Vatandaşımız orada işini beş dakikada hâlleder.

İkincisi: Harcanan sağlık parası yani 114 milyar TL'nin büyük bir kısmı harcamadan geri kalır, bu parayı başka yerlere aktarırız.

İşte şimdi, Sağlık Bakanımız, bizim bu önerimizi kendi ifadesiyle “Yaşam merkezleri kuracağız.” diye ifade etmektedir. Tekrar teşekkür ediyoruz. Eski Sağlık Bakanımız, şimdi yeni Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Mehmet Müezzinoğlu da üniversite hastanelerindeki sağlık çalışanlarının yani sağlık personelinin kadro sorununu defalarca dile getirmemizden sonra bu alandaki mağduriyetin sona erdirileceğini bir hafta önce açıklamıştır. Tekrar teşekkürümüzü ifade ediyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Başbakan da teşekkür bekliyor.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – İyiye giden bir Türkiye için Hükûmetin muhalefetle istişarede bulunmasının önemini tekraren gözler önüne sermek istedik. Umarım Hükûmet, bu istişareleri ve Milliyetçi Hareket Partisinin öneri ve görüşlerini dikkate almaya devam eder.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tayyip Bey de teşekkür bekliyor.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – Son olarak, buradan Sayın Sağlık Bakanımızdan değil, Sayın Sağlık Bakanımız ve Sayın Başbakan'dan bir isteğimiz var: Sağlık çalışanlarının özlük haklarını iyileştirmelerini yani maaşları ve döner sermayelerini emeklilik maaşlarına yansıtma ve söz verdikleri yıpranma paylarını buradan vermelerini istirham ediyorum.

Hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdakul.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hocam, Başbakan ve Cumhurbaşkanı teşekkür bekliyor, unuttunuz onu ya, keşke onu da söyleseydiniz. Çok alınacaklar şimdi.

BAŞKAN – Şimdi, önerinin lehinde ikinci söz Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'e aittir.

Buyurun Sayın Önder.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli üyeler; dün burada Meclisin demokratik özünü bir hayli zorlayan bir kararlaşma yaşandı. Buna dair birkaç şey söylemek istiyoruz. Bu kürsüyü kullanan bütün vekiller ve yöneticiler defalarca Voltaire'in olduğu sanılan o retorığe atıflar yaptılar, o da şuydu: “Fikirlerinize katılmıyorum ama fikirlerinizi savunma hakkınızı sonuna kadar desteklerim.” şeklinde. Bunun koca bir boş laf olduğu, bu lafı söyleyenin ilkesel olarak bu tutumla en ufak bir aidiyet kurmadığını dün burada görmüş olduk. Özellikle, içimizi en çok acıttan başlamak istiyorum: Ana muhalefet partisi sanki tartışılan Ermeni soykırımymış gibi, sanki yapılan, sürecin sonuçlanma biçimi burada kürsü hakkının ve konuşma özgürlüğünün gasbedilmesi değilmiş gibi meseleyi tarihsel bir kavram üzerinden tartışmayı tercih etti. Burada iki partinin de, AK PARTİ'nin de, CHP'nin de sayın üyelerinin -hatta AK PARTİ'ninki parti sözcüsü- dün Garo arkadaşımızın söylediği sözü, aynı cümlelerle, kapsamını daha da genişleterek ifade ettiği vakidir. Açınız Yasin Aktay'ın 2011 yılında attığı “tweet”lere bakınız. Ben bunu AK PARTİ'li grup başkan vekilleriyle paylaştım.

Şimdi, meseleye buradan bakılmazsa ve sistemin, müesses nizamın tartışılması dahi yasak addedilen meselelerine eğer Meclis kürsüsünde de girilemezse, bugün tartıştığımız Anayasa'nın, son tahlilde sosyal, toplumsal hayatı düzenleyen ve ülkenin daha iyi demokratik standartlara kavuşması gerektiğini vazeden, bu ihtiyaçla yola çıkan çalışmaların hiçbir anlamı kalmıyor. “Kürt” denildiğinde

herkes hizaya girecekse, “Ermeni” denildiğinde herkes aynı noktada hizalanacaksa, “Alevi” denildiğinde herkes aynı noktada hizalanacaksa, kadına şiddet söz konusu olduğunda herkes başını başka bir tarafa çevirecekse gibi uzatılabilecek büyük bir dokunulmazlar listemiz var. Hele bunun tutanaklardan çıkarılması, arkadaşımızın birleşimlerden uzaklaştırılmasından daha vahim bir sonuçtur. Açın ilgili maddeyi okuyun, “Meclis Divanına, Başkanlık Divanına, Cumhurbaşkanına, anayasal düzene...” diye tarif etmiş birleşimden çıkarma cezasını. Anayasa’ya ne yapıldığı ortada, buna dair hiçbir tartışma yok. Ondan bir gece önce bu salonun bir kavga neticesinde ne hâle geldiği de ortada, hiçbir Başkanlık Divanı üyesinin ya da Meclisi yöneten Sayın Başkan Vekilinin aklına burada yaralanmayla biten, Allah korusun, belki hayatını kaybetmekle bitecek olan şey için bir tek vekile birleşimden çıkarılma cezası telaffuz edilmemiştir, kimsenin aklına bile gelmemiştir. “Ne yaparsanız yapın, ‘Kürt’ demeyin, ‘Alevi’ demeyin, ‘Ermeni’ demeyin.” anlayışının, Hükümet sözcülerinin de sıklıkla...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Soykırım demeyin, soykırım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Soykırım da, soykırım da buna dâhil.

...”Tek, tek, tek” dediği noktada bizi teklemeye götürür.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Kürt dediği için mi aldı o cezayı?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bir dakika sayın hatip, bir şey anlatmaya çalışıyoruz.

Dün eski bir Sayın Meclis Başkanımız arkaya geldi ve kendi arkadaşları da dâhil hepimize çok kıymetli bir öneride bulundu fakat o öfke selinin içerisinde bunun kıymeti anlaşılmadı. Sayın Başkan dedi ki: “Bizi yaralayıcı, hırpalayıcı, şok edici düşünceler de söylenebilir buradan, bizim buna yapabileceğimiz en büyük şey, o düşüncenin antitezini savunacak arkadaşlarımızın çıkıp bunu cevaplamasıdır. Aslında, çok basit, çok hakiki bir söz hakkı ve bir demokratik hak ve bir demokratik meclis tanımı yaptı.

Bizim bu tutumu kabullenmemiz mümkün değil arkadaşlar. Bizden çok, bu ülkede demokratik olma iddiasında olan, bunun için şu veya bu şekilde seferber olan hiç kimsenin de kabullenmesi mümkün olmamalı diye düşünüyoruz. Sonuna kadar bize en aykırı gelen sizin serdettiğiniz birçok fikirde, sadece şu Anayasa tartışmalarında bizim gelenin sakıncalarına ve akıbetine, bu ülkeyi yönlendirmek istediği akıbeti dikkat çektiğimiz ama mevcut olanın da eksiklerine, yanlışlarına, çıkmazlarına sürekli işaret ettiğimiz bir tartışmada çok seviyeli, ciddi, bilimsel, politik değeri olan ve demokratik olma vasfını taşıyan, bundan ayrılmayan konuşmalarımız burada hep güme gitti ama ne zaman ki müesses nizamın “Cıs!” diye adlandırdığı bir mevzuya giriyoruz, o zaman burada müesses nizamın bütün savunucularının bir arada hizalandığını ve hep birlikte alkışlamakta -tarihe geçmesi açısından söylüyorum- bir beis görmediklerini görüyoruz. Bu bir vatan meselesi değildir, gerçek o değildir. Gerçek şudur: Bu, demokrat olabilme, demokrat kalabilme, yekdiğerinin söz hakkına, ifade özgürlüğüne bihakkin, içtenlikle saygı duyabilme meselesidir. Onun için, hemen böyle bir şey olduğunda vatan, millet, bayrak savlarına sarılamayız, gerçek o değil çünkü. Vatani sevmek konusunda, birlik konusunda hiçbirimiz hiçbirimizden bir adım geride olduğumuzu düşünmüyoruz. Bu konuda en nitelikli inisiyatif alan, en riskli inisiyatif alan bir grubun üyeleriyiz. Hayatımız demokrasi mücadelesiyle geçmiş. Barış için inisiyatif almışız, aldığımız inisiyatiften dolayı bugün arkadaşlarımız cezaevinde, hepimizin hakkında boyumuz kadar dosyalar var, o mahkeme senin bu mahkeme benim, sabah akşam... Bu Mecliste anlaşıldı ki bu dokunulmazlık ve söz söyleme meselesinde bizden başka hiçbir tehdit de yokmuş, vekillerimiz sözden dolayı... Bakın, hiçbirinin hâlihazır şu ana kadar çıkan mahkeme dosyalarında herhangi bir yasa dışı fiil, eylem ya da şiddetle ilişki şeklinde sübut bulmuş bir tek suçlaması bile yoktur. “Suçlama bile” diyorum bakın, hükmü bir kenara koyun, suçlama bile yoktur. Buradan bizim için hak arayan, demokrasi diyen,

ötekileştirilenlere, işaret edenlere bu Mecliste gösterilen yer kürsü değil, mahkeme salonlarıdır. Evet, orada da bir kürsü var ama mahkemeye siyaset birbirinden çok ayrı bir şeydir. Siyaseti yargı eliyle yürütmeye başladığınızda yeni anayasa yapmanıza bile gerek yok, buna itiraz etmeye de gerek yok, bütün bunların hepsini anlamsızlaştırmış olursunuz.

Dün -isimlerini söylersek bayağı zor durumda kalacaklar- Meclisten değişik siyasi partilerden birçok arkadaş gelip Genel Kurul salonu dışında bu yapının kabul edilebilir olmadığını söylediler. Bu artık bir şey ihtiva etmiyor arkadaşlar, birbirimize kulislerde demokratlık yapabileceğimiz günler geride kaldı. Bir yol ayırımındayız, bunun sıratı müstakimi düşüncelerimizi özgürce, hiçbir baskı altında kalmadan burada ifade edebilme gerçekliğinin ve bunun koşullarının bir an önce sağlanması yoksa kürsü yasağıyla, tutanaklardan...

(Mikrofon otomatik cihazla kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikada tamamlayın.

Buyurun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Aslolan, şairin dediği gibi “Bırak beni haykırayım, susarsam sen matem et.” denilen günlerden geçiyoruz. Bizi kürsülerden uzaklaştırabilirsiniz, birleşimlerden çıkarabilirsiniz, tutanaklardan da çıkarabilirsiniz. Ya tarih, ya insanlığın vicdanı, ya normal düşünebilen sağlıklı beyinler, yürekler, bunlardan çıkarabilmeniz mümkün değildir. Biz bunları oraya kazıyabilmek için neredeyse yüz yıldır her türlü bedeli ödeyerek, sizin ayağınızın taşa değmediği günlerde her türlü bedeli ödeyerek kendini var etmiş ve halkıyla birlikte, halklarıyla birlikte buraya gelmiş bir siyasetin temsilcisiyiz. Biz bunu buralarda en yüksek ve en yoğun bir şekilde yapmaya yine devam ederiz ama sizin açınızdan dünkü mesele demokrasiye dönük çok olumsuz bir şerh olarak kayıtlara geçti.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – “Soykırım” demek demokrasiye girmez, çok iyi biliyorsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Önder.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, söz mü talep ettiniz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – İsterseniz Sayın Kerestecioğlu’na önce söz vereyim, o sisteme girmişti. Sizi dinleyeceğim.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan’a yönelik kürsüyü kullanma ve siyaset yapma özgürlüğünün kısıtlanmasını kabul etmelerinin mümkün olmadığına ve bu nedenle HDP Grubu olarak bugünkü birleşimde söz haklarını kullanmayacaklarına ilişkin açıklaması*

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün burada sevgili arkadaşımız Garo Paylan’a karşı gerçekleşen tutum, aslında sadece kürsüyü kullanmak isteyen, siyasi görüş ifade etme özgürlüğünü kullanan, görüş açıklayan bir milletvekiline karşı yapılmış linç girişimi ve arkasından da üç birleşime katılmama cezası verilmesi gerçekten bugüne kadar görülmemiş bir tutumdur. Günlerdir burada her türlü hakarete, türcülüğe, “Köpek giremez.” yazılarına, hatta defalarca hamaset yapılarak sürekli “milletin kürsüsü” denilen kürsünün kırıldığına dahi tanıklık ettik

ve bunların karşısında, bu hakaretlerin, el kol hareketlerinin, küfürlerin karşısında hiçbir kınama cezası verilmediğini de müşahade ettik burada. Biz, az önce Sırrı arkadaşımızın ifade ettiği gibi, bu kürsüyü kullanma özgürlüğünün, siyaset yapma özgürlüğünün aslında kısıtlanmasının hepimize karşı yapılmış olan bir tutum olduğunu ifade ediyoruz ve bunu asla kabul etmemiz mümkün değil. Bu nedenle, Halkların Demokratik Partisi Grubu olarak bugünkü birleşimde biz de sözlerimizi kullanmayacağımızı ve katılmayacağımızı belirtmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kerestecioğlu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biraz önce kürsüde konuşan Sayın Önder konuşmasının girizgâhında dün yaşanan üzücü manzarayla ilgili olarak, ana muhalefet partisinin, kürsü özgürlüğüne ve düşüncüyü ifade özgürlüğüne karşı menfi bir tutum almasından bahisle bize yakışmayacak bir iddiada bulundu efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İki dakika süreyle lütfen sonlandırılım, yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Neyse Sırrı Bey beni dinler herhâlde kulisten.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yaşanan sorunları konuşmaktan korkmayız ama biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak tarihi öncelikle tarihçilere bırakmaktan yanayız. Bununla beraber, düşüncüyü ifade özgürlüğünü savunmak bizim partimizin en temel anlayışlardan biridir. Ama, birilerinin burada vereceği yargıya ve kesin hükümlere, ön kabullere katılmadığımızı beyan etmemizin de hakkımız olduğunu demokrasi açısından düşünüyoruz. Kürsü özgürlüğü elbette ama bir ulusu 1948'de, yanılmıyorsam, en büyük insanlık suçu olarak Birleşmiş Milletlerce de kabul edilen soykırımla hem de o ulusun kürsüsünde itham etmeyi Cumhuriyet Halk Partisi olarak kabul etmemiz mümkün değil, sadece bu kürsüde değil. Biz bu yüzden, dün de söyledim, ta 2006 yılında burada 2 parti varken, dünyanın değişik parlamentolarında soykırım iddiaları kabul edilirken bir tutum belgesi hazırlama konusunda o günün iktidar partisinden daha aktif bir rol oynadık ve o günün iktidar partisiyle birlikte ortak bir tutum belgesi hazırladık.

Durum bundan ibarettir yoksa demokrasi varsa bu kürsüde her türlü eleştiri yaşananlarla ilgili olur, geçmişle ilgili de değerlendirmeler yapılabilir. Ama, soykırım yani insanlık tarihinin en büyük insanlık suçu olarak artık bütün dünya milletler ailesi tarafından kabul edilen bir suçla ilgili tarihçi... Biz Ermenistan'a gene yakın dönemde "Gelin arşivleri açalım." dedik. Burada, bu Meclisten Ermenistan'a böyle bir mesaj da yolladık. Arşivleri açmayan Ermenistan'dır. Dolayısıyla, tekrar altını çizmek istiyorum, Cumhuriyet Halk Partisi düşüncüyü ifade özgürlüğünü sonuna kadar desteklemektedir ancak bununla beraber soykırım iddialarını asla ve kata kabul etmemiz mümkün değildir. Şiddetle reddettiğimizin tekrar altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP, AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve arkadaşları tarafından, radyoloji teknisyenlerinin çalışma koşulları ve yaşadıkları sorunların araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, önerinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş.

Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, tabii, önerenin gündeme getirdiği konudan ziyade dün benden önce bir hatibin dile getirdiği...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Beni kastediyorsunuz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Yok, sizi kastetmiyorum Engin Bey.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok alıngansınız Engin Bey. Sizi alkışlıyoruz, siz olmadığınızı belli.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ondan önce ben vardım kürsüde.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Burada dün yapılan bir uygulamayla alakalı dile getirilen görüşlere katılmadığınızı ifade etmek isterim.

Bakınız değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve milletin asla kabul etmeyeceği bir iddianın ve ithamın varmış gibi bu kürsüden ifade edilmesine bu Parlamento da, bu millet de müsaade etmez. Bu açıdan dün yapılan uygulama yerinde bir uygulamadır, doğru bir uygulamadır. Olmayan, altyapısı olmayan, iddiaları olmayan, delili, kanıtı olmayan bir diasporanın ve uluslararası bazı odakların dünya sistemi içerisinde bir siyasi malzeme olarak kullanmaya çalıştıkları bir iddiayı getirip milletimizin kürsüsünde ifade etmek... Sonra da bunun tutanaklarda kalmasını seyretmemizi kimse bizden ve bu Meclisten beklemez; buna kesinlikle ve kesinlikle müsaade edilemez. Dün bunların hem tutanaklardan çıkartılması yerinde karardır hem de 161'inci maddeye göre değerli milletvekilleri, yapılan uygulamalar İç Tüzük'e uygundur. Orada Türkiye Cumhuriyeti'ne veya onun Anayasa düzenine sövmek, hakaret etmek ki bu iddiayı dile getirmek hakarettir, millete hakarettir, Türkiye Cumhuriyeti'ne hakarettir, İç Tüzük 161'inci maddeye göre de geçici olarak Meclisten çıkartılmayı gerektiren bir cezadır.

Yine burada işte “Ermeni” deyince, “Kürt” deyince herkes hizaya geçecekmiş gibi bazı ifadeler kullanıldı.

Değerli milletvekilleri, bizim insanların fikirleri, insanların etnisiteleriyle hiçbir sorununuz olmadığını bu kürsüde yıllarca dile getirdik ve Türkiye'nin tamamından da temsilci çıkarabilen, oy alabilen bir parti olmamızın sebebi de milletimizin tamamını kucaklamaktan gelmektedir. Fakat birileri kendilerine Kürtlerin temsilcisiymiş gibi, onların dışında hiç kimse onlar namına hiçbir ifadede

bulunamaz gibi bir hak görüyorlar. Bu, doğru bir şey değildir. Türkler -daha önce de bunu ifade ettik- ne kadar bu devletin ortak paydaşısya Kürtler de o kadar ortak paydaşıdır fakat buradan kendilerine bir hareket alanı açıp onların mutlak temsilcisiymiş gibi kendilerini gösterip onlar adına sadece söz söyleme hakkı onlarınmış gibi ve istedikleri gibi görüşler ifade etmeyi de kabul etmemiz mümkün değildir.

Tabii, bu kürsüden ilk defa -bundan önce de belki birkaç defa olmuş olabilir- tutanaklardan ifadelerin çıkartılması veya burada yapılan bir konuşmadan dolayı -daha önce de olmuş olabilir- kınama veriliyor.

Bakın, ağır eleştiriler yapıldı burada, partimize yönelik yapıldı, Hükûmetimizin uygulamalarına yönelik yapıldı. Bu noktada, bizler AK PARTİ Grubu olarak ne İç Tüzük'te bu anlamda olan uygulamaları dile getirdik ne de bunların tutanaklardan çıkartılmasını dile getirdik ama eğer konu Türk milleti ise, Türkiye Cumhuriyeti devleti ise orada, kimse kusura bakmasın, aslı astarı olmayan iddialarla suçlanmasına göz yummamız söz konusu olamaz ve bunu ifade özgürlüğü anlamında kabul etmemiz de mümkün değildir.

Yine, bu kürsüden ifade edildiği için söylemek istiyorum: Bizim bir milletvekilimizin benzer iddiaları dile getirdiği ifade edildi. Ben milletvekilimizle konuştum, kendisinin bu şekilde bir beyanata olmadığını, böyle bir şeyin söz konusu olamayacağını dile getirdi. Bunu da özellikle belirtmek isterim çünkü sanki bizim bir milletvekilimizin de konuşmacının dünkü iddialarıyla aynı düşünüyor gibi geçmişte "tweet"leri olduğunu ifade etti. Bunun asılsız olduğunu, böyle bir şey yapmadığını, yazmadığını, böyle bir şey söylemesinin mümkün olmadığını milletvekilimiz bana söyledi, bunu da buradan belirtmek isterim.

Yine değerli milletvekilleri, yapılan uygulama bir linç girişimi değildir. Burada hem Milliyetçi Hareket Partisi hem Cumhuriyet Halk Partisi hem de Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu İç Tüzük'ten kaynaklı bir hakkı kullanmışlar ve uygulamışlardır. Şimdi, İç Tüzük'ü kullandığımız zaman, İç Tüzük maddelerini uygulamaya koyduğumuz zaman, işinize gelmediği zaman linç kampanyası olacak, işinize geldiği zaman, "İç Tüzük'ten kaynaklanan haklarımızı kullanacağız." diyeceksiniz. Şimdi, bu da İç Tüzük maddesi. O zaman, eğer... Hukukta bir tabir vardır, bir fiil gerçekleştirirseniz onun müeyyidesine katlanacaksınız. Bunu kesinlikle ve kesinlikle unutmamak gerekir.

Tekrar, bu millet, bu şanlı millet geçmişinde, tarihinde ayıplanacak hiçbir şey yapmamıştır, hiçbir şey yaşamamıştır. Onlarca milleti, yüzyıllar boyunca aynı devlet çatısı altında tutmayı başarmış, hoşgörüsüyle dünyaya örnek olmuş ve hâlâ bunu nasıl başardığı doktora tezlerine, yüksek lisans tezlerine konu olan bir millet, bir Devlet-i Âli Osmanlı'nın -geçmişimiz, ecdadımızdan bahsediyorum- bu tip iddialarla lekelenmesine, karalanmasına asla göz yummamız düşünülemez. Tekrar bu açıklamayı AK PARTİ Grubu olarak ifade etme gereği hissettik.

Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Usta söz istemişsiniz, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ermeni soykırımı olduğu iddiasının Türk milletine yapılacak en büyük hakaret olduğuna ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konudaki tavırlarının her zaman net olduğuna ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii “Ermeni soykırımı vardır.” demek Türk milletine yapılacak en büyük hakarettir. Biz bunu hiçbir şekilde kabul etmeyiz, kabul etme imkânımız yoktur. Kürsü dokunulmazlığı da hiç kimseye bu milletin kürsüsünden millete küfretme hakkını vermez. Kaldı ki tarihî gerçekler de bu iddiayı doğrulamıyor. Bu konuda, Türk devleti, aslında, gayet rahat bir şekilde, şeffaf bir şekilde, bilim adamlarına İngiliz arşivlerinin, Osmanlı arşivlerinin, Ermenistan arşivlerinin açılmasını ve bu konuların tarihçiler tarafından araştırılmasını da talep etmiştir. Bu talebe, maalesef, konunun tarafları olumlu cevap vermemişlerdir.

Bir de, geçmişte, AKP'den birilerinin dünkü beyanata benzer beyanatta bulunmuş olmaları, yine bu iddiayı mazur göstermez. O, onu yapanın ayıbıdır. Eğer, bu Meclisin kürsüsünde yapıldıysa o – ben geçmişte burada değildim- ancak aynı muamele ona da yapılmalıydı. Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak buradaki tavrımız her zaman net olmuştur. Yani, bunu kim yaparsa yapsın, biz bunu her defasında mutlaka kınamışızdır, kabul etmemişizdir.

Netice olarak, nerede olursa olsun, ister sokakta ister Mecliste hiç kimse böyle bir iddiada bulunamaz ve böyle bir iddiada bulunursa biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu iddiayı reddederiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum sayın milletvekilleri.

Sayın Elitaş, buyurun.

27.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, millete karşı hakareti hiçbir vatandaşın ve hiçbir milletvekilinin kabul etmesinin mümkün olmadığına ve Türkiye'ye haksız yere itham edilen konularda AK PARTİ'nin hiçbir zaman duyarsız ve tarafsız kalmadığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün, burada, Türk milletine, milletimize karşı insanlık suçu bir iftirada bulunan bir milletvekiline karşı 3 siyasi parti millî bir duruş, ortak bir duruş sergileyerek bu meseleyi şiddetle, nefretle kınamış ve İç Tüzük'ün verdiği cezai müeyyideyi uygulamıştır. Buradan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olacaksın, her türlü imkânlardan faydalanacaksın, ekmeğini yiyeceksin, suyunu içeceksin ama yediğin çanağa pisleyeceksin. Buna hiç kimse müsaade etmez.

Dün, bir Meclis başkan vekiliyle ilgili söylenen söz asılsız bir sözdür, amacını saptıran bir sözdür. Burada her türlü ağır eleştiri olabilir, şok edici beyanlarda bulunulabilir, benim şahsıma yapılabilir, partime yapılabilir, başka partiye yapılabilir fakat bir milleti suçlayıcı bir şekilde olmayan bir meseleyi ifade ettiğiniz takdirde bu, o millete karşı hakarettir. Millete karşı hakareti, hiçbir vatandaş kabul etmeyeceği gibi hiçbir milletvekilinin de kabul etmesi mümkün değildir. Geçmişte böyle bir hadise olmamıştır, olsa bile olduğu zamanda AK PARTİ milletvekilleri ve grubu en etkin tepkisini de göstermiştir. Bundan önce olan bir hadise söz konusu değildir, var olan hadiseler bu konuda tartışılmıştır. 2006 yılından itibaren gündeme getirilen konu “Bu iş tarihçilerin işidir siyasetlerin işi değildir. Bizim arşivlerimiz açık, herkes arşivlerini açsın; tarihçiler bu konuyu neticelendirsin.” diye ifade edilmiştir ama Türkiye'yi haksız yere itham eden konular varsa AK PARTİ, hiçbir zaman duyarsız, tarafsız kalmamıştır, her zaman Türk milletinin, milletin lehinde taraf bulmuştur.

Bu konuyu arz etmek istedim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, milletimize karşı kabul edilemez ifadelere karşı Genel Kurulun iradesi çok güçlü bir şekilde 3 siyasi parti grubu tarafından da ortaya konulmuştur ve bu iradenin gereği de yapılmıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, aynı iradeyi demokrasi için de koysak.

BAŞKAN – Aynı iradeyi demokrasi için de koymak durumundayız.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Onun için bu Anayasa çalışmalarını yapıyoruz.

BAŞKAN - Aynı iradeyi milletimizin, ülkemizin geleceği açısından hep birlikte ortaya koymak zorundayız. Farklı siyasi görüşlerimiz, ideolojilerimiz, partilerimiz olabilir ama “tek devlet” diyoruz, “tek millet” diyoruz, “tek bayrak” diyoruz, “tek vatan” diyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – “Tek dil”i unutmayalım Sayın Başkan.

BAŞKAN - “Söz konusu bayrak olursa, vatan olursa gerisi teferruattır.” diyoruz ve hep birlikte Türkiye’ye karşı yönelen tehditlere, teröre, milletimizin geleceğine karşı yönelen bütün bu unsurlara karşı ittifak etmek mecburiyetindeyiz. Bu Parlamento da milletin geleceğini savunmak üzere buradadır. Biz milletvekilleri de milletin hakkını ve hukukunu korumak için buradayız.

İlginiz için, hassasiyetiniz için tüm gruplara teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisi vardır, bu grup önerisini okutup işleme alacağım, sonra oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, Cenevre’de devam eden Kıbrıs kapsamlı çözüm müzakerelerinin değerlendirilmesi amacıyla 14/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/1/2017 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Engin Altay tarafından, Cenevre’de devam eden Kıbrıs kapsamlı çözüm müzakerelerinin değerlendirilmesi amacıyla 14/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin (13 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 14/1/2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin lehinde ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisinden Ardahan Milletvekili Sayın Öztürk Yılmaz’a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün millî bir konuda konuşma yapmak üzere huzurunuzda bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, Kıbrıs görüşmeleri Cenevre’de, şu anda bir kesinti var; 18’inde, tekrar garanti ve ittifak anlaşmalarına ilişkin müzakerelerin teknik seviyede götürülmesi ve ilerleme olursa tekrar rayına dönülmesi ve müzakerelerin devam etmesi öngörülüyor.

Değerli kardeşlerim, tam kırk iki yıldır biz Kıbrıs konusuyla uğraşıyoruz, kırk iki yıldır. Kırk iki yılda -Allah bilir- 42 bin tane görüşme oldu Kıbrıs konusuyla ilgili, Cenevre’de oldu, New York’ta oldu, Kıbrıs konusunun görüşülmediği platform kalmadı ve Kıbrıs konusuna ilişkin görüşülmemiş prensip, tez de kalmadı. Kırk iki yıl geçti, kırk iki yılda elimizde kalan tek somut şey oldu, o da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti oldu, onun dışındaki bütün getirilen çözüm önerileri akamete uğradı.

Biliyorsunuz, 2004 yılında, çözüme en yakın olduğumuz dönem diye takdim edildi ve Annan Planı o zaman gündeme geldi ve Annan Planı’nı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yüzde 65’le kabul ederken Rum tarafı yüzde 79’la reddetti. Aslında, Annan Planı... Annan’ın ismini şu anda Kıbrıs Türklerinden ve bizden başka ve Rumlardan başka hatırlayan yok -Genel Sekreter- ancak planın adı kaldı.

Şimdi, plan esasen çok avantajlıydı Rum tarafı için, müthiş avantajları vardı ama ona rağmen reddettiler. Neden? Çünkü, Rum tarafı hiçbir zaman Türk tarafını eşit ortak olarak görmüyor, siyasi eşitliğine inanmıyor, hiçbir zaman Türk tarafıyla ortak bir devlet kurma idealini uygun bulmuyor. Yani, burada işin köküne indiğiniz zaman, Rumlar Türkleri bir azınlık olarak görüyorlar, azınlık olarak gördükleri için de değer vermiyorlar. Annan Planı geldiğinde göstermelik çıkışları oldu ama en sonunda reddettikleri zaman üzülmедiler; Kıbrıs’takiler, Rum tarafindakiler sevindiler, çok büyük bir sevinçle bunu reddettiler çünkü orada bir “siyasi eşitlik” kelimesine takmışlardı.

Değerli kardeşlerim, tanıma konusu... Biz KKTC’yi tanıdık ama tanımanın gereğini hiçbir zaman yapmadık. Biz esasen kendimizi kandırdık. Hem devleti tanıyorsunuz hem de o devlete ilişkin kapsamlı çözüm müzakereleri yürütüyorsunuz. Yani, bu diplomatik olarak hiç uygun bir yöntem değil ve insanlar da bunu öyle anladılar. İnsanlar niye tanısin sizi, niye tanısin ülkeler? Çünkü siz, her iki yılda bir, her üç yılda bir tekrar masaya dönüyorsunuz, kapsamlı çözüm müzakereleri yapıyorsunuz. Dolayısıyla, bu tanıma konusunun hiçbir ciddiyeti olmadı ve KKTC’yi Türkiye dışında tanıyan olmadı çünkü tanıma konusunu gündeme getirmedik doğru dürüst.

Şimdi, bakıyorsunuz Cenevre’deki görüşmelere, burada bir karartma var. Millî bir konu, esasen, gönül isterdi ki Sayın Hükümet gelsin burada ne olup bittiğini açıklasın; Cenevre görüşmelerini biz Rum kesiminin yayınlamış olduğu gazetelerden öğrenmeyelim, sizden öğrenelim, ne olup bittiğini öğrenelim. “Efendim, buradan bir şey çıkmaz. Dolayısıyla, biz görüşüyoruz. Nasıl olsa bir şey çıkmaz, merak etmeyin.” Siz kimi kandırıyorsunuz? Böyle bir diplomatik usul olabilir mi? Siz, daha iki gün önce KKTC’nin teslim edeceği, çözüm durumunda teslim edeceği toprağa ilişkin haritayı Birleşmiş Milletlere teslim etmediniz mi? Yani, bir çözüm olması hâlinde vereceğiniz toprağa ilişkin haritayı, bizim bu kürsüden “Sakın bunu vermeyin, sakın diğer konularda ilerleme sağlamadan toprak konusuna ilişkin haritayı teslim etmeyin.” dememize rağmen, teslim ettiniz. Kasaya teslim edilmiş. Ya, hiç kasaya teslim edilir mi hiçbir şey Kıbrıs konusunda? Harita benim elimde, burada, harita burada. Neyi teslim

ediyorsunuz siz? Karşınızdaki Rum, arkasında Avrupa Birliği var, dünya var; sizin elinizde de bir tek KKTC var. Bizim bu hataya düşmememiz gerekiyordu. Şu anda bu işin içinden nasıl kurtulacağız, onu göreceğiz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – KKTC’nin arkasında Türkiye var, yeter tek başına Avrupa Birliğine.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Türkiye sağlam durursa evet, Türkiye var ama sağlam durursa. Yoksa, orada taviz üzerine taviz verirse hiçbir şey olmaz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hep beraber sağlam duracağız, hep beraber.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, niye müdahale etmiyorsunuz?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Değerli kardeşlerim, şunu söyleyeyim, neler veriliyor, sağlam mı duruluyor, durulmuyor mu: Bir kere, biz çözüm durumunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni ortadan kaldırıyoruz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti şu anda Ada topraklarının yüzde 37’sini elinde tutuyor. Çözüm olması hâlinde, sizin verdiğiniz haritaya göre söylüyorum, yüzde 29,2; Rum’un verdiği yüzde 28,2. Eğer bunun ortasını alırsanız, KKTC’nin şu andaki topraklarının yüzde 25’ini veriyorsunuz, taviz veriyorsunuz, KKTC’nin topraklarının yüzde 25’ini Rum tarafına veriyorsunuz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Trabzon) – Ne vermesinden bahsediyorsun?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Onu gidip başkasına söyleyeceksiniz verip vermediğinizi.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Trabzon) – Biz aldık orayı kardeşim.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Vermeyeceksiniz o zaman. Aldığınız şeye sahip çıkacaksınız.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Trabzon) – Erbakan Hoca’ya rahmet oku sen, Erbakan Hoca’ya.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Siz sahip çıkarsanız verilmeyecek.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Trabzon) – Biz sahip çıkacağız sonuna kadar.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, sözümü kesmesinler yoksa ben de kesmesini çok iyi bilirim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, ikili diyaloga girmeyin.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Trabzon) – CHP’ye rağmen biz aldık orayı, hiç merak etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Çamlı, lütfen...

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Şunu söyleyeyim: KKTC fiilen ortadan kaldırılıyor, şu andaki topraklarının dörtte 1’i elinden çıkıyor. Verdiği topraklara 100 bine yakın Rum yerleştiriliyor. Vermemiş olduğu topraklara ise, elinde kalan topraklara ise 50-60 bin Rum’un gelmesi söz konusu. Aşağıda dört dörtlük homojen bir Rum devleti çıkıyor, kurucu devlet; yukarıda ise sulandırılmış, iki kesimi sulandırılmış, iki toplumu sulandırılmış bir Kıbrıs Türk kurucu devleti çıkıyor.

Garantiler konusu da keza sulandırılıyor. Yapılan açıklamaya bakınız, yeni düzenlemeden bahsediliyor. Garantiler konusu da yeniden yapılandırılacak. Efendim, diyorlar ki 4 özgürlük olsun, Türkler çözüm durumunda Ada’ya gidip gelebilsinler, o 4 özgürlükten yararlansınlar. Ya, iyi de siz her şeyi verdikten sonra 4 özgürlük mü yani Kıbrıs’ın bütün önemi?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Hâlâ vermekten bahsediyor.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Bunun ne alakası var: Kıbrıs demek, Akdeniz’in en stratejik noktası demek. Kıbrıs demek, gaz demek, petrol demek. Kıbrıs demek, Orta Doğu demek. Kıbrıs demek, Avrupa Birliğine giden yol demek. Kuzey Afrika demek Kıbrıs. Kıbrıs’ın bütün önemi 4 tane özgürlükten buradan gidecek Türkleri yarandırmak mı olmalı?

Bir başka konu, maalesef, ucu açık bir süreç devam ediyor, ucu açık. Soruyorsunuz, ben mesela sormuştum, şu anda hâlâ yaşayan eski bir Cumhurbaşkanımıza sormuştum: Şimdi Annan Planı'na "Hayır." dediler, şu anda da çözüm için uğraşıyorsunuz, şu anda da "Hayır." deseler ne yapacaksınız? Bir B planınız var mı? Bu ucu açık giden süreç Kıbrıs Türklerini marjinalleştiriyor, yok ediyor o Ada'da, hiçbir şey yapılmıyor dedim. Bana söylediği şu: "Bu çözüm de bittiği anda, ertesi gün yine yeni bir çözüm süreci başlar." Böyle bir mantık olabilir mi? Böyle, ucu açık bir mantık olabilir mi? Bir adadaki halkın kaderi ucu açık sürece teslim edilebilir mi? Bir başkası diyor ki: "Biz yorulduk, olsun, çözüm olsun; ne olursa olsun. Artık Türkiye'den de sıkıldık, sizden de sıkıldık, çözüm olsun, yorulduk." diyor. Ya, sen yoruldun diye, böyle ulvi bir davada, böyle kutlu bir davada böyle bir şeyden vazgeçilebilir mi? Sen yorulduysan çekileceksin, davanın kutsiyetine gölge düşürmeyeceksin, sen çekileceksin. Çünkü, böyle davalarda yorulma olmaz. Bu davalarda durma olmaz. Ayrıca, yorulduysan bir tavsiyem var: Dipkarpaz'ın Toroslar'a bakan sahiline ineceksin gün ışığında ve oradan Anadolu'ya bakacaksın; oradan, milyonlarca Mehmetçik'in KKTC'nin Kıbrıs Türklerine ait olduğunu gösteren -timsah- tabloyu göreceksin ve o zaman sen yorgunluğunu atacaksın, o zaman kendine geleceksin. Yorulmak ne demek? KKTC'yi hiçbir zaman teslim etmemek gerekiyor.

Bakınız, bir başka konu söyleyeceğim. Taviz... "İlla bir şey vermek zorundayız..." Niye veriyorsunuz? Niye veriyorsunuz taviz? Biz taviz niye vermek zorundayız..." Bu mantık nedir? Niye biz illa bir şey vermek zorundayız? Toprakta vermek zorundayız, mülkiyette vermek zorundayız, garantilerde vermek zorundayız, siyasi eşitlikte vermek zorundayız, her konuda vermek zorundayız. Niye?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Müzakereyle...

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Müzakere böyle olmaz, müzakere böyle olmaz. Müzakereyi Rum yaptı 2004 yılında ve masadan çekildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Özür diliyorum, bir dakika...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yılmaz, bir dakika açıyorum.

Buyurun.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Şimdi, siz bunun yolunu açıyorsunuz. Bir şey söyleyeceğim: Bu konuyu sürekli gündemde tutarak Kıbrıs'ın yeni nesiller tarafından da sorunlu bir konu olduğu imasını yaratıyorsunuz. Ruslar Ukrayna'yı daha üç beş yıl önce aldılar, Ukrayna'nın doğusunu. Ruslar Kırım'ı ilhak ettiler, Ruslar Abhazya'yı, Osetya'yı aldılar. Siz hiç görüyor musunuz Ruslar ile Ukraynalılar arasında bir konferansın olduğunu, görüyor musunuz? Küçük devletler masaya oturtulur, büyük devletler masaya oturmaz. Bu konu sizi üzer, bu konu Türk toplumunu üzer, bu konu KKTC'yi üzer, herkesi üzer. Lütfen, bu konuda sağlam duralım, bu konunun ucu açık olmasın, ne yapılacaksa yapılsın, bir B planı derhâl devreye sokulsun ve onun üzerinde çalışılsın.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Önerinin aleyhinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Yıldız Seferinoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Seferinoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILDIZ SEFERİNOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; CHP grup önerisi aleyhine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, CHP’li hatibin az önce bahsettiği konuları sanki Türkiye’nin teziymiş gibi anlatmış olmasını, Rum kesiminin tezlerini ve Rum basınında yer alan konuları sanki Kıbrıs Türk kesiminin ve garantör ülke olarak bizlerin kabul ettiğiyle ilgili açıklama yapmasını esefle karşıladığımı beyan etmek istiyorum. Sonuçta, devam eden bir müzakere var ve Türkiye’nin de bu manada elbette kırmızı çizgileri var. Bunun, hem Kıbrıs yönetimi hem de garantör ülke olarak en yetkili kişiler tarafından, Dışişleri Bakanımız, Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımız tarafından açıkça nelerin kabul edilebilir nelerin kabul edilemeyeceği net olarak ortaya konmuş olmasına rağmen, Rum tezlerini burada dile getirmesini de anlamış değiliz.

Değerli arkadaşlar, 2015 Mayıs ayından itibaren Kıbrıs konusunda yeniden müzakere başlamış ve devam etmektedir. Bu manada, Kıbrıs konusuna çözüm bulmak için Birleşmiş Milletler gözetiminde Cenevre görüşmeleri başlamış ve ilk defa garantör ülkelerle beraber Birleşmiş Milletler gözetiminde görüşmeye devam edilmiş; bu manada alınan karar gereğince 18 Ocakta garantör ülkelerden uzmanların, daha sonra bu tarihte ise bakanların bir araya gelmeleri konusunda anlaşmaya varılmış durumdadır. Şayet bu aşama aşılsa bu garantör ülkelerin devlet başkanlarının bir araya gelme ihtimali söz konusudur.

Teknik ekipler tarafından Cenevre’de sürdürülen görüşmeler uluslararası konferansın devamı niteliğinde olacak yani konferans süreci henüz bitmiş değildir.

Tüm müzakere sürecinde açıkça söylendiği gibi, Türkiye’nin garantörlüğü ve Türk askerlerinin adadaki mevcudiyeti devam edecektir. Bunun asla müzakere dahi edilmediğini buradan açıkça söylemek istiyorum. Bu konuda kimsenin şüphesi bulunmasın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Toprak veriyoruz mu, toprak?

YILDIZ SEFERİNOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Cenevre görüşmeleri devam ederken Sayın Cumhurbaşkanımızın konu hakkındaki konuşmalarını hatırlamakta fayda var. “Garantör ülkeler istikrarlı bir yerde değil. Şimdi, burada Kuzey Kıbrıs yoğun bir çalışma içerisinde, samimiyetle ortaya koyuyor. Güney Kıbrıs ve garantör ülke olarak Yunanistan hâlâ farklı beklentiler içerisinde. Garantiler, güvenlik noktasında Türkiye’nin olmadığı garantörlüğü beklemeyin dedik. Güvenlikte de biz, daha önce belirlendiği gibi Güney Kıbrıs ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde eşit oranda asker bulunduracağız.” Toprak paylaşımı konusundaysa Cumhurbaşkanımızın ifadesini aynen aktarmak istiyorum: “Hâlâ açık Maraş, kapalı Maraş, Erenköy var. Eğer Maraş’ı tamamen halkın istifadesine sunmak istiyorsanız bizim teklifimiz var: Erenköy ile Güzelyurt arası birleştirilerek Kuzey Kıbrıs’a bırakılır, diğer bölge de Güney Kıbrıs’a bırakılır. ‘Yok Karpaz bize bırakılsın, yok orası bize bırakılsın.’ Böyle bir şey olmaz dedik. Biz, orada adil, kapsayıcı barış istiyorsak ölçüsü budur, başka bir şey beklenmesin dedik.”

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin en yetkilisi olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konudaki açıklaması bu yönde. Burada Türkiye’nin Kıbrıs’ı satması, Kıbrıs’ta taviz vermesi, toprak vermesinden bahsedilebilir mi? Elbette müzakere edilebiliyor. Yerleşime açık olmayan yerler var. Sanki Türkiye’de, Kuzey Kıbrıs kesiminde bir sorun yok, bütün işler hallolmuş gibi görmek mümkün mü? Elbette orada bir sorun var ama ilelebet bu süreç böyle müzakereyle devam edecek anlamına elbette gelmeyecektir ama bir müzakere süreci var. Sonuçta, bunun neticesi beklenmeli, sonucuna göre elbette Türkiye bir karar verecektir müzakere bittikten sonra ama müzakere süreci devam ederken müzakere sürecinin akamete uğratılmaması anlamında çok fazla bir şey söylenmemesi gerekir, tehdit anlamına gelecek şeyler söylenmemesi gerekir. Rum kesiminin elbette kendi lehine, basına sızdırılan haritalardan falan

bahsediliyor. Bu harita Türkiye'nin sunduğu ve kabul ettiği bir harita değildir. Mülkiyet sorunu, Türkiye'nin garantörlüğü meselesi ilelebet devam eden, uzun süredir devam eden sorunların en başındadır ama bu konuda Türkiye'nin kırmızı çizgileri olduğunu da net bir şekilde söyleyebiliriz.

Sonuç olarak Türkiye'nin garantörlüğü devam edecektir. Bu konuda zerre kadar bir şüpheniz olmasın. Türk askerinin Ada'daki varlığı devam edecektir. Yine eşit yönetim, dönüşümlü başkanlık sistemi olmazsa olmazlarımızdır.

Türkiye olarak bu konuda titizlikle süreci takip ettiğimizi belirtir, hepinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz...

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, burada Rum tezlerini sanki Türkiye'nin tezleriymiş gibi anlattığını ima etti ve beni...

BAŞKAN – Yok, öyle değil de ben yerinizden söz vereyim.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Kürsüden almak istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Şimdi, varsa ben zaten size veririm Sayın Öztürk. Yani emin olmamdan dolayı değil de...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok net, sayın hatip konuşmasına başlarken hatibimizin konuşmasındaki ortaya koyduğu tezlerin Rum tezleri olduğunu iddia etti. Herkes öyle anladı. (CHP sıralarından “Evet.” sesleri) Bu bir sataşma değilse ne sataşma?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Biz öyle anlamadık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Anlaşıldı.

BAŞKAN – Peki. Ben öyle anlamamıştım ama...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama, biz öyle anladık.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

Sataşmadan dolayı kürsüden iki dakika süre vereceğim size.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Yıldız Seferinoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, hemen söyleyeyim. Biz şimdi, toprak veriyor muyuz, vermiyor muyuz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Vermiyoruz.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Toprak vermiyorsak yüzde 29,2'lik haritayı niye verdik o zaman? Adada şu anda biz yüzde 37'yi tutuyoruz, yüzde 25'lik kaybı niye yaptık? Birincisi bu.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Siz tarihte vermediniz mi?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – İkincisi: Efendim, Sayın Cumhurbaşkanının söylediği başka, bizim Cenevre'de Birleşmiş Milletlere teslim ettiğimiz harita başka; ikisi ayrı şey. Sayın Cumhurbaşkanı kamuoyuna söylüyor ama Cenevre'de verilen harita var, yüzde 29,2 ve hâlâ bunu da Rumlar kabul etmemiş, “Daha ineceksiniz.” diyor. Bir kere bunu belirtmek isterim.

Üçüncüsü: Bu verilen yerlere 100 bin Rum'un yerleştirileceğini sağır sultan bile duydu. Bu benim bir iddiam değil ki bunu herkes biliyor.

Dördüncüsü: Bunun dışında KKTC'de kalacak topraklara mülkiyet çerçevesinde 50-60 bin Rum'un geleceğini de herkes biliyor. Ya, neyi saklıyorsunuz? Çıkın deyin ki: "Biz vermiyoruz!" Dağıtın masayı.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Vermiyoruz! Vermiyoruz!

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Ya da burada doğru dürüst tezinizi savunacaksınız.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Vermiyoruz!

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Veriyorsunuz işte! Basbayağı Kıbrıs'ı satıyorsunuz!

Saygılar sunuyorum.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Biz aldık, vermiyoruz! Hadi bakalım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Doğru dürüst konuşun, bağırmayın. Karşınızda insanlar var.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, "Kıbrıs'ı satıyorsunuz." diyerek açık bir sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sizi kurtardığımız gibi IŞİD'den, Kıbrıs'ı da kurtarırsınız. Rahat ol, rahat.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Seni elçiliğinden alan devlet yine vermeyecek.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sen sattın beni, ne kurtardın? Teslim ettin! Konuşturma beni!

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sen kendi kendine mi kurtuldun?

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Teslim ettin! Konuşturma burada. Terbiyesiz.

BAŞKAN - Sayın Yılmaz, lütfen yerinize oturun.

Buyurun Sayın Bostancı.

Size de iki dakika sataşmadan söz veriyorum.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) - Vermeyiz biz Kıbrıs'ı, sen rahat ol. Sizi vermedik, Kıbrıs'ı verir miyiz be.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Benim şahsi kanım değil bu.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Vermeyiz, rahat ol. Bağırma bize.

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Kıbrıs meselesi, 1955-56 yılında EOKA'cı çetecilerin orada bir oldubitti yaratmaya çalışmalarıyla birlikte Türkiye'nin de ayrıca ilgisini çeken ve sonraki malum gelişmeler çerçevesinde 1963'te yaşanan, 1967'de yaşanan olaylar ve nihayet 1974'teki müdahale neticesinde bugünkü duruma doğru bir mecrada ilerledi.

Geçmiş hükûmetler Kıbrıs meselesinde nasıl bir hassasiyet gösterdi ve oradaki Türklerin haklarına ilişkin nasıl bir yaklaşım sergiledilerse aynı hassasiyet, aynı dikkat ve itina, hem Türkiye'nin çıkarları hem Kıbrıslı Türklerin çıkarları çerçevesinde AK PARTİ tarafından da takip ediliyor.

Ortada, evet, bir problem var. Bu problemin çözümüyle ilgili müzakereler sürdürülüyor. Müzakereler bittiğinde nihai tabloyu görmek gerekir. Daha müzakerelerin ortasında “Şunu yaptınız, bunu ettiniz.” şeklindeki değerlendirmeler, hüküm cümleleri doğru değildir; “Şunu verdiniz, bunu verdiniz.” doğru değildir.

Kıbrıs’ta nasıl bir tablo ortaya çıkacak, Kıbrıs’taki Türklerin haklarına halel gelecek mi, Türkiye Cumhuriyeti’nin yaklaşımı itibarıyla, geçmişten beri bize intikal eden o miras, o hassasiyetler halel görecek mi; mesele budur. Bu konuda son derece dikkatliyiz, hassasız. Oradaki problem çözüldüğünde nihai tabloyu görüp eleştirileri o zaman yapmak, eğer yapılacak eleştiri varsa, daha doğru bir tutum olur.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – İş bittikten sonra neyin eleştirisini yapacaksınız Sayın Bostancı ya? İş bitmeden eleştiri yapmamız lazım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yoksa bugünden, ortada daha müzakere masası varken, müzakereler sürdürülürken, oradaki insanlar sanki daha az vatansever, oradaki insanların haklarına ilişkin daha az dikkatleri var şeklindeki bir algı doğru değildir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostancı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, açalım mikrofonu bir dakika, 60’a göre.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Başbakanın Meclisteki Anayasa değişiklik teklifinde kullanacağı oyu Cenevre müzakerelerinden daha fazla önemsemesini yadırgadığına ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kürsüye çıkmayacağım ancak hatibimizin Hükûmeti Kıbrıs konusunda eleştirmesinin çok somut gerekçeleri var ama en son, Sayın Başbakanın, Meclisteki Anayasa değişiklik teklifinde kullanacağı beyaz pulu Kıbrıs Cenevre müzakerelerinden daha önemsemesi, doğal olarak hatibimizin Hükûmete yönelik bu tarz sert bir açıklamasına altyapı oluşturmuştur.

RECEP UNCÜOĞLU (Sakarya) – Hiç alakası yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, sonradan İngiltere ve Yunanistan Başbakanları da gitmedi görüşmeye ama -belki onlar gidecekti- bizim Sayın Başbakanın “Buradaki iş daha önemli.” demesini yadırgadığımızı da belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Başbakanımız için burası da önemlidir, orası da önemlidir; aralarında hiçbir fark yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E Başbakan “Burası daha önemli.” dedi.

Sayın Başkan, Sayın Bostancı Başbakan Binali Yıldırım’ı yalanlamaktadır bu sözüyle.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Öyle bir şey yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başbakan “Daha önemli.” diyor, sen “İkisi de aynı.” diyorsun. Hanginiz doğru söylüyor ben anlamadım şimdi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yapma canım, yorum yapıyorsun.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, Cenevre’de devam eden Kıbrıs kapsamlı çözüm müzakerelerinin değerlendirilmesi amacıyla 14/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi lehinde ikinci söz Antalya Milletvekili Mehmet Günal’a aittir.

Buyurun Sayın Günal. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sizleri ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu tartıştığımız konu Anayasa tartışmalarında olduğu gibi karşılıklı kavgalara feda edilecek bir konu değil; öncelikle onu söyleyeyim. Gerçekten, dünyadaki bu dönüşümlerin, yeniden, yüz yıl sonra paylaşımların yaşandığı ve Büyük Orta Doğu Projesi’yle başlayan, Akdeniz Havzasını da içine alan bu paylaşımda, şu anda Kıbrıs müzakerelerinin hayati bir öneme sahip olduğunu hepimiz biliyoruz. O nedenle, bu konunun önemini baştan vurgulamak istiyorum. Önceki gün beşli toplantı da yapıldı ama henüz ortaya çıkmış bir şey yok. Yani, evet, birtakım görüşmeler var, “Haritalar sizinca tartışma oluyor.” diyorlar ama nedense her seferinde Rum tarafı bir şeyler sızdırıyor, belli teklifler getiriyor ve bir sonraki görüşmeler de o önceki toplantı üzerinden devam ediyor Annan Planı’nda olduğu gibi.

Dolayısıyla, bu kavganın temelinde değerli arkadaşlar... Günlük siyasi çekişmeleri yine yaparız, akşam sabaha kadar vaktimiz var yani Sayın Bostancı’ya, Sayın Altay’a söylüyorum -sataşma olarak değil- bu Kıbrıs konusunu gelin, hep birlikte tartışalım. Ha, burada olur, grup önerisiyle olur, o ayrı ama bence Sayın Bakan Çavuşoğlu’nun bu gündem yoğunluğu bitmeden bir şekilde gelip bize orada olanları, gerekirse kapalı oturumda, bir devlet adabı çerçevesinde aktarmasında fayda vardır. Neden? Çünkü ortada hiç bir şey yok, “Kasaya kilitlenmiş haritalar var.” deniyor. Şimdi, kavga enerji kavgası. Suriye’de yaşadığımız da aynıdır, Irak’ta yaşadığımız da aynıdır, Kıbrıs’taki görüşmelerin arka planında yatan da aynıdır.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Aynen öyle.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Neden? 2003 yılında yaptığı anlaşma var, 2007 yılında yaptığı anlaşma var; 2010 yılında Mısır’la, Lübnan’la, İsrail’le Kıbrıs Rum kesiminin yaptığı anlaşmalar var, bunları görmezden gelmeyin. Eğer onların talep ettiği şekilde neticelenirse değerli arkadaşlar, sadece “Yüzde 28 mi vereceğiz, 29 mu vereceğiz, 32’de mi kalacağız?” değil, Akdeniz’de, Kıbrıs’ta, Antalya arasında, Kıbrıs’ta, Mersin-Anamur arasındaki alanımızı da kullanamaz hâle geleceğiz.

Yani burada ciddi konular var. Evet, buna karşı duralım. Evet, doğru söylüyorsunuz. Bunlarla ilgili tabii ki kimsenin aklından geçmez ama yaptığımız bir yanlış çok pahalı şeylere mal oluyor. Kendimiz de gördük, siz de gördünüz; bir “açılım süreci” diye başladık, hendeklerle, bombalarla neticelendi. Baştan önlem almamız lazım.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – 17 Yunan adası gitti.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Şimdi, Kıbrıs sadece bir sabit uçak gemisi değil, sadece deniz hâkimiyeti teorisi, kara hâkimiyeti, hava hâkimiyeti, ne dersiniz deyin, hem FIR hattıyla ilgili hem münhasır ekonomik bölgelerle ilgili hem kıta sahanlığımızla ilgili birçok konuda bizim için hayatiyet arz eden bir yer. Orayı sadece “Efendim, buraya ne kadar bütçe veriyoruz, yönetim şöyle oldu, Hükûmet böyle oldu.” diye geçiştiremeyiz. Türkiye için çok önemli bir konudur, namus meselesi hâline gelmiştir. Daha önce bu tür bir gevşeklikle zaten İngilizlere vermişiz, hâlâ orada üsler duruyor.

Şimdi, şöyle soralım: Bu adamlar bizim üslerimizi gündeme getiriyor, oradaki askerî varlığımızı gündeme getiriyor -affedersiniz- garantilerimizi gündeme getiriyor. Beşli garantör ülkelerden bir tanesi İngiltere; hiç Rum tarafından “İngiltere’nin buradaki üsleri ne olacak?” denildiğini duydunuz mu? Yunanistan’ın orada üssü var, bunu duydunuz mu? Yok. Peki, biz niye bunların kalkmasını talep etmiyoruz? Bizden sızan bilgilerde “Türkiye tarafı veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Cumhurbaşkanı İngiliz üslerinin de kaldırılmasını istiyor.” diye bir şey duydunuz mu? Ama “Türklerin askerleri orada çok.” efendim “Varlığı burada çok.” efendim “Bunların toprağı çok, onu da alalım; olmadı, Karpaz’ı da Güzelyurt’u da alalım.” Ee, baktınız mı o burna geldiği zaman Türkiye’nin kullanabileceği, sondaj yapabileceği, arama yapabileceği bölge ne kadar kalıyor? Şimdi, onun için endişeliyiz, bunların tartışılması gerekiyor.

Özellikle müzakerelerde... Tabii ki Sayın Akıncı müzakereleri götürüyor. Kıbrıs Hükûmetinin de tam olarak içinde olmaması bizi kaygılandırıyor çünkü 2 kişilik bir müzakere heyeti. Hatta burada dün Sayın Cumhurbaşkanı açıklama yapıyordu; tamam, söyledikleri yüreklerimize su serpiyor ama gerçekten içeride ne oluyor? Yani kendi dilek ve temennisini mi söylüyor yoksa görüşmelerden, içeriden aldığı bilgiler var mı gerçekten? Sayın Akıncı Sayın Erdoğan’a bilgi veriyor mu, ben ondan da şüpheliyim. Çünkü Sayın Cumhurbaşkanının söylediği: “Bunlara izin veremeyiz.” Ya verdiyse içeride? Neyi konuştular? Yani haritada ne var, gerçekten bilmiyoruz ama onların, Rum tarafının bilinçli olarak sızdırdığı haritalara baktığımız zaman bu söylediğim tehlikeler maalesef var. Onun için, bir an önce bunu bir devlet meselesi olarak ele almamız lazım.

Bakın, bugün burada demin karıştıırken tekrar arşivime baktım, 20 Ocak 2012 tarihinde “EtikHaber” haber sitesinde Denктаş’ı uğurlarken bir yazı yazmışım, o gün timsah gözyaşı dökenleri de içerecek şekilde, “Soros’un Çocukları ‘Toros’ Denктаş’ı Uğurlarken...” diye. Medyadaki AB’ci, açılımcı, “12 kötü adam” dediğimiz -Sayın Bahçeli’nin tabiriyle- hepsi, arkasından önce -affedersiniz- ağır hakaretler yapanlar methiye düzmüş.

“Toros” adı kendisine TMT’nin kuruculuğundan gelen Denктаş, uzun yıllar bununla ilgili mücadele etmişti. Ölüm yıl dönümünü de geçtiğimiz hafta idrak ettik, Allah ona rahmet eylesin, onların mücadelelerinden razı olsun. O günkü mücadeleler olmasaydı buraya gelemezdik. İnşallah, o Türk Mukavemet Teşkilatıyla başlayan mücadeleyi aynı ruhla bugün sürdürmemiz lazım. “Çözumsuzlük çözüm değildir.” dersek o zaman taviz vermek zorunda kalırız. Biz bunları vakti zamanında uyardık. Tabii ki Türk dünyasına da çok büyük hizmetleri oldu, kendisini de burada, Türkiye’de, bu Mecliste de defalarca ağırladık. İnşallah onların mücadelesinin sonunu getiririz.

Bu görüşmeler devam ederken, akamete uğradığı zaman Cenevre’deki görüşmeler, Sayın Bahçeli 15 Kasım’daki grup toplantısında, daha önce yine Kıbrıs’ın kuruluş yıl dönümünde, cumhuriyetimizin kuruluş yıl dönümünde gerekli uyarıları yapmıştı. Buradaki mesele, yine Sayın Bahçeli’nin de o gün de uyardığı, bugün de söylediğimiz şey, görüşmelerin çok gizli bir şekilde götürülüyor olması ve bırakın kamuoyunu, bizlere de yeterli bilginin aktarılmıyor olmasıdır. Bu kapsamda özellikle Garanti ve İttifak Antlaşmalarının çok önemli olduğunu, asla taviz verilmemesi gerektiğini, Türk askeriyle ilgili söylenenlerin ötesinde, asıl Londra ve Zürih Antlaşmalarından kaynaklanan haklarımızın takip edilmesi

gerektiğini, çünkü buradaki meselenin eninde sonunda toprak ve mülkiyet meselesine dayanacağını, az önce dediğimiz gibi, burada da mütekabiliyet esası olmadığı zaman, çözelim derken büyük zarara gireceğimizi şimdiden uyarmak istiyoruz. Bu konunun bir şekilde tartışılması gerekiyor.

Yani şuna girmeyelim: “Ya, çözümü engelleyen taraf biz olmalıym.” Tamam, diplomaside buna dikkat edelim ama bunu söylerken de duruşumuzu göstermek zorundayız. Aynı şekilde, şimdi Fırat Kalkanı harekâtını yapmasaydık, hariçten gazel okusak orada olacak mıydık? Olamayacaktık. Efendim, Barzani’yle geçinelim, şununla yapalım... O ayrı bir şey; duruşumuzu gösteririz, çıkarlarımızı koruyacak şekilde tercihlerimizi, taleplerimizi önlerine koyarız, sonra da buna bakarız. Bu kapsamda, bu garantilerin de kesinlikle Avrupa Birliği’nin birincil hukuku niteliğinden vazgeçilmemesi gerekir ve bunun sağlanması gerekir ki sonra bu yapılan anlaşmaların da bozulma ihtimali vardır. Özellikle de enerjiyle ilgili konularda ve münhasır ekonomik bölgelerle ilgili konularda da önümüzdeki süreçte gerekirse Türkiye’nin de bir an önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’yle eğer çözüm oluyorsa münhasır ekonomik bölge anlaşmaları yaparak şu anda kendi haklarını savunmasıyla ilgili çalışmaları da yapıyor olması lazım. Eğer bunlara dikkat etmezsek, maalesef, burada da sonra “tüh, vah” ederiz, bu mücadeleyi verenlerin ruhlarını incitiriz. Sonrasında da geri dönüşümüz çok zor olur. Öyle bir boşlukta gitti, hâlen daha Kıbrıs’ta bu sorunu yaşıyoruz, fiili durumlarla karşı karşıya geliyoruz.

Biz, burada, Sayın Akıncı’nın ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin ciddi bir tarihî sorumlulukla karşı karşıya olduğunu düşünüyoruz. En küçük bir tavizde geri dönüşü olmayacağını söylüyoruz. Bunları izlemeye devam edeceğiz. İnşallah, Hükûmetimiz de devletimiz de bizi bilgilendirir, bir an önce gerekli adımları atar çünkü netice itibarıyla, garantörlük görüşmelerinde Hükûmetin ya Başbakan veya Dışişleri Bakanı düzeyinde temsil edilmesi gerekiyor.

Bu kapsamda, izlemeye devam edeceğimizi söylüyoruz. İnşallah, her zaman söylediğimiz gibi “Kıbrıs Türk’tür, Türk kalacak.” diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, sisteme girmişsiniz.

Buyurun, bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Sayın Bostancı’nın bir ifadesinden sonra söz alma ihtiyacı hissettim esas itibarıyla. Şimdi, hani, “Süreç devam ediyor, daha bir şey yok. Bu aşamada niye bu kadar eleştiriler yapılıyor?” şeklinde anladım ben.

Bu, elbette, süreç devam ederken eleştirilerin yapılması çok normal. Tabii, eleştirilerin de sağlıklı yapılabilmesi için bu konuda aydınlanmamız gerekiyor. Sadece bizim değil, yani Sayın Akıncı bu müzakereleri yürütüyor, burada KKTC Hükûmeti ne kadar bilgili, onu bilmiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletine ne kadar bilgi veriliyor, onu da bilmiyoruz. Türkiye, Türk Parlamentosu ne kadar bilgili? Burada bilgi verilmediğini biz biliyoruz. Yani, bakanlarımız, devleti yönetenler alıyor mu, almıyor mu onu bilmiyoruz ama burada Parlamento bilgi sahibi değil. İş bittikten sonra neyin ikazını yapacaksınız, neyin değerlendirmesini yapacaksınız? Dolayısıyla, bu süreç içerisinde bilgilendirmenin olması ve bu anlamda da eleştirilerin, değerlendirmelerin yapılması bir zarurettir. Bunda yanlış bir taraf yoktur. Kıbrıs konusu Türkiye için hayati bir konudur, hepimiz bu şekilde düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- *CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, Cenevre’de devam eden Kıbrıs kapsamlı çözüm müzakerelerinin değerlendirilmesi amacıyla 14/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Önerinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta.

Buyurun Sayın Şahin Usta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Saygıdeğer Başkan, saygıdeğer milletvekillerimiz; CHP grup önerisi üzerine aleyhte söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, Silopi’de Kirpi aracının kazası sonucu ağır yaralanan, yapılan tüm müdahalelere rağmen şehit düşen Konyalı Kıdemli Başçavuş Mustafa Özdil şehidimiz bugün ebedî mekânına Konya’da uğurlanacaktır. Allah mekânını cennet eylesin. Tüm ailesine, sevenlerine ve milletimize başsağlığı dileyerek...

Aynı zamanda, yine, bugün Bitlis’te şehit düşen şehitlerimizin de aynı şekilde, mekânlarının cennet olmasını ve ailelerine sabırcemiller, tüm sevenlerine ve milletimize başsağlığı dileyerek sözlerime devam etmek istiyorum.

Bugün CHP’nin vermiş olduğu grup önerisi önemli bir konu ve Anayasa müzakereleri ve görüşmeleri devam ederken bir kavga meselesi hâline getirilmesine müsaade etmeyeceğimizi belirterek aleyhte olduğumuzu açıklamak istiyorum.

Kürsüde yapılmış olan konuşmalarla ilgili... Bu millet, bu ülke, bu devlet, Kıbrıs da hepimizin kıymetlisi ve değerlisi.

Küçük bir hikâye anlatarak sözlerimi bitirmek istiyorum. Bir öğretmen öğrencileriyle dışarıda gezinirken, birbirlerine bağırarak birkaç insanı görürler ve öğretmen öğrencilerine şunu sorar: “İnsanlar öfkelendiklerinde veya kavga ettiklerinde neden birbirlerine bağırırlar ve seslerini yükseltirler? Hâlbuki yan yanadırlar, çok yakındadırlar ama yine de birbirlerine seslerini duyurmak için bağırırlar. Neden?” Öğrencilerden herhangi bir cevap gelmez ve öğretmen açıklar: “İnsanlar öfkelendikleri zaman, kızgın oldukları zaman, en yakınında oldukları hâlde karşısındaki insanla aralarında olan mesafe açılır, kalplerinin mesafesi açılır ve birbirlerine seslerini duyurabilmek için aradaki, kalplerindeki mesafeyi kapatabilmek için seslerini daha da yükseltirler ancak bu aradaki sesin yükseltilmesi mesafeyi daha artırır. O yüzden birbirimize karşı olan üslubumuzla ve öfkelendiğimizde birbirimizin arasındaki, kalplerimizin arasındaki mesafeyi aştığımızı bilerek hareket etmeliyiz. Eğer insanlar birbirlerini severlerse öfkelenmelerine rağmen seslerini yükseltmezler ve kalplerinin arasındaki mesafeyi açmazlar ve böylece alçak sesle bile konuşsalar birbirlerini duyarlar.” Bizlerin de bu ülkenin, bu milletin, bu vatanın birliği ve beraberliği için birbirimize olan sevgimizi artırarak birbirimizin kalpleri arasında olan mesafeyi uzaklaştırmadan birbirimizin sesini alçak sesle de duymamızı ve anlamamızı ümit ediyorum inşallah. Fikirler kıymetliyse bağrılmaz. Öfkelendiği zaman insanlar düşünemezler ve birbirlerinin arasındaki mesafeyi artırır.

Sesimizin değil, fikirlerimizin yükseldiği bu yüce Meclis kürsüsünü görmeyi arzu ederek bütün heyetimizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin Usta.

Aynı temennilere bizler de katılıyoruz.

Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediğine, Hükûmetin, Türkiye'nin gündeminde bulunan sorunlarla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmesi gerekirken bundan imtina etmesini açık bir saygısızlık olarak değerlendirdiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Bitlis'teki hain saldırıda 2 evladımızı kaybettik. Allah'ımdan rahmet diliyorum, son olmasını diliyorum, kan ve gözyaşının bu ülkede bir daha hiç dökülmemesini diliyorum.

Ancak, bununla beraber, sanki burada görüştüğümüz Anayasa değişikliği olmuş, bitmiş her şey ve yürütmesiz bir yasama faaliyeti yürütüyoruz. Yani orta yerde mevcut, henüz değişmeyen 1989'daki Parlatentonun görevlerinden, en önemlilerinden biri olan Hükûmeti ve bakanları denetleme görevini fiilen yapamıyoruz ve gücünüz yeter, millet takdir eder, değiştirirseniz zaten denetleyemeyeceğiz. Burada, tabii, Hükûmetin Parlatentoya bilgi vermesi diye bir usul de aylardır, hatta yıllardır yaşanmıyor, yapılamıyor.

Şimdi, Sayın Başkanım, hepimiz bu memleketin evladınız, bundan da iftihar ediyoruz şüphesiz bu Meclisin bir üyesi ve şu anda oturumu yöneten başkan vekili olarak ama terör sorunlarımız, terörle mücadele, mülteciler sorunu, Suriye-Irak'ta yaşanan gelişmeler, FETÖ terör örgütüyle mücadele, varılan sonuçlar, mücadeledeki sorunlar, ekonomik kriz alarımının çok yoğunlaştığı bugünlerde ekonomik sorunlar, Fırat Kalkanı operasyonu, oradan gelen şehitlerimiz ve az önce grup önerisi olarak getirdiğimiz Kıbrıs sorunu, Türkiye gündeminin, Türkiye'mizin, 80 milyon insanımızın en temel sorunları. Orta yerdeki bu Anayasa durduğu müddetçe de bunların çözüm mercisi, çağrı müessesesi Türkiye Büyük Millet Meclisi. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bunları, içinden çıkardığı Hükûmet marifetiyle, Hükûmetin yapacağı icrayla, tatbikatla, iş ve işlemlerle, Türkiye Büyük Millet Meclisinden de çıkarılacak zaruri, gerekli kanunlar, yasal düzenlemelerle bütün bunları halletmemiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitireyim, hemen yarım dakikada.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Saat 14.00'te Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı, saat 16.30 civarındayız; iki buçuk saattir havanda su dövüyoruz. Hükûmetin, bu biraz önce saydığım 8 temel sorunla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmesi gerekirken Hükûmet, Türkiye Büyük Millet Meclisini şekli, sembolik bir organ gibi görüyor olsa gerek ki bunu yapmıyor. Ama en azından -lanet olsun bilgilendirmesinden, bir şey becerdikleri de yok zaten, gelsinler cevap versinler-Hükûmetin, içinden çıktığı bu Meclisi gelip bir üyesiyle en azından dinlemesi gerekir. Bunu müteaddit defalar, aylardır ara ara hep söylüyorum ama Hükûmet de ısrarla bundan imtina ediyor. Ben bu tavrı, 65'inci Cumhuriyet Hükûmetinin Türkiye Büyük Millet Meclisine açık bir saygısızlığı olarak değerlendiriyorum ve bu şekilde, hem kayıtlara hem sayın milletvekillerine ve yüce milletin bilgisine, takdirlerine sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Sayın Bostancı, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne dedim ben? Sana laf mı ettim?

31.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Altay'ın “İki buçuk saattir havanda su dövüyoruz.” sözüne yürekten katılıyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bak iyi.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Hayret!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Esasen, sayın bakanların, zaman zaman bahsettiği konulara ilişkin gelip burada bilgi vermesine ilişkin daha yakın zamanlarda İçişleri Bakanı, Millî Savunma Bakanı bu bilgilendirmeyi yaptı, bundan sonra da yapması gerekir; haklıdır o tür taleplerde. Hükümet bu talepleri duyuyor ve dinliyor, muhakkak zamanı ve yeri geldiğinde bu talepleri dikkate alarak bunun gereğini ifa edecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin diye söylüyorum.

Bitlis'te öldürülen 2 şehidimizi konuşmak havanda su dövmekse ben Sayın Bostancı'yı üzülerək esefle kınıyorum.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Demagoji yapıyorsun.

RECEP UNCÜOĞLU (Sakarya) – Demagoji yapma.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne ayıp şey ya. Ne yazık şey ya. Şehitlere burada rahmet dilemek ne zaman havanda su dövmek oldu ya?

FATMA BENLİ (İstanbul) – Kendiniz söylediniz “İki buçuk saattir havanda su dövmek.” diye.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak Bitlis'te şehit olan 2 askere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biz de Başkanlık Divanı olarak Bitlis'te şehit olan 2 kardeşimize Allah'tan rahmet diliyoruz. Bu vesileyle terörü bir kez daha hep birlikte lanetliyoruz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- *CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay tarafından, Cenevre'de devam eden Kıbrıs kapsamlı çözüm müzakerelerinin değerlendirilmesi amacıyla 14/1/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 14 Ocak 2017 Cumartesi günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.24

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.52****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 446)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun birinci görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Geçen birleşimde 447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin görüşmeleri tamamlanmıştı.

12’nci maddeyi okutmadan önce Sayın Gök’e bir söz vereceğim, söz talebi vardır.

60’a göre bir dakika süreyle buyurun Sayın Gök.

(x) 447 S. Sayılı Basmayazı 9/1/2017 tarihli 53’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, billboardlarda İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e ağır hakaretler eden ve yanlış bir hadiseyi nakletmek suretiyle hedef hâline getirenlerin bulunmasını istediklerine ve Meclis Başkanlığının da bu konunun takipçisi olması gerektiğine ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün Ankara sokaklarında bir kendini bilmez, haysiyetsiz, İstanbul Milletvekilimiz Eren Erdem'le ilgili olarak billboardlarda -el ilan da dağıtmak suretiyle- arkadaşımızı teşhir eden, olmamış bir konuda ağır hakaretler içeren bir iftirada bulunmak suretiyle son derece ağır bir suç işlemiştir. Bu billboardlarda, arkadaşımızın karışmadığı bir olay nedeniyle ve bu Meclis tutanaklarında geçtiği hâlde, iddia eden AKP Milletvekili arkadaşımızın da kendisini kastetmediğini bildirmesi gerçeği karşısında dahi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım arkadaşlar, tamamlasın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bütün kamuoyu önünde ağır hakaretle, şu anda burada telaffuz edemeyeceğim kelimelerle, arkadaşımızın resmini ve telefonlarını koymak suretiyle çok ağır bir suç içerisinde bulunan bir şebeke, haysiyetsiz bir şebeke, ahlaksız, şerefsiz bir şebeke, alçak bir şebeke arkadaşımızı itham eden, çok ağır hakaretler içeren bir sataşmada bulunmuştur.

Az önce Ankara Valimizle görüştüm, birazdan Ankara Emniyet Müdürümüzle görüşeceğim. Bu alçaklığı yapan bu şerefsizlerin arkasındaki güçler kim ise, toplumu kutuplaştıran, ayırıştırıcı ve nefret söylemiyle bir iftirayı yaymaya çalışan bu anlayışın Meclis Başkanlığımızca da kınanması gerektiğini düşünüyorum. Lütfen bu konunun takipçisi olunuz. Zaten birazdan size, bu konudaki billboardın fotoğrafını da takdim edeceğim. İçeriğinin ne kadar şerefsizce ve alçakça olduğunu sizler de göreceksiniz. Bu içeriği kadar, bunu yapan bu alçakların, şerefsizlerin de bulunmasını istiyoruz. Hangi yerden güç almışlardır da bu billboardlarda arkadaşımız Sayın Erdem'le ilgili bu ağır hakaretleri içeren, yanlış ve olmamış bir hadiseyi nakletmek suretiyle hedef hâline getiren bir tablo sergileyebilmişlerdir? Kimdir bunun arkasındaki güçler, kimdir? Bu ülke böyle mi yönetilecektir? Böyle bir tablo karşısında bir milletvekilini hedef gösteren bir anlayış, yurttaşlarımız üzerinde neler yapmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, bu konuya derhâl müdahil olmanızı...

Lütfen, tamamlayayım isterseniz.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Size de şimdi, konuşmamdan sonra takdim edeceğim.

BAŞKAN – Yok, ben alayım onu.

Evet.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben, Ankara Valimizle görüştüm, şimdi Emniyet Müdürümüz de beni arıyor. Gereğinin bir an önce yapılmasını ama gereğinin ötesinde bunu astıranların gerek MOBESE kameraları gerekse... Bizim tahmin ettiğimiz şüpheliler var, bunları da paylaşırsınız İl Emniyetimizle...

BAŞKAN – Siz onları paylaşın.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...birazdan suç duyurusunda da bulunacağız ama Meclis Başkanlığı olarak da bu konuda arkasında durmanızı ve takipçisi olmanızı tekrar sizlerden beklediğimizi ifade ediyoruz. Bu alçaklığı, şerefsizliği yapanlardan da hesap sorulacağını, tüm kamuoyunun bilmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

Sayın Bostancı...

33.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik hareketin tam bir provokasyon olduğuna ve milletvekillerinin itibarına yönelik, gerçeklikle hiçbir ilgisi olmayan, tamamen kışkırtmaya dönük yaklaşımları kınadıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Biraz önce konuya ilişkin bilgi sahibi oldum. Sayın Eren Erdem asılmış olan billboardları gösterdi. Ne kadar asılı, nereye asıldı, bilemiyorum ama yapılan iş, tam bir provokasyon.

Esasen, Mecliste de bir önceki gün bu konu gündeme gelmiş ve açıklığa kavuşmuştu. Sayın Eren Erdem'in yaşanan o arbede içerisinde, Trabzon Vekilimiz Sayın Muhammet Balta'nın da ifadesiyle, olayla ilgisinin olmadığı açıklığa kavuşmuştu ama buna rağmen, böyle bir provokasyon yapılıyor. Milletvekillerinin itibarına yönelik, gerçeklikle hiçbir ilgisi olmayan, tamamen kışkırtmaya dönük bu tür yaklaşımları, uygulamaları kesin bir dille reddediyor, kınıyoruz.

Sayın Ankara Valisiyle ben de görüştüm, en kısa zamanda o billboardların kaldırılması ve gereken adli takibatın yapılması konusunda gereğini yerine getireceklerdir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

34.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik hareketi kınadıklarına ve Başkanlık Divanının milletvekillerinin itibarının korunması konusunda hassasiyet göstermesini talep ettiği ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizim de Sayın Eren Erdem'e karşı yapılan bu, çok, son derece yanlış, aşağılık hareketten şimdi haberimiz oldu; biz de bunu kesin bir dille kınıyoruz, çok yanlıştır. Bir an evvel de bu tür yanlış işleri yapanların da ortaya çıkartılması lazım, bunların da hiçbir şekilde karartılmaması lazım. Bunlar bellidir artık bugünkü teknoloji çerçevesinde.

Başkanlık Divanının da bu konuda, milletvekillerinin itibarının korunması konusunda da hassasiyet göstermesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik provokasyonu yapanları şiddetle kınadıklarına ve bu olayın takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Çok haklı olarak sayın grup başkan vekillerinin ifade ettiği gibi, bizler de Meclis Başkanlık Divanı olarak bu provokasyonu, bu alçak hareketi yapan her kimse bir an önce bulunması için gerekli yerlerle irtibata geçeceğiz.

Sayın Eren Erdem’le ilgili husus, az önce Sayın Bostancı’nın da ifade ettiği gibi, Mecliste yapılan konuşmalar neticesinde açıklığa çıkmıştı. Ama, buna rağmen, hâlen birileri bir provokasyon aracı olarak bunu kullanmak istiyorlarsa da burada hiçbir kimse, hiçbir milletvekili bu provokasyona gelmeyecektir ve bunu yapanları da şiddetle kınadığımızı ve bunun yakından takipçisi olacağımızı da bir kez daha ifade ediyorum.

Eren Erdem’e de geçmiş olsun diyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, sayın milletvekilleri, 12’nci maddede kalmıştık.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 2709 sayılı Kanunun 119 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve kenar başlıkları metinden çıkarılmıştır.

“III. Olağanüstü hal yönetimi

MADDE 119- Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Olağanüstü hal ilanı kararı verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; Meclis gerekli gördüğü takdirde olağanüstü halin süresini kısaltabilir, uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile 15 inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlanacağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir.

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır, aynı gün Meclis onayına sunulur.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşölür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.”

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde gruplar adına ilk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Şefkat Çetin’e aittir.

Buyurun Sayın Çetin. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ŞEFKAT ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin olağanüstü hâl yönetimini düzenleyen 12’nci maddesi hakkındaki parti Meclis grubumuzun görüş ve düşüncelerini açıklamak üzere söz aldım. Değerlendirmelere geçmeden önce muhterem heyetinizi şahsım ve partim adına saygılarımla selamlıyorum.

Son dönemde Türkiye’nin içinden geçtiği olağanüstü sürecin bir zorunluluk olarak ortaya çıkardığı OHAL uygulamaları Anayasa teklifinde yeniden tarif edilmektedir. Türkiye’nin son bir yıl içerisinde yaşadığı kanlı darbe girişimi, bir konsorsiyum kurdukları anlaşılan terör örgütlerinin saldırıları ve sınırlarımızda süren savaş hâli dikkate alındığında, olağanüstü hâlin gerekliliği ve kapsamının yeniden tarif edilmesi daha iyi anlaşılacaktır.

Siyasi krizler, tehditler ya da doğal afetler gibi pek çok gerekçeyle dünyada OHAL uygulamaları söz konusudur. Kamu düzeni ve güvenliği tehdit altında olan her devlet, ihtiyaç olduğunda OHAL uygulamasını başlatabilmektedir. Fransa gibi tek bir terör saldırısı sonrası OHAL başlatacak kadar ulusal güvenliğine önem veren bir Avrupa ülkesi örneği gözlerimizin önündedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin karşı karşıya olduğu tehditler Fransa’daki terör saldırısından çok daha ciddi bir giriftir. Türkiye bugün PKK, FETÖ, IŞİD başta olmak üzere irili ufaklı sayısız terör örgütüyle aynı anda savaş vermektedir. Kahraman ordumuz “bataklik” diye tabir edilen Orta Doğu’da fiilen savaş hâlinde. Dolayısıyla, OHAL şartları ve uygulamalarının, yaşanan sıkıntının ve mücadelenin büyüklüğüne göre değişmesi gayet doğaldır. Yaşanan, sıradan terör eylemleri değil, örgütler aracılığıyla yürütülen vekâlet savaşlarının uygulamalarıdır. Hiçbir kural tanımayan bu yeni, kirli savaşın tarafları büyük devletler; taşeronlarıysa terör örgütleridir. Terör örgütlerinin kitlesel katliamlarıyla korku iklimi oluşturularak Türk milleti sindirilmeye çalışılmaktadır. Terör faaliyetleriyle ülkenin istikrarsızlığa sürüklenmesi, toplumun kamplara bölünerek iç çatışmaların körüklenmesi amaçlanmaktadır. Emperyalizmin son yıllardaki en yaygın metodu, etnik ve mezhep ayrıştırması yaparak, yeni düşmanlıklar ve çatışmalar üreterek yaratılacak kaos ortamından faydalanmaktır. Bu metodun uygulandığı hiçbir ülkede kazançlı çıkmış yerli bir halk yoktur.

Bir devletin öncelikli görevi, vatandaşın can ve mal güvenliği ile iç huzurunu sağlamaktır. Bizler yıllardır, güvenlik istikrarı sağlanmadan ekonomik ve siyasi istikrarın sağlanamayacağı gerçeğini defalarca dile getirdik. 15 Temmuzun acı tecrübesi, devlet içerisine sızan ihanet çetelerinin on binlerce ihracına rağmen devam eden tehdidi ve terör örgütlerinin artan eylemleri, devletimizin her an tetikte ve hazırlıklı olmasını gerekli kılmaktadır. Türkiye, çepeçevre sarıldığı ihanet çemberinden kurtulmak için olağanüstü tedbirler almak zorunda olduğu bir dönemden geçmektedir. Birçok masum insanımızın, askerimizin ve polisimizin canına kasteden terör olayları, Türk milleti ve devleti için bir beka sorunu hâline dönüşmüştür. Ülkemizin sadece 2016 yılında verdiği 839 şehit, tehdidin büyüklüğünü anlatmaya yeterlidir. Türkiye’nin karşı karşıya bulunduğu tehdidi, terör örgütleri aracılığıyla devletler yapmaktadır. Türkiye’yi tehdide cüret eden hangi örgüt ya da devlet olursa olsun mutlaka bedeli ödetilmelidir. Türkiye Cumhuriyeti, sınırları cetvelle değil, kanla çizilmiş bir büyük milletin eseridir.

Türk milleti, tarihi boyunca bağımsızlığına hiçbir zaman gölge düşürmemiştir, bugün de buna müsaade etmeyecektir. Gazi Meclisimizi bombalatanların, binlerce vatan evladımızın canına kastedenlerin daha fazlasına cüret etmemesi için anladıkları dilden mücadele kararlılığımızı göstermek bir zorunluluktur. Ülkemizin yeniden huzura ve güvene kavuşması için öncelikle küresel hesaplara taşeronluk yapan içimizdeki ayrık otları, ihanet şebekeleri süratle temizlenmelidir.

Olağanüstü dönemlerin olağanüstü tedbirlerinin alınmasından doğal bir şey yoktur. Milletimizin ve devletimizin daha fazla tehdit altında kalmaması ve büyük felaketlerden korunması için gerekli olağanüstü tedbirlerin alınmasını Milliyetçi Hareket Partisi doğru bulmaktadır. Huzur ve güvenin sağlanması, başta PKK olmak üzere bütün terör örgütlerinin yok edilmesini sağlayacak mücadele şartlarını oluşturmakla mümkün olacaktır. Terörle mücadeleyi ve millî güvenliği siyaset malzemesi yapmanın ülkemizin ve milletimizin hayrına olmadığına inanan partimiz, terörle mücadelede daha güçlü ve hızlı adımlar atılmasına ihtiyaç hissetmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi, henüz öncü sarsıntılarını hissettiğimiz türbülانstan ülkemizi kurtarabilmek için sahip olduğu bütün birikimlerini devletimizin ve milletimizin hizmetine sunmaktan geri durmayacaktır. MHP'nin tavrı, Türkiye'de Irak ya da Suriye gibi bir kaos, kargaşa programının uygulanmasına asla fırsat vermemekten yanadır.

Terör hadiseleri, Türk milletinin bekasını ve devletimizin güvenliğini ilgilendiren bir konudur. Devletin yok edilmesi ve milletin parçalanması amacıyla yapılan saldırılar, ancak birlik, beraberlik ruhunun, yani millî şuurun canlanmasıyla önlenir. Milliyetçi Hareket Partisi, terörü herhangi bir siyasi partinin değil, bütün Türkiye'nin ve Türk milletinin sorunu olarak görmektedir. Bizim arzumuz, ebedi vatan tuttuğumuz bu topraklarda Türk milletinin huzur ve refah içinde yaşamasını temin edecek tedbirlerin alınmasıdır. Etrafımızdaki ateş çemberi ülkemize sıçramaya başladığında, millî güvenliğimiz ve toplumsal huzurumuz tehdit edildiğinde devletimizin tedbirleri hazır olmalı ve kararlar süratle alınarak uygulanabilmelidir. Milletimize yeni bir 15 Temmuz karanlığı yaşatmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Söz konusu olan yetki ise, Milliyetçi Hareket Partisi, terörle mücadele başta olmak üzere bütün millî meselelerde yürütmenin elini güçlendirecek yetkileri vermeye hazırdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye'nin güvenliğini ve bekasını temin etmekle görevli kurumların ve kişilerin, ihtiyaç hâlinde, yasal ve idari tasarrufları süratle uygulayabilecekleri düzenlemeleri, içinden geçtiğimiz olağanüstü dönemin bir gereği olarak doğru buluyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi, terörün ülkemiz için tehdit unsuru olmaktan çıkarılması, yeni 15 Temmuz ihanetlerinin yaşanmaması, terör örgütleriyle bir kere daha müzakere kapısının açılmaması, vatan topraklarında yeni hendekler ve kurtarılmış bölgelere rıza gösterilmemesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ŞEFKAT ÇETİN (Devamla) – ...OHAL uygulamalarına destek verdiği gibi, Anayasa değişikliğiyle OHAL sınırlarının yeniden belirlenmesine de onay verecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle büyük Türk milletini ve yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Madde üzerinde ikinci söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'e aittir.

Buyurun Sayın Yüksel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBUADINACEMALOKANYÜKSEL(Eskişehir)–Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Üzerinde söz aldığım bu 12’nci maddeyle, Cumhurbaşkanına, hiç kimseye danışmadan, tek başına, herhangi bir sebeple, örneğin canı öyle istediği için olağanüstü hâl ilan etme yetkisi veriliyor.” demeyeceğim ya da “Kendi ilan ettiği olağanüstü hâl sırasında, Cumhurbaşkanı, Anayasa’da belirtilen sınırlara tabi olmadan temel hak ve özgürlükleri askıya alma imkânına kavuşuyor; bu çok yanlış, çok sakıncalı.” demeyeceğim. Desem duymayacaksınız, duysanız da duymazdan geleceksiniz; yine göstere göstere, bu madde oylanırken “evet” oyu vereceksiniz. Bu yüzden sizin için “nahoş ama katlanılması gereken” diye bakılan bir muhalefet milletvekilinin söylemesi gerekenleri söylemeyeceğim.

Ben şu yaşadıklarımızı başka bir yönden değerlendiriyorum. Söylediğinize göre, cumhuriyet tarihinin en önemli görüşmelerini yapıyoruz, Gazi Meclis tarih yazıyor. Öyle söylüyorsunuz ve ben de katılıyorum ama bu görüşmelerin ilk günü, muhalefet partilerinin milletvekilleri görüşlerini açıklarken Meclis TV yayında değildi. Çok tuhaf, cumhuriyet tarihinin en önemli görüşmeleri yapıyor, Meclis TV bunu yayınlamıyor. Dediğinize mi inanacağız, yaptığınıza mı? Sahiden, cumhuriyet tarihinin en önemli görüşmelerini mi yapıyoruz, yoksa Meclis TV’den dahi yayınlanmayı hak etmeyecek sıradan görüşmeler mi bunlar? Ortada fena hâlde açıklanmaya muhtaç bir hâl var. Ben de, kendimce, bu tuhaf duruma ilişkin sizin açınızdan bulabildiğim üç açıklamayı sizlerle paylaşacağım.

Neden ilk gün Meclis TV kapalıydı? Birinci açıklama şu olabilir: Hani anne babalar çocuklarının kötü sözler duymasını, kötü sahnelere tanık olmasını istemez, onları sakınırlar ya, siz de milleti muhalefetin şeytani fikirlerinden, şeytani sözlerinden sakınmaya çalışmış olabilir misiniz? Ee, iyi ama, o hâlde “Millet her şeyin en iyisini bilir, millet hiç hata yapmaz.” lafları boşa düşüyor. Millet size göre pek de olgun bir şey değil demek ki; iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış ayırt edebilecek melekeleri eksik; kendi başına karar veremez. Sözün kısası, milletin bir vasiye ihtiyacı var.

“Her türlü vesayete hayır! Millet kendi kararını verecek.” diye bağıra çağıra çıktığınız yolculuğun ulaştığı durak burası mı? Derdiniz vesayetle değil, vasilerle miydi? Onlar değil, biz vesayet edelim diye mi düşünüyordunuz? Kendi kendinizi millete vasi mi tayin ettiniz? Söyleyin, bilelim; bilelim ve hep birlikte gülelim; kendileri vasilerinin emirlerinden çıkmayan bir heyet, kendini millete vesayet etme yetkisinde görüyor diye gülelim. Biliyorsunuz, bugünlerde sayenizde milletçe gülmeye hasretiz. Hiç değilse bu tiyatro bir işe yarasın, biraz gülmeye vesile olsun.

Bulabildiğim ikinci açıklama da şu: Cumhuriyet tarihinin en önemli görüşmelerini yapıyoruz. Cumhuriyet kazanımlarını terk mi edeceğiz, savunacak mıyız? Bana kalırsa bunu karara bağlayacağız yani çok önemli, çok, çok önemli ama önümüze getirdiğiniz metnin fecaat bir metin olduğunu biliyorsunuz. Eğer bu millet muhalefetin dediklerini işitirse bu metnin ne manaya geldiğini öğrenecek; böyle toz duman arasında, apar topar, millettan kaçırarak çıkarmaya çalıştığımız metnin ne kadar elim bir şey olduğunu görecektir, “Ne yapıyorsunuz? Bu yapılır mı?” diyecek, hesap soracak. O yüzden Meclis TV’yi kapatıyorsunuz, kapatıyorsunuz ki millet muhalefetin ne dediğini duymasın. Maazallah duyarsa yangından mal kaçırır gibi geçirmeye çalıştığınız bu düzenleme millettan kırmızı kart görecektir, korkuyorsunuz.

Aklıma sizin açınızdan gelen üçüncü açıklama şu: Önümüze koyduğunuz metinden yana bir sıkıntınız yok. Aslında bu metnin ne manaya geldiğini bile bilmiyorsunuz ama onu savunacak kabiliyetiniz yok, olmadığından korkuyorsunuz veya elinize bu metni verip “Gidip bunu Meclisten 330’dan fazla oyla geçirin.” diyen irade size güvenmiyor, savunabileceğinize inanmıyor. Elinize, yüzünüze bulaştıracaksınız. Bunu siz de, sizi görevlendiren de biliyor. Çare: “Kapatırız Meclis TV’yi,

millet farkına varmaz. Her birinizin başına da nispeten güvenilir birkaç vasi atarız, “‘evet’leri kontrol ederiz. Bunca yıldır millete ‘Sen başımızın tacısın.’ diye diye neler çevirdik. Bu defa da millet farkına varmadan Anayasa’yı geçiririz.” diye düşünmüş olabilirsiniz.

Vallahi, benim aklıma gelen ihtimaller bunlar. Yani, ya millete güvenmiyorsunuz ya önümüze getirdiğiniz metne güvenmiyorsunuz ya da kendinize güvenmiyorsunuz.

İsterseniz dördüncü bir şık ekleyebiliriz, “yukarıdakilerin hepsi” şikkını da bunların arasına koyabiliriz. Durumunuz vahim ama dahası da var. Bu bahsettiğim, görüşmelerin ilk günü. Devletin kanalından, havuzdan beslediğiniz beslemelerin kanallarından AKP sözcüsünün, AKP’li Komisyon Başkanının, AKP’li Başbakanın konuşmaları canlı yayınlandı. Muhalefet? Muhalefet yok. Adalet duygunuz da bu kadar işte. Muhalefetin ne dediği duyulmasın, sizin ne dediğinizi herkes duysun. Açık konuşalım, ben de bu kadar manasız bir metni, böyle apar topar, böyle yangından mal kaçırır gibi Meclisin önüne getirmek zorunda kalan sizlerden, AKP’lilerden biri olsaydım, muhalefetin sesi duyulmasın diye, ben de sizin gibi her türlü adaletsizliği göze alırdım; ben de rakiplerimle eşit şartlarda rekabet edebilecek vasıflara sahip olmasaydım sizin davrandığınız gibi davranırdım. Rakipleriyle eşit şartlarda mücadele kabiliyeti olmayan herkes sizin gibi yapar, yadırgamıyorum yani. Ama, sizin açınızdan kötü haber şu: Sadece ben değil, kimse yadırgamıyor. Yapıp ettikleriniz herkese son derece normal görünüyor. Size yakışıyor yani herkes size böyle davranmayı yakıştırıyor ve memleket herkesin böyle davranmayı pek yakıştırdığı bir heyet tarafından yönetiliyor. Yani, durum vahim demek bile yetmiyor hâlinizi anlatmaya.

Sevgili milletvekilleri, ama bu hayat bugünden ibaret değil. Çok da uzak olmayan bir gelecekte bir gün çocuğunuz bütün bu yaşananları öğrenecek; ne bileyim, arkadaşlarından duyacak, internette görececek ama öğrenecek. Size gelip “Yuh yani anne, yuh yani baba...”

FATMA SENİHA NÜKHET HOTAR (İzmir) – Sana yuh, sana!

CEMAL OKAN YÜKSEL (Devamla) – “...koskoca memleketi bir adamın keyfine teslim etmek için onca ayıbı göze almışsınız. Anladık, ikbaliniz o adamın dudakları arasındaymış. İyi ama o mücadeleyi asgari bir centilmenlikle, asgari bir adaletle, ahlakla dahi yürütemediniz mi?” diyecek. O anda yüzünüz kızaracak. Yepyeni, yabancı olduğunuz nahoş bir duyguyla tanışacaksınız. Çocuğunuza kızmayın, çocuğun günahı yok. Ben söyleyeyim, bilin de şaşırmayın, o nahoş duyguya “utanmak” denir. İşte o gün utanmayı öğreneceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonunun Genel Kurul çalışmalarıyla ilgili yayının Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı arasındaki protokol hükümleri gereğine göre yapıldığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu müzakerelerin başladığı ilk günden bu ana kadar Meclis TV’yle ilgili çok konu dile getirildi. Bu, tabii Meclis Başkanlık Divanını da ilgilendirdiği için bu konuyla ilgili ben bir bilgilendirme yapmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu’nun 21’inci maddesiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi faaliyetlerini yansıtma görevi Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonuna verilmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi faaliyetlerinin ne ölçüde yansıtılacağı Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı arasında daha önceden yapılan protokolle belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Bu protokol gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu toplantıları salı, çarşamba ve perşembe günleri 14.00-19.00 saatleri arasında TRT3 kanalından ve internet üzerinden, bunun dışındaki gün ve saatlerde çalışma yapılması durumunda ise sadece internet üzerinden canlı olarak yayınlanmaktadır.

Protokolün 5'inci maddesi kapsamında, yasama yılı açılışı, 23 Nisan özel birleşimi, bütçe görüşmeleri, hükümet programı, konuk yabancı devlet adamlarının Parlamentodaki konuşmaları gibi özel hâllerde, gün ve saate bakılmaksızın Genel Kurul çalışmaları TRT3 kanalından canlı olarak yayınlanmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekleştirdikleri grup toplantıları, birer saat süreyle sınırlı olmak üzere internet üzerinden canlı olarak yayınlanmaktadır.

Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının kabul ve ziyaretleri, ihtisas komisyonları ile diğer komisyonların toplantıları, siyasi parti grup başkan vekilleri ve diğer milletvekilleri tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinde düzenlenen basın toplantıları, grup yöneticilerinin kabulleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı idari teşkilatının faaliyetleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinde düzenlenen konferans, seminer gibi toplantılar, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan tasarı ve teklifler ile kabul edilen kanunlar haberleştirilerek Genel Kurul çalışmalarının dışındaki uygun zamanlarda yayınlanmaktadır.

Şimdi, bu protokol hükümleri gereğince Genel Kurul çalışmaları, Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonu tarafından, rutin çalışma saatleri yani salı, çarşamba, perşembe 14.00 ve 19.00 arasında yayınlanmaktadır. Bunun haricinde de tüm günlerde ve saatlerde -yirmi dört saat üzere- internet üzerinden canlı yayın yapılmaktadır.

Dolayısıyla, daha önceden böyle bir yayın varmış da bu yayın kesiliyormuş gibi bir algının doğru olmadığını, bunun tamamen rutin bir uygulama olduğunu, bundan önceki Anayasa görüşmelerinde de aynı uygulamanın, bütün görüşmelerde aynı uygulamanın geçerli olduğunu... Özel birtakım hâlleri de zaten size saydım. Bundan ötürü, rutin çalışma saatleri haricinde internet üzerinden canlı olarak yayınlanmaya devam ediyor.

Hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili görüşmelerin mutlaka TRT'den ve başka kanallardan da yayınlanması ve halkın bilgi alma hakkının sağlanması gerektiğine, bunun gerçekleşmemesinin ayıplı bir durum olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, yaptığınız açıklamada, TRT'nin, Meclisin rutin faaliyetleri içerisinde bir yayın yaptığını, protokole bağlı olarak yaptığını ifade ettiniz ama bu yaptığımız çalışma rutin bir çalışma değil. Yani Anayasa çalışmasını rutin bir çalışma çerçevesinde değerlendirmek, bu Anayasa teklifi tartışmalarını çok anlamsızlaştırır ve çok kadük bırakır. Tablo keşke dediğiniz gibi olsaydı ama öyle değil. Türkiye rejim değişikliği içeren bir çalışmanın yapıldığı ortamı rutin bir çalışmanın içerisinde değerlendirmek anlayışı çok sığ bir yaklaşımdır. Bu protokoller değişmeyecek değildir. Perşemenin gelişi çarşambadan belliydi. Bunlar TRT'yle görüşülür, TRT zaten iktidarın kontrolünde olan bir kurum; sanki çok bağımsız bir kurummuş gibi değerlendirip bu protokolün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sanki TRT’yi iktidardan çok bağımsız bir kuruluşmuş gibi değerlendirip TRT’nin yapmış olduğu bir programa bağlı kalınacağı, sanki bundan daha fazla ayrılmayacağı şeklinde değerlendirmeler son derece hatalıdır. Bunlar gerçeği yansıtmıyor. Biz gerçeğin ne olduğunu biliyoruz. Böylesine önemli görüşmelerin mutlaka TRT’den, hatta başka kanallarından da yayınlanması gerekirdi, halkın haber alma ve bilgi alma hakkının kullanılması gerekirdi. Bu, ayıplı bir durumdur Sayın Başkan. Biz de bu durumu tespit ediyor ve tutanaklara geçiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tabii, şahsi kanaatimden ziyade ben protokol hükümlerini sizinle paylaştım ve yine aynı şekilde, dediğim gibi, yirmi dört saat canlı olarak internet üzerinden de yayın devam ediyor.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yüksel...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, anladığım kadarıyla açıklamayı benim konuşmam üzerine yaptınız.

BAŞKAN – Ama, bu bir sataşma değil ki.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Açıklamanızda iddia ettiğiniz gibi Meclis TV diye anlattınız. Fakat ben Meclis TV’yle ilgili konuşmamıştım. Devletin kanalı derken TRT Haber’i, yandaş beslemelerin kanalları derken de diğer, Kanal A, Kanal B gibi -isim vererek söylüyorum- kanalları söylemiştim.

MEHMET METİNER (İstanbul) - Yandaş medya seni niye versin ki.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Dolayısıyla, İç Tüzük 69’a göre, söylemediğim sözleri bana atfetmiş bulunuyorsunuz, sataşmadan, yüksek müsaadenizle, sınıf arkadaşınız olarak iki dakika söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Sayın Yüksel, ısrar ederseniz söz veririm de yalnız isterseniz 60’a göre ben yerinizde vereyim. Şimdi, ben, sadece sizin şahsınıza dair değil, bu, pazartesinden beri süren müzakerelerde hep gündeme geldiği için ve bu da Başkanlık Divanını ilgilendiren bir husus olduğu için bu konuda bir açıklama gereği hissettim.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Peki efendim, nasıl uygun görürseniz.

BAŞKAN – 60’a göre ben yerinizde bir dakika süreyle söz vereyim size Sayın Yüksel.

36.- Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel’in, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 12’nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sevgili Başkan, ben biraz önce yaptığım konuşmada tabii ki TBMM TV’den yayınlanmamasını eleştirdim. Söylediğiniz ve okuduğunuz protokole göre birtakım çalışmalar var ama olağanüstü koşullarda yani Anayasa görüşmeleri yapılırken, sizin deyiminizle cumhuriyet tarihinin en önemli görüşmelerinde Başkanlık Divanının bu görüşmelerin önemine binaen mutlaka bir yayın yapılması talimatı vereceği izahtan varesti; bu bir.

İki: O gün, örneğin, bizim Hatibimiz Sayın Deniz Baykal’ın konuşması esnasında canlı verilmeyen konuşması, sizin sözcüleriniz konuşurken TRT Haber, devletin kanalından ve diğer beslemelerin yandaş kanallarından verildi. Ben bu hususu eleştirmek istemişim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yüksel.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, madde üzerinde üçüncü söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili İsmail Aydın’a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (İstanbul) - İsmail, konuşmanı Halk TV verecek, rahat ol.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişikliği teklifimizin 12’nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 12’nci maddesinde yapılan düzenleme ile Anayasa’mızın 119, 120, 121 ve 122’nci maddeleri üzerinde değişiklik yapılmaktadır. Değişiklik ile mevcut Anayasa’mızın 119’uncu maddesi “Olağanüstü hal yönetimi” başlığını almaktadır. Teklifin 12’nci maddesiyle yapılan değişiklikle mevcut Anayasa’mızın 119, 120, 121 ve 122’nci maddelerinde yer verilen olağanüstü hâl ve sıkıyönetim düzenlemeleri tek madde altında toplanmıştır. Sıkıyönetim düzenlemesi Anayasa’mızdan tamamen çıkarılmıştır. Gerek olağanüstü hâl kararı gerekse olağanüstü hâlin sürmesi Meclisin takdirine bırakılmıştır.

Ayrıca, olağanüstü hâl kararının aynı gün yayımlanma ve yine aynı gün Meclisin onayına sunulma zorunluluğunu getirmiştir. Savaş ve mücbir sebeplerle Meclisin toplanamaması hariç olmak üzere, olağanüstü hâl sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içerisinde Mecliste görüşülür ve karara bağlanır. Aksi hâlde, olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Sayın milletvekilleri, Anayasa’da yapılan değişiklik ile Meclisin yetkilerinin daraltıldığı söylenmektedir. Özellikle, muhalefet partilerinin sözcüleri tarafından, Meclisin işlevsiz kalacağı ifade edilmektedir. Mevcut sistemde meclisimizin iki ana görevi vardır; birincisi yasama görevi, ikincisi yürütmenin denetlenmesi görevidir. Cumhuriyet tarihi boyunca Mecliste yasalaşan kanunlara baktığımızda bunların yüzde 95’inin hükûmet tasarısı olarak geldiği ve yasalaştığı görülmektedir yani yürütme hazırlamış ve Mecliste görüşülerek yasalaşmıştır. Kanun tekliflerinin de neredeyse tamamı yine yürütme tarafından hazırlanarak, milletvekillerine verilerek imzalanan teklifler olmuştur. Mevcut sistemde aslında Meclisin ana görevi olan yasama yetkisi yürütme tarafından kullanılmaktadır. Böyle bir durumda Meclisin yasama görevinden söz etmek ne kadar doğru olur?

Değerli milletvekilleri, getirilen teklifle Meclisin denetim yetkileri aynen devam etmektedir, sadece sözlü soru ve gensoru kaldırılmaktadır. Bu iki denetim yöntemi de sistemin gereği olarak kaldırılmıştır çünkü bakanlara Meclis dışından atanacağı ve artık Meclise gelmeyecekleri için soru sorma imkânı kalmamıştır. Yine, yeni sistemin gereği olarak, cumhurbaşkanı halkın yüzde 50’sinden fazlasından aldığı oyla yürütme yetkisini direkt halktan aldığı için Meclisten güvenoyu alamayacaktır ve bu nedenle Meclisin hükûmete güvensizlik oyu vermesi de düşünülemez. “Gensoru sistemi kaldırılıyor.” diyenler mevcut sistemi anlayamadıklarından böyle bir eleştiride bulunmaktadırlar.

Değerli milletvekilleri, 29 Ekim 1923'te milletimiz cumhuriyeti kurmuş, bu cumhuriyetin de egemenliğini millete vermiştir. 1921 Anayasası'nın 1'inci maddesi "Hakimiyet bilâ kaydü şart milletindir. İdare usulü halkın mukadderatını bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına müstenittir." der. Hâkimiyetin kaynağının millette olduğunu ve milletin kendi geleceğini bizzat kendinin belirleyeceğini söylemektedir. Ancak, 1961 Anayasası'nın egemenliği belirleyen 4'üncü maddesi "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk milletindir." dedikten sonra "Millet, egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır." demektedir.

1921 Anayasası'nın kayıtsız şartsız millete verdiği egemenliği 1961 Anayasası Anayasa'daki organlara vermiş ve egemenliğe ortak ihdas etmiştir. Bütün problem bu tarihten sonra başlamıştır. Vesayet odakları bu tarihten sonra egemenliğe ortak olmuşlardır, darbelerle ülkemizin demokratikleşme sistemine müdahale edilmiştir. 1961 ve 1982 Anayasalarıyla sisteme müdahale kalıcı hâle gelmiştir. Halkın iradesinin üstünde vesayet yapıları oluşturulmuştur. Çözüm odaklı olmayan, istendiği zaman kaos çıkarmaya elverişli bir sistem geliştirilmiştir.

Biz bunun örneklerini çokça yaşadık. Çok değil, sadece on yıl önce 2007 yılında bu vesayet sisteminin bir dayatması gerçekleşmiştir. Vesayet odakları tarafından 367 garabeti ortaya atılmış, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Cumhurbaşkanını seçmesi imkânsız hâle getirilmiş ve 1980 öncesi bu ülkeye yaşatılan günler tekrar canlandırılmaya çalışılmıştır. Yaratılmak istenen kaos, yine halkımızın gösterdiği irade sayesinde çözülmüştür. Vesayet odaklarının o günkü zorlaması, aslında bugün bu teklifi görüşmemize neden olmuştur. Bu milletin başına örnek istedikleri çorap dönüp kendi başlarına geçmiştir.

1982 Anayasası'yla Cumhurbaşkanına birçok yetki verilerek yürütme âdeta iki başlı hâle getirilmiştir. Her türlü yetkiyle donatılan ve Anayasa gereği sorumsuz bir Cumhurbaşkanlığı pratiğiyle karşı karşıya kalınmıştır.

Değerli milletvekilleri, sistemimizin esası Cumhurbaşkanlığı sistemidir. Gerek Mustafa Kemal Atatürk gerekse İsmet İnönü dönemlerinde güçlü Cumhurbaşkanı, yürütmenin başı olarak temerküz etmiştir. Ancak, 1961 Anayasası'yla vesayet sistemi kurulmuş, sistemin kendisini doğal şartlarda yenilemesine müsaade edilmemiştir. 1982'de yetkili ancak sorumsuz bir cumhurbaşkanı ihdas edilince sistem işlemez hâle gelmiştir. Siyasi tarihimiz onlarca hükûmet kriziyle doludur. Bu krizlerin tamamı, darbe anayasalarının öngördüğü vesayet yapılarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, sistemin getirdiği ikili yapı da sürekli kriz üretmiştir. Siyasi tarihimiz, cumhurbaşkanı ve hükûmetler arasında yaşanan kriz örnekleriyle doludur. Getirilen bu değişikliklerle yürütmedeki iki başlılık ortadan kaldırılmaktadır. Halkın oylarıyla seçilen cumhurbaşkanı, seçildiği dönemin sevap ve günahlarını tamamen üstlenmektedir.

Yine, yeni sistemde cumhurbaşkanı iki turda yüzde 50'den fazla oyla seçileceğinden siyasi tarihimizde onlarca örneğini gördüğümüz, hükûmet kuramama veya koalisyonlar dönemi tamamen kapanmıştır.

Sayın milletvekilleri, muhalefet partisi sözcüleri sık sık fiilî durumdan söz etmektedirler. Mevcut fiilî durum, geniş yetkilere sahip Cumhurbaşkanının bu yetkilerini kullanmasıdır. Daha önceki cumhurbaşkanlarının bu yetkileri kullanmamaları onların kendi tercihleridir. Halkın oylarıyla seçilen Cumhurbaşkanımız Anayasa'dan kaynaklanan bu yetkileri kullanarak milletimize hizmet etmektedir.

Sayın milletvekilleri, bazı milletvekillerinin konuşmalarında, yüce Meclisin Anayasa değişikliği yapamayacağı şeklinde talisiz beyanları olmuştur. Anayasalar kutsal metinler değildir, toplumun ihtiyaçlarına göre kendilerini yenileyebilmelidirler. Aksi hâlde, toplumun gerisinde kalarak toplumun ihtiyaçlarına cevap veremez noktaya gelirler. Tali kurucu Meclis, asli kurucu Meclis ayrımını da kabul etmek mümkün değildir. Ben de 1982 Anayasası'nın ilk 4 maddesinin mutlaka Anayasa'mızda

olmasının taraftarıyım ancak bir hukukçu olarak Anayasa'nın değiştirilemez maddesini kabul etmek mümkün değildir. Gerekli nisapla Anayasa'nın tüm maddeleri değiştirilebilir, hatta Meclis yeni bir anayasa yapabilir; aksini düşünmek aziz milletimizin vekâletini küçümsemek anlamına gelir.

ERHAN USTA (Samsun) – 2012'ye dönmeyin, 2012'ye.

İSMAİL AYDIN (Devamla) – Millî egemenliği küçümsemek yüce Meclis çatısı altında hiçbir milletvekilinin arzu edeceği bir durum değildir; tersi bir durum silahı, darbeyi, vesayetçiyi kutsamak anlamına gelir. Bir düşünün, yüzde 95'in üzerinde temsil kabiliyetine sahip Meclis anayasa yapamayacak ama 15 Temmuzdaki darbeciler eğer başarılı olsalardı bu ülkeye yeni bir anayasa yapacaklardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

İSMAİL AYDIN (Devamla) – Bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Bu nedenle yeni getirdiğimiz teklifin hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın...

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Az önceki...

BAŞKAN - Buyurun, 60'a göre Sayın Usta...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önce hatip bir hukukçu olarak şöyle söyledi “Bir hukukçu olarak Anayasa'ya Anayasa'nın bazı maddelerinin değiştirilmesini engelleyen hüküm konulmasını doğru bulmuyorum.” şeklinde bir ifadesi oldu. Bu çok tehlikeli ve yanlış bir ifadedir, bunun hukukçuluğu filan da yoktur. Anayasa'nın 4'üncü maddesi Milliyetçi Hareket Partisinin çok hassas olduğu bir maddedir Sayın Vekil.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Biz de hassasız, bunu belirttik.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla, yani biz bu tartışmaları hatırlıyoruz bir yerden ancak burada çok dikkatli olmanızı size salık veririm. Anayasa'nın ilk 3 maddesinin hiçbir şekilde tartışılmasına rızamız yoktur. 4'üncü maddesi de bu tartışmanın dahi yapılamayacağına ve bunun, bu değişikliğin teklif dahi edilemeyeceğine ilişkin bir hükümdür ve önemlidir, böyle bir hüküm de Anayasa'ya konulabilir. Eğer partinizin görüşüyse bu... Bunun ben grup başkan vekilleri tarafından düzeltilmesini talep ediyorum. Partinizin böyle bir görüşü varsa bunu da şu aşamada bizim bilmemizde fayda var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aydın...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şahsıma bir satışma var, müsaade ederseniz cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Size de yerinizden vereyim, meramınızı ifade edin 60'a göre.

Bu arada Sayın Gök, size söz veriyorum. Sayın Aydın, siz de sisteme girin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir Sayın Aydın'ı dinleyelim ondan sonra.

BAŞKAN – Siz buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir dinleyelim, ondan sonra.

BAŞKAN – Tamam, o zaman Sayın Aydın'ı dinleyelim.

Aydın'ın kastı belli zaten, ilk 4 maddeyle ilgili hiçbir maddenin değişikliğin yapılmayacağını.

38.- Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, az önceki ifadelerimde gayet açık bir şekilde şunu ifade ettim: Ben ve partim de Anayasa'nın ilk 4 maddesinin mutlaka Anayasa'da olması taraftarıyız. Bunların değiştirilmesini arzu etmiyoruz ama benim şahsi görüşüm olarak, bir hukukçu olarak Anayasa'nın bütün maddelerinin değiştirilebileceği kanaatindeyim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Olur mu öyle şey ya?

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Ayıp ya!

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yeni bir anayasa da yapılabilirdi kanaatindeyim. Ben bunu ifade ettim efendim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Olur mu öyle şey ya? İlk 4 madde konuşulur mu ya? Böyle bir şey mi olur ya?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, izaha muhtaç bir vaka.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yoksa bu Anayasa'mızın ilk 4 maddesinin...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, burası...

BAŞKAN – Sayın Usta, bir saniye oturun, her hatibin sözüne hemen cevap vermeyelim lütfen.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – ...mutlaka gerekli olduğuna şahsi olarak ben de katılıyorum, bunu ifade etmek istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Bostancı...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Bostancı'ya söz veriyorum...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Parti görüşünü açıklayın, parti görüşünü.

ERHAN USTA (Samsun) – “Yarın, söylediydik.” diyecek birileri. Ne gerek var, ne gerek var? Yani burası teorik tartışmaların yapılacağı yer değil ki?

MEHMET METİNER (İstanbul) – İlk 4 maddeye itirazımız yok, aynen kalacak, hiçbir itirazımız yok.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun.

39.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, AK PARTİ'nin görüşünün Anayasa'nın ilk 4 maddesinin hiçbir biçimde değiştirilmemesi yönünde olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Anayasa'nın ilk 4 maddesine ilişkin herhangi bir tartışma söz konusu değildir, partimizin görüşü bu ilk 4 maddenin hiçbir biçimde değiştirilmemesi yönündedir.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ama hatip öyle demiyor Sayın Başkan.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hatip kendisi kişisel bir yorumda bulunuyor, önemli olan partinin yaklaşımıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama ısrarla devam ediyor ya.

BAŞKAN – Sayın Gök...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Evet, ama hatip öyle demiyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşlar, izin vererseniz konuşacağım.

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

40.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben öncelikle AKP Grubu adına konuşan Sayın İsmail Aydın'a çok teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gerçekler ortaya çıktı, itiraf edildi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Çok gerçekçi bir şekilde yaklaşımını ifade etti. “Yani şimdi biz bu değişiklikleri yapıyoruz ama ileride ilk 4 madde de dâhil olmak üzere her türlü değişikliği yapabiliriz.” gibi bir görüşü, çok net bir şekilde, Cumhurbaşkanının anlayışını, burada AKP Grubunun sözcülerinin gizlemeye çalıştığı anlayışı yansıttığı için kendisine teşekkür ederim. Bundan herhâlde Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarımız çok ciddi bir uyarı ve ders alacaklardır. Böyle bir gerçekçi konuşma karşısında bence bu Anayasa teklifinin görüşmelerinin devamı konusunda Milliyetçi Hareket Partisi bir görüş ve tutum belirlemelidir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Biz o tuzağa gelmeyiz, bizi karşı karşıya getiremezsiniz, başka kapıya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın... (Gürültüler) Bir saniye, bir saniye sayın milletvekilleri, Sayın Bostancı grubun yaklaşımını ifade etti.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani, şahsı adına konuşmadı İsmail Bey.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, ne bugün ne gelecekte AK PARTİ Grubunun böyle bir yaklaşımı yok, grubun tavrını söylüyorum.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Tamam, konu kapanmıştır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Konu kapanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta, bu konuyu bence sürdürmenin anlamı yok.

Sayın Altay, sizin grup adına da Sayın Gök konuştu zaten.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben çok kısa bir söz...

BAŞKAN – Buyurun, tutanaklara geçsin, buyurun söyleyin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bostancı, bundan memnun olduk tabii. Yani, iktidar partisi grubunun ilk 4 maddeyi değiştirmemek konusunda kararlılığını ifade etmelerinden memnun oldum.

BAŞKAN – Anayasa’nın buyurucu emri Sayın Altay zaten bu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet.

Ama Sayın Cumhurbaşkanının bu konuda kamuoyuyla paylaştığı kanaatleri de var. Benim gördüğüm, an itibarıyla bu konuda iktidar partisi grubu Sayın Cumhurbaşkanıyla ters düşmüştür. Yani, bu onların takdirdir, ben sadece tutanaklara geçsin diye söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şahıslar adına Aydın Milletvekili Deniz Depboylu konuşacaktır. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun ilk söz.

Süreniz beş dakikadır.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde sahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, öncelikle, teröristlerle girdikleri çatışmada Bitlis’te şehit düşen askerlerimize Allah’tan rahmet, acılı ailelerine ve Türk Silahlı Kuvvetlerimize başsağlığı ve sabır diliyorum, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum.

Bugün, Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün annesi Zübeyde Hanımefendi’nin vefatının yıl dönümüdür, kendisini de rahmet ve minnetle anıyorum.

OHAL ilanının düzenlendiği 12’nci maddeyi görüşmekteyiz. Bu maddenin düzenlenmesine baktığımızda 1982 Anayasa’sından farklılık göstermeyen bir kısmının olduğunu da görmekteyiz. Ancak, yeni düzenlemede kararın süresi ve uygulama şekliyle ilgili ayrıntılar mevcut olup Milliyetçi Hareket Partisi olarak gerçekleştirdiğimiz müdahale ve katkıyla “Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hâl sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülerek karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.” ifadesi eklenmiş, son karar ve de asli olan karar hakkı milletin egemenliğinin kurumuna teslim edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, zor bir coğrafyada tarih boyunca ödediğimiz ağır bedellerle koruduğumuz vatan topraklarımızı millî ve kültürel değerlerimizle birlikte bizden sonra gelecek olan neslimize aktararak yarınlarımızı inşa etmeye çalışıyoruz. Bazen ülkemizde olan ve olmasını hayal ettiğimiz sistem ve uygulamaları farklı ülkelerin sistemleri ve uygulamalarıyla karşılaştırıyoruz ki bu, gelişmek için yapılması uygun olan bir yöntemdir. Ama, unutmamak gerekir ki karşılaştırma yaparak kendimizi yediğimiz hiçbir ülkenin komşuları Irak, Suriye değildir. Hiçbir ülke kendisine sığınan 3 milyonu aşan mülteciye kapısını açmış ve bu durumdan doğan sorunlarla mücadele etmek zorunda kalmış değildir. Yine, iç savaş ve yönetim sorunları yaşayan bu ülkelerde teröristlerin bu karışıklıktan nemalanarak semirdiğini de unutmamak gerekir. Bu terör örgütlerinin vatan topraklarımızda gözü olan diğer güçlerle bir şekilde birleşerek hedef hâline getirdiği ülkemizi ve milletimizi korumak takdir edersiniz ki oldukça zordur.

15 Temmuz gecesi yaşadığımız ihanet çok büyüktür. Teröristler milletin egemenliğine, cumhuriyetimize, demokrasiye ve direkt milletimize saldırmıştır. 20 Temmuz 2015'ten bugüne kadar aralarında 600'den fazla askerimizin, 382 polis ve bekçimizin, 63 korucumuzun, 35 sivil memurumuzun olduğu 1.080 evladımız şehit olmuş, 63 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. 2016 yılında yaklaşık, 2.105 askerimiz, 1.564 polisimiz, 74 korucumuz, 4.227 vatandaşımız yaralanmıştır.

OHAL'le yönetilen bir ülke olmak övünülecek, mutlu olunacak, bu şekilde devam etmenin de tercih edileceği bir durum değildir. Bu durumda yapmamız gereken, bir olup, güçlü olup, birbirimizle kavga etmek yerine sorunları çözmek olmalıdır. Siyasette çözüm odaklı yaklaşımı benimsemek zorundayız. Ülke neden bu hâle geldi, bu kadar çok sorunla neden karşı karşıya kaldık; bunların hesabını sormak elbette bizim en doğal hakkımızdır. Ancak içinde bulunduğumuz koşullar bu hesaplaşmayı şimdilik mümkün kılmamaktadır.

Yüce Türk milleti en iyiye, hatta mükemmel yönetim sistemine ve yöneticilere, böyle bir sistemi kurup idame edecek yöneticilere en layık olan millettir. Bunu sağlamak da şüphesiz bizim en büyük sorumluluğumuzdur. İdeallerimiz büyük ancak imkânlarımız ve içinde bulunduğumuz koşullarsa malumumuzdur. Şüphesiz bu noktada siyaset yapmak, riskleri iyi hesaplayıp ciddi kararlar almayı gerektirir. Allah dağına göre kar verirmiş, böylesine zor bir coğrafyada bu güzel vatani korumak, bunca sorunun üstesinden gelmek Türk milletinin gücüyle halledilebilecek bir çözümdür.

OHAL kararlarının alınmak zorunda olmadığı yarınlara kavuşmak dileğiyle Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Depboylu.

Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – ...gerçekleştirmeden önce...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Abdulhamit Bey, yerinden...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Grubumuz adına müsaade ederseniz efendim az önceki konuyla ilgili...

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika süreyle 60'a göre söz vereyim.

Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili herhangi bir değişikliğin söz konusu olmadığına ve Milliyetçi Hareket Partisiyle yapılmış görüşmelerde de bu konunun gündeme gelmediğine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa çalışmalarıyla ilgili AK PARTİ adına yapmış olduğumuz müzakereler, görüşmeler neticesinde Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili herhangi bir değişiklik, herhangi bir gündem söz konusu olmamıştır. Milliyetçi Hareket Partisiyle yapmış olduğumuz görüşmelerde de bu konu gündeme gelmemiştir. Ne bugün ne de yarın, AK PARTİ olarak ilk 4 maddeyle ilgili herhangi bir değişiklik konusunda bir düşüncemiz bulunmamaktadır. Türkiye devleti bir cumhuriyettir. Laik, demokratik hukuk devletinin teminatı AK PARTİ'dir, bu aziz milletimizdir. Hiç kimse İstiklal Marşı'mızı, başkentimiz Ankara'yı ve ay yıldızlı al bayrağımızı ortadan kaldıramayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ve Türkçemizi ve Türkçemizi, Türkçemizi.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hadi alkış, alkış!

VELİ AĞBABA (Malatya) – İkisini de alkışlıyorsunuz; hangisi doğru?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Böyle bir irade esasen az önceki değerli arkadaşımız tarafından da ifade edilmiştir. Farklı bir durum söz konusu değildir. Rejim değişikliği 15 Temmuzda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Başkanım, toparlayayım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hem İsmail Aydın'ı alkışlıyorsunuz hem Abdulhamit Gül'ü alkışlıyorsunuz, bu nasıl iş; hangisi doğru?

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye devletinin cumhuriyet niteliği, hukuk devleti niteliği, laik bir cumhuriyet olma niteliği asla ve asla ortadan kaldırılamayacaktır. “Rejim değişikliği” diye bugün eleştirenler de 15 Temmuzda Türkiye devletinin rejimini değiştirmeye çalışan bir terör örgütüne karşı bu milletin bu hayâsızlık akını nasıl bir şekilde püskürttüğünü, durdurduğunu bütün dünya görmüştür. Rejimin bekçisi aziz millettir, AK PARTİ'dir. Kıyamete kadar, ilelebet cumhuriyet, demokrasi, laik devlet korunacaktır.

Bunu arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir alkış daha, bir alkış daha!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Sayın Gök, Sayın Usta, sayın milletvekilleri; vereceğim söz ama şimdi her bir sayın milletvekilinin sisteme girmesinden sonra bir karşı cevap niteliği taşıyacak sözlerden kaçınalım. Her bir grup kendi beyanlarını ifade eder; katılırız, katılmayız. Bunu böyle bir sistematize ettikten sonra tabii ki grup başkan vekillerine de ben her hâlükârda söz vermeye çalışıyorum.

Sayın Usta, buyurun.

42.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili bazı ifadelerini düzeltmesini ve Başbakanın bununla ilgili bir açıklama yapmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, şimdi, tabii, konuştuğumuz madde ilk 4 madde. 1'inci madde devletin şekli, 2'nci madde cumhuriyetin nitelikleri, 3'üncü madde devletin bütünlüğü, dili, bayrağı, Millî Marşı ve başkenti. Yani bununla ilgili nasıl bir kuşku var da, şimdi konuşmacı durup dururken, hani böyle bir tartışma olur, bir şey olur da bir fikir alışverişi... Akademik bir ortam değil burası. Bir Anayasa değişikliğini konuşuyoruz. Devletin birliği ve bütünlüğü meselesi, devletin milliliği meselesini konuşuyoruz, rejimle ilgili kısımdır bunlar. Daha doğrusu bunları konuşmuyoruz. “Bunların hiçbir şekilde tartışılmaması gerekir.” denilen bir ortamda bir hatibin çıkıp “Efendim, bunları koruması altına alan maddenin konulması doğru değildir.” filan... Kusura bakmayın, burası üniversite filan değil. Ben AKP Grubundan şunu beklerim: Burada bazı isimler geçtiğinde 300 kişi ayağa kalkarken devletin birliği ve bütünlüğü maddesiyle ilgili kendi grubundan birisi bir şey söylediği zaman AKP Grubunun ayağa kalkması lazım, “Olmaz böyle bir şey.” demesi lazım, “Reddediyoruz.” demesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Başkan, ceza verilmesi lazım, ceza, kapatmayı bırakın.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla, şimdi hâlâ ben hatipten bir düzeltme... Hakikaten bununla ilgili Sayın Başbakanın bir açıklama yapması lazım, AK PARTİ Grubunun Genel Başkanı olarak bir açıklama yapması lazım. “Bu, hiçbir şekilde konuşulamaz, yanlıştır.” diye bir açıklama yapılması lazım. Ben bunu Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak Sayın Başbakandan talep ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök...

43.- *Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, AK PARTİ Grubu adına konuşan Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın, iktidar partisinin rejim değişikliği konusunda Anayasa'nın değiştirilemez maddelerini değiştirme niyetini açıkça ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, az önce AKP Grubu adına konuşan arkadaşımız, tesadüfî bir arkadaş değildir, AKP'nin Anayasa Komisyonunda bir üyedir ve grup adına konuşarak gizlenen bir tuzağı çok açık bir şekilde belirtmiştir. Ben kendisine teşekkür ediyorum. Yani herkesin bildiği ama söyleyemediği, aslında o noktaya gideceğini herkesin gördüğü bir tabloyu arkadaşımız çok açık bir şekilde ifade etmiştir. Cumhuriyet Halk Partisinin başından beri ısrarla durduğu rejim değişikliği konusunda iktidar partisinin Anayasa'nın değiştirilemez maddelerini değiştirme niyetini çok açıkça ortaya koymuştur. Bu tablo hem halkımıza hem de bu Anayasa değişiklik teklifine destek veren herkes açısından bir ders ve uyarıcıdır. Bence bu konuda teklife destek veren herkesin pozisyonunu tekrar gözden geçirmesi gereken çok önemli bir sürecin içerisindeyiz. Bu sıradan bir konuşma değildir, bir tuzak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Lütfen... Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu, Anayasa değişikliği teklifinin, bu projenin özü, gerçeği, beklenen amaç, daha sonraki amaç ortaya çıkmıştır. Bir süre bu şekilde gidildikten sonra nihayetinde nelerin yapılacağını, AKP adına konuşan arkadaşımız, AKP Grubu adına konuşan arkadaşımız çok açık ve net anlattığı için, ben, kendisine tekrar teşekkür ediyorum. Bu uyarıcı konuşmasının da, halkımız ve bu konuda teklif veren herkes tarafından dikkatlice değerlendirilmesi gerektiğinin bir kez daha altını çiziyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, sistemi açıyorum, buyurun siz de.

44.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Grup Başkan Vekili, her zaman yaptığı gibi niyet okuma içerisinde. Anayasa'nın ilk 3 maddesinde konuşmaması gereken tek parti varsa o da Cumhuriyet Halk Partisidir. (CHP sıralarından gürültüler) Eğer Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sitesine girerse herkes neyin ne olduğunu görür.

Bakın, Anayasa'nın ilk 3 maddesi virgülü dahi değiştirilemeyecek metindir.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bize anlatma, arkadaşına anlat.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Üzerindeki harf, “a” harfi “e” harfi bile yapılamaz, “ı” harfi “i” harfi yapılamaz. Ama Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Uzlaşma Komisyonuna verdiği 2012 tarihli değişiklik metninde 2'nci maddede değişiklik teklifi vardır, 3'üncü maddede değişiklik teklifi vardır. Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuyla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, açıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - ... söyleyecek tek bir sözü yoktur.

Anayasa'nın 1'inci maddesi “Türkiye Devleti bir cumhuriyettir.”

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kıvırmayın!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Cumhuriyetle AK PARTİ'nin hiçbir problemi yoktur ve Sayın Başbakan söylemiştir. Rejim tartışması, isim tartışması 1923'te bitmiştir. Anayasa'nın 2'nci maddesi “Türkiye Cumhuriyeti toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.”

3'üncü maddesi, Sayın Cumhurbaşkanının her yerde söylediği “Tek vatan, tek millet, tek bayrak, tek devlet” ilkesinin bütünleşmiş hâlidir; “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. -üniter yapıdır-Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli...” ve 3'üncü, 4'üncü maddeleri bu şekilde gidiyor.

AK PARTİ Grubunun Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 1'inci, 2'nci, 3'üncü maddeleriyle ilgili herhangi bir sorunu yoktur ve bunu da başından itibaren söylemiştir. Sayın Cumhurbaşkanı da bunu ifade etmektedir, Sayın Başbakan da her konuda bunu söylemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müsaade eder misiniz?

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Ver, ver; düzeltme yapsın.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Elitaş, lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – AK PARTİ Grubu da bu sözünün arkasındadır. 3 maddenin değiştirilemeyeceğini ifade eden... 4'üncü maddesi konusunda da, bu konuda fikri açık ve nettir. Hiç kimsenin bunu sorgulamasının, niyet okumasının gereği, ihtiyacı yoktur ve haddi de yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

Açalım mikrofonunuzu isterseniz, ses tellerinizi fazla zorlamayın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Olabilir, meramımı Genel Kurul da duysun.

BAŞKAN – Daha çok konuşacaksınız.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Anayasa'nın ilk 4 maddesi, kurucu iradenin felsefesini, anlayışını Anayasa'ya yansıtan maddeler. Bunu 12 Eylül Anayasası olarak görmekle birlikte, biz hiçbir zaman ilk 4 maddeyi 12 Eylülün iradesi olarak görmedik; kurucu felsefenin, kurucu iradenin yansıması, Anayasa'nın özü ve ruhu olarak gördük. Dolayısıyla -Sayın Erhan Usta'ya çok katılıyorum, Sayın Levent Gök'e de çok katılıyorum- bütün Türkiye'nin hassas olduğu bir konudur, Türkiye'nin namusudur, Türkiye'nin şerefidir ama biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili daha önce 24'üncü Dönem Parlamentosunda kurulan Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bizim 2'nci ve 3'üncü maddenin değiştirilmesiyle ilgili önerge verdiğimiz iddia etmek suretiyle hem Genel Kurulun hem de kamuoyunun kafasında bir istifham yaratmıştır; bu, bir sataşmadır, düzeltmenin ötesinde cevaba muhtaçtır.

Söz talep ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Zaten cevap verdin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum, lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın milletvekilleri, sizleri tenzih ediyorum ama Adalet ve Kalkınma Partisinin kimi üst düzey yöneticilerinin laiklikle ve Atatürk'le sorunu olmadığı söylenemez. Nitekim, bu konuda böyle özel bir polemik yaratacak değilim. Bugün bu hâle gelmişseniz bununla da iftihar ederiz yani gelmişlerse. Ama şu anda sayın milletvekilimin yaptığı bir konuşma, sizin, Adalet ve Kalkınma Partisinin yönetiminin bu konuda Anayasa'yla ilgili gerçek niyetini, arka beynini gün yüzüne çıkarmıştır.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ne alakası var?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Nereden çıkartıyorsun ya?

ENGİN ALTAY (Devamlı) - Bir suçluluk telaşı içindesiniz. Bu suçluluk telaşınızı Cumhuriyet Halk Partisine iftira atmaya kalkarak kapatamazsınız.

Ben iki gün önce de söyledim: Anayasa'nın her maddesi değişir. Anayasa'yı Anayasa yapan kurucu felsefenin, kurucu iradenin anlayışının içinde olup olmamasıyla ilgilidir. İlk 4 madde, kurucu iradeyi ve kurucu felsefeyi temsil eder. Yani Çanakkale'de, İnönü'de, Dumlupınar'da, Afyon'da, Sakarya'da düşmanla topa karşı süngüyle savaşılan bu milleti temsil eder, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı temsil eder. Adalet ve Kalkınma Partisinin kimi yöneticilerinin "Bu millet isterse laiklik elden gider tabii." sözleri hafızamızda ve Anayasa'nın 2'nci maddesi de devleti ve cumhuriyeti tanımlarken laik niteliğine vurgu yapmaktadır. Hiç boşuna anlatmayın, biz sizin böyle olduğunuzu yani yönetiminizin böyle olduğunu, bu anlayışta olduğunu zaten biliyoruz.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Nereden biliyorsun?

ENGİN ALTAY (Devamla) - Umarım, sizin bu anlayışınızın böyle olduğunu unutanların da bu anlayış tekrar akıllarına gelmiştir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – "Beni aldattı." diyen, alçaklık yapıyor. İftira ediyor efendim, alçaklık yapıyor!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi kararından biliyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, yine Sayın Altay bizim niyetimizi okuyarak "AK PARTİ'nin temsilcilerinin görüşleri, yöneticilerinin görüşleri..." bu şekilde ifade etmiştir. İzin vererseniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ama şu tartışmayı bitirelim lütfen. Meram anlaşıldı, her grup...

5.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; tekrar ediyorum; Anayasa'nın ilk 3 maddesinin değişemeyeceğiyle ilgili söz hakkı olmayan tek parti Cumhuriyet Halk Partisidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – O nasıl oluyor?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – YouTube'a girin, YouTube'a girin. Sayın Altay, tekrar ediyorum; YouTube'a girin. 26 Ekim 2015, Sayın Genel Başkanınız, Sayın Kılıçdaroğlu, IMC Televizyonunda bir mülakatta diyor ki...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Ya, biz on beş dakika önce kulağımızla duyduk.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ya, iftira atarak yapma! Arkadaşın ne söyledi, ona cevap ver ya. Arkadaşın ne söyledi ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – "1'inci, 2'nci, 3'üncü maddeyle ilgili değiştirilmesine ne diyorsunuz?" "Olabilir tabii." Bir Genel Başkan boş bulunup bunu söyleyemez.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ortaya çıkardığınız tabloya bak. Ne "Olabilir!" Yalan söylüyorsunuz! Hiç de öyle değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Aç YouTube'a bak. Aç YouTube'a bak.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hiç de öyle değil. Yakalandınız, şimdi yakalandınız. Niyetiniz ortaya çıktı, niyetiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bir Genel Başkan boş bulunup bunu söyleyemez, Genel Başkanlık makamına oturan birisi bunu ifade edemez.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yakalandınız, yakalandınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yine, bakın, 2012 tarihindeki Anayasa uzlaşma konusundaki metniniz, 2’nci maddedeki bir kelimeyi değiştiriyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yakalandınız, yakalandınız. İftiraya bak! İftiraya bak, iftiraya! Bunların hepsi iftira! Hepsi iftira! Hepsi iftira! İftira atıyorsunuz! Yalan söylüyorsunuz, yalan!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Anayasa’nın 2’nci maddesindeki bir kelimeyi değiştiriyorsunuz. Sayın Baykal’ın Hükûmette olduğu dönemde Anayasa’nın Başlangıç ilkesindeki hükmü değiştiriyorsunuz. Siz bu konuda tek söylenmeyecek...

LEVENT GÖK (Ankara) – Anayasa’nın laikliğini değiştireceksiniz. Rejim değişikliği yapacaksınız. İftira atıyorsunuz! İftira atıyorsunuz! İftiracısın sen! MHP’yi de kandırıyorsunuz! MHP’yi de kandırıyorsunuz!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Niyet okuyarak değil, belgelerle söylüyorum. Girin YouTube’a, “Kılıçdaroğlu Anayasa 2’nci, 3’üncü madde” diye bakın, Sayın Kılıçdaroğlu’nun söylediği meseleyi duyarsınız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bırak sen bunları, bırak. Bırak bunları, bırak bunları. Sen arkadaşının ne söylediğine bir bak, arkadaşının ne söylediğine bak.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Onu da bırakın, TBMM internet sitesine girin, deyin ki... Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa değişiklik metninde 2’nci maddede değişiklik var mı yok mu görün.

LEVENT GÖK (Ankara) – Demek ki şimdiden sonra değiştireceksiniz öyle mi? Laikliği değiştireceksiniz, rejimi değiştireceksiniz; ona cevap ver, ona. Ona cevap ver. Ona cevap ver.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – AK PARTİ Grubunun temsilcileri burada. Bizim 1’inci, 2’nci, 3’üncü maddeyle ilgili herhangi bir çekincemiz yok ve bunu laik sistemle ilgili, benim inancımın sigortası, garantisi olarak görüyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yakalandınız, yakalandınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bakın, yakalandılar bunlar, yakalandılar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Gök, siz niye böyle yapıyorsunuz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen yakalandın, yakalandın. Rejim değişikliği, laikliği kaldıracağınızı itiraf ediyor arkadaşınız; itiraf ediyor, itiraf ediyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Niye büyük bir tepki gösteriyorsunuz? Doğruları dinlemek sizi niye korkutuyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Niye korkutuyor?

LEVENT GÖK (Ankara) – Yakalandınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuda söz hakkı yoktur.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yakalandın Elitaş, yakalandın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bak, YouTube’a bak.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yakalandınız, yakalandınız. Siz samimi değilsiniz, gerçekçi değilsiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İstersen sana mail atayım da gör.

BAŞKAN - Sayın milletvekillileri, her grup kendi iradesiyle, kendi ifadeleriyle konuya yaklaşımını ifade etti.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bak, arkadaşın ne konuştu? Ne konuştu orada?

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Hem suçlusunuz hem güçlü be. Hem iftira ediyorsunuz...

BAŞKAN - Bence bu konu yeterince açıklığa kavuştu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Olur mu Sayın Başkan? Bir rejim değişikliğini konuşuyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay.

Ama hangisini dinleyeceğim bilmiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Engin Bey’i dinleyeceksiniz.

BAŞKAN - Biriniz ayaktaınız, biriniz yerinizde çağırıyorsunuz. Ben kimi dinleyeceğim?

LEVENT GÖK (Ankara) – Ayakta olanı dinleyin.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – İşiniz gücünüz palavra ya, palavracısıınız hepiniz ya.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay, sizi dinliyorum, lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Genel Başkanımızın bir televizyon konuşmasındaki mülakatını ben de dinledim. Burada Sayın Elitaş mülakatı tahrif etmek suretiyle Genel Kurulda ve kamuoyunda yanlış bir algı oluşmasına yönelik bir mizansen ayarladı. Buna cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, o programı ben de sosyal medyadan gördüm.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Yakıştı mı size, bizi suçluyordunuz?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu, biraz hani bir “evet-hayır” yarışması vardır ya, “katiyen o iki kelimeyi demeyeceksin” gibi ya da her şeye hep “evet” diyeceksin.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Hem gördüm... Ne kılıf uyduracaksın?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ya, bir sesini kes!

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Ne keseceğim lan, hakaret ediyorsun!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şimdi, orada peş peşe sorular soruluyor. İşte “YÖK kalsın mı?” “Evet.” Demokratikleşme, demokratikleşmeyle ilgili adımlar... Sunucu soruyor: “Anayasa değişsin mi?” “Tabii.” “YÖK kalsın mı?” “Tabii.” Sunucu orada... Genel Başkan temel hak ve özgürlüklere yönelik değişimlerle ilgili bağlaç anlamında “tabii” kelimelerini peş peşe kullanıyor ve siz buradan bir şey çıkarıyorsunuz.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Savunamazsın burada, bu yeterli değil. Bu yeterli savunma değil. Bu savunma yeterli değil.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Buradan bir şey çıkarmaya kalkarsanız...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Bu savunma yeterli değil.

ENGİN ALTAY (Devamla) - ...Recep Tayyip Erdoğan'ın, Abdullah Gül'ün ve benzeri, Atatürk'le, laiklikle ilgili söylediklerini buraya koyarsak, burada söylersek yüzünüz kızarır.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Niye tepki gösterdin bize?

ENGİN ALTAY (Devamla) - Ancak Sayın Genel Başkan o dönemde -öncesinde, sonrasında- o tartışmaların olduğu dönemde herkes bilir, Türkiye hatırlar ki eline bu Anayasa'yı alarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Kurulunda bu 4 maddeyi tek tek okumak suretiyle Cumhuriyet Halk Partisinin varlığında, mevcudiyetinde bu 4 maddeyi değiştirmeye kimsenin ama kimsenin gücünün yetmeyeceğini bütün Türkiye ve dünya kamuoyuna beyan etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gaf yaptı yani orada, farkında değil.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Efendim, televizyonda sunucuların, spikerlerin, habercilerin yaptığı o tuzak soru dizisi içindeki bir “tabii” kelimesi size bir şey kazandırmaz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sizin televizyonunuz, sizin.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Güzel bir şey oldu, ben Sayın Aydın'a çok teşekkür ediyorum, iktidar partisine mensup milletvekilimize.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kılıçdaroğlu açıklama yapsın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – AKP'nin özünün ve ruhunun, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranların...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kılıçdaroğlu açıklama yapacak. Ne demek istediğini anlatacak.

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...özüyle ve ruhuyla aynı olmadığını itiraf etti.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kılıçdaroğlu açıklama yapsın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kılıçdaroğlu açıklama yapacak. “Ben gaf yaptım, yanıldım, duymadım.” diyecek, onu açıklayacak.

LEVENT GÖK (Ankara) – Açıklamayı İsmail Aydın yaptı.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aydın, sizin söz talebiniz var.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Efendim, sayın hatip az önce ismimi de zikrederek söylemediğim bir şeyi...

BAŞKAN – Buyurun size de iki dakika süre veriyorum.

Lütfen bu konuyu toparlayalım artık.

7.- Bursa Milletvekili İsmail Aydın'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Değerli arkadaşlar, az önceki konuşmamı konuşma metnimden aynen ifade ediyorum: “Tali kurucu Meclis ve asli kurucu Meclis ayrımını kabul etmediğimi belirtiyorum.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak!

İSMAİL AYDIN (Devamla) – Aynen okuyorum: “Ben de 1982 Anayasası'nın ilk 4 maddesinin Anayasa'mızda mutlaka olması gerektiğini düşünüyorum ancak bir hukukçu olarak, teorik olarak Anayasa'nın değiştirilemez maddesi olmasını kabul etmiyorum.” Bütün metin bu. (CHP sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar, ne oluyor?

İSMAİL AYDIN (Devamla) – Şimdi, kıymetli arkadaşlar, bakınız, az önceki ifademde de şimdiki ifademde de Anayasa’nın değiştirilmez 4 maddesinin mutlaka Anayasa’da olması gerektiğini ben de ifade ettim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, böyle bir rezalet olur mu ya?

İSMAİL AYDIN (Devamla) – AK PARTİ Grubu olarak da bu 4 maddenin Anayasa’da olmasının teminatı bizleriz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bu 4 maddeyi kimse değiştiremez.

İSMAİL AYDIN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Böyle şey olur mu ya?

İsmail, sözlerin burada. AKP Grubu adına teşekkür ediyorum sana İsmail, konuşmandan dolayı teşekkür ediyorum.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Yazıklar olsun! Yuh!

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, hatip düzeltti mi, pekiştirdi mi anlayamadık biz. Hatip konuşmasını düzeltteğini ifade etti fakat pekiştirdi. Yani, AKP Grubunun ciddi şekilde bir açıklama yapması gerekiyor.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Usta, bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına gerek Sayın Bostancı gerek Sayın Elitaş defalarca açıklamalarda bulundu. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Avukatı mısın?

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Kılıçdaroğlu da çıksın açıklama yapsın.

BAŞKAN – Her bir siyasi parti grubu temsilcisi, grup adına konuşmalarını yaptı. Dolayısıyla, ne olursunuz, her grubun fikri de zikri de net, berrak ortadadır, takdir de kamuoyundur. Bu süreçle ilgili tartışmayı uzatmak niyetinde değiliz. Anayasa’nın mevcut 4’üncü maddesi hükmü çok açık ortadadır zaten. İlk 3 maddesinin değiştirilemeyeceği, hatta değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceğini Anayasa emir altına almıştır, buyruk altına almıştır.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – O zaman cezasını verin bunun, cezasını verin ya!

BAŞKAN - Bu konunun tartışılacak başka bir yönü yoktur diyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.34****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

12’nci madde üzerinde İç Tüzük’ün 72’nci maddesi kapsamında verilmiş bir önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İç Tüzük’ün 72’nci maddesi gereğince 12’nci madde görüşmelerinin devamını talep ederiz.

Levent Gök

Engin Altay

Hüseyin Çamak

Ankara

İstanbul

Mersin

Bariş Yarkadaş

Tufan Köse

İstanbul

Çorum

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi var, o talebi karşılayacağım.

Sayın Baykal, Sayın Altay, Sayın Tezcan, Sayın Gök, Sayın Çam, Sayın Çamak, Sayın Karadeniz, Sayın Emir, Sayın Şeker, Sayın Akın, Sayın Kayan, Sayın Tanal, Sayın İlgezdi, Sayın İrgil, Sayın Torun, Sayın Kayışoğlu, Sayın Hürriyet, Sayın Arık, Sayın Aydın, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Budak.

Evet, şimdi yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, sisteme giren sayın milletvekillerimizin isimleri yoklamadan dolayı silinmiş bulunuyor, dolayısıyla tekrar sisteme girerlerse soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Söz sırası, Sayın Aydın, Sayın Topal, Sayın Gürer, Sayın Atıcı, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Torun, Sayın Tüm, Sayın Tarhan... Böyle gidiyor ama beş dakika süreyle söz vereceğim.

Soru-cevap işlemini başlatıyorum.

Sayın Aydın, buyurun.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Demokratik ülkelerde hukukun evrensel ilkelerine saygı ve hak arama yollarının açık tutulması, kanun önünde eşitlik, bireysel hak ve özgürlüklerin korunması, idarenin hukuka bağlılığının sağlanması temel değerlerdir. Demokrasi, millete hizmet için yapılan siyasi bir yarış ve hoşgörü rejimidir. Bu rejimde kimsenin diğerlerine göre üstün hak ve imtiyazı yoktur. Demokrasi meşruiyetini halkın özgür iradesinden alır.”

Sayın Bakan, bilmem bu görüşlere ne kadar katılıyorsunuz ama şunu biliniz ki bu alıntıyı sizi eleştiren bir makaleden almadım. Nereden aldım biliyor musunuz? Partinizin kuruluş beyannamesinden aldım. On dört yıl önce -nereden nereye gelmişsiniz- 2003’te bu beyannamede mi takiye yaptınız yoksa bugün mü yapıyorsunuz?

Sorum: 2003’teki beyannameniz mi asıl olan yoksa bugün “İlk 4 madde de değişebilir.” diyen fikriniz mi? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Topal, buyurun.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

FETÖ’cü hainler başarılı olsaydı ülkemizde ne olurdu? OHAL ilan edilirdi. En demokratik hak olan gösteri ve yürüyüşler yasaklanırdı. Ekonomi rayından çıkardı, dolar patlama yapardı. Gazete, dergi ve televizyonlar kapanırdı. Gazeteciler, milletvekilleri ve muhalif olanlar tutuklanırdı. Üniversitelere aday dahi olmayan rektörler atanırdı. Muhaliflere cadı avı başlar, kâbus gibi günler yaşanırdı. Anayasa değiştirilir, dikta rejimi kurulurdu. Allah’a şükür birlikte engelledik, milletçe verilmiş sadakamız varmış, cümleten tekrar geçmişi olsun.

Sayın Bakan, siz de böyle düşünüyor musunuz? Darbe engellenmesine rağmen bütün bunları yaşıyor muyuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Rejimi değiştiren, adı “Cumhurbaşkanlığı” olarak ifade edilen başkanlıkla ülke geleceği belirsizliğe sürüklenmektedir. Farklı açıklamalardan anlaşılıyor ki bu değişiklikle yetinilmeyecektir, yeni fiili durumlar yaratılarak yeni değişiklikler yapılabilecektir. Meclis çoğunluğu... Ki AKP sözcüleri televizyonlarda iki partili bir sistem olacağını ifade etmektedirler. Bu durumda ilk 4 madde dâhil değiştirilmeyen madde kalmayacaktır.

12’nci madde olağanüstü hâl ilanı ile ilgilidir. Bakanlar Kurulunun olağanüstü hâl yetkisi dahi başkana geçmektedir. Asgari bir tartışma ve kolektif karar alma olanağı dahi yok edilmektedir. Anayasa değişikliğiyle tüm yetkileri alan ve Meclis çoğunluğuna sahip bir tek adamın ilk 4 maddeyi değiştirmemesinin önünde hangi engel kalmaktadır?

Teşekkür ederim Başkan.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değerli arkadaşlar, AKP’li milletvekilleri zaman zaman ve çeşitli vesilelerle Anayasa’nın ilk 4 maddesinin değişebileceğini ya doğrudan ya da ima yoluyla söylemektedir. Bugün AKP grubu adına konuşan sözcü açıkça ilk 4 maddenin değişmez olmadığını söyleyerek AKP’nin gerçek niyetini ortaya koymuştur. Bu yetmez, Sayın Ahmet İyimaya bu Anayasa değişikliğinden sonra aynen şöyle diyor: “Geçiş süreci bizim en büyük öğretmenimiz olacaktır.” Yani diyor ki: Bu daha başlangıç. Esas bombayı Cumhurbaşkanının Hukuk Başdanışmanı patlatıyor, diyor ki: “Bu Anayasa değişikliği ihtiyacı tam olarak karşılamıyor, yeni anayasa ihtiyacımız bu değişiklikten sonra daha güçlü hâle gelecek. Gelecekte çok farklı siyasi aktörler de yeni anayasal sistemin değişikliğinde rol alabilir.” Yani kısaca AKP diyor ki: “Bu daha başlangıç, laik cumhuriyeti yıkmaya devam.” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak sürekli söylüyorduk, AKP’ye göre sistem değişecekti, bizi, cumhuriyeti kuran ve korumak için ant içmiş cumhuriyet sevdalılarını ikna etmek mümkün değildi ama işte biraz önce herkes gördü, AKP Anayasa Komisyonu üyesi, 3 defa, ilk 4 maddenin değiştirilebilir olduğunu söyledi. Buna ne denir biliyor musunuz? Takke düştü, kel göründü. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Son olarak, Sayın Torun...

SEYİT TORUN (Ordu) – Anayasa’da “Değiştirilemez.” denen ilk 4 maddenin değiştirilebileceğini, AKP Grubu adına söz alan hatip bunu ifade etti. Bu, Meclis tutanaklarında da mevcuttur. Bu bir dil sürçmesi değildir, belgeyle de kanıtlıdır. Bu ifade AKP’nin bu anlamdaki gerçek düşüncesini de ifade etmektedir. Buna karşılık buradaki grup başkan vekillerinin açıklaması yeterli değildir, Sayın Başbakanın bu konuya mutlaka bir açıklama getirmesi gereklidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi soruları cevaplandırmak üzere sözü Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ’a bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bozdağ.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ kuruluş bildirgesi ve programı, tüzüğüyle yola çıktığında milletimiz ve devletimiz için neleri gerçekleştirmeyi hedeflediğini Türkiye kamuoyuyla paylaşmıştır. Zaman zaman yaptığı kongrelerde, yapılan seçimlerde seçim beyannamelerinde de, Hükümet programlarında da milletimiz ve devletimizin

yararına, hayrına atılacak adımlara dair taahhütlerini Türkiye kamuoyuyla paylaşmıştır. Biz bugüne kadar milletimize takdim ettiğimiz taahhütlerimizin arkasında olduk, onları gerçekleştirmeye çalıştık, bundan sonra da gerçekleştirmeye devam edeceğiz.

Hükûmetlerimiz döneminde hukuk devletini güçlendirici çok ciddi adımlar atıldı. Hak arama yollarının önündeki engeller bizim dönemimizde kaldırıldı. Hatırlarsanız, Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin sonuna, usulüne göre yürürlüğe konulmuş insan haklarına ilişkin sözleşmeler ile iç hukukun çatışması hâlinde uluslararası sözleşmelerin üstün olacağını Anayasa kuralı hâline AK PARTİ iktidarları döneminde bu Parlamento getirdi, ki bu hukuk devleti ve insan hakları bakımından son derece tarihî öneme sahip büyük bir adımdır. Yine, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yollarını getirerek hak arama yollarını çoğalttık. Bireysel başvuru, pek çok hak ihlallerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmeden önce önlenmesini sağladı, Anayasa Mahkememizi âdetâ insan hakları mahkemesine dönüştürdü. Yine, Kamu Denetçiliği Kurumunu kurduk, o da idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri incelemekte ve karara bağlamaktadır, ki bu da hukuk sistemimize girmiş yeni bir hak arama yoludur. Yine, Kolluk Gözetim Komisyonunu kurduk, bu da son derece önemli. Kişisel Verileri Koruma Kurulu kurduk, bu da son derece önemli. İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunu kurduk, bu da son derece önemli. Bunların hepsi insan hakları bakımından hak arama yollarını çoğaltan önemli, tarihî adımlardır.

Ayrıca, hatırlarsanız, daha önce YAŞ kararlarına karşı, meslekten ihraç kararlarına karşı yargı yolu kapalıydı, ona yargı yolunu açtık. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun meslekten ihraç kararlarına karşı yargı yolu kapalıydı, ona da yargı yolu açıldı. Memurların aldığı uyarma ve kınama kararlarına karşı yargı yolu kapalıydı, buna da yargı yolunu açtık. 12 Eylül 1980 darbesini gerçekleştirenlerin yargılanmasını engelleyen geçici madde 15'i yürürlükten kaldırarak darbecilerin ilk defa yargının önüne çıkmasının yolunu açtık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sonuç?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi bu düzenlemeyle de, Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemlere karşı yargı yolu kapalı, buna yargı yolu açılıyor. Cumhurbaşkanının resen imzaladığı emir ve kararlara karşı yargı yolu kapalı, buna da yargı yolu açılıyor. Bunlar demokratik devleti, hukuk devletini güçlendiren adımlar değil midir?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hangisini açtınız, ne alaka? Matematik olarak mümkün değil, hiç alakası yok, kandırmayın milleti.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bunların hepsi demokratik devleti, hukuk devletini güçlendiren adımlardır. Bunları, hukuk devletine nakisa getiren noksanlıkları kaldırdık, daha iyi hâle getirdik ve getiriyoruz hep beraber, son derece önemli.

Doğru, demokraside meclis de, ülkeyi yönetenler de meşruiyetini anayasadan ve halkın iradesinden alırlar. Şu andaki sistemde halk doğrudan yöneticilerini seçme hakkına sahip mi? Değil. Egemenlik millete ait ama egemenliği millet sadece yasama üyelerini seçerken kullanıyor. Yasama üyeleri de kendi içinden yürütmeyi çıkarıyor. Şimdi, bu teklif neyi getiriyor? Vatandaşa yasama üyelerini doğrudan seçme hakkının yanında, yürütmeyi de doğrudan seçme ve belirleme yetkisi veriyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bir tek kişiye veriyorsunuz, vatandaşa değil Sayın Bakan, bir tek kişiye veriyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yasamayı değiştirme yanında yürütmeyi de doğrudan değiştirme ve görevine son verme yetkisi veriyor. Bu, millî egemenliği de güçlendiren bir adımdır, demokrasiyi de güçlendiren bir adımdır. Bu son derece önemli bir düzenlemedir bu açıdan ve cumhuriyetimizin demokratik devlet, hukuk devleti niteliğini güçlendirmektedir.

Daha önce de ifade ettik, bugün bir kez daha tekrarlıyorum çünkü sürekli aynı soru tekrarlanıyor, cevabın tekrardan da kimsenin rahatsız olmamasını özellikle rica ediyorum.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ama doğru değil.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu, bir hükûmet sistemi değişikliğini gerçekleştiren tekliftir; rejim değişikliğini öngören, gerçekleştiren bir teklif değildir.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Rejim değişikliği Sayın Bakan, rejim değişikliği.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Türkiye devletinin yönetim şekli cumhuriyettir ve cumhuriyetin nitelikleri 2’nci maddede düzenlenmektedir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İran’da da cumhuriyet var, Libya’da da cumhuriyet var. Cumhuriyetin içini boşaltınız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu teklifin içerisinde cumhuriyetin niteliklerini değiştiren, devletin yönetim şeklini değiştiren bir madde olmuş olsaydı, o zaman belki rejim değişikliği tartışması yapılabilirdi...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – İlk 4 madde, ilk 4 madde. Sayın Bakan, rejim değişikliği yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, sesiniz çok gür çıkıyor maşallah.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...ama bu teklifte ne devletin yönetim şekli ne de yönetim şekli olan cumhuriyetin nitelikleri değiştirilmektedir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Açıkça değiştiriyorsunuz, değiştirdiğinizi de itiraf ediyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Cumhuriyetin niteliklerini doğrudan veya dolaylı zayıflatan bir düzenleme de yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Aksine, cumhuriyetin nitelikleri güçlendirilmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, 12’nci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır. Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1504) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 119’uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “belirtilen” ibaresinin “düzenlenen” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gökçen Özdoğan Enç

Antalya

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çekiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler çekilmiştir.

Diğer iki önergeyi okutuyorum...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Diğer önerge sahipleri kim Sayın Başkan, diğer önerge sahipleri kim?

BAŞKAN – Okuyun bakalım.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Mustafa Serdengeçti

Aksaray

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çekiyoruz.

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Mustafa Yel

Hamza Dağ

Salih Fırat

Tekirdağ

İzmir

Adıyaman

BAŞKAN – Önergeler çekilmiştir.

Diğer iki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 5/1/2017

Meral Daniş Beştaş

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

Tekin Bingöl

Gaye Usluer

Ahmet Haluk Koç

Ankara

Eskişehir

Ankara

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Levent Gök.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve her türlü olumsuzluğa karşın bizi izlemeye çalışan sevgili halkım, yüce Türk milleti; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili halkım, burada, özellikle size seslenmek istiyorum. İktidar partisinin kurduğu bir tuzak bugün burada çok net bir şekilde ortaya çıkmıştır. AKP Grubu adına konuşan AKP'nin Anayasa Komisyonu üyesi, Anayasa'nın değiştirilemez maddelerinin şimdilik değil bir müddet sonra değiştirilebileceğini, buna giden yolu açtıklarını açıkça itiraf etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili halkım, bu Anayasa değişiklik teklifine destek verenler; bu tuzağa düşmeyin. Biz günlerdir söylüyoruz, Türkiye'de bir rejim değişikliği yapılmak isteniyor, Atatürk'ün kurduğu cumhuriyet yıkılmak isteniyor. Bunu anlatmaya çalışıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sevgili halkım, değerli Türk milleti; burada kurulan bir tuzak var...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yalan...

LEVENT GÖK (Devamla) - ...yalanlar var, gizlenen gerçekler var. Bu gizlenen gerçeklere bilerek ya da bilmeyerek ortak olanlar var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Kılıçdaroğlu açıklama yaptı. Kılıçdaroğlu’nun açıklamaları ne olacak?

LEVENT GÖK (Devamla) - Sevgili halkım, bu tuzağı bozalım. Bu tuzak, Atatürk rejimini, laik Türkiye Cumhuriyeti’ni ortadan kaldırmaya dönük bir tuzaktır, koskocaman bir yalandır. Buna hiçbirimiz aldanmayalım.

Az önce burada konuşan AKP grup sözcüsü aynen dedi ki...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Kılıçdaroğlu gelsin, burada açıklama yapsın.

LEVENT GÖK (Devamla) - ...“Gerekirse Anayasa’nın başlangıç maddeleri değişebilir.” MHP ne diyor bu konuda? Başbakan nerede?

Sayın Bahçeli, lütfen bunu önemseyiniz.

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Geç Allah’ını seversen ya, bırak Allah’ını seversen ya.

LEVENT GÖK (Devamla) - Bakın, sadece bununla da sınırlı değil. Cumhurbaşkanının Hukuk Başkanışmanı Mehmet Uçum diyor ki: “Bu değişiklik sadece bir başlangıç. Şimdilik MHP’yle, daha sonra başka siyasi aktörlerle de istediğimizi yapacağız.” (CHP sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Bırak bunları. Ne alakası var?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sana bundan ekmek çıkmaz.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yalan! Yalan!

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalan! Yalancı!

LEVENT GÖK (Devamla) - Sevgili halkım, yüce Türk milleti; bugün, burada ortaya konulan bir koskocaman yalan bozulmuştur.

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalancı! Yalancı! Yalancı!

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yalan!

AHMET UZER (Gaziantep)- Yalancı! Yalancı! Yalan söylüyorsun.

LEVENT GÖK (Devamla) - Acı bir gerçek ortaya çıkmıştır. Bu acı gerçek, laik Türkiye Cumhuriyeti’ni, Mustafa Kemal Atatürk’ün Türkiyesi’ni, cumhuriyetini yıkmaya yöneliktir.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yalan! Bunların hepsi yalan!

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalan!

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Öyle olmadığını sen de biliyorsun.

LEVENT GÖK (Devamla) - Bunu yapanlar, kendilerini gizlemek gereğini dahi duymuyorlar, artık açıkça söylüyorlar, “Şimdilik bunu yapalım, daha sonra neler göreceksiniz.” diyorlar.

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalan söylüyorsun, yalan!

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Tiyatro! Tiyatro!

LEVENT GÖK (Devamla) - Sevgili halkım, burada, bir tiyatro oynanıyor.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Levent Bey, sana manipülasyon yakışmıyor.

LEVENT GÖK (Devamla) - AKP’nin kurduğu ve yanına ortak aldığı bir tiyatro.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Levent Bey, sana manipülasyon yakışmıyor.

LEVENT GÖK (Devamla) - Bu tuzağa düşmeyelim. Biz, bu yalanların, bu gerçeklerin ardındaki planları biliyoruz; rejimi değiştirmeye çalışıyorlar, laik cumhuriyeti yıkmaya çalışıyorlar.

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalan!

LEVENT GÖK (Devamla) - Bunlara güvenmeyelim, aldanmayalım.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sadece vesayetleri yıkıyoruz.

LEVENT GÖK (Devamla) - Sevgili halkım, her yerde örgütlenelim. Bu Anayasa değişikliği buradan geçerse, sokak sokak, cadde cadde, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin yıkılmasına izin vermeyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Millet karar verecek, millet. Sadece vesayet odaklarını yıkıyoruz.

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Levent Bey, niye hep bağıırıyorsun ya?

LEVENT GÖK (Devamla) – Sevgili halkım, bugün, şu anda önemli dakikalar yaşıyoruz. AKP'nin gizli planının deşifre olduğu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Levent Bey, sana manipülasyon yakışmıyor.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

LEVENT GÖK (Devamla) - ...buna destek verenlerin bu işin bu aşamasından sonra nerede duracağını açıklaması gereken bir tablo yaşıyoruz. Sıradan bir tablo değildir bu, sıradan bir tablo değildir.

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalan söylüyorsun!

LEVENT GÖK (Devamla) - Artık niyetler, istekler, arzular gizlenemez hâle gelmiştir, Meclis kürsüsünden ifade edilir hâle gelmiştir. Buna seyirci kalmayacağız, laik cumhuriyetimizi sonuna kadar koruyacağız, sonuna kadar Atatürk'ümüze, Türkiye Cumhuriyeti'ne sahip çıkacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

AHMET UZER (Gaziantep) – İyi tiyatro yapıyorsun.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sizin yalanlarınıza, sizin engellemelerinize... Halkımızın gerçekleri görmesini engellemek istiyorsunuz; işte, bunun için yayın yaptırmıyorsunuz, bunun için kendinizi saklıyorsunuz, bunun için kendinizi gizliyorsunuz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Yürü!

LEVENT GÖK (Devamla) - Ama artık ortaya çıkan tablo vahim bir tablodur. Bu vahim tablonun ucu laik cumhuriyetin yıkılmasına doğru gidiyor.

AHMET UZER (Gaziantep) – Yalan!

LEVENT GÖK (Devamla) - Ey halkım, hep beraber uyanık olalım. Biz burada tek başımıza Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak sizler adına, 79 milyon adına bir mücadele veriyoruz, bu mücadelede desteklerinizi bizden esirgemeyin. Laik cumhuriyetimizi, Atatürk'ümüzü sonuna kadar, sonsuza kadar koruyalım.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bundan ekmek çıkmaz ekmek.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo!

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Neyin mücadelesi? Ne alakası var?

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Manipülasyon sana yakışmıyor Levent Bey. Milleti kandırmayın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim olmayan düşünceleri zorlayarak yorumlamak, gelecekte farklı bir niyetimizin olduğunu, bugün bunun bir aşama olduğunu...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş, iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben bu tartışmayı bitirmiştik diye düşünüyordum ama...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu tartışma daha yeni başlıyor Sayın Başkan. Tartışma daha yeni başlıyor, olur mu öyle şey?

BAŞKAN - Buyurun, buyurun, tartışın, eyvallah Sayın Gök.

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şova devam.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Muş.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mal bulmuş Mağribîyi bilirsiniz.

Şimdi, bir ana muhalefet partisi düşünün, etkisiz eleman durumuna düşmüş vaziyette, acaba ne yapabilirim diye burada bir bağırma vaziyetinde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Asıl suçüstü hâli bu, asıl suçüstü hâli bu.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Hakaret etme, terbiyesiz!

AHMET AKIN (Balıkesir) – Etkisiz eleman sensin, sen! Ayıp!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Esas etkili muhalefeti sen şimdi göreceksin, geliyor.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin şu an bir Anayasa değişikliği görüşülmekte. Ana muhalefet partisi burada, bu anlamda, Türkiye meselelerinin çözülmesinde etkin olacağına, köşesine çekilmiş, herhangi bir söz ortaya koyamamış, herhangi bir ufuk Türkiye'nin önüne koyamamış; yok “Türkiye’yi, cumhuriyeti yıkacaksınız.” yok “İlk 4 maddeyi değiştireceksiniz...”

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Kılıçdaroğlu’nun açıklamasıdır.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Buradan bir kez daha ifade edelim: Türkiye Cumhuriyeti’nin şekli bellidir, arkasındayız; Türkiye Cumhuriyeti’nin başkenti, bayrağı, millî marşı bellidir, arkasındayız ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın ilk 4 maddesi bellidir ve bunun sonuna kadar da arkasındayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Yüksek retorikle bugün yaptığımız önemli bir çalışmayı tiyatral bir oyun gibi sergilemek doğru bir şey değildir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Drama bu, drama.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Asıl tiyatral sahne nedir biliyor musunuz? Cumhuriyet Halk Partisinin ortaya koyduğu duruştur asıl tiyatral sahne.

Bu açıdan, bir kez daha şunu ifade edelim: Bizim Milliyetçi Hareket Partisiyle mutabık kaldığımız metin ortadadır. Gelecekte de bununla alakalı herhangi bir düşüncemiz söz konusu değildir.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakanınız öyle demiyor ama.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Altına imza attığımız metin bellidir, arkasında durduğumuz değerler bellidir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş değerlerine sonuna kadar sahip çıktığımızı her mekânda, her beyanda ifade ettik. Gerek Sayın Cumhurbaşkanımızın gerek Sayın Başbakanımızın bu konudaki beyanatlari ortadadır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilelebet yaşaması için AK PARTİ en büyük katkısı sonuna kadar da sunacaktır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ya, Sayın Muş, konuştu mu, konuşmadı mı; söyledi mi, söylemedi mi; onu söyle.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Muş.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Muş bizim etkisiz eleman olarak burada bulunduğumuzu...

BAŞKAN – Buyurun.

Etkinin de dozunu biraz ayarlayalım arkadaşlar, hep birlikte ama, tüm gruplar olarak bir yerde bırakalım bu işi.

Buyurun Sayın Gök.

9.- *Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Muş partimizin burada etkisiz eleman olarak durduğunu ifade etti. (AK PARTİ sıralarından “Doğru.” sesleri)

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Değil misiniz?

LEVENT GÖK (Devamla) – Herkes biliyor, Türkiye biliyor, Türkiye'deki 79 milyon insan, Cumhuriyet Halk Partisinin laik Türkiye Cumhuriyeti'ni nasıl koruma kararlılığı içerisinde olduğunu bugün bir kez daha görüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Sizi takip ediyor!

LEVENT GÖK (Devamla) - Siz sadece Türkiye'nin bütün kurumlarını çökertmek için, etkisiz hâle getirmek için mücadele ediyorsunuz. Biz de, Cumhuriyet Halk Partisi de 79 milyonu, demokrasimizi, insan haklarını, bütün kurum ve kuruluşları ayağa kaldırmak için mücadele ediyoruz, aramızdaki fark bu.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Neyi ayağa kaldırıyorsunuz?

LEVENT GÖK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada siz de az önce aynı hataya düşüyorsunuz, “Bu konu kapanmıştır.” diyorsunuz. Değerli milletvekilleri, bu konu kapanmadı, bu konu daha yeni başlıyor.

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Açılmadı ki kapansın.

LEVENT GÖK (Devamla) - Şimdiye kadar gizleyerek, arkasından dolanarak konuşmalarınızla, özellikle ortaklarınızı etkilemeye çalışmak için yaptığınız konuşmalarla artık ortaya bir gerçek çıkmıştır ki sizler laik cumhuriyeti, Atatürk cumhuriyetini yıkmak için bu çalışmayı yapıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Ne yaptığımız ortada Levent Bey.

LEVENT GÖK (Devamla) - Biz de bütün gücümüzle, bunun bir rejim değişikliği olduğunu, laik cumhuriyeti yıkmayı hedeflediğini var gücümüzle anlatmaya çalışıyoruz. İsyanımız bundandır, bu isyanımız daha da kabarcaktır.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Levent Bey, sen de biliyorsun, bu konuştukların doğru değil!

LEVENT GÖK (Devamla) - Laik cumhuriyeti, Atatürk cumhuriyetini koruma kararlılığı içerisinde olduğumuzu bütün yurttaşlarımızla beraber göreceksiniz, göstereceğiz.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sen de biliyorsun ki doğru değil söylediklerin.

LEVENT GÖK (Devamla) - Sizler ne kadar Türkiye Cumhuriyeti’ni etkisiz hâle getirmek isterseniz de...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Etkisiz elemansınız.

LEVENT GÖK (Devamla) - ...bizler Atatürk cumhuriyetini ayağa kaldırmak için buradayız, hep beraber. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bravo(!)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 5/1/2017

Meral Daniş Beştaş

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekeç:

Teklif edilen öneride OHAL ilanında MGK görüşü alma gereği kaldırılarak burada da tek yetkili Cumhurbaşkanı olmuştur. TBMM’nin OHAL süresine ilişkin tasarrufları (kısaltma, uzatma, kaldırma) “gerekli gördüğü takdirde” biçiminde keyfiyete açık, muğlak bir şarta bağlanmıştır.

Yine, düzenlemenin en can alıcı noktası Cumhurbaşkanına “sınırlamalara tabi olmaksızın” kararname çıkarma yetkisi vermesidir. Hâlihazırda KHK’lerle yönetilen ülkede hukukun askıya alındığı göz önüne alınırsa sınırsız yetki tanınan Cumhurbaşkanının kararnamele telafisi imkânsız zararlara neden olması muhtemeldir. Hukuk devleti ilkesine de aykırı olan bu hükmün teklif metninden çıkarılması önem arz etmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Böylece, 12’nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddenin gizli oylaması yapılacaktır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Altay, evet, oylamadan önce her zamanki gibi söz talebinizi karşılıyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Başkanlık Divanı olarak oylamanın Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün amir hükümlerine göre gerçekleştirilmesi hususunda hassasiyet gösterilmesini tekrar talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, çeşitli defalar uyarımıza, müdahalemize, sizin de kürsüden metin okumak suretiyle oylamanın nasıl yapılacağını sayın milletvekillere izah etmenize rağmen, özellikle dün yapılan oylamalarda oylamaların gizliliğinin çok büyük çapta ihlal edildiğini tespit ettik. Sayın Başkan, bu doğru değildir. Hem Meclis diyoruz hem tüzük, kanun, Anayasa diyoruz hem de bunları ihlal ediyoruz. Bu konudaki hassasiyetimizin Divanınızca da dikkate alınarak oylamanın Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün amir hükümlerine göre gerçekleştirilmesi hususunda hassasiyet göstermenizi tekrar talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, oylamaların İç Tüzük’ün 148’inci maddesine göre usulüne uygun bir şekilde yapıldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi 12’nci maddenin oylamalarını gerçekleştireceğiz. Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilinin, biraz önce sizin de uyardığınız gibi, alışkanlık hâline getirdiği oylamaların usulüne uygun yapılmadığı şeklinde ifadesi var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Doğru.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bütün maddeler İç Tüzük’ün 148’inci maddesine göre usulüne uygun bir şekilde yapılmaktadır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yalandır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Ama, Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri AK PARTİ’li milletvekillerinin oylarını merak ettiklerinden dolayı kameraları ta oraya kadar götürerek gizlilik ihlali yapmaktadır.

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Kamerayla izliyor, tacizde bulunuyorlar, uyarılınsınlar efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Usulüne uygun bir şekilde bütün oylamalar yapılmaktadır.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Evetlerinizi içerde de kullanabilirsiniz, hiçbir sakıncası yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Cumhuriyet Halk Partisinin söylediği bu konuyu kabul etmiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Meclis Başkanlık Divanı olarak zaten azami hassasiyeti göstermek bizim görevi. Bu oylamanın gizli oylama usulüne uygun bir şekilde yapılması İç Tüzük'ümüzün ve Anayasa'mızın amir hükmü. Dolayısıyla, sayın milletvekillerimizin de azami hassasiyetiyle, desteğiyle, gayretiyle bütün oylamalar bu hususlara dikkat edilerek yapılmaya çalışılıyor.

Şimdi gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Sayın milletvekilleri, sizlerden istirhamım, lütfen, oradan hiç kimse kalkmasın, sadece görevli Başkanlık Divanı üyesi arkadaşlarımız buraya gelsin.

Şimdi Komisyon ve Hükûmet sıralarını görevli arkadaşlarımıza bırakıyoruz.

Bugün, burada yine bir yığılma da önlemek için 4 tane kutu koyduk, 2 ayrı masada. Ona göre arkadaşlar oylarını kullanıp burada bekleme yapmadan inşallah, yerlerine geçeceklerdir.

Şimdi gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını bir kez daha arz ediyorum: Adı okunan milletvekilini ad defterinden işaretleyerek biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere 3 yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir.

Milletvekilleri Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz kabul, kırmızı ret, yeşil olan çekimseri ifade ediyor. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden 3 yuvarlak pul ile oylamaya özel basılan mühürlü zarfı aldıktan sonra, kapalı oy verme kabinine girecek, oyunu kullanarak bilahare oy verme yerinden çıkacak ve oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan kutulara koyacaklardır. Oylamada adı okunmayan sayın milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi, gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

Buyurun.

(Oyların toplanmasına başlandı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, gene bir yığılma oldu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, yine açık oy kullanıyorlar ya. Sayın Başkan, yine açık oy kullanılıyor, uyarın lütfen.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Allah aşkına bak ya! Hiç kimse kabine girmiyor, böyle bir şey olur mu ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yavaş yavaş, yığılma yapmadan ve oylama usulüne uygun bir şekilde devam edelim inşallah.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, devam edelim lütfen. Aynı şekilde, sakın bir şekilde, usulüne uygun bir şekilde devam edelim oylamamıza

Hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bugün, inşallah, oylamadan sonra Konya milletvekillerimizin ikramı üyeler lokantasında sizi bekliyor. Enerjik bir şekilde bir sonraki madde oylamalarına geçeceğiz.

Teşekkür ediyoruz Konya milletvekillerimize.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Herkes oy kullandı.

O hâlde oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi oy kupalarını kaldırsın görevli arkadaşlarımız.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin gizli oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 482

Kabul : 344

Ret : 133

Boş : 2

Geçersiz : 3

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Nevşehir

Kâtip Üye

Özcan Purçu

İzmir”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.42



DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.32****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Özcan PURÇU (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi 13’üncü maddeyi okutuyorum:

Madde 13- 2709 sayılı Kanunun 142 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Disiplin mahkemeleri dışında askeri mahkemeler kurulamaz. Ancak savaş halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askeri mahkemeler kurulabilir.”

BAŞKAN – 13’üncü madde üzerinde gruplar adına ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Akın Üstündağ’a aittir.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Değişiklik oldu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Madde üzerinde CHP Grubu adına Aydın Milletvekili Bülent Tezcan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz 13’üncü madde Anayasa’nın 142’nci maddesini değiştiriyor. Askerî yargının kaldırılması çerçevesinde disiplin mahkemeleri hariç askerî yargı kurulamayacağına ilişkin, mahkemeler kurulamayacağına ilişkin bir fıkra ekliyor.

Şimdi, bu teklifin Komisyon aşamalarından itibaren ısrarla vurguladığımız bir şey vardı, bu teklif Anayasa’ya aykırı demiştik. Aykırılık gerekçesi de çok net: Anayasa’nın ilk 3 maddesinde düzenlenen, ifadesini bulan; bizim kurucu değerlerimizi ifade eden, tarif eden, millet olarak varlığımızı, bütünlüğümüzü tarif eden o kuruluş değerlerini ortadan kaldırmaya dönük bir Anayasa değişikliği teklifidir. Dolayısıyla, 4’üncü maddede anlatılan teklif yasağı kapsamındadır; görüşülemez, değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez demiştik. Şimdi, bunu Komisyon aşamasında ısrarla anlattık, belli ki anlatamamışız. Aslında, bakarsanız, iktidar kanadına anlatamadığımızı düşünmüyorum çünkü iktidar kanadının bütün milletvekillerini söylemiyorum ama bunun altyapısını oluşturan ideolojik yaklaşımın, zihinsel arka planın, tarihsel arka planın nasıl oluştuğunu çok iyi biliyoruz. Bu bir tesadüfî teklif değil. Bu tarihsel arka planın ve bu ideolojik altyapının cumhuriyetin kurucu değerleriyle başından itibaren problemli, kavgalı olduğunu biliyoruz.

Bakın, değerli arkadaşlar, biraz önce Sayın Elitaş buraya çıktı ve dedi ki: “Cumhuriyet Halk Partisinin 24’üncü Dönem Anayasa Uzlaşma Komisyonuna verdiği teklifte de ilk 3 maddenin değiştirilebileceğine ilişkin ifadeler var.” Şimdi, benim Parlamento kürsüsünde konuşma adabım daha fazla şey söylemeye uygun değil ama bu, en hafif değimiyle, gerçeği ters yüz etme çabasıdır.

Bu gösterdiğim, 24'üncü Dönemde Cumhuriyet Halk Partisinin Uzlaşma Komisyonuna verdiği Anayasa değişikliği teklifidir bütünüyle. Bakın, “Genel Esaslar” bölümünde 1'inci madde, devletin şeklinin cumhuriyet olduğunu; 2'nci madde, cumhuriyetin niteliklerini aynı bugünkü 2'nci madde gibi sayan; 3'üncü madde, başkent, resmî dil, bayrak, bunları aynen bugün olduğu gibi sayan maddeler ve 4'üncü maddenin başlığı da “Değiştirilemeyecek hükümler.” Burada net bir şekilde ilk 3 maddenin değiştirilemeyeceği, değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği açıkça anlatılmış.

Hâl böyleyken bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin müktesebatı içerisinde internet sayfasında dahi yayınlanmışken bir grup başkan vekilinin açıkça kamuoyunu aldatmaya dönük bir tutumu sadece bir şeyle ifade edilebilir: Suçluların telaşında olduğunuzu gösterir, suçluların telaşında. (CHP sıralarından alkışlar) Hangi suçluların telaşı? Hani dedim ya, ilk 4 maddeyle bilinçli ve ideolojik bir kavga içerisindeyiz, sindiremediniz bunu. Millî devleti, millî birliği, millî beraberliği, cumhuriyetin değerlerini, demokratik laik sosyal hukuk devletini tarif eden, bayrağı tarif eden bu değerler nedense şu veya bu şekilde on beş yıllık devriktidarınızda hep tartışma konusu oldu; ya etnik meselelerle tartışma konusu yaptınız ya inanç meselesiyle tartışma meselesi yaptınız ya mezhep meselesiyle tartışma konusu yaptınız. Niye söylüyorum bunu? Siz delil göstermeden iftira niteliğinde şeyler söylüyorsunuz ama benim elimde, aynı 24'üncü Dönem Uzlaşma Komisyonuna ilişkin bir delil var, sizin suçüstü yakalandığınız bir delil. O Uzlaşma Komisyonuna bizim verdiğimiz teklifi okudum Sayın Elitaş, dikkat edin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Okur musunuz onu bir. 2'nci maddeyi okur musunuz?

MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Okumadınız.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bu da sizin verdiğiniz teklif.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Okur musunuz? Sizininki bir okuyun.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Gelseydiniz. Okudum, tutanaklardan bakın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Okumadınız.

MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Dikkat ettim ben, okumadınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Okur musunuz teklifinizi, okur musunuz? Sizin teklifi okuyun bir.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bu da sizin verdiğiniz teklif. Bakın, sizin verdiğiniz teklifte ilk 3 madde yazılmış devletin şekli, cumhuriyetin nitelikleri, devletin bütünlüğü; 4'üncü maddede değiştirilemez hükümler yok, 4'üncü madde “Devletin temel amaç ve görevleri.” Şunu diyebilirsiniz: “Ya, bizim sistemiğimiz farklı, biz bunu 4'üncü maddeye yazmadık da 14'üncü maddeye yazdık, 24'üncü maddeye yazdık.” Buranın hiçbir yerinde böyle bir şey yok. Niye yok? Niye yok? Niye yok? (CHP sıralarından alkışlar) Ben biliyorum niye olmadığını çünkü meseleniz cumhuriyetin temel değerleriyle mücadele etme, hesaplaşma meselesi.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hayır ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ne alaka?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, bunu ben söylemiyorum; bunu bugün Anayasa Komisyonu üyeniz ve grup adına sözcü olarak çıkan arkadaşımız söyledi, sizin milletvekiliniz, sıradan birisi değil, ne dedi? “Bir hukukçu olarak Anayasa'nın değiştirilmez maddelerini kabul etmek mümkün değil.” Yani diyor ki: “Ben ilk 3 maddenin kalmasından yanayım ama 4'üncü maddeyi değiştirelim.” yani hileşeriye. 4'üncü madde nedir? 4'üncü madde, cumhuriyetin kapısıdır; 4'üncü madde, demokratik

hukuk devletinin kapısıdır; 4'üncü madde, laik cumhuriyetin kapısıdır; 4'üncü madde, 19 Mayıs 1919'da Samsun'dan başlayan Kuvayimillîye ruhunun kapısıdır, bu ülkenin birliğinin ve bütünlüğünün kapısıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bunu sadece ben söylemiyorum yani biraz önceki Sayın İsmail Aydın da söylemedi; bakın, başka bir şey, başka yerlerde de söylediniz bunu. Mesela bir milletvekiliniz bir dönem dedi ki cumhuriyetle ilgili: "Altı yüzyıllık imparatorluğun doksan yıllık reklam arası sona erdi."

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Geç onu ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kim ya? Nerede?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – E, bu söz ne? Yani cumhuriyeti reklam arası olarak gören anlayış, o ilk 4 maddeyle mücadele eden anlayış.

Bir başka milletvekiliniz çıktı dedi ki: "İki yüzyılın hesabını soracağız." Soruyorum değerli milletvekilleri: Hangi iki yüzyılın? Ben size söyleyeyim: Ta II. Mahmud'la başlayan modernleşme hareketleri, 1800'lerin başında başlayan modernleşme hareketleri, cumhuriyeti hazırlayan Osmanlı'daki aydınlanma ve modernleşme hareketleri dâhil, tarihimizin bütün bir aydınlanma süreciyle kavgalı olduğunuzu anlattınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Başka bir şey: Sayın Meclis Başkanı -Allah şifa versin, şu anda hastanede- Gazi Meclisin Başkanlığını yapan Sayın Başkan çok talihsiz bir şey söyledi. Ne söyledi? "Yeni ve dindar bir anayasa olmalı, laiklik yeni anayasada olmamalı." dedi. İşte ilk 3 maddeyle nereden, hangi hesapla çatışma noktasında olduğunuz çok açık meydanda değil mi?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Var mı yok mu teklifte, ona bak sen. Teklifte ne var, ona bak.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Benim dediğimi de söyle; ilk 4 madde değişmez, onu da söyle.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Tezcan, teklife bak.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, ilk 4 madde cumhuriyetin kurucu değerlerini ifade eder, millî devleti tarif eder, millet olarak var oluşumuzu tarif eder; bu milletin namusuna emperyalist güçlerin kastettiği bir dönemde Anadolu isyanıyla, Trakya'sıyla Anadolu'suyla, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde savaşıarak bu ülkenin özgürlük ve namusunun kazanılmasının ifadesidir. (CHP sıralarından alkışlar) İlk 4 maddeyle hesaplaşmak demek, bu memleketin bugüne kadar biriken bu namus mücadelesiyle hesabı olmak demektir. İlk 4 madde, kendi kendine Anayasa yapan birilerinin oturup, dört duvar arasında yazıp...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yahu, teklifte ne var Sayın Tezcan, ona bak sen. Ne var teklifte?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Benim dediğimi de söylesene; ilk 4 madde değişmez, kimse değiştiremez.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – ...ondan sonra Meclis çoğunluğuna güvenerek Anayasa Komisyonuna getirip...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Teklifte ne var onu söyle, teklifte.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – ...ondan sonra Anayasa Komisyonundaki çoğunluğuna dayanak Türkiye Büyük Millet Meclisi önüne getirip parmak hesabıyla geçirdiği 4 madde değildir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çok yazık, çok; ana muhalefetin düştüğü duruma bak!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – O 4 madde Sakarya'da, Dumlupınar'da, Büyük Taarruz'da, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda savaş meydanlarında yazılmış maddedir, savaş meydanlarında! (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Biz yazdık onu biz, onu bizim dedelerimiz yazdı.

KEMALETİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Onu bizim dedelerimiz yazdı, bizim.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Birilerinin o 4 maddeyle hesabı varsa o 4 maddeyi ortadan kaldırmanın yolu ancak ve ancak savaşmakla olur ve bu millet nasıl kazandıysa korumak konusunda o kadar kararlıdır, o kadar kararlıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

KEMALETİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Onu bu millet yazdı, bu millet, bizim dedelerimiz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – O tapu sizin değil, o tapu bizim dedelerimizin tapusu.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Ben, size uzun uzun bu 4 maddenin nasıl ihlal edildiğini anlattım bir saat yirmi dakika Anayasa Komisyonunda; anlamaya niyeti olan anlar.

Demokratik cumhuriyeti ve hukuk devletini ortadan kaldırmaya dönük bu teklife destek verenlere söylüyorum: Dikkat edin hangi oyunun içerisinde olduğunuza, dikkat edin hangi tehlikenin parçası olduğunuza.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tezcan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Tezcan, teklifte ne var, onu okuyun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Oku, oku.” diyecek hiçbir lafınız yok mu burada? Hiçbir şey demiyor musunuz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – O tarihi bizim dedelerimiz yazdı, unutmayın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Tezcan, Sayın Meclis Başkanımızla ilgili de bir ifade kullandınız; hastaneden bugün taburcu oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Memnuniyet duyduk.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Geçmiş olsun, memnun olduk. Allah şifa versin.

BAŞKAN – Evde tedavisi uygulanıyor; inşallah, Rabb’im hayırlı şifalar nasip etsin.

Laiklikle ilgili de bir tarifile ilgili onun zaten konuyla ilgili açıklaması da olmuştu, konunun çarpıtıldığını kendisi de ifade etmişti; burada bir düzeltme yapmak durumundayım.

Sayın Elitaş, buyurun, sizi dinliyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Tezcan konuşurken “Burada söylemekten imtina ediyorum ama kibarca, tamamen çarpıtmadım.” diye bir ifade kullandı. Ben kendisinin sözünü çarpıtmadım. Bir izin vererseniz...

BAŞKAN – Kibarca “ters düz” demişti.

İki dakika süre veriyorum, lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; ilk 3 maddeyle ilgili 4'üncü maddede yazan kısım: “İlk 3 madde değiştirilemez, değiştirilmesi dahi teklif edilemez.” Ben “Burada yazan ‘-i’ harfinin üzerine nokta koyamazsınız.” dedim, doğru mu Sayın Tezcan?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Siz devam edin, ben cevap vereceğim zaman veririm.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, Sayın Baykal'ın önünde Anayasa metni var.

Sayın Baykal, Anayasa metnini açar mısınız, siz de ezbere biliyorsunuz.

DENİZ BAYKAL (Antalya) – Biliyorum.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Siz iyi okuyun biraz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Böyle bir konuşma olur mu ya? “Açın, bakın.” Ne demek bu ya?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Mevcut Anayasa 2'nci madde: “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı...” Mevcut Anayasa. Cumhuriyet Halk Partisinin teklifi: “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına dayalı...”

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – “Saygılı” “dayalı” olmuş öyle mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ama bakın, ne diyorum: “-i” harfinin üzerindeki noktayı atamazsınız.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bunu da millet takdir etsin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Onun için, Sayın Tezcan, benim sadece söylemek istediğim bu, hiç lüzum yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu mu yani, bütün malzeme bu mu, bu kadar mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, arkadaşta iPad var, o iPad'la “tbmm.gov.tr”ye girerse Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sitesinde bunu görür. Değerli vatandaşlarımız, değerli hemşehrilerimiz, Türk milleti de kimin ne yaptığını bu şekilde yapar.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sen millî devlete ne yaptığınızı söyle, millî devletten bahsedin. Bu kadar mı bahsediyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sen yaparsın tamam ama AK PARTİ'ye böyle böyle iddialarda bulunmak yazıktır, günahtır; söyleyecek sözü olmayanların söylediği bir iftiradır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bizim devlete ne yapacağını söyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Grup Başkan Vekili Cumhuriyet Halk Partisini söyleyecek sözü olmadığı için iftira atanlar olarak nitelendirdi, cevap hakkımızı kullanacağız. Müsaadenizle, Yalova Milletvekilimiz Muharrem İnce konuşacak.

BAŞKAN – Lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

Buyurun Sayın İnce. (CHP sıralarından alkışlar)

11.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan, isterseniz bu tartışmaya bir son verelim. Bakın, Sayın İsmail Aydın bu kürsüden şahsı adına konuşmadı, grup adına konuştu yani hepinizi bağlar, AKP'yi bağlar.

Ben bu filmi ikinciye seyre diyorum: 2008 yılının Ocak ayı, AKP ve MHP anlaştılar üniversitede türban konusunda. Sadece üniversitede serbest olacaktı, açıklamalar bu yöneydi. Sonra, Konya Milletvekili Hüsni Tuna çıktı, dedi ki: “Olur mu öyle sadece üniversitede, kamuda da serbest olacak.” dedi.

SAİT YÜCE (Isparta) – Doğru.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Kıyamet koptu; bütün gazeteler, televizyonlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kopardınız.

MUHARREM İNCE (Devamla) - Gelen tepki üzerine Grup Başkan Vekili Nurettin Canikli açıklama yaptı, “Hüsni Tuna'nın söyledikleri partimizi bağlamaz.” dedi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ee?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Hemen iki saat sonra Başbakan Sayın Erdoğan açıklama yaptı, “Bu doğru değildir, böyle bir hedefimiz yoktur, amacımız sadece üniversitedir.” dedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru.

MUHARREM İNCE (Devamla) - Şimdi, Bursa Milletvekili İsmail Aydın “Anayasa'nın ilk 4 maddesi değiştirilebilir.” dedi -MHP'yle anlaştınız, 2008'deki film- hemen grup başkan vekili açıklama yaptı “İlk 4 maddeyle sorunumuz yok.” dedi, sonra Başbakan açıklama yaptı “İlk 4 maddeyle sorunumuz yok.” dedi; aynı şeyleri 2008'de de söylemişsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Neticeye gel.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O başka, o başka.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biz hep söylüyoruz, onu da söyleyin.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Başörtüsünden hâlâ rahatsız mısınız?

MUHARREM İNCE (Devamla) – Film bize yeniden seyrettiriyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ne alakası var şimdi?

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Size buradan ekmek çıkmaz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Demagoji yapmayın.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Ayrıca, siz Anayasa'nın ilk 4 maddesini değiştirecek misiniz?

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Başörtüsünden rahatsız mısınız hâlâ, onu söyleyin.

MUHARREM İNCE (Devamla) - Türkiye'nin başkenti Ankara'yı değiştirecek misiniz? Yahu arkadaşlar, siz tabelalardan “T.C.”yi indirerek ilk 4'ü değiştirmeye başladınız zaten, ne zannediyorsunuz yani? (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Demagoji yapma.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hikâye, hikâye.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Bu filmi tekrar tekrar bize izlettirmeyin. Ben hafızama güveniyorum, 2008’de bunların aynısını yaşadık diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika daha var.

BAŞKAN – Tamamlayın lüften.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir de şu televizyon yayınları...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yayın yapılıyor orada, bak.

MUHARREM İNCE (Devamla) - Bakın, Sayın Başkan “Bir protokol var.” dediniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Genel Kurulu yayınlıyor oradan işte.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sebep olanlar utansın.

MUHARREM İNCE (Devamla) - Sayın Başkan, 2002’de bu Parlamente’ye birlikte girdik. 2002’de Meclis yayını serbestti ne zamana kadar? 2011’e kadar. 2002’de bu yayınlı ilgili TRT’yle sözleşme var mıydı? Vardı. Niye dinlemiyordunuz bu sözleşmeyi? 2011’de bu yayınları siz kestiniz. Yahu, Allah aşkına, TRT’yle yapılan bu sözleşme Allah’ın emri mi? Varolan sözleşmeyi takmadınız 2011’e kadar. Yayınlar sürüyordu sizden önce de, 2011’de geldiniz, bunu kapattınız. İnsanlara doğru bilgi verin. Dünyanın tek bir parlamentosunda canlı yayın yoktur, o da Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosudur.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Canlı yayın var.

MUHARREM İNCE (Devamla) - Ayrılmış, gizli bir iş mi yapıyorsunuz da milletten saklıyorsunuz bunu? Bunun hesabını verin önce siz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Başörtüsünden hâlâ rahatsız mısınız, bunu bir açıklayın. CHP olarak başörtüsünden hâlâ rahatsız mısınız değil misiniz? (CHP sıralarından gürültüler)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Otur yerine be! Otur!

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Başörtüsü konusundaki görüşünüzü açıklayın. Hâlâ rahatsız mısınız?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Öñüne bak sen.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, grupları adına ikinci söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu.

Buyurun Sayın Aydoğdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) - Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlar; Anayasa’yı değiştiriyoruz, Anayasa’yı konuşuyoruz.

Kıymetli arkadaşlar, anayasalar milletin zihnî ve fikrî vatanıdır. Vatan toprakları üzerinde inşa ettiğimiz -Yahya Kemal Bey'in tabiriyle- zihnî gök kubbemizdir, kendi gök kubbemizdir ve Anayasa'yı tartışırken de birbirimizin kalbini kırarız elbette çünkü Anayasa'daki her şeyi kalbimizde saklarız. Rahmetli Peyami Safa öyle diyor: "Fikirlerinizi kalbinizde saklarsanız fikirlerinize bir şey söylendiğinde kalbiniz kırılır." Anayasa'daki her şeyi, emin olun, bu salondaki herkes kalbinde saklar, bu millet de kalbinde saklar, ilk 4 madde de bunun içindedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli arkadaşlar, gök kubbenin direğidir devletimizin nitelikleri. Göçer kabilelerinde bir âdet vardır, çadırın içinde kavga çıktığında direğe kimse dokunmaz, direği tutana da dokunmazlar; direk sarsıldığında da kavgayı bırakırlar, hep birlikte direği korurlar. Türk milleti direği nasıl koruduğunu, devletin direğini nasıl koruduğunu, koruyacağını 15 Temmuzda bütün dünyaya gösterdi elhamdülillah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli arkadaşlar, Anayasa milletlerin ruhudur dedik. Bu, sadece bizde böyle değildir, bütün dünya milletlerinde öyledir. Mesela, Avrupa'da; Roma İmparatorluğu'nun yıkılışından sonra Avrupa'da bir vahşet hâkim oldu; klanlar, kabileler dönemi; neredeyse üç dört yüzyıl devletsiz kaldı, bir tane krallık kurulamadı. O dönemde Avrupa'yı ayakta tutan şey Roma'nın hatırasıydı, Roma'nın mirası idi. 9'uncu yüzyılda Şarلمان Kutsal Roma İmparatorluğu'nu kurduğunda yüzüğünde "innova imperium" yazıyordu yani "imparatorluğu diriltmek", "imparatorluğun yeniden doğuşu." Günümüzde dahi, hatırlayacaksınız, Avrupa Birliği Anayasası'nın imza töreni Roma'nın Antik Dönem yönetiminin yapıldığı, şimdi Roma Belediyesi'ne ait olan bir binada yapıldı. O muhteşem antik kubbe, hâlâ Avrupa'daki bütün devletlerin ilham kaynağıdır.

Montesquieu'nun "kanunların ruhu" derken ifade ettiği şey, milletleri birbirinden ayıran özelliklerdir; milletlerin hasletleri, kültürleri, ananeleri, gelenekleri, kanunlarının ruhudur. Bizde de öyledir. Biz, yaşadığı yeri seçen bir milletiz. Anadolu topraklarına gelmeden önce devletler kurduk. 8'inci yüzyılda İslam'la tanıştık. Hemen 9'uncu yüzyılın bitiminde, 10'uncu yüzyıl başlarında devlet kurmaya, yeniden Müslüman devletler kurmaya başladık ve bizim tarihimizde de anane, gelenek, görenek, kaide hep ön planda olmuştur.

Alman filozof Nietzsche'nin bir sözü vardır: Kültür, ahlak, gelenek, görenek, kişinin davranış normları ve bunların nesilden nesle intikali yani millî kültürün nesilden nesle intikali kişiyi vatandaş kılar, o şekilde vatandaş olunur. "Ahlak" dediğimiz şey arkadaşlar yüz yüze oluşur ve "ahlak" dediğimiz şey esasında kişinin sosyalleşme stildir, sosyalleşme tarzıdır; topluma katılma usulümüze "ahlak" deriz.

Bizdeki devlet bağlılığı ve devlet sevgisi işte buradan kaynaklanır. Biz nizamı seven bir milletiz, intizamı seven bir milletiz, ahlak kaidelerini severiz, dinimizi severiz, töremizi severiz. Esasen "Türk" kelimesi de "törelî" demektir sözlük anlamı itibarıyla. Bu itibarla, bizim geleneğimiz hukuku önceleyen bir gelenektir. Hukuk tarihçileri iki tip devlet tarif ederler: Devletsiz hukuk ve hukuksuz devlet yani hukuku önceleyen devlet ve devleti önceleyen hukuk. Biz, hukuku önceleyen devlet geleneğinden geliriz. Osmanlı'da şeriat her şeyin üzerindedir, örfî hukuk her şeyin üzerindedir. Padişah buyrultularına "örfî hukuk" denir, millî irfandan kaynaklanır; "örf" ve "irfan" aynı kelimedir.

Bunları niye anlatıyorum? Şunun için anlatıyorum kıymetli kardeşlerim: Anayasa'yı tartışırken, Anayasa'yı tartışmamızın arkasındaki zihnî "background" üzerinde bir mutabakat sağlayamadığımız için çok tartışıyoruz, çok hırpalıyoruz birbirimizi. Devlet-i Aliyye'nin kaybından sonra, Osmanlı saltanatının akabinde, burada zinde bir devlet kurduk. O şartlarda kurduğumuz devlet... Şartlar neydi? Şartlar bir cihan yağmasıydı, bütün dünya üzerimize çullandı. Can telaşında, can pazarında genç cumhuriyetimizi kurduk ve bunu yaşatmak için çare olarak o gün gördüğümüz şey Batılılaşmaktı. Yeni bir devlet yapalım, yeni bir millet yapalım dedik. Yeni devletin canlı özünü teşkil etmesi gereken

insan unsuru, o tarihsel yeni Türk devletinin biraz uzağında kaldı. Kurtuluş ve kuruluş, tarihî anlamıyla o Türk tipinin, Türk milletinin, kültürel anlamda, manevi anlamda ananesiyle, o az önce saydığım ahlakıyla o milletin biraz uzağında kaldı ve bu yeni kurulan devlet ile millet arasında bir boşluk oluştu.

Vaktim azalmış, süratle geçeceğim.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, bu boşluğu kapatamadan demokrasiye geçtik ama nasıl geçtik? Biraz da demokrasi olsun diye geçtik. Herkesin birincil kaygısı, o devletin nitelikleriyle beraber yaşatılmasıydı ve halkın seçtiği temsilcilerin o devletin niteliklerine zarar verebileceği endişesi hem 1961 Anayasası'nın hem 1982 Anayasası'nın temel endişesidir. Âdeta kendini devlet yerine koyan, millettten uzak müesseseli bir kadro, kurumsal menşeli bir kadro, mesela 1950-1960 arasını bir demokrasi denemesi niteliğinde bıraktı, demokrasiye geçemedik, bir demokrasi denemesi yaptık âdeta; neden? Demokrat Parti kadroları da o kurumsal menşeli kadrolardandı.

Millete tam güven hâlâ bile bizim demokrasimizin temel kırılma noktasıdır kıymetli arkadaşlar. Biz, hâlâ bir kamu görevi verir gibi millete demokrat olma görevi veriyoruz, hâlâ milleti hizmet içi eğitime alıyoruz. Bunların üzerinde uzun uzun düşünmemiz gerekiyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Şimdi de bir kişiye veriyoruz.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Kavramların aslını, asliyetini korumadan hiçbir meşru amaç için düşünce üretemeyiz sevgili kardeşlerim.

Temel meselemiz demokrasidir. Demokrasi genel anayasadır, demokrasi bütün anayasaların üzerindedir, demokrasi bütün anayasaların çözülmüş gizemidir, sırrıdır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kuvvetler ayrılığı varsa demokrasi vardır.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Demokrasinin temel şartı, kanunu, konusu tıkr tıkr işleyen kuvvetli bir devlet; hukukun üstünlüğüne, temel haklara riayet eden kuvvetli bir iktidardır. Bunu temin etmeden kuvvetler ayrılığını konuşamayız. Devleti tahkim etmeden, iktidarı işler kılmadan “checks and balances” sistemini konuşamayız, önce devleti tahkim edeceğiz. Pek çoğumuzun çok iyi hatırladığı gibi millî devlet, güçlü iktidar; demokrasinin böyle bir şartı vardır. İktidarsızlık demokratik bir ülkü değildir arkadaşlar, iktidarsızlık demokrasinin vasıfları arasında değildir.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yani önce diktatör yaratacağız, ondan sonra mı demokrasi yaratacağız?

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Arkadaşlar, ülkemiz, demokrasili yıllarda evrensel anlamıyla, klasik anlamıyla politikacı tipi üretmedi. Biz, tıpkı vatandaşımıza yaptığımız gibi, seçilip geldiğinde politikacımızı da Ankara'da devlet memuru muamelesine tabi tuttuk. Onun için bizim politikacımız biraz memur kılıklıdır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Siz kendi adınıza konuşun.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Her tarafta diktatör varken biz demokrasiyi kurmak için uğraşıyorduk, şimdi her tarafta demokrasi varken diktatörü getirmeye çalışıyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Hadi canım sen de! Hadi canım sen de! Hadi oradan!

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) - Kıymetli arkadaşlar, lütfen...

Kaldı ki hâkimiyetin sahibi millettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika size de toparlamanız için süre veriyorum.

Buyurun.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) - Arkadaşlar, hülasa, demokrasilerde millet idare eder, hâkimiyet bilakayduşart milletindir ve millet bu hakkını seçip gönderdiği evladıvatan eliyle kullanır.

Hepinize hürmetler ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi gruplar adına üçüncü söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Erkan Haberal’a aittir.

Buyurun Sayın Haberal. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN HABERAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle belirtmek isterim ki hukuk kurumlarında adaleti tesis etmek için yargının bağımsızlığının tam olarak sağlanması, hesap verilebilirliğin ve şeffaflığın geliştirilmesi, adalet hizmetinin farklılık gözetmeden uygulanması, yargı etik kurallarının belirlenmesi, geliştirilmesi, bireye ve dönemin şartlarına değil bütün zamanlara ve milletin adaletini bütünüyle gözetken bağımsız, tarafsız, objektifliğini uygulamalarında gösteren, hiçbir zümre hâkimiyetine izin veremeyecek bir şekilde sağlamak gerekir.

Milliyetçilik ve demokrasiyi birbirinin ikiz kardeşi anlayışıyla, her zaman sivil siyasetin ve demokrasinin gelişmesini öncelikleri arasında gören Milliyetçi Hareket Partisi, askerî yönetim ve askerî yönetimin mahkemelerinden çok çileler çekmiş, bağımsızlığı ve tarafsızlığı şüphe içeren bu askerî mahkemelerin kaldırılmalarını desteklemiştir. Öyle ki, 12 Eylül Dönemi öncesinde terör bütün ülke sathına yayılmış, üniversiteler ve Türk gençliği üzerinde her türlü oyun oynanmış, gerilim ve şiddet sokaklara yayılmışken 12 Eylül Dönemi sonrasında kurulan askerî mahkemelerde bu provakatif eylemlerin hesabı Türk gençliğine sorulmuş, on binlerce gencimiz işkencelerden geçirilmiş, gençliğini yaşayamayan yiğitlerimiz idam edilmiş, binlercesi hücrelerde çürümeye terk edilmiştir.

Birinci olarak sorulması gereken soru şudur: Sivil adli yargıdan ayrı olarak askerî bir yargıya neden ihtiyaç duyulmuştur. Askerî yargı olmadığı takdirde adaletin bir tarafı eksik mi kalacaktır? Sayın milletvekilleri, aslında bu sorunun cevabı çok basit ve anlaşılırdır. Askerî vesayet düzeninin kurduğu özerk ve sistematik yapıyı sıralı hâlde tutmak için yapılan düzenlemelerle askerî mahkemeler kurdurulmuştur. Bu düzenlemeler için de gerekçe olarak millî savunma görevinin diğer bütün görevlerden daha kritik olduğu iddiası ortaya atılmış, buna bağlı olarak da orduda disiplinin önemi ve işlenen suçların derhâl cezalandırılmasının hayati önem taşıdığı oysa adli yargının işleyişinin yavaş olduğu neden olarak ileri sürülmüştür. Ayrıca, askerî suçların değerlendirilmesinin özel uzmanlık gerektirdiği de ifade edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, askerî yargının kendi içerisinde bile dünyada örneğine rastlanmayan iki başlılık görüntüsü vardır. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ne demektir ve niçin kurulmuştur? 2010 Anayasa değişikliğiyle devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı işlenen suçlara ait davaların da her hâlükârda adliye mahkemelerinde görülmesi ilkesi kabul edilmiştir.

Ayrıca, askerî hâkimlerin özlük işleri ile mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı kriterleri saklı tutulmuştur. Bu çok önemli değişikliklere rağmen Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin varlığı korunagelmıştır. İşte, bu yeni düzenlemeyle Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kaldırılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, askerî mahkeme üyelerinin bağımsız ve tarafsız nitelikte hâkim olmaması, bu mahkemelerin kuruluşunun Anayasa’ımıza aykırı olduğu izlenimini vermektedir. Zira, Anayasa’ımıza göre, yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır. Keza, bu mahkemelerin kuruluşu ve üyelerinin atanma biçimi ve çalışma usullerinin Anayasa’mızın 138’inci maddesinde

öngörülen mahkemelerin bağımsızlık ilkesi ve 139'uncu maddesinde öngörülen hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarıyla bağdaştığını söylemek oldukça güçtür. Dahası, bu mahkemelerin kuruluşunun İnsan Hakları Sözleşmesi'yle bağdaştığını söylemek kolay değildir.

Askerî mahkemelerin devamı yönünde ileri sürülen gerekçeler ikna edici değildir. Hepimiz biliyoruz ki ekonomik krizler ve olağanüstü hâller savaş hâlinde çok daha fazla başımıza gelen felaketlerdir ki bu yeni maddeyle savaş hâli dışarıda tutulmaktadır. Vicdanlarda oluşan kanaat, Merkez Bankası Başkanı nasıl iktisat mahkemelerinde, ilaç karaborsacısı nasıl sağlık mahkemelerinde, borsa spekülasyonunu yapan borsa mahkemesinde yargılanmıyorsa askerî personelin de sivil mahkemelerde yargılanmasını sağlamalıyız.

Askerî makamlarca gerekçe olarak sunulan adli yargının yavaş işlemesi ve geç gelen adalet ise bütün milletimizin sorunudur. Bu sorunu sadece askerler açısından halletmek yerine, bütün vatandaşlar açısından düzenlemenin yolları aranmalıdır. Askerî davaların özel uzmanlık konusu olduğu iddiasıya tamamen gerçek dışı ve hayal ürünüdür. Bugün, sivil yargı, terör gibi, ticari davalar gibi, bilişim suçları gibi, bankacılık gibi son derece uzmanlık isteyen davalara bakıp karar verebiliyorsa askerî davalara da gayet rahat bakıp karar ihdas edebilecektir.

Değerli milletvekilleri, demokrat, çağdaş hukuk normlarına uygun hareket eden bir sivil yargının tek çatı altında toplanması esastır ve doğrudur. Demokratik, gelişmiş toplumlarda yargı zümresel bölünmelere uğramamış, ayrımcı tasnife müsaade edilmemiştir. Kendilerini hâlâ ayrıcalıklı bir zümre olarak görüp kendi zümrelerini dışarıdan gelebilecek hukuki itirazlara karşı koruma altına almak amacıyla kurulan yasal dokunulmazlık zırhı kaldırılmalıdır. Bu zümrenin özel korumaya ihtiyacı olan en temel alanının, darbelere kadar uzanan siyasete müdahale suçları olduğu unutulmamalıdır.

Hukuk, iktidarın ve gücünün çıkarlarının, insanın ve toplumun çıkarlarının önüne çıkarılmasına engel olur. Bunun aksini düşünmek ve beklemek, dilsizlerin şarkı yarışmasında dereceye girmelerini ummak kadar hezeyan doludur. Bu sebeple Milliyetçi Hareket Partisi, adaletin bölünüp zümresel ve bürokratiksel erkler arasında paylaşımına karşıdır. Yıllardır bilinçli yapıldığı ayan olan bu planlama ve uygulama hatasının düzeltilmesi gerekmektedir, yargıda eşitlik sağlanarak hukukun doğal sonucunun ifa edilmesi beklenmektedir.

Son olarak: 15 Temmuz gecesi yaşadığımız kalleş darbe girişimi sonrası askerî mahkemelerden açığa alınan ve işine son verilen malum terör örgütü yandaşlarının verdiği kararlar tarafsız, adil mahkemelerce gözden geçirilmelidir; beklentilerimizden biri de budur. Aslında, bu durum bile askerî mahkemelerin ne hâle geldiğinin en yalın göstergesidir. Bu hâkimlerin verdiği kararlarla lehte ve aleyhte davaları bitenlerin sorunlarını gündeme getirmeleri durumunda bunlar incelenmeli, esasa müessir hata yapıldığı tespit edilenler düzeltilmelidir.

Adalet mülkün temelidir, mülk ise devlettir. Devletin varlığı için adalet, adaletin tecellisi için ahlak ve erdem lazımdır. Tarih boyunca Türk devlet felsefesinin özü ve esası adaletle dayanmış, adaletten feyiz ve ilhamını almıştır. Adalet olmadan devletin çarkı dönmez; adalet hâkim olmadan huzur, istikrar, düzen ve dengeden bahsedilemez. Devlet akli adaletin ruhuyla bağlı olmalıdır. Bu bağ aynı zamanda toplumsal uzlaşmanın anlam ve içeriğiyle düğümlenmelidir. Uzlaşma, önce ve elbette millet hukukunda temellenmelidir. Bu temel, birlikte yaşamanın ana dinamiği, aktığı ana yataktır.

Bizim, parti olarak Anayasa yazımı, yapımı veya değişiminden beklenti ve muradımız, Türkiye'nin, geleceğin verimli ve parlak ufkuna bir bütün olarak taşınmasıdır. Bugüne kadar ahlakta uzlaştık, doğudan batıya aynı değerler çerçevesinde kümelenedik. Milletle uzlaştık, bin yıllık destana şehit kanlarıyla, ecdat fedakârlığıyla imza attık. Vatanda uzlaştık, ebediyete kadar burada, üzerine bastığımız topraklarda var olacağımızı ilan ettik. Şimdi, yeni bir toplumsal sözleşmeyle, milletimizin vereceği

kutlu kararlar olası kriz ve kaosları aşalım, önleyelim diyoruz. Amacımız, riskleri minimize etmektir. Amacımız, bekamıza gölge düşürülmesine engel olmaktır. Amacımız, komaya sokulmak istenen devlet ve millet hayatına yeni bir soluk getirmek, yeni bir diriliş ruhuyla istiklalimize sahip çıkmaktır. Y yapmak istediğimiz şey budur, gayemiz budur.

Siyasal tavrımızda bit yeniği aramak, hepsinden önemlisi çarpıtıp değersizleştirmeye gayret etmek sorumsuz ve beyhude bir çırpınmadır. Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye için vardır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen bir dakikada.

ERKAN HABERAL (Devamlı) – Teşekkür ederim.

...Türk milleti için her zaman yaptığı ve yapacağı gibi korkusuzca devreye girmektedir. Çünkü diyoruz ki: Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben. Çünkü bizim, liderimizin işaret ettiği gibi, dibi görünmeyen kuyulardan su içmeyeceğimiz gibi, çürük köprülerden geçmeye de hiç niyetimiz yoktur. Ne istiyorsak aziz Türk milletinin dirliği ve birliğini mahfuz tutmak, aynı zamanda, muhafazaya alarak sonsuzluğa götürmektir. Nitekim, devletin hukuk yörüngesine tekrar sokulma arayış ve amacımızın merkezinde bu hissiyat ve bu tutumumuz hâkimdir. Bu nedenle, adalet diyoruz, toplumsal uzlaşmaya hep birlikte omuz verelim diyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Haberal.

Şahısları adına ilk söz Düzce Milletvekili Ayşe Keşir’e aittir.

Buyurun Sayın Keşir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişikliğini ihtiva eden kanun teklifinin 13’üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, Anayasa’nın ilk 3 maddesinin değiştirilemeyeceği, değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği hususunda grubumuzun ve şahsımın asla bir sorunu yoktur, bunu Sayın Başbakanımız da az önce ifade etmişlerdir.

İlgili maddeye eklenen fıkıyla savaş hâli ve disiplin suçları hariç asker kişilerin yargılanması artık sivil mahkemelerle mümkün olacaktır.

Değerli milletvekilleri, yargıda teklif esastır. Çok açıktır ki askerî mahkemeler darbelerin birer ürünüdür. Türkiye’deki gibi kıta mahkemelerinden yüksek mahkemelere kadar askerî mahkemeler dünyanın hiçbir demokratik, gelişmiş ülkesinde mevcut değildir. Siyasi tarihimizde darbeler sonrası ne yazık ki bu mahkemeler ya artırılmış ya da yetkileri çoğaltılmıştır. Askerî mahkemeler 1980’den bu yana tartışılmaktadır. Bu konu, tüm siyasi partilerin ittifak ettiği konulardan biridir. Daha önce yapılan bazı düzenlemelerle bu mahkemelerin yetkileri zaman zaman daraltılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Komisyonunun 20 Aralık Salı günü ilk toplantısından itibaren bugüne kadar tüm görüşmeleri ve konuşmaları, iktidar, muhalefet tüm temsilcilerin ifadelerini dikkatle ve özenle dinledim. Siyaseti konjonktürel yapmak, gelecek nesillere bırakılacak mirası yemektir. Siyasetçi vizyoner olmalıdır, köklerine öz güvenle sıkı sıkı sarılırken yeni gerçekleri göz ardı etmeden gözlerini ufka dikmelidir. Aynı argüman ve metinleri tekrar tekrar kullanmak sadece kısır siyaseti pekiştirir ve vesayetçilerin işini kolaylaştırır. 5 Mayıs 1960’ta Kızılây’da askerî solcu

öğrenciler Demokrat Parti ve Menderes için hangi sloganı kullandıysa ne yazık ki bugün bazı muhalefet temsilcileri aynı sloganı kullanmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Efendiler, yıl 2017, 2017; 1960'ın askerî-sivil iç içe girmiş vesayetçi zihniyeti ve ürünleriyle 21'inci yüzyılı idrak edemeyiz.

Değerli milletvekilleri, 1961 ve 1982 Anayasaları millete güvensizliği esas almaktadır. Millete güvensizlik içinde olanların içerikten uzaklaşarak kasıtlı olarak rejim tartışmalarını açtığını ne yazık ki üzüntüyle izliyorum. Türkiye'nin rejim sorunu yoktur, Sayın Başbakanımızın vurguladığı gibi "Bu konu 1923 yılında bitmiştir." Cumhurbaşkanlığı sistemiyle geçmiş pratiklerden yola çıkılarak isabetli bir hükümet modeli sunulmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son on dört yıl boyunca eski alışkanlıklarla her bir buçuk iki yılda bir suni krizler çıkarılmış, AK PARTİ'nin kurucu lideri, milletin seçtiği ilk Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın feraseti ve basireti, aziz milletimizin desteği ve güveniyle bu krizler aşılmıştır. Takdir edersiniz ki her zaman böyle bir lider gelmez. Kişiyi özel düzenleme iddiaları tamamen yanlıştır. Sistemi koruyan, kriz tellallarını tarihe gömen tam aksi bir düzenleme yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımız, seçim kampanyasında, sık sık, sadece temsil görevi yapmayacağını, Anayasa'dan aldığı görevleri ve yetkileri tam olarak kullanacağını ifade etmiştir. Milletimiz de ona bu vaadini yerine getirmesi için oy vermiştir. Aynı zamanda AK PARTİ olarak girdiğimiz bütün seçimlerde vesayetçi anayasadan kurtulmak gerekliliğini seçmenimize her defasında ifade ettik ve seçmenimiz bütün seçimlerde bunu bilerek bize oy verdi ve her seçimde AK PARTİ'yi birinci parti olarak çıkardı. Bundan dolayıdır ki bu değişikliği çok yakından takip etmekte ve izlemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletten korkan, milleti ayırıştıran, statükocu, bağnaz, yobaz yaklaşımlar siyasete değer katamaz. Bu aziz millet, bizden, kendi gerçeklerini iyi bilen, yeni sorun ve beklentileri karşılayan çağdaş bir siyasi yaklaşım beklemektedir. Biz AK PARTİ olarak, Malazgirt'te Alparslan'ın, İstanbul'un fethinde Fatih'in, Millî Mücadele'de Nene Hatun'un kararlılığı kadar kararlı, azimli ve inançlıyız. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar) Aziz Türk milleti bizden bunu beklemektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şahıslar adına ikinci söz Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor'a aittir.

Buyurun Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 13'üncü maddesi, Anayasa'mızın mahkemelerin kuruluşunu düzenleyen 142'nci maddesine bir fıkra eklenmesinden ibarettir. Eklenen fıkra "Disiplin mahkemeleri dışında askeri mahkemeler kurulamaz. Ancak savaş halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askeri mahkemeler kurulabilir." şeklindedir. Bu madde ve bu maddeyle bağlantılı 16'ncı maddenin (D) ve (E) şıkkına, yine 17'nci maddenin (E) şıkkına göre, 1961 Anayasası'yla kurulan Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, askeri mahkemeler kaldırılmaktadır. İstisnası ise savaş hâlinde askeri mahkemelerin kurulabileceğidir. Yapılan düzenlemelerin bir sonucu olarak, Anayasa Mahkemesinde Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi temsili sona erecektir ancak Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilen asker üyelerin görevleri, herhangi bir sebeple sona

erene kadar devam edecektir. Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde, askerî hâkim ve savcılar, tercihleri ve müktesebatları dikkate alınarak Hâkim ve Savcılar Kurulunca, adli ve idari yargıya veya Millî Savunma Bakanlığı veya Genelkurmay Başkanlığının hukuk hizmetleri kadrolarına atanabileceklerdir.

Bir başka konu da, kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan kanun yolu incelemesinde olanlar ilgisine göre Yargıtay ve Danıştaya, diğerleri ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli ve idari yargı mercilerine dört ay içinde gönderilecektir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde askerî yargı sisteminin tarihi 1837 tarihli Kanunname-i Ceza-i Askeriye'ye kadar gitmekte ise de bugün yürürlükte olan askerî mahkemeler ile askerî yüksek idare organlarının kuruluş ve işleyişi, büyük ölçüde 1961 Anayasası'na ve sonrasında çıkan yasal düzenlemelere dayanmaktadır. Belirtmek gerekir ki, 1961 tarihinden beri askerî yargı, yargıda birlik ilkesi açısından, insan hakları, hukuk devleti, demokrasi yönüyle Türkiye'de sürekli tartışılan bir konu olmuş, birtakım ilkesel ve teorik eleştirilere neden olmuştur.

Diğer bir eleştiri konusu, askerî alanda emir komuta zincirinin veya mahkemelerin yapısında azınlık da olsa yargıç olmayan askerlerin varlığının adli yargılamayı etkileyip etkilemeyeceği de tartışılan konular arasındaydı.

Değerli milletvekilleri, yaşanan küresel ve ulusal gelişmeler neticesinde terörün önlenmesinin ülkemiz için ne kadar önemli olduğu izahtan varestedir.

Askerî yargının kaldırılmasıyla askerlerin tamamen mesleki fiil ve davranışları sonucu oluşabilecek suçlar konusunda, hiçbir mesleki tecrübesi ve bilgisi olmayan, askerî koşulları bilmeyen sivil kişilerin yapacağı soruşturmalar ve yargılamaların güvensizlik ve tereddüt oluşturmaması için sivil yargının bu tecrübe ve bilgi eksikliğinin en kısa sürede giderilmesi gerekmektedir. Yargıda birlik sisteminde bir ülkede sadece bir tane yüksek mahkeme vardır ve mahkeme, anayasa yargısını da, idari yargıyı da, adli yargıyı da tek başına temsil etmektedir. Yargı birliği ilkesi, Anglosakson hukukunun hâkim olduğu Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Kanada, Avusturalya gibi ülkelerde benimsenmiştir.

Yargı ayrılığı sisteminde ise yüksek mahkemeler olarak birden fazla mahkeme mevcuttur ve adli yargı ile idari yargı ayrılmıştır. Özellikle, Kara Avrupası'nda, Fransa, Almanya, İtalya ve Türkiye gibi ülkeler bu sistemi benimsenmiştir. Bu sistemlerden hangisinin üstün olduğu konusunu soyut olarak tartışmak anlamsızdır.

Değerli milletvekilleri, aslında, hangi sistemin benimsenmiş olmasından öte, bir ülkede, “Yargı bağımsız ve tarafsız şekilde çalışıyor mu, hukukun üstünlüğü ilkesi tam olarak uygulanabiliyor mu, bütün yargılamalar adli bir şekilde yapılabilir mi?” sorularına verilen cevaplar önemlidir. Zira, hepimizin de bildiği gibi, adalet mülkün temelidir, mülk her şeydir, adalet göğün direğidir.

Bu vesileyle, vatandaş nezdinde, adaletin kestiği parmağın acımayacağı algısını sağlamanın yolu hukuka, hukukçuya güvenmekten, hukuku ve hukukçuyu sevmekten, saygılı olmaktan geçer diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, çok özür dilerim, biraz önce Düzce Milletvekilimiz Sayın Ayşe Keşir şöyle bir cümle sarf etti, dedi ki: “Bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti devletinde halkın seçtiği ilk Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’dır.” Bu ikincisidir, çünkü ilk seçilen rahmetli Sayın Kenan Evren’di.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yapmayın...

FATMA BENLİ (İstanbul) – Kenan Evren’le mi kıyaslıyorsunuz vekilim? Yapmayın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Recep Tayyip Erdoğan ikinci seçilen kişidir. Bunu tutanaklara geçmesi açısından söyledim.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Peki, tamam tamam, geçti geçti.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sisteme girdikleri sırayla sayın milletvekillerine beş dakika süreyle soru sormaları için söz vereceğim.

Sayın Budak, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Teşekkürler.

Cumhuriyetimiz, Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde kanla, irfanla kurulmuştur. Cumhuriyet, Türk milletinin demir yumruğunun emperyalist ülkelerin kafalarına indirilmesinin belgesidir. Cumhuriyet, egemenliğin padişahıdan alınıp millete verilmesinin belgesidir. Cumhuriyet, ulusal Kurtuluş Savaşı’nın kazanılmasını sağlayan Kuvayımillîye ruhunun özüdür. Cumhuriyetimizin değiştirilemez niteliklerini değiştirebileceklerini düşünenler büyük bir yanlış içindedir. Egemenliğin halktan alınıp saraya teslim edilmesine izin vermeyeceğiz.

Sorum ise şudur: 360 oyla kendini feshedebilen Gazi Meclisin, aynı oyla bakanı bile Yüce Divana göndermemesi adaletle bağdaşır mı?

BAŞKAN – Sayın Çamak...

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Mersin Mezitli ilçesindeki Cemilli Köyü Muhtarının, seçimlerde rakibi olan eski muhtar dâhil tamamı kişisel husumeti olan 18 köylüyü FETÖ, PKK ve DHKP-C üyesi olmak ve Cumhurbaşkanına hakaret gibi çeşitli suçlarla ihbar ettiği bugün basına yansıdı. Bu ithamlar karşısında şok olan köylüler, kendilerine iftira ettiği gerekçesiyle muhtar hakkında şikâyetçi oldular.

Bu örnekten anlaşıldığı üzere, Cumhurbaşkanının muhtarlara yaptığı muhbirlik çağırısı maalesef suistimallere açık, tehlikeli gerilimlere neden olmaktadır. Şu an bunları yaşıyorsak süper güçlerle donatılan bir başkanlık sistemi gelirse kaostan tırmanacağı boyutu tahmin bile edemiyoruz. Yetkililerin ağızlarından çıkan her sözden önce bu ülkenin iç huzurunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan; şimdi okuyacağım maddelerden acaba hangisine karşısınız?

“1- Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

3- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Millî marşı ‘İstiklal Marşı’dır.

Başkenti Ankara’dır.”

Bunların hangisine karşısınız Allah aşkına Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim.

Mevcut sistemde olağanüstü hâl ilan yetkisi Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna aittir. Yetkinin bu şekilde Bakanlar Kurulu tarafından kullanılması, olağanüstü hâl ilanının kurul hâlinde tartışılmasına, tüm yönleriyle ele alınmasına ve Cumhurbaşkanının da fikir beyan etmesine olanak sağlamaktadır.

Bu teklifle, olağanüstü hâl ilan etme yetkisi yalnızca Cumhurbaşkanına bırakılacaktır. Toplum ve devlet hayatına ilişkin ciddi tehditlerin ortaya çıktığı bu en ciddi anlarda alınması gereken tedbirler konusunda yürütme organı içinde asgari bir tartışma ve kolektif karar alma olanağının ortadan kaldırılmak istenmesini doğru buluyor musunuz? Şu an kurul hâlinde karar verilmesine rağmen olağanüstü hâlin uzatılması kamuoyunda tartışılırken getirilmek istenen maddeyle önemli bir konuda yetkinin bir kişiye verilmesinin tartışılmaması, müzakere edilmemesi sizce doğru mudur?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

Vekil arkadaşımız Enis Berberoğlu hakkında yaptıkları haber nedeniyle açılan ve sürdürülen davayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Dava, basına baskı değil mi?

Dünyada en çok tutuklu gazeteci olan bir ülkeyiz. Bu tablo Türkiye’nin içte ve dışta imajını ve itibarını düşürmektedir. Cumhuriyet gazetesi sahipleri ve yazarları 12 Kasımdan beri tutukludur. Ayrıca Ahmet Şık ve Hüsni Mahalli de tutuklanmıştır. Şu anda 150’ye yakın gazeteci tutuklu bulunmaktadır. Basın ve medya üzerinde yargı marifetiyle yaptığınız bu baskılara ne zaman son vermeyi düşünüyorsunuz? Haksız olarak tutuklanan, yalnızca fikir ve düşüncelerini yazan gazetecilerin tutuksuz yargılanmaları konusunda bir düşünceniz var mı? Bu yanlış kararları veren savcı ve hâkimler hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bir soruşturma açtı mı? Anayasa’da yapmak istediğiniz on sekiz maddelik değişiklikte yasama, yürütme ve yargı gücünü tek adamda toplamayı neden düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanın mikrofonunu açıyoruz.

Buyurun Sayın Bozdağ.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklif incelendiğinde çok net bir şekilde görülecektir ki esasında teklif, yasama ve yürütmeyi birbirinden tam anlamıyla ayırmaktadır. Şu anda yürütme yasamanın içinden çıkmakta, yasamanın güvenine dayanmaktadır. Bu teklifle yürütme, bundan sonra doğrudan doğruya halkın iradesiyle, sandığa attığı oydan çıkacak, sandıktan çıkacak ve halkın güvenine dayalı olarak görevini yapacaktır. Bu, millî egemenliğin Meclisten alınıp Saray’a verilmesi değil, esasında millî egemenliğin doğrudan halka daha geniş kapsamda, yürütmeyi de seçme imkânı vererek yansıtılmasıdır. Sadece yasamayı seçen değil, yürütmeyi de seçen bir halkımız olacaktır; bu, millî egemenliği güçlendirecektir,

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tek kişi seçiliyor Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - “Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir.” ilkesinin sadece yasama için değil aynı zamanda yürütme için de doğrudan uygulanmasına imkân verecektir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – “Yürütme” dediğiniz sadece bir kişi; sadece bir kişi seçiliyor. Sadece bir kişi seçiliyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir kişi seçmeyecek, 50 milyondan fazla seçmen seçecek.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sadece bir kişiyi seçiyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onlar verecek, onlar kullanacak.

Şimdi, bazı muhtarların suç işlediği iddiasıyla bazı kişileri ihbar etmeleri ayıp değil, günah değil, suç da değil. Teröristler herhangi bir köye geldiği zaman muhtarların “Burada terörist var.” diye kolluk güçlerine ihbarda bulunması vatandaşlık görevidir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onlar komşuları, komşuları.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Onlar vatandaş, vatandaş.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Biz demiyor muyuz; teröristler olduğunda veya suç işleyenler olduğunda, herhangi bir yerde kanuna aykırı bir eylem olduğunda...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Vatandaş, vatandaş...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – E, suçları vatandaş işliyor zaten, insanlar işliyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Komşuları bunlar, komşuları.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, muhtarların, bir yere teröristler geldi, canlı bomba var veya başka başka kötü işler işleyecekler, suç işleyecekler; bunları gördüğü zaman kolluğa bildirmek ahlaksızlık mı? Bunları gördüğü zaman kolluğa bildirmek suç mu? Bunları gördüğü zaman savcılıklara ihbar etmek muhbirlik mi?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Komşu komşuyu ihbar ediyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ama maalesef maalesef suçluları ve terör eylemlerini işleyenleri eğer biz kolluğa bildirmeyi ahlaksızlık, suçluluk olarak kabul ve takdim edersek, o zaman teröristlere ulaşmada, canlı bombaları bulmada kaynaklarımızı ne yaparız; yeterince kullanamayız.

Ben onun için vatandaşlarımızın, etrafında suç işleyenleri, terör örgütü üyeleri ve başka başka örgütlü suç örgütü yapılarını kolluğa bildirmesinin bir vatandaşlık görevi olduğunu buradan ifade etmekte fayda görüyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Komşularını bildiriyor, komşularını.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Sayın Atıcı sordu; 1’inci madde, 2’nci madde, 3’üncü madde...

Bakın, deminden beri burası konuşuluyor, burası tartışılıyor. Bu teklifte 1’inci maddeye ilişkin bir şey yok, 2’nci maddeye ilişkin bir şey yok, 3’üncü maddeye ilişkin bir şey yok, 4’üncü maddeye ilişkin bir şey yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Niye değiştiriyorsunuz o zaman?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Siz bunun aksini istediğiniz kadar iddia edin bu millet sizden de akıllı, bizden de akıllı, olmayanı var edemeyeceğinizi sizden daha iyi bilir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden, “Biz burada bir maden bulduk, buraya biraz daha fazla çalışalım.” dediğinizde milleti kandıracağınızı düşünüyorsanız kendinizi sadece yorarsınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kandırmak sizin işiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yormayın kendinizi, yormayın. Millet sizden de, bizden de akıllı.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Bakan, sizin vekiliniz dedi bunu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir başka şey: Olağanüstü hâl... Şu anda Anayasa elimde. Bakın, Anayasa’nın 119’uncu maddesi, biraz daha iyi okumak lazım, diyor ki: “...Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilân edebilir.” Bu, tabii afet ve ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hâl ilanı.

Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hâl ilanı da: “...Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Millî Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilân edebilir.”

Ya, Cumhurbaşkanına biz olağanüstü hâl ilan etme yetkisini yeni mi veriyoruz? Bu Anayasa yazıyor.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Kenan Evren getirdi o hükmü, iyi oku.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Otuz dört yıldır bu yetki var, otuz dört yıldır ve en son olağanüstü hâl de Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu kararıyla yapıldı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Millî Güvenlik Kurulu önerisi orada var.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – 12 Eylül darbe hukukunu ne kadar çok sevmişsiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada ne yapılıyor, biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, lütfen.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada esasında Cumhurbaşkanının başkanlığında olağanüstü hâl ilanına yasama denetimi getiriliyor. Üç ay içerisinde Parlamentoda yasalaştırılmayan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden son bulacak ama şu andaki düzenleme böyle mi? Böyle değil. Süre sınırı koyuyor ve sürede yasalaşmadığı takdirde resen yürürlükten kalkmakla müeyyidenlendiriliyor, Daha iyi bir hâle getiriyoruz. Eleştirilecek değil, takdir edilecek bir düzenleme.

Teşekkür ediyorum.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Kaldırmanız lazım olağanüstü hâli, kaldırmanız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, önergeden sonra mı versem, şimdi mi? Oylamaya geçmiyorum şu anda yalnız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet, yok, başka bir...

BAŞKAN – Buyurun açıyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerindeki soru-cevap işleminde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakan arkadaşlarımızın sorusunu -sanıyorum- yanlış anladı. Arkadaşlar şunu daha çok merak ediyorlar: Hiç şüphesiz vatanın, milletin, devletin birliğine yönelik terör tehdidine karşı, bırakın muhtarları, Cumhuriyet Halk Partililer de bir yerde bir terörist tespit ettiği zaman güvenlik kuvvetlerine haber verirler, o bir vatandaşlık görevi. Arkadaşlar şunu sordu zannımca: Muhtarlar cebinde dolar taşıyanları da bildirecekler ya, bu ne kadar etik, ne kadar etik değil, onu sordu arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 13'üncü madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1504 esas numaralı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salih Fırat

Adıyaman

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Hamza Dağ

Mustafa Yel

Mustafa Serdengeçti

İzmir

Tekirdağ

Aksaray

Gökçen Özdoğan Enç

Antalya

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Geri çekiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler çekilmiştir.

Şimdi diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 446 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 05/01/2017

Meral Daniş Beştaş

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

Tekin Bingöl

Ahmet Haluk Koç

Aytun Çıray

Ankara

Ankara

İzmir

BAŞKAN – Komisyon son okunan önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Ayton Çıray.

Buyurun Sayın Çıray. (CHP sıralarından alkışlar)

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşan sayın milletvekili burada dilinin altındaki baklayı çıkarınca doğrusu konuşma metnimi değiştirmek zorunda kaldım.

Değerli arkadaşlar, 14 Aralık 2016'da bu kürsüden “Yeni bir fiilî durumla Türkiye karşı karşıya kalacak, Tayyip Bey'in 3 Kasım 2019 seçimlerine Türksüz ve baştan aşağıya yeni bir anayasa vaadiyle girdiğini göreceğiz.” dediğimde genç Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarım, milletvekilleri bana kızmışlardır. Şimdi, işte size kanıtı, gelip burada söylediler ilk 4 maddeyle ilgili görüşlerini. Bundan sonra artık kimsenin “aldatıldık” deme hakkı da kalmadı.

Şimdi, bütün saygılarımla soruyorum: Ne oldu da Sayın Bahçeli yeni anayasayı birden bire ortaya attı? Neden 15 Temmuz darbe komisyonunu battal hâle getirecek zamanlamada gündem değiştirildi? Beka sorununun sorumlusunun Anayasa'nın olmadığını herkes bilmez mi? Üstelik tüm konuşmalarında beka sorununu AKP yönetimine bir nedenle bağlayanlar, şimdi ne için beka sorununun sorumlusu olarak Anayasa'yı göstermeye çalışıyorlar? Bir anlamda 1 Kasım seçimlerinin mimarı olarak beka sorununu siz de yaratmadınız mı? Hiçbir art niyet olmadan aziz Türk milletinin bilme hakkı için soruyoruz. Apo'yla bu Anayasa'nın görüşüldüğünden bihaber misiniz? 12 Eylül darbe Anayasası'nın geçici 15'inci maddesine benzer bir af kanunu niteliğindeki bu Anayasa'nın çıkması için AKP Genel Başkanından daha fazla mesai sarf ederek neden sabahlara kadar nezaret ediyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

EDİP SEMİH YALÇIN (İstanbul) – Sana ne?

AYTUN ÇIRAY (Devamla) - AKP sözcüsü “Bu Anayasa’yla iki partili sisteme gidecek.” dedi.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Saygılı olun biraz be.

HACI OSMAN AKGÜL (Gümüşhane) – Saygılı olun.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Yani MHP’nin tasfiye edileceğini AKP milletvekili söyledi. Neden buna sessizsiniz?

Nihayet, merhum Türkeş’in mirasçısı olarak mı yoksa bir federasyon anayasasının kurucusu olarak mı tarihe geçeceksiniz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Size oradan ekmek çıkmaz.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanının Anayasa’yı dayatmasının nedeni ise çok açık, ortak menzile yürürken AKP içinde çok sayıda siyasi aktör FETÖ’yle içli dışlı olmuştu. Bu kalkışmadan sonra artık bunlara güvenilemezdi.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Tiyatro yapıyorsun, tiyatro.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Ancak, bunların bugün temizlenmeleri hâlinde Sayın Cumhurbaşkanı partinin boşalacağını biliyor. O hâlde, yetkilerini artırarak kendisini güvence altına alacak ve işte o zaman Adalet ve Kalkınma Partisinden asıl temizlik başlayacaktı. Aynı zamanda, hep aklında olan yeni bir cumhuriyetin kurucu başkanı olma idealini gerçekleştirmek olacak. İşte şimdi onu yaptırıyor. Bu anayasanın özeti budur.

Değerli arkadaşlar, bunlar sadece sizin iç meseleniz olsaydı bu kadar uğraşmazdık ama bizi üzen asıl şey şu: El Bab’da neler yaşanıyor haberiniz var mı? Biz burada bunlarla meşgulken PKK’nın, kim bilir nerede pusu kurduğuyla ilgileniyor musunuz? PYD’nin düzenli orduya dönüştürüldüğünden içinde haberi olan var mı? Zamlar aldı başını gidiyor, vatandaş pahalılıktan eziliyor.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Farklı bir bilgin mi var?

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Ege bir Yunan gölü hâline geldi. Kıbrıs’ta garantörlük hakkımızı Cenevre kasalarına kilitlediler. Ülke bir yangın yerine dönüştü, siz bu anayasa ile gelip yangına benzin döküyorsunuz. Üzüntüm şudur: Yıkılırken yıkacaksınız. Üstelik bu işler olurken Meclisin itibarını yok edecek maddeyi de araya sıkıştırmışsınız. Bana göre, milletvekilli sayısının 600’e çıkarılması ahlaksız bir rüşvettir.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Aynen sana iade ediyoruz.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, siyasi haritamız şeytani masalarda tartışılıyor. Meclis, işte, asıl böyle ortamda tarihine yakışır bir kuvvet ve Türk milletinin umut ve güven kapısı olmalıdır. Yapmayın, bu Meclisin kapısına kilit vurmeyin. Biz eninde sonunda bu işi hallederiz, ne yapsanız geri çeviririz. Biz Türk milleti, yedi düvelin zalimleri toprağa gömdüklerini zannederlerken, aynı Kurtuluş Savaşı’nda olduğu gibi, küllerimizden yeniden doğarız. (CHP sıralarından alkışlar)

AYTUN ÇIRAY (Devamla) - Gelin, Allah’tan ve milletten başka kimseden korkmayın.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – O tarihi bizim dedelerimiz yazdı, unutmayın.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) - Gelin, ezilmeyin. Bu taslağa sığınarak Cumhurbaşkanı olunmaz, zalim olunur; milletvekili olunmaz, kapı kulu olunur; bakan olunmaz iş takipçisi olunur; vatandaş olunmaz, tebaa olunur.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çok zayıf bir konuşmaydı ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, teklifimiz ortadadır. Böyle bir konuşma ve üsluba cevap vermeyi kendimize zül addediyoruz, bundan dolayı cevap vermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çok zayıf bir konuşmaydı, performansı iyi değildi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hiçbir milletvekilinin teklifini ahlaksız olarak nitelendirmek doğru değildir, ne olursa olsun.

EJDER AÇIKKAPI (Elazığ) – Yazıklar olsun!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani, bu 64’ü çok hatırlatıyoruz. Burada bir çalışma, mesai arkadaşlığı vesilesiyle özel hukuk var diye de sizi üzmemek istemiyoruz ama mütemadiyen 64’üncü maddeyi ihlal ediyorsunuz, bu bir.

İkincisi: Hatibimizin kastettiği siyasi ahlakıdır. Siyasi ahlaka herkes herkesi her zaman davet eder Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siyasi etiğe davet edelim, siyasi etiğe.

EJDER AÇIKKAPI (Elazığ) – Hiç kıvrımayın, hiç kıvrımayın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O zaman ifade etsin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Altay, bu teklifin altında benim de imzam vardı, bunu da izah etmek isterim; lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Oturumu yönettiğiniz esnada, sürede bu teklifteki imzanızın bir değeri yoktur Sayın Başkan, bunu hatırlatırım.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Olur mu canım? Haydi canım!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 446 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

05/01/2017

Meral Danış Betaş

Adana

BAŞKAN – Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum.

Gereke:

Yapılan düzenleme askerî yargıya dair nispeten olumlu değişiklikler içeriyor ise de kanun teklif metninin bütünüyle birlikte değerlendirildiğinde bir işlev sağlamayacağı açıktır ve bu bahisle de kaldırılması gereklilik arz etmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Böylece 13’üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, maddenin gizli oylaması yapılacaktır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Altay, söz talebiniz var mı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var.

Aynı talebi yineliyorum, oylamanın gizliliğine riayet konusunda Divandan -kâtip üyelerden özellikle bu sefer- yüksek hassasiyet rica ediyorum. Şu bakımdan, sizin oradan sağlı sollu kontrol etme şansınız yok ama katip üyeler, sizin solunuzda oturan sol tarafı, sağınızda oturan sağ tarafı rahatlıkla takip ederek gizli oy kuralına riayet etmeyen milletvekillerini size bildirir, siz de o milletvekillerini uyarırsanız daha iyi bir sonuç alınır. Ama peşimden hemen Elitaş konuşacak, biliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, 13’üncü maddenin oylamasına geldik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tutanağa konuşma Sayın Elitaş, tutanağa konuşma.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Geneli de dâhil olmak üzere, bu ana kadar gelen 12 madde de AK PARTİ Grubu olarak İç Tüzük’ün 148’inci maddesine uygun oylamalar yapmaktayız. Bu konuyu Genel Kurulun bilgisine sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Başkanlık Divanı olarak zaten bu hassasiyeti, sizin hassasiyetinizi bizler de muhafaza etmek durumundayız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bazen atlıyorsunuz.

BAŞKAN – Kâtip üyesi arkadaşlarımızla birlikte, Başkanlık Divanı tüm üyelerimizle birlikte inşallah bu gizli oylamanın her zamanki gibi usulüne uygun bir şekilde yapılması için yine gayret sarf edeceğiz ve bu konudaki hassasiyetinizden dolayı da tüm milletvekillerine teşekkür ediyoruz.

Öncelikle, Hükûmet ve komisyon sıralarını görevli arkadaşlarımıza bırakalım lütfen, o alanı. Görevli arkadaşlarımızla birlikte aynı zamanda Başkanlık Divanı üyelerimiz refakat edeceklerdir.

Şimdi, gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Sayın milletvekilleri, ad okumak suretiyle oy kullanılmaya başlanacak. Adı okunan milletvekilini ad defterinden işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere 3 yuvarlık pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz kabul, kırmızı ret, yeşil olan çekimseri ifade ediyor. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden 3 yuvarlak pul ile oylamaya özel basılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oyunu kullanacak ve oy verme yerinden çıkarak oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanının önündeki kutulara atacaktır. Adı okunmayan milletvekiline zarf ve pul verilmeyecektir.

Şimdi Adana ilinden gizli oylamaya başlıyoruz.

Buyurun.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Evet sayın milletvekilleri, gösterdiğiniz hassasiyet için teşekkür ediyoruz. Usulüne uygun bir şekilde kullanmaya devam ediyoruz lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın ve oy sayım ve döküm işlemine Başkanlık Divanı üyelerimiz hemen başlasın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin gizli oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 482

Kabul : 343

Ret : 133

Çekimser : 1

Boş : 3

Geçersiz : 2

Kâtip Üye

Özcan Purçu

İzmir

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Nevşehir”

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.33

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi, 14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 2709 sayılı Kanunun 159 uncu maddesinin başlığı ile birinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan “Yüksek” ibareleri madde metninden çıkarılmış; iki, üç, dört ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; altıncı fıkrasında yer alan “asıl” ibaresi madde metninden çıkarılmış; dokuzuncu fıkrasında yer alan “kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere” ibaresi “kanun ve diğer mevzuata” şeklinde değiştirilmiştir.

“Hâkimler ve Savcılar Kurulu on üç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabî üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcıları arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir. Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur. Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.

Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.”

BAŞKAN – 14’üncü madde üzerinde gruplar adına ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde konuştuğumuz 447 sayılı Anayasa Değişikliği Teklifi bütünüyle Anayasa'ya aykırıdır. O yüzden, madde üzerinde çok teknik konuşma yapmayacağım. Zaten 2010 yılında yapılan değişiklik ve sonrasında yaşadığımız 15 Temmuz, söylenen şeylerin anlamsız kaldığını ortaya koyuyor.

Anayasa'nın değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek ilk 3 maddesini ve dolayısıyla da 4'üncü maddesini dolaylı olarak bu teklif değiştiriyor. Biraz önce yapılan itirafta da resmen ve şeklen de değiştirmenin düşünüldüğü açıkça anlaşılıyor.

Peki, nasıl değiştiriyor Anayasa'nın ilk 4 maddesini? Öncelikle Anayasa'mızın “Başlangıç”ta belirtilen temel ilkelerinden kuvvetler ayrılığı ilkesi, bütün güçler tek elde toplanmak suretiyle yok ediliyor. Bu teklif geçerse kuvvetler tek elde birleşecek. Milletvekili listelerini cumhurbaşkanı adayı belirleyeceği için yasama çoğunluğu elinde olacak; bu bir.

İki: Sorgusuz sualsiz Meclisi feshetme hakkı olacağı için fesih tehdidi altında fiilen yasama tahakküm altında tutulacak.

Üç: Beğenmediği yasayı veto edecek, ısrar edilirse yine Meclisi feshederek yasa yapma yetkisini fiilen cumhurbaşkanı engelleyebilecek.

Dört: Kararname çıkaracak kanun gücünde ve onu denetleyecek etkili bir Anayasa Mahkemesi maalesef olamayacak.

Yasamada durum nasıl peki? Yasama gibi yürütme de aynı şekilde tek bir kişiye veriliyor. Bütün üst düzey kamu görevlileri cumhurbaşkanı tarafından atanıyor. İstedığı gibi kamu tüzel kişiliği kurabiliyor, cumhurbaşkanı yardımcılarını istediği sayıda atayabiliyor, kaldırabiliyor, bakanlıklar aynı şekilde. Hiçbir şekilde etkili denetim mekanizması yok. Yürütme mutlak bir şekilde tek kişinin elinde bulunacak ve cumhurbaşkanına soru dahi sorulmayacak. Günlerdir Sayın Adalet Bakanı diyor ki: “Cumhurbaşkanına siyasi sorumluluk getirdik.” Ama bahsedilen denetim yolları siyasi bir denetim değil, sadece bilgi edinme kapsamındaki birkaç kurum kalmıştır bu hâliyle Anayasa'da.

Peki, yargıda durum ne olacak? Anayasa Mahkemesinin doğrudan ve dolaylı bütün üyelerini cumhurbaşkanı atayacak, üzerinde konuştuğumuz bu maddeyle cumhurbaşkanı “yüksek”i kalkmış olan Hâkimler ve Savcılar Kurulunun üyelerinin tamamını doğrudan ve dolaylı olarak belirleyecek ki bu kurul bütün hâkim ve savcıların atanmaları, istenilen mahkemeye gönderilmeleri, idari işlemleriyle ilgilenecek ve bu yüzden diyoruz ki her gün Goebbels'in taktiğiyle, soyut bir şekilde “Kuvvetler ayrımı güçleniyor.” demekle kuvvetler maalesef ayrılmıyor değerli milletvekilleri. Gerekçelerini somut bir şekilde sıraladığımız gibi, egemenlik bu teklifle kayıtsız şartsız tek bir kişiye devrediliyor; yasama, yürütme, yargı tek bir kişide birleşiyor.

Değerli milletvekilleri, bu teklifle Anayasa'mızın 2'nci maddesindeki cumhuriyetin nitelikleri de yok ediliyor. Demokratik devlet ve hukuk devleti ilkesi fiilen ortadan kaldırılıyor. Çoğumuz hukuk fakültesi sıralarından geçtik. Demokratik bir devletten bahsedebilmek için öncelikle tüm vatandaşların temel haklarının düzenlenmiş olması ve güvence altına alınmış olması gerektiğini biliyoruz. Oysa bu rejimde yargı bağımsızlığı yok, kimsenin can, mal güvenliği yok, iş güvencesi yok, idarenin işlemlerine karşı vatandaşların gidebileceği etkili bir yargı yolu yok. O hâlde nasıl demokratik olacağız?

Peki, getirilen bu teklifte zaten hiçbir zaman tam olarak tesis edemediğimiz hukuk devleti ilkesi tesis edilecek mi? Maalesef hayır. Çünkü hukuk devletinin gereklerinden hiçbirisi kalmıyor, vatandaşın hukuki güvenliği ortadan kaldırılıyor. Örneğin, vatandaş yarın sabah kalkınca nasıl bir kararnameyle karşı karşıya kalacağını hiçbir zaman bilemeyecek. Mülkiyet hakkı sınırlandırılabilir

bu kararnamelerle, sosyal güvenlik hakkı, emeklilikle ilgili haklar; buralarda hiçbir kısıtlama yok, diğerk haklarla ilgili de etkili bir denetim yok maalesef. Örneğın, Cumhurbaşkanı, bir sabah kalkıp “Emekli maaşı alanlar teröristtir, yattıkları yerden maaş alıyorlar.” dese ve bütün emekli maaşlarını kesse bunu engelleyecek hiçbir denetim mekanizması yok. (CHP sıralarından alkışlar)

İçinizden “O kadar da değıl...”

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Ne alakası var?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Evet “Ne alakası var?” diyorsunuz, ben de diyorum ki: Doları olana “teröristtir” demek ne kadar alakalıysa, işte benim bu söylediğim de o kadar mantıklı ve alakalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, biliyoruz, siz yine Goebbel’s usulü, soyut bir şekilde günde kırk kere, cumhuriyetin değışmediğini, 1923’te bu tartışmaların kapandığını söyleyeceksiniz ama 29 Ekim Cumhuriyet Bayramlarında nedense hibirinizi göremiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yüzden sizin cumhuriyeti sahiplenmek gibi bir niyetinizin olmadığını biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Komisyon çalışmalarında bu teklifle ilgili anayasa hukuku açısından ilkesel olarak günlerce değılendirmeler yaptık. “Bu, kesinlikle bir rejim değışikliğidir.” dedik. “Demokratik olmayan bir rejimdir.” dedik. “Her kim seçilirse seçilsin, hangi partiden olursa olsun bu kesinlikle bir diktatörlüktür.” dedik. Dünyada yaşınmış örneklerini anlattık; “Almanya, Portekiz, İsrail, Finlandiya, Yunanistan, Moldova.” dedik. Bunlar cumhurbaşkanlarına, başkanlarına yetkiler vermişler fakat sonra görmüşler ki istikrarsızlık var, diktatörlük geliyor, tekrar parlamenter rejime geri dönmüşler, parlamenter sistemi gçlendirmişler. Gelin, değerli milletvekilleri, sizler de yol yakinken bizi bir maceraya srklemeyin.

Değerli milletvekilleri, bu teklifi verenlerin en temel gerekçelerinden birisi istikrar. Buna da “pes” diyoruz. Neden mi? On beş yıldır tek başına iktidardasınız. Evet, bu ülkeye istikrar geldi; hangi alanlarda geldi, sayıyorum: Maalesef, istikrarlı olarak şehit cenazeleri geldi, çocuklarımıza cemaat yurtlarında istismar yönünden istikrar geldi, dış politikada geri adım konusunda istikrar geldi, taşerona kadro sözü tutulmadı, asgari ücretli açlık sınırının altında, yoksulların yoksulluğa mahkmiyeti konusunda çok istikrarlısınız, terör sizinle birlikte istikrarlı bir şekilde tırmanıyor, bütün yetkileri tek elde toplama konusunda istikrar var ama bu istikrarların vatandaşın cebine, malına, canına maalesef hiçbir faydası yok.

Yine diyorsunuz ki “Bu teklifle koalisyonlar dönemi bitiyor.” Aslında, milletin iradesine bu açıklamalarınızla ipotek koyuyorsunuz. Bunları uzun uzun açıklamıştık Komisyon çalışmalarında. Örneğın, ilk turda cumhurbaşkanı seçilemezse, Parlamentoda yasama yapma çoğunluğı tek bir partide olmazsa, ikinci turda başka bir partiden cumhurbaşkanı seçilirse o zaman en azından yasama bakımından koalisyonla çalışma zorunluluğı doğmayacak mı? Şimdiden milletin iradesine nasıl ipotek koyabiliyorsunuz değerli arkadaşlar?

Evet, aynı zamanda, koalisyonları da bu anlamda ktlemek doğıru değıl. Biliyoruz ki hepimizin altındaki arabaları üreten Almanya, yıllardır dünyanın en güçlü ekonomilerinden bir olan Almanya koalisyonla yönetiliyor. Eğer bizler de dünyada güçlü markalar yaratmak istiyorsak, yüksek teknoloji üretmek istiyorsak, kutuplaşmadan, uzlaşmayı öğrenerek, liyakati esas tutarak ve ancak bu şekilde istikrar getireceğini bu çalışmaların bilmemiz gerekir. Ve bu teklifle yapıldığı gibi bizden sonraki nesillere yeni yeni rejim tartışmaları bırakmamak, istikrarsızlık bırakmamak için değerli milletvekilleri, yüreklice, cesurca bu teklife “hayır” dememiz gerektiğini düşünüyorum.

Bir de tutturmuşsunuz “Vesayet rejimi kalkacak.” diye. Hangi vesayet Allah aşkına, bir tane somut örnek verebilir misiniz? Şu anda demokrasi üzerinde bir vesayet varsa o da bir tek kişinin vesayetidir. Doksan yıl önce bugünleri gören Büyük Önder Atatürk’ün dediği gibi, aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş; bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunurken, hatta iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit etmişken ve millet fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüşken hangi vesayetten bahsediyorsunuz? Ki bütün bu gerçekleri 15 Temmuzda daha somut bir şekilde yaşadık.

Değerli milletvekilleri, kula kulluk dönemi aslında sizin hissetmeden, şeklen söylediğiniz ama bizim inanarak yürekten söylediğimiz gibi 29 Ekim 1923’ta bitmiştir. Saray sakininin bugün yarış içine girdiği Mustafa Kemal’in asıl kahramanlığı da işte, bu çatısı altında bulunduğumuz yüce Meclistir. Kendisine verilmek istenen yetkileri reddederek halkın egemenliğini müjdeleyen demokratik, laik hukuk devletini inşa etmesidir Atatürk’ü büyük kılan, Atatürk o yüzden büyüktür, onunla yarışılmaz.

Bu teklifle de hiçbir şekilde bu millete hayır gelmez, o yüzden “hayır” diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz, Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara’ya aittir.

Buyurun Sayın Boynukara. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişikliğini konuşuyoruz.

Siyasetin, kimi siyasetin en temel araçlarından birisi korkutmadır çünkü korkutmak zaman zaman işe yarıyor. Hatırlamakta fayda var: 1930’lu ve 1940’lı yıllarda “irtica” kavramı üzerinden korkutulduk. 1950’li yıllarda Stalin’in Türkiye üzerine emelleri olduğu, Türkiye’yi işgal edeceği dedikodusu üzerine korkutulduk. 1950’li yılların sonunda, Menderes’in gençleri kıyma makinesinden geçirdiği, hilafeti getirmek istediği korkuları üzerinden korkutulduk. 1970’li yıllarda ise korkuların en şiddetlisini yaşadık; korku “Bu kış komünizm gelecek.” ifadesi üzerinden yayıldı, gençlerimiz silahlandırıldı, binlerce insanımız öldürüldü ve 12 Eylül darbesi, 1990’lı yıllarda tekrar “irtica” kavramı ve 28 Şubat darbesi.

Değerli milletvekilleri ve düzenli olarak korkutulup bazı şeylere razı edilmek istenen milletin tüm fertleri, şimdi yeni korkular var, yeni korkular üretiliyor: “Diktatör”, “dikta”, “tek adam rejimi”, “rejim değişikliği”, “yaşam tarzına saldırı”, “sivil darbe” diyerek; “Misyonerlik”, “Alevicilik”, “Kürtçülük”, “Türkçülük”, “İslamcılık”, “mezhepçilik” diyerek korkutuluyoruz. Öyle ki herkese, her zekâyâ uygun birkaç korku var. Hepsinin toplamında ise bizlere “Size dayatılan küçük yaşam ve düşünme biçimlerinin ötesine geçmeyin ve korkun.” diyorlar. “Birbirimizden, gençlerimizden, başörtülümüzden, başı açık olandan, Kürt’ten, Türk’ten, Ermeni’den, Süryani’den, Rum’dan korkun, gölgenizden korkun, kısacası hayatınızda korku eksik olmasın.” diyorlar. Yeter ki biz birbirimize güvenmeyelim, herkes birbirini tehdit olarak görsün ve öyle davransın. Düşünmeden, sorgulamadan, anlamadan, dinlemeden, kin duyan, linç eden bir nesil hâline gelemim. 13 milyonken korkmayan bu ülke insanını bugün gölgesinden korkar hâle getirmek isteyenler var. Esas komplo budur, bu topraklara dönük en tehlikeli tuzak budur. Unutmayalım, korku yayanların bir kısmı antiemperyalist, bir kısmı antisyonist, bir kısmı antiamerikancı görünebilir ama emin olun ki hepsinin sicilinde bir gladyo izi var.

Ülke dört bir yandan istila edilirken, devlet başkentini terk edip Anadolu içlerine çekilirken, para yokken, ekmek yokken, ilaç yokken bile korkmayan insanımızı getirmek istedikleri yer korkudur.

Değerli arkadaşlar, mesele, üretilen korkuları ve güvensizliği nasıl bir toplumsal algıyla karşıladığımız ve ne tür bir ruh hâliyle cevap verdiğimizdir. Mesele, korkulardan, korkutuculardan kurtulmak meselesidir. Mesele, korkmamayı öğrenmektir. Mesele, gerçekten milletin iktidar kılınması meselesidir çünkü korkmayan bir millete tarihin hiçbir komplosu ve oyunu zarar vermez. İlla bir şeyden korkacaksak, bizi bir şeylerden korkutmaya çalışanlardan korkalım. Unutmayalım ki bu ülkeye asıl kalıcı zararı verecek olanlar onlardır. Artık, buna bir son verelim, korku tacirlerinin maskesini yırtalım. Mücadele edeceksek umutlarımız için, hayallerimiz için, ideallerimiz için, ülkümüz için mücadele edelim. İnsanımıza ve milletimize güvenelim. Bu ülke ve bu millet bölünmez. Bu topraklar hiçbir zaman mürteci yuvası olmadı, olmaz. Kürt'ümüzün ezici bir çoğunluğu bölücünün karşısındadır. Alevi'miz bütün manipülasyonlara rağmen Sünni'yle kardeştir. Hepsı tabii hâliyle bizim farklı renklerimiz, düşünme ve yaşam biçimlerimizdir ama “cı” ve “cu” ekleri eklendiğinde Türkçü, Kürtçü, Alevici, dinci, solcu olunca korku yasası devrede demektir.

Evet, sorunlarımız çoktur ama çözümlerimiz de çoktur. Yeter ki çatışmalardan beslenen ve dumanlı havalarda ortaya çıkanlara kanmayalım. Unutmayalım, tarihin yüzü bu topraklara dönmüştür. Yaşadıklarımız sadece ayağa kalkışın sancılarıdır. İşte, olan bitene bu ufukla bakanlar kazanacaktır; korkanlar, korkutanlar ise tarihin çöplüğünde unutulacaktır, bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADNAN BOYNUKARA (Devamla) – Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ADNAN BOYNUKARA (Devamla) – Ara sırasında Tuncay Özkan'la Meclis binasının yapılış biçimini konuşmuştuk. Meclis binasını dahi halkı kucaklayan, halkı seven, halkın hepsini bir gören, bunu bir arada toplama aracı olarak kurgulayan bir milletin bugün farklı gerekçelerle, farklı kavramlarla korkutulmasına hepimizin karşı çıkması lazım diyorum, Anayasa değişikliğinin hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şahısları adına ikinci söz, İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner'e aittir.

Buyurun Sayın Cihaner...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, şahsı adına yoksa...

BAŞKAN – Şahsı adına konuşmalar yoksa soru-cevap işlemine geçeceğiz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, şahsı adına ben talep ettim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Var, var. Sayın Özgür Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, her ne kadar eleştirdiğimiz, şiddetle karşı çıktığımız bir Anayasa değişikliği de olsa birtakım karşıtlıklara, birtakım yaşanmışlıklara rağmen, bu Parlamentoda 550 milletvekili halktan aldığı yetkiyle ve bir bütün olarak halkı temsil ediyor olmalarından dolayı, birbirlerinin acılarından, birbirlerinin hüznlerinden, yaslarından doğrudan etkileniyor.

Şu anda çok ağır bir havayla karşı karşıyayız. Değerli Milletvekilimiz Saffet Sancaklı büyük bir üzüntü yaşıyor. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu acı durumdan büyük bir kaygı duyduğumuzu, dualarımızın Milliyetçi Hareket Partisi Grubuyla, Saffet kardeşimle, evlatlarıyla ve değerli eşyle olduğunu ifade etmek isteriz.

Tabii, bu süreçte Anayasa üzerine yapılan konuşmalarda -HDP bugün yok, Milliyetçi Hareket Partisinin de bundan sonraki süreçte, bu atmosfer altında konuşmalarını yapamayacak durumda olmalarını da gayet mantıklı bir şekilde anlıyoruz ve son derece normal buluyoruz- ileriye doğru, gelecekteki tutanaklara doğru konuşuyoruz. Bu maddelerde Cumhuriyet Halk Partisi ne düşünüyor, elbette bunları ifade etmek durumundayız.

Bundan sonra, esas olarak birinci tur görüşmeleri tamamlandıktan ve Anayasa'daki bekleme, serinleme süresi verildikten sonra ikinci tur oylamalarına geçilecek. İlk turda oylamalar üzerinde ilk maddelerde yaşanan birtakım sıkıntılar, yapılmakta olan işin zaten meşruiyet tartışması ciddi bir boyutta varken, Türkiye'deki Parlamentoyu dünyanın gözünde de sıkıntıya sokabilecek nitelikteydi. Bütün itirazlarımızı bunun üzerine kurduk. İlerleyen turlarda... Hâlihazırda gizli oylamanın alenileştirilmesi gibi bir sıkıntıyı yaşıyoruz, gözlüyoruz ama daha makul bir duruma geldi. İkinci tur oylamalarda sayın Meclis başkan vekilinin, grup başkan vekillerinin, idare amirlerinin dikkatine ve herkesin kendi üzerine düşeni yapacağına inanıyoruz. Burada eğer bir Anayasa değişikliği yapılıyorsa ve Anayasa'da "gizli oy" yazıyorsa, milletvekilleri bunun üzerine namusları ve şerefleri üzerine yemin etmişse milletvekillerinin buna uymaması düşünülemez. Ama, oradaki birtakım "Nasıl olsa oyumdan eminim, nasılsa ben farklı bir davranış içinde olmayacağım." görüntüsü dışarıdan aslında, bir grubun birbirine güvenmediği, birbirini denetlemek zorunda olduğu ve sanki halktan alınan temsil yetkisinin birileri tarafından baskı altında tutulduğu görüntüsünü veriyor ki bu, Parlamentoya ağır bir darbe vuruyor. İkinci turda bu tip görüntülerin oluşmaması, bu tip görüntülerin oluşması durumunda bunun tespiti için ortaya çıkan görüntülerin oluşmaması hepimizin ortak sorumluluğudur, bunu özellikle ifade etmek durumundayız.

Bugün, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kürsüye başka duygularla geldik tabii, başta da ifade ettim ama herkese bu kürsüye ilk gelişini hatırlatmak isterim. Bu kürsüye ilk gelişiniz de ilk milletvekili seçildiğinizdeki yemininiz içindir. Kürsüye gelirken istediğiniz kadar iyi hatip olun, bambaşka kürsülerin en mahir konuşmacısı olun, istediğiniz herhangi bir örgütte, teşkilatta en güçlü olun, buraya gelirken yüreğiniz küt küt eder, ağzınız hiçbir zaman olmadığı kadar kurur, neredeyse ayaklarınız birbirine dolaşacak olur ve şuraya geldiğinizde aklınıza ilkokul öğretmeniniz, aklınıza geçmişte sizi yetiştirenler, kaybettiğiniz anneanneniz, babaanneniz ve onların torunu, onların öğrencisi nereye geldi ve şimdi ne yapıyor diye, hani kendi kendinden gurur duymak değil ama onların sizinle duyduğu gururu yüreğinizde, bağrınızda hissedersiniz ve yemini başardıktan sonra -aslında hiç zor olmayan bir şeyi başarmışsınızdır- buradan oraya uçarak gidersiniz ve genel başkanınızın elini sıkamak büyük bir onurdur sizin için. Bunları yaşamış birilerinin, bu kürsüde bir rejim değişikliği varsa bu kürsüden bu sefer ayakları geri geri gider, oralara geri geri gider.

Hangi sorumlulukta olduğumuzu, ne yaptığımızı, halktan hangi emaneti aldığımızı ve Atatürk'ün vasiyetini hiç unutmadan bu Meclise sahip çıkacağınızı biliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sisteme giren sayın milletvekillerine soru sormaları için beş dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Üye sayısı 15’e düşürülen yüksek mahkemenin 3 üyesini Cumhurbaşkanının kontrol ettiği Meclis seçecektir. 3 üyesi üyelerini Cumhurbaşkanının belirlediği YÖK tarafından önerilecek ve Cumhurbaşkanı tarafından seçilecektir. 4 üyesi belli kategori isimleri arasından doğrudan Cumhurbaşkanınca seçilecektir. Kalan 5 üye de Yargıtay ve Danıştayın gösterdiği adaylar arasından yine Cumhurbaşkanı tarafından seçilecektir.

Kısacası, getirilen bu Anayasa değişikliği teklifi geçerse bir Cumhurbaşkanı seçilecek ve geri kalan herkesi bu Cumhurbaşkanı seçecektir. Anayasa Mahkemesinin neredeyse tüm üyelerinin bir şekilde Cumhurbaşkanı tarafından seçilmiş ve atanmış olması, Yüce Divan görevini tarafsız ve bağımsız bir şekilde yapması beklenen Anayasa Mahkemesi adına etik bir durum mudur?

BAŞKAN – Sayın Akyıldız...

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yargının yasama ve yürütmeyi denetleme imkânı kaldırılıyor. Yargı tamamen siyasetin emrine giriyor. Güçler ayrılığı ve denge denetleme mekanizmalarının en önemli unsuru olan bağımsız yargı denetimi fiilen imkânsız hâle getiriliyor. Nasıl mı? Hakimler ve Savcılar Kurulunun 13 üyesinden 6’sını Cumhurbaşkanı doğrudan, kalan 7 üyesini de “parti başkanı” sıfatıyla kontrol ettiği Meclis aracılığıyla belirleyecektir. Böylece, bütün yargı örgütünün başı olan Hakimler ve Savcılar Kurulu, Cumhurbaşkanı ve onun siyasi anlayışına uygun olacaktır.

Yine, Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinin 12 üyesini bizzat kendisi, 3 üyesini de partisi aracılığıyla kontrol ettiği Meclis eliyle belirleyecektir. Böyle bir yargının bağımsızlığından bahsetmek olsa olsa milletin aklıyla alay etmek olacaktır. Bu Meclis derhâl bu tasarıyı geri çekmelidir diye düşünüyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Güner...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 2010’da değiştirilmesinin sonucunda o süreç darbe üretti. Bu kere yeniden değiştirilen madde, düşünülen felsefe ve siyasi arka planın da bir yerde göstergesi. Anayasa düzeninin, hukukun, yargının ve tüm temel hak ve özgürlüklerin yerinin ne olabileceği konusunda fikir veriyor. Yeni düzenlemeyle kuvvetler ayrılığı prensibine uygun olarak işleyen ve özellikle de yürütmenin ezici kuvvetine karşı vatandaş için bir güvence mekanizması olan kuvvet olmaktan uzaklaştırılıyor ve âdeta yürütmeye tabi olan bürokratik bir organa dönüştürülüyor. Yargı kuvvetinin niteliğini vurgulamak amacıyla, Anayasa’nın niteliğini vurgulamak amacıyla Anayasa’nın 9’uncu maddesine “tarafsız” kelimesi eklenerek verilmek istenen mesajla bu durum bağdaşır mı?

Ayrıca, ben de Saffet Sancaklı kardeşimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Gözgeç...

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – AK PARTİ, her sorunun çözümünde milleti hakem tayin etmiş bir partidir. Milletten korkanlar elbette ki “Millete güvenmiyoruz.” demek yerine başka korkular ihdas etmektedirler. Sayın Abdullah Gül’ün Meclis tarafından seçilmesine karşı çıkıp 367 krizini yaratanlar o gün de aynı argümanları kullanmışlardı: “Cumhuriyet elden gidiyor.” Gitmekte olan cumhuriyet midir yoksa gitmekte olan bürokratik oligarşi, millete rağmen vesayet odakları kurma hayalleri midir? Bu teklif vesayet odaklarını ortadan kaldıran, millet iradesini esas alan bir teklif midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Bir kadın dünyayı değiştirebilir mi? Elbette değiştirebilir. O annenin yetiştirdiği evlat özgürlüğü isteyen tüm milletlere cesaret verdi, örnek oldu ve onu kimse kandıramadı. O evladı yetiştiren, Ata'mızın annesi Zübeyde Hanım'ı ölüm yıl dönümünde saygı ve minnetle anmak istiyorum.

Sayın Bakan, öncelikle şunu sormak istiyorum: İlk 4 madde tarafınızdan değiştirilecekse eğer ilk olarak bayrağımızdan mı, millî marşımızdan mı başlamayı düşünüyorsunuz. Malum, doları olan artık teröristten farksız, dolar terör örgütünün uyuyan hücreleri var mıdır sizce? Dolar terör örgütü üyelerini kendisini patlatmadan yakalamayı düşünüyor musunuz? Terör yuvası olan döviz bürolarını kapatmayı düşünüyor musunuz? Ülkeye dolarla yatırım yapmak isteyen yatırımcıya müdahaleniz olacak mıdır?

Bu sorularımı ciddiye alacak mısınız Sayın Bakan?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Son olarak, Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bir an için 15 Temmuz darbe girişiminin başarılı olduğunu düşünün. O darbe girişimi başarılı olsaydı ve şu anda FETÖ'cülerin başı Türkiye'de olsaydı ve bir Anayasa değişikliği yapmak isteseydi, acaba şimdi yapılan Anayasa'dan farklı ne yapardı? Eminim ki bütün yetkileri tek başına kendi elinde toplardı. Eminim ki Parlamentoda bulunan milletvekillerinin büyük çoğunluğunu kendisi seçmek isterdi. Yine eminim ki bu adam yargıya talimat verecek şekilde bir dizayn yapardı ve yine eminim ki bu adam basını da elinde tutardı ve bütün bu yetkileri kullanırken de sakalını bir şekilde sıvazlarken bıyık altından da gülerdi, tıpkı şu anda bakıp bize güldüğü gibi.

BAŞKAN – Evet, soruları cevaplandırmak üzere şimdi sözü Sayın Bakana bırakıyorum, Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal'a.

Buyurun Sayın Ağbal.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Üzerinde görüştüğümüz maddeyle esasen Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısı yeniden düzenlenmektedir. Anayasa değişikliğinin geneline uygun olarak da Hâkimler ve Savcılar Kurulunun hem yapısı hem de buraya seçilecek üyelere ilişkin esaslar bu maddede düzenlenmektedir. Vekillerimizin çoğunluğu aynı konuya değindikleri için ben de maddede yapılan değişiklik hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum.

Şu anda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu 22 asıl ve 12 yedek üyeden oluşmaktadır, daire sayısı 3'tür. Bu, mevcut durum. Burada yapılan değişiklikle Kurulun üye sayısı 22'den 13'e indirilmekte, daire sayısı da 3'ten 2'ye düşürülmektedir ve yedek üyelik uygulamasına da son verilmektedir. Kurulun 3 üyesi birinci sınıf olup birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcıları arasından, 1 üyesi birinci sınıf olup birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcıları arasından Cumhurbaşkanınca; 3 üyesi Yargıtay üyeleri, 1 üyesi Danıştay üyeleri, 3 üyesi öğretim üyeleri ve avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilecektir. Böylece Kurula Türkiye Büyük Millet Meclisinin de üye seçmesinin önü açılmıştır, özellikle bu hususu vurgulamak istiyorum. Dolayısıyla, sayın vekillerimizden bazılarının Hâkimler ve Savcılar Kurulunun seçim esas ve usullerine ilişkin yapmış olduğu eleştirilerin hiç de doğru olmadığı getirilen madde düzenlemesinden açık bir şekilde görülmektedir.

Yine, eğer vekillerimiz fırsat bulurlarsa, incelerlerse farklı ülke uygulamalarında da farklı kaynaklardan hâkimler savcılar kurullarına üye seçimi yapılmaktadır. Burada, Hollanda’da, İsveç’te buna benzer seçim yöntemleri vardır, onu da açıkça ifade edeyim.

Burada, seçilecek üyeliklere ilişkin Meclis Başkanlığına yapılacak başvurular üzerine Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon her bir üyelik için 3 adayı belirler. Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Burada, herhangi bir şekilde, getirilen yeni yapının Hâkimler ve Savcılar Kurulunun tarafsızlığına ilişkin bir yanlış sonuç doğurması asla söz konusu değildir. Sayın Cumhurbaşkanının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yaptığı seçim sonucunda bu görevi deruhte edecek olan Kurul üyelerinin hepsi Anayasa’ya göre kendilerine verilen görevleri tam bir tarafsızlık içerisinde de yürüteceklerdir. Bu açıdan da getirilen eleştirilerin doğru olmadığını düşünüyorum.

Diğer taraftan, baştan itibaren söylüyoruz, bu getirilen düzenlemeler, gerçekten, yargının tarafsız bir şekilde işlev icra etmesi ve çalışmasına da büyük katkı sağlayacaktır.

Diğer taraftan, Sayın Hürriyet Anayasa değişikliğine ilişkin olarak, hiçbir şekilde tasvip edemeyeceğimiz, asla kabul edemeyeceğimiz birtakım isnatlarda bulunmuştur. Bizim, herhangi bir şekilde, şu andaki mevcut Anayasa’mızda ortaya koyulan ve ilk 4 maddesinde ifadesini bulan rejim konusunda hiçbir tereddüdümüz yok. Bu, hepimizin millet olarak sahip çıktığı bir genel çerçevedir ve sonuna kadar da bu çerçeveye sahip çıkacağız, onu da ifade edeyim.

Diğer taraftan, yine, ekonomiyle ilgili...

Sayın Hürriyet, yani hiçbir şekilde doğru olmayan birtakım ifadeleri varmış gibi kabul ettiniz. Burada mevzubahis olan şu: İster eliniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Teşekkür ediyoruz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada, dolar konusunda ifade edilen düşüncelere de asla katılmamız söz konusu değildir. Yapmış olduğunuz yorumlar da temelden yoksundur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Cumhurbaşkanına katılmıyor musunuz?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Cumhurbaşkanına katılmıyor musunuz? Cumhurbaşkanına aykırı bir beyanda bulundunuz.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı’nın eşine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biz de az önce öğrendik, Milliyetçi Hareket Partisi Kocaeli Milletvekili, çok değerli siyasetçi ve aynı zamanda spor dünyasına çok ciddi katkısı olan Sayın Saffet Sancaklı’nın değerleri eşleri için buradan dualarımızı gönderiyoruz, Allah’tan hayırlı, acil şifalar diliyoruz. Rabb’im, inşallah tez zamanda eşine, ailesine, çocuklarına inşallah, tekrardan aramıza kavuştursun diye dualarda, niyazlarda bulunuyoruz. Tekrardan geçmiş olsun diyoruz, Allah’tan şifalar diliyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi 14’üncü madde üzerindeki önerge işlemine geçiyoruz.

14’üncü madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır. Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1504) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesiyle 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 159’uncu maddesinin değiştirilen üçüncü fıkrasında yer alan “belirtilen” ibaresinin “düzenlenen” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gökçen Özdoğan Enç

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Mustafa Serdengeçti

Salih Fırat

Hamza Dağ

Aksaray

Adıyaman

İzmir

Mustafa Yel

Tekirdağ

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çekiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler çekilmiştir.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 5/1/2017

Meral Daniş Beştaş

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

Tekin Bingöl

Ali Haydar Hakverdi

Haluk Koç

Ankara

Ankara

Ankara

BAŞKAN – Komisyon son okunan önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, biz de önergeye katılmıyoruz.

Bu arada, müsaade ederseniz, Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekilimiz Sayın Saffet Sancaklı’nın bugün yaşadığı ve derinden bizi de üzen gelişmeden dolayı ben de üzüntülerimi ifade etmek istiyorum. Değerli eşlerine başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Hayırlı şifalar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Allah rahmet eylesin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Geçmiş olsun Saffet Bey’e.

BAŞKAN – Şimdi, önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi konuşacaktır.

Buyurun Sayın Hakverdi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Genel Kurul, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saffet Ağabey’in eşine de şimdiden geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum buradan grubum adına.

Gecenin bu saatinde biz rejim değişikliğini görüşüyoruz ancak halkımızın burada olan bitenden maalesef haberi yok. Yapılan bir araştırmada, yüzde 70 oranında, halkımızın burada görüşülen rejim değişikliğine ilişkin sağlıklı bir bilgisi yok. Şimdi, halkımız haberdar değil. Televizyonu kapatmışsınız, burada görüşülen konuları halkımız izleyemiyor. Dışarıda OHAL var, insanlar sokağa çıkıp bunu anlatmaya çekiniyor ve korkuyor maalesef. Şimdi, gerçeği bilmeyen bir halka ya da gerçeği öğrenme hakkını engellediğiniz bir halka buradan sonuç alıp gitmeyi düşünüyorsunuz. Öncelikle, onlara gerçeği öğrenme, bu konuda bir fikir edinme hakkını sağlamamız gerektiğini düşünüyorum bu kadar önemli bir konuda.

Peki, neden bunu yapıyorsunuz?

Bence nedeni çok açık; şöyle düşünüyorsunuz: Seçmen en son verdiği refleksi tekrarlayacak. Böyle düşünüyorsunuz. Yani seçmen, AKP ve MHP’ye oy verdi, işin esasını öğrenmeden, şu gece gece geçirilmeye çalışılan rejim teklifinin içeriğini öğrenmeden son refleksini tekrarlayacak ve bu rejim değişikliği seçmen tarafından onaylanacak diye düşünüyorsunuz. Bence yanlış düşünüyorsunuz çünkü seçmen size oy verdi ama bir sonraki oyunun tapusunu vermedi.

Şimdi, yasamayı, yürütmeyi ve yargıyı bir kişiye bağlamaya çalışıyorsunuz, çok ciddi sakınca var burada sayın vekil arkadaşlarım. Ben şunu söylüyorum: PKK’nın kandırdığı, FETÖ’nün kandırdığı, Amerika’nın kandırdığı birine -sevebilirsiniz- bu kadar yetkiyi verdiğiniz zaman çok büyük bir riski de ona vermiş oluyoruz ve yarın yine kandırıldığında size hiçbir şey olmuyor ama olan gariban, yoksul halkımıza oluyor. Gelin, bu ülkeye kıymayın diyorum ben. Biz, bu ülkeyi canımızla, kanımızla, bedel ödeyerek hep beraber kurduk; gelin, bu birliğimizi bozmayın diyorum.

7 Haziranda bir seçim yaşadık, beğenmediniz, dediniz ki: “400 vekil vermezseniz kaos olur.” Vatandaş tehdit ettiniz. Bugün, burada “Bu rejim değişikliği geçmezse seçime gideriz.” diyorsunuz, milletvekillerimizi tehdit ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, vatan elden gittikten sonra milletvekili olsak ne olur, olmasak ne olur?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Vatan niye elden gidiyor?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) - Bu akşam vekilimiz niyetinizi açıkladı: “Rejimi değiştiriyoruz.” diyorsunuz, cumhuriyete ve demokrasiye kastediyorsunuz, bunun adına da “rejim değişikliği” değil “sistem değişikliği” diyorsunuz.

Bakın, başkanlığı getirip aslında buna da “cumhurbaşkanlığı sistemi” diyorsunuz ama hepinizin bildiği bir hikâyeyi sizinle burada paylaşmak istiyorum: Hazreti Ali taraftarı bir Kufeli Şam’a gidiyor erkek bir deveyle. Şam’da, Muaviye taraftarı bir vatandaş bu devenin dışı olduğunu iddia ediyor ve deveyi sahiplenmeye çalışıyor “Deve benimdir.” diyor. Olay büyüyor, Muaviye’ye kadar gidiyor. Muaviye bir ders vermek için topluyor 10 bin kişiyi “Bunu halka soralım.” diyor, yandaşlarına soruyor ve onlara devenin dışı olduğunu kabul ettirip deveyi kendi yandaşına peşkeş çekiyor.

Değerli arkadaşlar, bunun adı “rejim değişikliği”dir. Deve erkektir ve Kufelinindir. Deve erkektir ve Kufelinindir, bunun adı da “rejim değişikliği”dir değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, Sayın Devlet Bahçeli, Sayın Genel Başkan, sayın milletvekillerimiz; bu iş parti işi değildir, bu iş ülke işidir. Gelin, bu ülkeye kıymayın.

OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) – Biz ülkeyi düşünürken sen kısa pantolonla geziyordun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Sayın Başbakanımız buradaki konuşmasında...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) - Çok biliyorsun ya.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Evet, siz de çok biliyorsunuz.

Sayın Başbakanımız buradaki konuşmasında aynen şu ifadeyi kullandı, dedi ki: “Bir Ali değil, bin Ali Cumhurbaşkanımıza feda olsun.” Sanki babasının koltuğu da, birine teslim ediyor.

OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) - Onları biz biliyoruz, seninkilere konuş.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Ben güzel ülkemi çok seviyorum, en az sizin kadar seviyorum, biz güzel ülkemizi çok seviyoruz. O zaman ben de buradan diyorum ki: Güzel ülkeme ve halkıma bir Ali Haydar değil, bin Ali Haydar feda olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Elitaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz önce sizin de ifade ettiğiniz gibi, Cumhuriyet Halk Partisinden arkadaşımızın ve Sayın Bakanın da söylediği gibi, değerli dostumuz Kocaeli Milletvekili, hem siyaset dünyasının hem de spor dünyasının kaliteli, çok değerli arkadaşımız Saffet Sancaklı Bey’in eşi bir kaza, hastalık durumuyla karşı karşıya. İnşallah, ümit ediyoruz, sağlığına kavuşacaktır. Hep birlikte Saffet Sancaklı'nın eşine dua ediyoruz. Rabbim inşallah sağlığına kavuşturur. Hem Milliyetçi Hareket Partisi camiasına hem de Saffet Sancaklı ailesine geçmiş olsun dileklerimizi AK PARTİ Grubu adına iletiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Meral Danış Beştaş

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsaadenizle bir hususu da belirtiyim. Biraz önce belki yanlış anlaşıldı. Ben, Sayın Saffet Sancaklı'nın değerli eşlerinin şu anda ameliyatta olduğunu ama çok yakın bir süre içerisinde çıkacağı bilgisini edindim. Tekrar kendilerine geçmiş olsun diliyorum, Allah'tan acil şifalar diliyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

HSYK'nın mevcut yapısı, 2010 Anayasa referandumuyla başlamak suretiyle, ilgili kanunlarda yapılan değişikliklerle çeşitli kereler ele alınmış olup yürütmeye bağlanmıştı. HSYK'da yapılan değişikliklerde Adalet Bakanı ve Müsteşarının yeri güçlendirilerek olduğu gibi korunmuştur. Cunta anayasası dahi, 159'uncu maddede Anayasa koyucunun öncelikle kurulu, yerine getirdiği hassas fonksiyon nedeniyle klasik bir idari kurum olarak görmediği ve olağan bürokratik hiyerarşiden ayırmakta, ardından da kurula Adalet Bakanlığı ve siyasi iradedden bağımsız kendi inisiyatifıyla kullanabileceği

özerk bir irade tanımayı amaçlıyordu. Ancak, işbu kanun teklifi kurulu, Cumhurbaşkanının tekelinde bir yapıya indirgemekte ve dahası yargı bağımsızlığı ilkesini hiçe saymaktadır. Kuvvetler ayrılığı ilkesini yok sayan ve yargıyı bağımlı kılan bu düzenlemenin kabulü mümkün değildir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Böylece, 14’üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddenin gizli oylamasını yapacağız.

Gizli oylamanın usul ve yöntemleri bellidir. Aynı usul ve yöntemle ve aynı hassasiyetle 14’üncü maddenin gizli oylamasını hep birlikte yine yapacağız.

Şimdi Hükümet ve Komisyon sıralarını görevli arkadaşlarımıza bırakıyoruz.

Sayın milletvekilleri, adı okunan milletvekili ad defterinden işaretlenerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri kırmızı olmak üzere 3 yuvarlak pul verilecektir. Bu pulların zarfa konulması, oyların kabinlerde kullanılması, kabinlerden sonra da gelip oyların oy kutularına atılması usulünü hepiniz çok iyi biliyorsunuz. Ben buna tekrar tekrar girmeyeceğim.

Dolayısıyla, oylamanın, bu saate kadar yaptığımız şekilde, İç Tüzük hükümlerine ve usulüne uygun bir şekilde yapılacağı noktasında en ufak bir tereddüdümüz yok.

Adana ilinden başlamak üzere gizli oylamaya başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Kimse kabine girmiyor Sayın Başkan.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın ve oy sayım ve döküm işlemi için Başkanlık Divanı üyelerimizi kürsünün sağına ve soluna davet ediyorum, kolaylıklar diliyorum.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin gizli oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 483

Kabul : 341

Ret : 133

Çekimser : 1

Boş : 4

Geçersiz : 4

Kâtip Üye

Özcan Purçu

İzmir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.17

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 00.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı’nın eşine acil şifalar dilediğine, Milliyetçi Hareket Partisinin yaşadığı acı nedeniyle görüşmelere aktif katılımdan vazgeçmiş olduğuna ve bu şartlarda görüşmelere ara verilmesi yönündeki düşüncelerini paylaşmak istediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, yaklaşık bir saat önce aldığımız bir haberle siz dâhil bütün milletvekilleri Parlamentoda derin bir üzüntü içinde ama Milliyetçi Hareket Partisi Grubu daha doğal olarak derin endişeli bir durumda. Milletvekilimiz Saffet Sancaklı’nın eşinin durumuyla ilgili, sizin de gördüğünüz gibi Milliyetçi Hareket Partisi teklifle ilgili konuşmalarını da geri çekmek suretiyle bir acı yaşıyor, biz de yaşıyoruz şüphesiz ama Milliyetçi Hareket Partisi bu acıyı daha derin, daha yakından yaşıyor. Kaldı ki aylardır burada birlikte çalıştığımız mesai arkadaşımız Saffet Sancaklı İstanbul’da. Yani, onun acısının paylaşılması noktasında... Çok da önemli bir kanun görüşüyoruz. Belli ki Milliyetçi Hareket Partisi kanunun görüşmelerine aktif katılımdan vazgeçmiş gibi duruyor. Tabii, Milliyetçi Hareket Partisi bu noktaya gelince, teklif sahibi parti de kanunun görüşmeleriyle ilgili konuşmalarını çekiyor. Tabii, böyle bir durumda insani olan, günler çuvala girmedi, bu gece çalışmalara ara vermek, teklife pazartesi günü devam etmek gibi görünüyor. Tabii, bu, çoğunluk partisinin takdirine bağlı. Ama, “Hayır, biz devam edeceğiz. Hazır MHP önergeleri, konuşmaları çekmişken biz de çekiverelim, bu teklifi de bu gece hızlı bir şekilde görüşüverelim.” mantığının ne kadar doğru olduğunu sayın Genel Kurulun ve kamu vicdanının takdirine bırakıyorum. Ama biz, böyle, insani olarak çok yüksek refleks göstermemiz gereken bir yerde siyasi reflekslerimizi öncelersek bunun yakışık alacağını doğrusu düşünmüyoruz ve kamuoyunca da hoş karşılanacağını zannetmiyoruz.

Şöyle bir durum da var: Teklif sahibi partinin her maddeyle ilgili anlayışını Genel Kurula, dolayısıyla kamuoyuna da nakletmesi lazım. “Nakletmem ben kardeşim, bunu bitiriverelim.” demek... Bütün hatipler, bu görüştüğümüz teklifin tarihî bir teklif olduğunu, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı, en ciddi Anayasa reformu yapıldığını söylediler. Şimdi, bu kadar ciddi, bu kadar kapsamlı, tarihî bir teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşmesiz oylamak, bana çok ahlaki gelmiyor. Eğer, çoğunluk partisine ve diğer partilere ahlaki geliyorsa söyleyecek bir lafımız yok.

Bu anlayışımızı, düşüncemizi ve önerimizi Sayın Genel Kurulla ve Başkanlık Divanıyla paylaşmak istedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hemen toparlıyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bu vesileyle, tekrar, Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekili Sayın Saffet Sancaklı'nın eşine Allah'ımdan acil şifa diliyorum. İnşallah hayata yeniden kavuşur, güzel günlerine yeniden döner. Ama, böyle bir tablonun insani yönüyle yüce Meclisimizce öncelenmesi, siyasi mülahazaların, siyasi değerlendirmelerin ikinci, üçüncü plana bırakılması gerekir. Bu Meclis güçlü bir meclistir ama bu Meclis bir makine değildir. Bu Meclisteki 550 sayın milletvekilinin de ben, insani yönü siyasi yanından daha öncedir, insaniliği daha önceleyecektir diye düşünmekteyim.

Keyfiyeti Genel Kurula ve Divana arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Sayın Bostancı, buyurun.

51.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve bir müddet daha çalışmanın uygun olacağı düşüncesinde olduklarına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Saffet Sancaklı'nın eşine bir kez daha geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

Acıların siyasi sınırları olmaz, acıları paylaşırsınız. Meclis, tabii, bu saatlerde ilk defa çalışmıyor, daha önceki dönemlerde de yoğun mesai sarf ettiği zamanlar oldu. Çalışmalara partiler nasıl katılacaklarını kendileri takdir ediyorlar. Esasen, şahsa ilişkin burada, kürsüde görüşler açıklanırken orada da partiler kendi duruşlarını ifade ediyorlar, başka mecralarda da ortaya koyuyorlar. Biz, mevcut şartlarda bir müddet daha çalışmanın uygun olacağı düşüncesindeyiz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

52.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşinin çocuklarına ve hayatına kavuşacağını ümit ettiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli Milletvekilimiz Saffet Sancaklı'nın eşinin durumuyla ilgili biraz önce bilgi aldık. Ameliyattan çıktığı andan itibaren yoğun bakımda, hâlâ yoğun bakımda. İlk çıktığı anda tansiyon 4 civarındaydı, şimdi aldığımız bilgi çerçevesinde tansiyon 8'e doğru çıkmış, normalleşiyor. Sayın Sancaklı ve çocukları da yanında. İnşallah dualarımız tutacak, Sayın Sancaklı'nın eşi çocuklarına ve hayatına kavuşacak diye ümit ediyoruz.

Tekrar geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 15’inci maddeyi okutuyorum...

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Hâlâ “15’inci madde. diyor ya! Bütün dünyayı güldürüyorsunuz bize.

BAŞKAN – Sayın Ekici, yakışmıyor, lütfen oturunuz yerinize. Oturunuz yerinize.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Bütün dünyayı güldürüyorsunuz Türkiye’ye. Neyi kaçıyorsunuz? Yangından mal mı kaçıyorsunuz? Gecenin bu saatinde bu rezaleti yaşıyorsunuz bu yüce Meclise. Yüce Meclise bu saatte bu rezaleti yaşıyorsunuz, bütün dünyayı güldürüyorsunuz. Yazıklar olsun! Yazıklar olsun hepinize, hepinize yazıklar olsun! Sana da hepinize de yazıklar olsun!

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Sana yazıklar olsun!

BAŞKAN – Size yazıklar olsun Sayın Ekici!

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 2709 sayılı Kanunun 161 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A. Bütçe ve kesinhesap

MADDE 161- Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önergeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Meclise sunar.

Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.”

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil’e ait.

LEVENT GÖK (Ankara) – Gruplar adına ilk ve son söz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tamaylıgil. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, sevgili kardeşim, değerli hemşehrim Saffet’in eşinin iyilik haberlerini beklediğimizi ve dualarımızın onunla olduğunu paylaşarak sözlerimi başlatmak istiyorum.

Tabii, dilerdim ki bugün burada, gruplar adına ilk ve son söz sahibi ben olmayayım. Dilerdim ki bütçe hakkı gibi parlamentoların temel kanunu olan, parlamentoların namusu olan bir kanunu, hep beraber, üzerinde yapılan değişiklikte beraberce konuşalım ama bugün olmuyorsa şart değildi, bugün olmuyorsa iki gün sonra olabilirdi ama keşke hep beraber düşünceleri paylaşma imkânına sahip olabilseydik.

Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz Anayasa değişikliğinin bütçe hakkıyla ilgili olan maddesi, bir sonraki maddede torba hâlinde yürürlükten kaldıracağınız maddelerin içerisinde kurgulamaya çalıştığınız yeni yönetim modelinin bütçe kısmını tanımlıyor. “Bütçe hakkı nedir?” diye baktığınızda, tarihsel bir gelişimi var. Bütçe hakları, devletin geleceğini ve o gelecek belli bir süredeki gelir-giderlerinin oluşmasını ve oluşan bu bütçeden de yasama organının, halk adına; tekrarlıyorum, halk adına, yasama organının, kamu gelirlerini toplayıp yine halk adına bu gelirleri harcamasıdır. Bütçe hakkı, ta Magna Carta’dan beri var olan yani ilk 1215 yılında ortaya çıkan, daha sonra Haklar Dilekçesi, Haklar Yasası, Amerika’nın bağımsızlığı (1783) ve Fransız İhtilali’yle beraber baktığınızda, bütçe hakkının halkın temsilcileri tarafından kullanımının vurgulandığı bir yasal düzenlemedir.

Osmanlı’da da bu çok erken zaman içerisinde kendini göstermeye başlamıştır. Baktığımız zaman, Osmanlı’nın Meclis-i Vala-yı Ahkâm-ı Adliye adlı oluşturulan meclisi yani Tanzimat’tan sonra padişahın bütçesel yükümlülüklerle ilgili karar almadaki yetkilerini kısıtlamıştır ve Birinci Meşrutiyet’in ilanıyla beraber, 1876’da Kanun-i Esasi’yle bütçe hakkı, ilk kez, halk temsilcilerinin de katıldığı meclis olan Meclis-i Umumiye halkın temsiline verilmiştir. Şimdi, daha sonraki süreçte, cumhuriyetin ilanıyla beraber 1924 Anayasası, daha sonraki anayasalarda bütçe hakkı ve kullanımı tarihsel olarak geliştirilmiş ve içindeki tanımlar daha netleştirilmiştir.

Peki, biz bugün ne yapıyoruz? 162, 163, 164 ve başta tabii 161’i birlikte ortadan kaldırıp bir yeni 161’i yaratmış oluyoruz. Peki, bu görüştüğümüz 15’inci madde içerisindeki tanımlanan bütçe hakkı içinde geçmişle karşılaştığımızda önemli değişikliklerin yapıldığının farkında mısınız? Yani ben yapılan bu Anayasa değişikliğinin geneliyle ilgili farkındalığımızdan çok şüpheliyim. Bu ülkede cumhuriyet, hukuk devleti, demokrasi ve demokratik haklarla ilgili bir irade devri söz konusuyken boş kâğıda imzayla bu irade cırantasını da sizler yaptınız.

Şimdi, bizim bir sözümüz vardır Anadolu’da, halkım çok güzel söyler; sel değirmeni götürmüş, ben ise sizinle, onun şakşığını arayan bir söylem içerisinde bazı gerçekleri paylaşmaya çalışıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, şu da var: Ben bunu konuşma ihtiyacını neden duyuyorum? Çünkü söylesem içimde ağır yük, söylesem kim anlayacak.

Değerli arkadaşlar, bu madde içerisinde, yapılan değişiklik teklifiyle beraber, tanımlanan bir Cumhurbaşkanının kanun teklifi verme yetkisi var. Yahu, 88’inci maddede “Kanun teklifini milletvekili verir.” diyoruz, geliyoruz Cumhurbaşkanının görevlerini tanımlıyoruz, arkasından “Kanun teklifini Cumhurbaşkanı verir.” diyoruz; bu ne birbiriyle uyumdur, bu ne birbiriyle alakadır?

Arkasından, bu teklifin görüşmeleriyle ilgili olan süreçte, bundan önce Anayasa Mahkemesine verip de Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarına dayanak teşkil eden konularda madde içeriğinden çıkardığımız bir konu var, bilmem farkında mısınız? Orada da diyor ki: “Bakanlar Kurulu tarafından kanun hükmünde kararnameyle bütçede değişiklik yapma yetkisi olmaz.” Tamam, Bakanlar Kurulunu kaldırdık ama bütçede değişiklik yapma yetkisini de kaldırıyoruz. O zaman ne? Bütçenin büyüklüğünü değiştiremeyiz madde içinde ama içerisindeki oradan oraya aktarma konusunda kanun hükmünde kararnameyle her şey yapılabilir.

Peki, Plan ve Bütçe Komisyonu Anayasa’yla kurulmuş olan bir komisyondur. Plan ve Bütçe Komisyonu, ortadan kaldıran bu değişiklikten sonra nasıl kurulacak; İç Tüzük’le mi kurulacak, yoksa kararnameyle mi kurulacak? Onu da geçtik, bütçe onaylanmazsa, bütçe geçmezse ne olacak? Denmiş ki: “Geçici bütçe, olmadı, bir önceki bütçe yeniden değerlendirilerek artırılır, uygulanır.” Değerli arkadaşlar, bu, bütçe kanunu basit bir kanun değildir. Bütçe onaylanmazsa, o kurulan hükümet güvenoyu almamış demektir. Ve bunun neticesinde olacak nihai karar nedir, belli değildir.

Diğer taraftan, bizim bütçelerimizin içerisinde millî bütçe tahmini programı vardır, o da kaldırılmış. O da bir geleneksel bütçe tanımının içerisindeki çağdaş gelişmelere uygun, bilime dayalı tahminlerle birleştirilen bir rapordur, bu da kaldırılmış.

Yapılmaya çalışılan, bizim Anayasa’mızın en önemli maddelerinden biri olan, 7’nci maddesinde var olan yasama yetkisinin devridir. Maalesef, yapılmış olan bu değişiklikle en temel kanunlardan biri olan bütçe hakkını ortaya koyan bütçe kanunuyla ilgili de bir yasama yetkisinin devrini açık olarak görüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, değerli parlamenterler; bakın, biraz önce söyledim: Hani “Neler anlatılıyor, dünyada ne oluyor ve yaptığımız yasal düzenlemenin dayanaklarıyla karşımıza çıkan sonuçlar nedir?”i sorgulayacak belli çalışmalar var, bilimsel çalışmalar var. Ben size onların örneğini vereceğim. Bakın, dünyada, Birleşmiş Milletler çatısı altındaki ülkelerle ilgili çeşitli parametrelerde endeks çalışmaları yapılmış. Ha, bunu biz söyleyip de yapmıyorlar; bunu yandaş, yakın olanlar yapmıyor, bunu uluslararası geçerliliği, kredibilitesi olan kuruluşlar yapıyor. Hepsini toparlıyorlar ve karşımıza bir sonuç çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, sizinle onları paylaşacağım yani size bir şeyler anlatmaya çalışacağım. Hani diyorum ya, anlatmasam bana dert ama anlatsam da siz dinlemiyorsunuz, belki burada dinlersiniz.

Bakın, Siyasi Hak ve Özgürlükler Endeksi var, 200 ülke içinde yapılmış. En yüksek derecede 20 ülkenin 18’i parlamenter. Demokrasi sıralaması var. Yine, 113 ülkenin içinde ilk 20 ülkenin 17’si parlamenter sistemle yönetiliyor. Diğer taraftan, İyi Ülke Endeksi var. Orada da 20 ülkenin 18’i parlamenter rejimli. Yoksulluk ve Yolsuzluk Algı Endekslerine bakılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Başkanım, çok önemli, toparlayacağım, bir dakika...

BAŞKAN – Tamam, bir dakika veriyorum.

Tamamlayın lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Yolsuzluk Algı Endeksi’nde, yine, baktığımızda, en üst seviyede olan yani en temiz olan 20 ülkenin 18’i parlamenter rejimle idare ediliyor. Ekonomik Özgürlük Endeksi, İnsani Gelişme Endeksi, Basın Özgürlüğü Endeksi, buradaki sağlık çalışanlarının sayısı, Küresel Barış Endeksi; bunları tek tek okumuyorum çünkü 20’nin içinde ya 17 ya da 18’i parlamenter rejimle idare ediliyor. Hukukun Üstünlüğü Endeksi... Ve bu arada, Türkiye’nin rakamlarını da söylemiyorum, vakit olduğunda onları da beraberce tartışacağız. Yürütmenin Sınırlanması Endeksi... Bu çok önemli. Bu neden önemli biliyor musunuz? O çift başlılıktan tek başlılığa geçme dayanaklarınız var ya, hepsini çürüten endeks bu endeks. Orada da, yine, 14-15’inin parlamenter rejim olduğunu görüyoruz. Ve yine, Kırılgan Ülkeler Endeksi... Ekonomik, sosyal, kültürel pek çok başlığı içine alıp not veren bir endeks. Bakın, bunları -yine söylüyorum- ben yapmıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Bunları yandaş bilinen kimse yapmıyor; bunları uluslararası kuruluşlar yapıyor ve şunu görüyoruz: Bizim gibi parlamenter rejimle idare edilen hiçbir ülke yönetim modelini değiştirmeye çalışmıyor. O zaman bunun içinde istikrarsızlık, bunun içinde çift başlılık yok.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Bunun içinde laik, demokratik, sosyal hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’yle hesaplaşma ve rövanş alma ihtiyacı ve isteği var. O yüzden, dayanakları olmadan, çift başlılıkta çözüm dediğiniz Cumhurbaşkanının seçimle çıkması değil -ona bağlı oluşan çift başlılık değil, kusura bakmayın- yürütmeye hâkim olma noktasındaki eksik kalışın getirdiği bir hırsla gelen bir değişim ihtiyacı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o yüzden diyorum ki bu yaptığımız anayasal değişiklikleri ve bunlar içerisinde ortaya çıkan sonuçları yarınlarımız, çocuklarımız ve geleceğimiz için yaptığımızı unutmayalım. Emin olun ki bugün, siz adaletten hızlı koşabilirsiniz ama zamandan asla hızlı koşamazsınız. Zaman, sizi haksız çıkaracak ve yapılan bu yanıltan dönülmezse size verdiği her şeyi bir gün geri alacak.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şahıslar adına ilk söz, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan’a aittir.

Buyurun Sayın Eseyan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben de çok fazla konuşmayacağım, sadece bir temennimi iletmek için kürsüye geldim.

Değerli milletvekili arkadaşımız Saffet Sancaklı’nın eşine ben de grubum ve şahsım adına acil şifalar diliyorum. En yakın zamanda ailesine sağlıklı kavuşmasını diliyorum.

Halk iradesinin kurumsallaştırılmasını sağlayacak olan bu cumhuriyet tarihinin en önemli Anayasa değişikliğinin ülkemize, halkımıza hayırlı olmasını diliyorum. Millet iradesinden korkulmaz. Millet iradesinden kimseye zarar gelmez. Üsttenci söylemlerle, kibirli söylemlerle bu değişikliğin değeri asla hafifletilemez.

Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şahıslar adına ikinci söz, İstanbul Milletvekili Zeynel Emre’ye aittir.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, hata yaptığınızda sizi uyaran, size doğru yolu gösteren birinden daha öte dost yoktur. Şimdiye kadar muhalefete kulaklarınızı hep tıkadınız, en yapıcı eleştirilerimizi dahi düşmanlık saydınız ancak değerli arkadaşlar, bu defa farklı. Geçmişte yaptığınız hataların bedelini hep birlikte ödedik, ödüyoruz. Ancak şimdi yapmaya hazırlandığınız Anayasa değişikliği sonrasında ortaya çıkacak hatanın bedeli çok daha ağır olabilir, dolayısıyla bu defa muhakkak bize kulak vermelisiniz. Tüm eksikliklerine rağmen, ülkemizin tam demokratik, çağdaş ve gelişmiş bir hukuk devleti olma potansiyeli hep sürdü. Askerî darbeler dahi bu potansiyeli ortadan kaldırmadı. Fakat şu an teşebbüs ettiğiniz Anayasa değişikliğinin bu potansiyeli tümüyle ortadan kaldırması söz konusu. Yaklaşık iki yüz yıllık bir yürüyüşe nokta koymak üzeresiniz. Basit bir yasal değişiklikten bahsetmiyoruz, Türkiye gemisinin rotasında esaslı bir değişiklikten bahsediyoruz, ışıkların tümüyle kapanmasından, ülkemizin bir Asya tiranlığına dönmesinden bahsediyoruz.

Bakın, okuduğunuz gazetelerde sizi uyuracak hiç kimse yok. Kendi dünyanın aydınları sizi alkışlama yarışı içerisinde. En yakınınızdaki iş insanları ya menfaat ya korkuyla tamamen paraliz olmuş durumdadır. Bizden başka sizi uyuracak hiç kimse yok. Bizi götürmek istediğiniz yerde hukuk devletinin, demokrasinin, laikliğin, özgürlüğün olmadığını ve olamayacağını size bizden başka anlatabilecek hiç kimse yok.

Geleceğimize kıymadan bir kez daha düşünün, biz bu değişikliği neden yapıyoruz? Konuyu rasyonel düzlemde tartışabilmek amacıyla şahısları bir kenara koyalım. Önerilen Anayasa değişikliğinin amacı, yürütmeye gücü mutlaklaştırmak ve yoğunlaştırmak. Peki, buna neden ihtiyaç duyuyorsunuz? Bu şekilde hangi problemi çözeceksiniz? 2002’den beri iktidardasınız. Yürütmenin gücü eksik olduğu için çözmek isteyip de çözemediğiniz hangi problem var?

Mesela, eğitim kalitesini yükseltecektiniz de bu sistem mi engel oldu? Mesela, işsizlik sorununu çözecektiniz de mevcut sistem mi size sorun çıkardı? Mesela dolar, Sayın Binali Yıldırım’ın varlığı nedeniyle mi yükseliyor? Mesela terör, Başbakanlık makamı olduğu için mi Türkiye’de bu kadar şiddetli arttı?

Değerli milletvekilleri, biz bu teklife “rejim değişikliği” diyoruz, siz “sistem değişikliği” diyorsunuz. Teknik detaylar burada çokça tartışıldı, başka bir sorunun peşindeyim. Hukuk devletinden neden vazgeçmek istiyorsunuz? Demokrasiden neden vazgeçmek istiyorsunuz? Sizi bu kadar ciddi bir yanıla sürükleyen neden ne? İçinizde çok değerli hukukçular var, böyle bir teklife vicdanen rahat bir şekilde “Evet.” diyeceğine inanmadığım milletvekilleri var. Şayet “Ben ayrı düşmeyeyim, benim başıma bir şey gelmesin.” endişesi taşınyorsa yani bir anlamda “Sürüden ayrılanı kurt kapar.” endişesi hâkimse şunu unutmayalım arkadaşlar: Koyunları satan da, yiyen de hep çobanlardır. Çekinmeyin, yanıla “Yanlış.” diyebilmelisiniz.

Bir an için sizin dediğiniz üzerinden gidelim, bu teklif bir rejim değişikliği olmasın, bir sistem değişikliği olsun. Başkanlık sistemi de değil ama hadi öyle olsun. Gelişmiş demokratik ülkeler arasında parlamenter sistemden başkanlık sistemine geçen ülke var mı arkadaşlar? Yok. Bakın, ben size söyleyeyim, sadece Sahra Çölü’nün güneyindeki bazı Afrika ülkelerinde böyle bir geçiş olmuş. Bu ülkeler de Zimbabve, Gana ve Malavi. Her 3’ünde de büyük acılar yaşanmış ve diktatörlük kurulmuş.

Değerli milletvekilleri, bakın, değerlerimizin yitirildiği bir dönemdeyiz. Bütün kavramların içinin boşaltıldığı, manipüle edildiği bir dönemde, üstelik OHAL koşulları altında yaşamsal bir değişikliği tartışıyoruz. Sayın Başbakanın çıkıp burada Başbakanlığının gereksizliğini ayakta alkışladığı bir durum gerçekten izaha muhtaçtır. Yetki ile sorumlulukların, sınır ile çerçevenin, millî olan ile şahsî olanın, ferman ile yasanın, hukukî olan ile fiilî olanın bilerek, isteyerek karıştırıldığı bir dönemde Anayasa tartışıyoruz. Bu usulden, bu yöntemden dönün arkadaşlar. Gazi Meclise yakışmayan bu teklife “Hayır.” deyin, bu yanlışlık, bu ayıp son bulsun diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilmiş bir önerge verilmiş bir önerge vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 15’inci maddesinin görüşmelerine İç Tüzük’ün 72’nci maddesinin verdiği imkân dâhilinde devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Levent Gök
Ankara

Engin Altay
İstanbul

Özgür Özel
Manisa

Aytuğ Atıcı
Mersin

Gamze Akkuş İlgezdi
İstanbul

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öneriyi oylamadan önce bir yoklama talebi var, bu talebi gerçekleştireceğim.

Sayın Altay, Sayın Gök, Sayın Atıcı, Sayın Tezcan, Sayın İlgezdi, Sayın Şeker, Sayın Kayan, Sayın Yiğit, Sayın Yedekci, Sayın Demirtaş, Sayın Hürriyet, Sayın Yalım, Sayın Gökdağ, Sayın Torun, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Yarkadaş, Sayın Sarıbal, Sayın Türkmen, Sayın Özdemir, Sayın Akkaya.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz.

Sisteme giren sayın milletvekillerine beş dakika süreyle soru sormaları için söz vereceğim.

Yalnız yoklama işlemini gerçekleştirdiğimiz için sayın milletvekillerinden tekrar sisteme girmelerini istirham ediyorum.

Söz sıraları: Sayın Atıcı, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Arslan, Sayın Hürriyet, Sayın Demirtaş, Sayın Tüzün, Sayın Kuyucuoğlu, sıra gelirse Sayın Zeybek.

Evet, Sayın Atıcı, sizden başlıyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, altı gündür Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışıyoruz. Bu süre içerisinde ben bu Mecliste ibretlik olarak neler gördüm:

1) AKP’li milletvekilleri büyük çoğunlukla kabinlere girmeyerek gizli oy kullanmadılar.

2) Ailesi tarafından aşırı baskılanmış bir evlat gibi davranarak abartılı bir şekilde oylarını gösterdiler.

3) Oylar sınırda çıkınca milletvekilleri erken seçimle tehdit edildiler, açıkça şantaj yapıldı.

Doların uçması görüşmeleri engelleyemedi.

Kan ve gözyaşı görüşmeleri engelleyemedi.

Bir milletvekilinin yaşadığı büyük acı bile dikkate alınmadı. Görüşmeleri erken bitirmek için bu acıyı nasıl istismar ettiniz, ben hâlâ anlayamıyorum.

Yani, Meclis insanlık konusunda sınıfta kaldı. Birisi diyor ki: “Bana başkanlık lazım, o da bu gece lazım.” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim.

Ülkenin en yüksek yargısal atama kurulunun üyeleri neredeyse tümüyle iktidar partisi genel başkanı tarafından belirlenmiş ve atanmış olacaktır. Bu durumun yargı kuvvetinin niteliğini vurgulamak amacıyla Anayasa’nın 9’uncu maddesine “tarafsız” kelimesi eklenerek verilmek istenen mesajla bağdaştığını düşünüyor musunuz?

Getirilmek istenen bu maddeyle kurul üyelerinin tamamını bir siyasi partinin genel başkanı atayacaktır. Yargının tümüyle siyasi iktidarın güdümüne alınacağı böyle bir ortamda avukatlık mesleğinin yerini almaya çalışacak siyasi iş takipçilerinin ortaya çıkabileceği ihtimalini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Anayasa’nın ilk 4 maddesini değiştirmek istiyorsunuz. Buradan uyarıyorum, ateşle oynuyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Soruyorum: Anayasa’da yapacağımız değişikliklerle “Cumhurbaşkanına hukuki ve cezai sorumluluk getiriyoruz.” diyorsunuz. Anayasa Mahkemesinde Yüce Divan sıfatıyla yargılanacak bir cumhurbaşkanına karşı kendisinin atadığı cumhuriyet başsavcısı tarafından dava açılabilir mi?

Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinin 12’sini atayan bir cumhurbaşkanını Anayasa Mahkemesi tarafsız bir şekilde yargılayabilir mi? Yürütmenin her türlü eylem ve işlemlerini denetleme yetkisine sahip olan Danıştayın 1/4 üyesini atayan Cumhurbaşkanının eylem ve işlemlerini denetleyebilir mi, yaptığı iş ve işlemleri durdurabilir mi?

Yargılama sonucu iptal kararı verilebilir mi?

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 6 üyesini atayan, kalan 7 üyesini de çoğunluk partisinin seçtiği üyelerden oluşan bir kurul bağımsız olabilir mi?

Yeniden oluşan Anayasa Mahkemesinden, Danıştaydan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan tarafsız kararlar verilebilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben, soru sormayacağım. Benim de seçildiğim il olan Kocaeli Milletvekili, aynı zamanda hemşehrim Sayın Saffet Sancaklı'nın acısını paylaşıyorum, üzüntüsünü paylaşıyorum, eşine acil şifalar diliyorum. Sevgili Hülya Hanım'ı inşallah Rabb'im çocuklarına bağışlasın, Allah yardımcıları olsun. Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun da üzüntüsünü buradan paylaştığımı ifade etmek istiyorum, dualarım sizlerle.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Başarılı spor adamı, siyasetçi Saffet Sancaklı'ya ve değerli eşlerine geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Sayın Adalet Bakanı ve AKP temsilcileri, bu tasarıyla Meclisin güçlendirildiğini iddia ediyorlar. Yapmayın, bari aklınızla alay etmeyin. Ben bu tasarımı inceledim ama bir maddede bile Meclisin güçlendirildiğini görmedim, vallahi de görmedim, billahi de görmedim.

Bakın, Meclisin yasama yetkisi Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle saraya devrediliyor.

İki: Meclisin en önemli görevlerinden olan ve 79 milyon rızkının paylaştırıldığı bütçe hakkı saraya devrediliyor.

Meclisin gensoru ve sözlü soru sorma hakkı ortadan kaldırılıyor.

Yüzde 51 ile seçilen 1 kişi, yüzde 100 ile seçilen 600 kişiyi fesih yetkisi alıyor ve saraya Meclisin çıkardığı kanunları veto yetkileri veriliyor. Bu yetkiler ile Meclisin içini boşaltıyorsunuz, Meclis tabelaya dönüşüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüzün...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakana kanunla ilgili gerçekten çok önemli olan teknik bir soru sormak istiyorum. Bu teklif, Meclis ve referandum sürecinde kabul edilirse 2019 yılında 2 seçimi birden yapacağız yani öncelikle 600 milletvekili seçilecek, sonra Cumhurbaşkanlığı sandığı açılacak. Bu 600 milletvekilinin 320'si A partiden seçilmiş olursa geri kalan 280 milletvekili de muhalefet partilerinden seçilmiş olacak ancak cumhurbaşkanı adayı 50 artı 1'i dolduramadığından, o oranı yakalayamadığından ikinci tura kalacak. Peki, şimdi sorum şu: İkinci turda muhalefet partilerinin desteklediği aday cumhurbaşkanı veya başkan seçilirse, Mecliste çoğunluğu olmayan bir partinin temsilcileri cumhurbaşkanı olursa Mecliste çoğunluğu olan bir partiyle nasıl çalışacak? Dolayısıyla....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soruları cevaplandırmak üzere sözü Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal'a bırakıyorum.

Buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın vekillerimizin sorularına ilişkin olarak genel itibarıyla cevap vermek gerekirse, öncelikle, getirilen anayasa teklifinde herhangi bir şekilde yargıya bir müdahale olmadığı gibi, yargının tarafsızlığı açık bir şekilde anayasada hüküm altına alınmaktadır. Mevcut Anayasa'mızın 104'üncü maddesine göre, Cumhurbaşkanının Anayasa Mahkemesi üyelerinin bir bölümünü, Danıştay üyelerinin dörtte 1'ini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı Vekilini, Askerî Yargıtay üyelerini, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyelerini ve Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerinden 4'ünü seçme görevi bulunmaktadır. Teklifte Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kaldırılacak olması sebebiyle cumhurbaşkanı bu mahkemelere üye seçemeyecektir. Bu durum dışında teklifle cumhurbaşkanına yargı alanında verilen yeni bir atama yetkisi ve görevi bulunmamaktadır. Teklifin yasalasmasından sonra da cumhurbaşkanı, bugün olduğu gibi, Anayasa'da öngörüldüğü şekliyle Anayasa Mahkemesi üyelerinin bir bölümünü, Danıştay üyelerinin dörtte 1'ini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı Vekili ile Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 4 üyesini seçmeye devam edecektir. Hatta, mevcut Anayasa'ya göre, Cumhurbaşkanının Anayasa Mahkemesine Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinden üye atama imkânı bulunmakta iken askerî yargının kaldırılmasından dolayı bu imkân da ortadan kaldırılmaktadır. Görüldüğü üzere, teklifle Cumhurbaşkanının yargı erkine ilişkin görev ve yetkilerinde herhangi bir artış bulunmamaktadır. Bu nedenle, teklifin yargı bağımsızlığını yok ettiğine ilişkin iddialar tamamıyla temelsizdir.

Diğer taraftan, Anayasa teklifi içerisinde yasama organının yetkilerinin güçlendirildiğini baştan itibaren söylüyoruz. Getirilen teklifle Bakanlar Kuruluna son verilmekte olup yürütme yasamanın içerisinden çıkmayacaktır. Bunun doğal sonucu olarak güvenoyu, gensoru ve tasarı Anayasa'dan çıkarılmaktadır.

Cumhurbaşkanı bütçe ve kesin hesap teklifi hariç, kanun teklifi veremeyecek; Anayasa'nın 87 ve 88'inci maddelerinde yapılan düzenlemeyle sadece milletvekilleri kanun teklifi verebilecektir. Getirilen Hükümet sistemine bağlı olarak gensoru ve güvenoyu Anayasa'dan çıkarılmıştır. Böylece, gensoruyu seçimlerde halk verecek, güvenoyu da halktan alınacaktır.

Meclisin var olan bilgi edinme ve denetim yollarından Meclis araştırması, Meclis soruşturması, genel görüşme ve yazılı soru hayatiniyetini devam ettirmektedir. Daha da önemlisi, Anayasa'nın 87'nci maddesinde düzenlenen Meclisin kanun koyma, değiştirme ve kaldırma görev ve yetkisi de aynen devam etmektedir. Bakanlar Kurulunun kaldırılmasına bağlı olarak kanun hükmünde kararname uygulamasına son verildiğinden, Anayasa'da öngörülen sınırlar çerçevesinde, Cumhurbaşkanının Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarması öngörülmektedir. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle temel hak ve özgürlüklere ilişkin konularda düzenleme yapılamayacağı gibi, kanunların düzenlediği konularda da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacaktır. Mevcut Anayasa'mızın 82 ayrı maddesinde belli konularda kanunla düzenleme zorunluluğu hüküm altına alınmıştır. Temel hak ve özgürlükler haricinde bu konularda da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılması mümkün değildir.

Dolayısıyla, çok açık bir şekilde görülmektedir ki getirilen teklif, yasama organının yetkilerini bugüne göre hem korumaktadır hem de yasama ve yürütme organları arasındaki yetki paylaşımlarını açık bir şekilde düzenlemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, önerge işlemlerine geçiyoruz.

Beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1504) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle 2709 sayılı Kanun'un değiştirilen 161'inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan "Sayıştayca" ibaresinin "Sayıştay tarafından" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Atalay

Ardahan

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Hasan Basri Kurt

Hakan Çavuşoğlu

Yılmaz Tunç

Samsun

Bursa

Bartın

Lütfiye İlksen Ceritoğlu Kurt

Çorum

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çekiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler çekilmiştir.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 5/1/2017

Meral Daniş Betaş

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

Tekin Bingöl

Ahmet Haluk Koç

Sibel Özdemir

Ankara

Ankara

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişikliği teklifinin 15'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına vermiş olduğumuz önerge üzerine söz aldım.

Ben de öncelikle, Değerli Milletvekilimiz Sayın Saffet Sancaklı'nın eşine acil şifalar diliyorum ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Haftalarca üzerinde konuştuğumuz bu Anayasa değişikliği, ülkemizin içinde bulunduğu güvensizlik, huzursuzluk, ekonomik darboğaz ortamı başta olmak üzere, temel hak ve özgürlüklerin askıya alındığı darbe dönemlerini aratmayan bir baskı ortamı ve OHAL döneminde gerçekleşiyor.

Değerli milletvekilleri, 2014 yılında Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesiyle birlikte Anayasa'da belirlenmiş olan yetkilerini aşan ve Anayasa'yı tanımayarak oluşan hukuk dışı, otoriter fiilî duruma bir anayasal zemin oluşturma çabalarına şahit olduk. Toplumsal uzlaşıdan uzak bir biçimde iki siyasal partinin bir araya gelerek hazırladıkları teklifin bir hükûmet sistemi değişikliği olduğu ileri sürülüyordu. Anayasa Komisyonunda geneli üzerinde görüşmeler devam ederken Başbakanın milletvekillerini Anayasa değişikliği maddeleriyle ilgili bilgilendirdiğini ve kendilerine “Teklifin virgülüne dahi dokunmayacağız.” dediğini duyduk. Komisyonunda verilen önergelerle birçok değişikliğin yapıldığını, iki parti arasındaki uzlaşının çöktüğünü ve bu metnin çöktüğünü komisyon aşamasında söyledik ama dinlemediniz, ülke bu kadar kaos içindeyken teklifi aceleyle Genel Kurula getirdiniz ve aceleyle geçirmeye çalışıyorsunuz.

Evet, 15'inci madde görüşmelerine geldik, hâlâ bu tasarıyı hazırlayan iki parti arasında uzlaşmanın sağlanmadığına bugün de Genel Kurulda şahit olduk. Komisyonunda ısrarla, uzun uzun, teknik ve hukuksal bilgilerle biz “İlk 4 madde değişiyor.” dedik, “Hukuksuzluğa, fiilî duruma anayasal kılıf arama çabasıyla tek adam dikta yönetiminin taşları döşeniyor.” dedik, “Bu tasarıyla cumhuriyet rejimi yıkılıyor.” dedik, “Bu tasarı Anayasa'ya aykırı.” dedik, siz dinlemediniz. Bugün itibarıyla bu Anayasa değişikliğinin bir hükûmet sistemi değişikliği olmadığı, hedefinin laik, demokratik, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkmak olduğunu Adalet ve Kalkınma Partili bir milletvekilinin Anayasa'nın ilk 4 maddesinin de değiştirilebileceğini söylemesiyle tescillenmiştir artık. Hâlâ devlet yönetiminde krizlere engel olmak gerekçesiyle bu tasarıyı destekleyenler, bizim haklılığımız karşısında ne düşünüyorsunuz? Acaba, geline aşamada bu tasarıya destek vermekteki gerekçeniz olan imkân ve idealleriniz hâlâ gerçekliğini koruyor mu?

Değerli milletvekilleri, benim üzerinde konuşacağım madde Meclisin Anayasa'yla belirlenmiş bütçe hakkının yine bir tek adamın yetkisine yani Cumhurbaşkanına devredilmesiyle ilgili bir düzenlemedir. Parlamentonun sahip olduğu en önemli görev bütçe hakkıdır. Halkın iradesinin tam tecelli ettiği Mecliste görev yapan biz milletvekilleri halkın bize verdiği yetkiye dayanarak bu kamu gelir ve harcama kalemlerini yasalara uygun, halkın talep ve beklentilerine uygun harcanmasını sağlamak için denetim görevimizi yapıyoruz. Parlamentonun bu yetkisinin elinden alınarak halkın yüzde 51'inin oyuyla görev yapacak bir partili Cumhurbaşkanına bütçe yetkisini devretmek bu halkın iradesini yok saymaktır. Devletin gelir kalemlerine katkı sağlayan yüzde 49'un harcama kalemlerindeki talep ve beklentilerinin yok sayılması demektir.

Değerli milletvekilleri, Parlamentonun elinden bütçe hakkının alınmasının yanında ayrıca kamu adına bütçe denetimi yapan Sayıştayın da iyice işlevsiz ve anlamsız hâle gelmesine neden olacaktır. Üst düzey kurumlar arasında yer alan Sayıştayın üyelerini de partili Cumhurbaşkanının kendisi belirleyecektir. Zaten çalıştırılmayan bir kurum olan Sayıştay nasıl olacak da objektif olarak denetim görevini yapabilecektir?

Özetle, millî iradenin tecelli ettiği Meclisten bütçe hakkının alınması aslında bu anayasa değişikliğinin en önemli gerekçesi olarak vurguladığınız millî iradeyi işinize gelmeyince nasıl yok saydığınızı da bir ispatıdır.

Evet, değerli milletvekilleri, Komisyon görüşmelerinde de söylediğim gibi, yüce Meclis ve yüce milletin önünde yemin ettiğimiz gibi tam demokratik, laik, sosyal, hukuk devletine ve cumhuriyet rejimine hep birlikte sahip çıkacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 5/1/2017

Meral Daniş Beştaş (Adana) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bütçe ve kesin hesapla ilgili düzenlemede mali organizasyonun tek yetkili kılınan Cumhurbaşkanına bağlanması ve bu konuda denetleme mekanizması öngörülmemiş olması nedeniyle maddenin teklif metninden çıkarılmasını önermekteyiz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Altay, söz talebiniz vardır diye düşünüyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Anayasa değişikliği teklifinin bir iki maddesi dışında bütün oylamalarının İç Tüzük'ün gizli oylama şartlarına göre yapılmadığına, Milliyetçi Hareket Partisinin bir acısı varken, bu gece bir oldubittiyle bu teklifi geçirmeye çalışmayı ahlaki bulmadığına ve oylamanın titizliği konusunda Başkanlığın yüksek refleksini beklediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var Sayın Başkan söz talebim.

Şimdi, biraz sonra 15'inci maddeyi oylayacağız ve her oylamadan önce olduğu gibi benim peşime de sizin ve Elitaş'ın “Oylamalar usulüne uygun yapılıyor.” ritüelinizin aksine -ben ısrarla söylüyorum- bir iki madde dışında bütün oylamaların İç Tüzük'ün istediği şekilde değil, açık oylama şeklinde yapıldığına dünya şahit, biz de şahidiz. Bunlar belgelendi, bu ayrı bir iş. Benim asıl söylemek istediğim şu: Bu Parlamentoda, yıllardır, bizim çok karşı olduğumuz kanunların görüşülmesi esnasında da her şeye rağmen Parlamentonun çalışması lazım. Biz burada fikrî münakaşalarımızı yaparız. Fiziki münakaşalar asla tasvip etmediğimiz hususlardır, zaman zaman istenmeden bu hâller de yaşanır ama belli mutabakatlar da vardır. Bizim şiddetle karşı olduğumuz bir kanunda bile iktidar muhalefet, diğer muhalefet partileri hep oturulur, belli bir takvim öngörülür, belli kriterler belirlenir ve bu Anayasa görüşmelerinde de çoğunluk partisi, teklif sahibi parti günde 3 maddenin makul olduğunu beyan etmişti. Az önce de söyledim, görüyorum ve üzülüyorum. Milliyetçi Hareket Partisinin, Sayın Milletvekilinin

acısı nedeniyle görüşmelere katılmamasını anlamaya çalışıyorum, anlamaya çalışıyorum, anlamıyorum ama anlamaya çalışıyorum ama az önce gene iktidar partisi adına konuşan sayın hatip “Cumhuriyet tarihinin en önemli Anayasa değişikliği.” dedi; olabilir, doğru, rejim değişiyor çünkü.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Rejim değişmiyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İyi ama bu konuda burada söylenecek bir laf yok mudur? Bu konuda kalan maddeler var, 15’inci madde var, Meclisin bütçe hakkı biraz sonra oylanacak, ortadan kalkacak, bu nasıl bir iştir anlayamıyoruz. Burada, yani bazı şeyleri de söylemek istemiyorum. Az önce söylediğimi yine söylüyorum: Burada çalışanlar makine değil ve burada çalışan herkesin Sayın Başbakan dâhil -orada oturuyor- insani yanının siyasi yanından önde olduğunu umuyorum, düşünüyorum. Bir acı üzerinden, bir oldubittiyle, gümrükten mal kaçırır gibi buradan Anayasa değişikliğini bu gece bitirmeye çalışmak, bu gece geçirmeye çalışmak bana ahlaki gelmiyor.

Bu sebeple de biz oylamanın titizliği konusunda tekrar sizin yüksek refleksinizi bekliyoruz ve söylüyorum, biz de bu oylamada İç Tüzük’ün öngördüğü şekilde ve düşünerek oy kullanacağız, düşünerek oy kullanacağız.

Genel Kurulun takdirine, bilgilerinize arz ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdiye kadar düşünmediniz mi?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Şimdiye kadar düşünmeden mi oy kullandılar?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Elitaş da söz alır herhâlde bilmiyorum, böyle artık bir ritüel oldu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Almasa şaşarım zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

54.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Anayasa değişiklik teklifinin şu ana kadar geçen 14 maddesinde de İç Tüzük’ün 148’inci maddesine uygun bir oylama gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi 15’inci maddeyi oylayacağız. Bütün dâhil olmak üzere, bugüne kadar, bu ana kadar geçen 14 maddede İç Tüzük’ün 148’inci maddesine uygun bir oylama gerçekleştirilmiştir. Biz, çok konuşarak değil, öz konuşarak sonuca ulaşmaya gayret ediyoruz; laf üstüne laf değil, taş üstüne taş koyarak ısratımıza devam ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Duyamıyorum, ben anlamadım.

BAŞKAN – Bir şey demedi size Sayın Altay.

Teşekkür ediyoruz.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın İnce.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Bu kanun teklifi kaç imzayla Meclis Başkanlığına verildi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, böyle bir tartışmanın zamanı değil.

BAŞKAN – Bir saniye, usule geçtik Sayın İnce, böyle bir usul yok.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Bir dakikanızı alabilir miyim.

Okumadan imza attığınız için, 1’inci sayfada İsmet Yılmaz’ın imzası var...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Olabilir.

MUHARREM İNCE (Yalova) – ...2'nci sayfada İsmet Yılmaz'ın imzası var...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Olabilir.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Olabilir.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Fatma Betül Sayan Kaya'nın imzası var...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Olabilir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Meclise yeni geldiği için farkında değil Sayın Başkan, bunların tartışmaları yapıldı zamanında.

MUHARREM İNCE (Yalova) – ...17'nci sayfada Fatma Betül Sayan Kaya'nın imzası var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İnce.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Yani, bir dakika, bir dakika Sayın Başkan.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bağırma ya, hayret bir şey ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkandan izin almadan kimse konuşamaz.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın İnce, bu nasıl üslup? Bu hangi usul?

MUHARREM İNCE (Yalova) – Bir dakika... Yani, siz kamuoyuna...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Meclis Başkan Vekiliyle böyle bir üslupla konuşmayı kabul etmiyoruz.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Şimdiye kadar neredeydiniz?

MUHARREM İNCE (Yalova) – ...kamuoyuna 316 imzayla teklif verdiğinizi söylüyorsunuz. Burada 319 imza var. Başlarken yanlış başlamışsınız. Boş kâğıtlara imza atmışsınız. İşte bakın burada belgeleri.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Peki, siz 15 maddedir neredeydiniz?

BAŞKAN – Sayın İnce, mükerrer 3 imza düştükten sonra 316 imzayla verilmiş.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Kendisi neredeymiş, 15 madde geçmiş.

MUHARREM İNCE (Yalova) – 1 bakan, 2 bakan, 2 imzayla girmişler buraya.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Yani boş kâğıda imza attığının tescilidir bu. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İnce.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, grup adına konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Önder.

55.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın eşine acil şifalar dilediğine, ülke tarihindeki en önemli kırılma ve dönüşüm noktalarından birisi bu olan bu Anayasa değişikliği teklifinde milletvekilini sıradan bir oy verme enstrümanı gibi gören anlayışı şiddetle reddettiğine ve diğer maddelerde konuşma haklarını kullanacaklarına ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; önce, milletvekili arkadaşımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum grup adına, acil şifalar diliyorum.

Bu şekilde Anadolu’da amiyane bir tabir vardır “boyacı küpü” derler böyle aceleye getirilen işler için. Bu ülkenin tarihinde en önemli kırılma ve dönüşüm noktalarından birisinde milletvekilini sıradan bir oy verme enstrümanı gibi gören bu anlayışı şiddetle reddediyoruz. Burada derinlemesine tartışmak, itirazları dile getirmek, bunları sindirerek bütün halkın da haberdar olmasını sağlamak...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kaç aydır tartışıyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – “Kaç aydır tartışıyoruz.” değil, kaç aydır sizin bile haberiniz yoktu ne geleceğinden sayın milletvekili. Daha bundan, bu metnin içeriğinden haberdar olalı şunun şurasında iki haftayı geçmedi. İki haftada bir metni bile anlayamaz bir insan derinlemesine. Böyle bir şey var mı? Kaç aydır tartışmışsunuz? Kaç ay değil, üç yıl yeni anayasa yazım komisyonu çalıştı, burada da hep iktidar partilerinin mükerrer bir yanlış yaklaşımı var. Şöyle bir şey sıklıkla dile getiriliyor: “Efendim, bizim şu kadar vekilimiz vardı, sizin şu kadar, CHP’nin bu kadar, MHP’nin bu kadar ama biz herkesin eşit sayıda katıldığı bir komisyon düzenledik.” diye. Bunu söyleyen arkadaşların içerisinde grup başkan vekilleri de var.

Arkadaşlar, bunun adı “Uzlaşma Komisyonu” idi. Uzlaşma Komisyonunun temel esprisi, ruhu, herhangi bir konuda uzlaşma sağlanmadığı zaman onun butlan olması, geçersiz olması manasındadır yani siz yüz temsilciyle de katılsanız adı “Uzlaşma Komisyonu” ise aranacak şey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) - ...oy çokluğu ya da oy sayısı değil, uzlaşma sağlanıp sağlanmadığıdır. Herhangi bir parti ya da katılımcı “yok” dediğinde bu şart yerine gelmemiş olur. Yani babanızın bostanını bağışlamış gibi sürekli bunu diğer muhalefet partilerinin başına kakınç yapmanızın da manasızlığını bu vesileyle belirtmek istedim.

Kısacası, arkadaşlarımızın insani mazeretleri olabilir; bunu anlamak mümkün, anlamalıyız da. Buna uygun bir düzenleme yapılır. Türkiye kaçmıyor, Türkiye burada, sizler de buradasınız. Bu telaş bambaşka korkuların, paniklerin eseri olarak tercüme ediliyor. Buna mahal yok, vermeyelim derim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Diğer maddelerde de konuşacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Karar verin; var mısınız, yok musunuz?

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – 15’inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddenin gizli oylaması yapılacaktır.

Hükûmet ve Komisyon sıralarındaki arkadaşlarımızın yerlerini görevli arkadaşlarımıza bırakmalarını istirham ediyorum.

Değerli arkadaşlar, gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını bir kez daha arz ediyorum, biliyorsunuz zaten: Adı okunan milletvekillerine ilgili maddeyle ilgili zarf ve oy pusulaları verilecek. Bunların hangi anlama geldiğini çok iyi biliyorsunuz. Oyunu gizli bir şekilde kullandıktan sonra kürsünün önündeki oy kutularına atacaktılar. Oylamada adı okunmayanlara zarf ve pul verilmeyecektir.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

Saygıdeğer milletvekillerinin de yerlerine oturmalarını, sırası geldikçe kalkıp oylarını kullanmalarını bir kez daha istirham ediyorum.

(Oyların toplanmasına başlandı)

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Kabine girmiyorlar Sayın Başkan.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hiçbiri kabine girmiyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Gizliliği ihlal ediyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, adı okunan her bir milletvekilli gelip oyunu kullanabilir. Oylama usulüne uygun bir şekilde... Hassasiyetle oylar kullanılıyor, kullanılmaya devam edilmesi lazım.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Başkan, doğru söylemiyorsun, yalan söylüyorsun. Kimse kabine girmiyor.

CEYHUN İRGİL (Bursa) - Gizli oy kullanılmıyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Anayasa ve İç Tüzük ihlal ediliyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bizimkiler dışarıda oy kullanmak zorunda kalıyor. Lütfen gizliliği ihlal etmeyin. Kabinleri işgal etmeyelim, lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lütfen, kabinleri işgal etmeyelim arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen oy kullanmasına engel olmayın, oyunu kulansın. Buyurun, buyurun bu tarafa.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bütün milletvekilleri telefonla içeri giriyor. Muhtemelen kendi oylarını grup başkan vekillerine tescil ettirecekler anlaşılan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Elitaş'ın dedikleri iftiradan ibarettir. Kimse oyunu telefonla çekmez. Bizi kendileriyle karıştırıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen oy kullanırken başkasının oyunu kullanmasına da engel olmayalım. Lütfen, sayın milletvekilleri, oylama kurallarına riayet edelim, oyumuzu kullanalım. Kabinleri işgal etmeyelim, lütfen. Lütfen, işgal etmeyelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, oy kullanmak isteyen milletvekillerine engel oluyorlar. Arkadaşlarımız dışarıda oy kullanmaya mecbur bırakılıyor. İçeride telefonla konuşuyorlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Düşünüyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) - Kime soruyorsun telefonla? Kimden emir alıyorsun Sayın Altay? Kimden talimat alıyorsun telefonla?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Usulüne uygun oy kullanıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kabinden çıkan bir arkadaşla sordum: “Kararın çok netti, içeride ne düşündün?” “Ülkenin ve demokrasinin kaybettiklerini düşündüm. Ülkenin sürüklendiği felaketi düşündüm.” dedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anlaşılan o ki 14 maddeye Cumhuriyet Halk Partisi düşünmeden “ret” vermiş, şu anda düşünerek “evet” deme kararına ulaşıyor arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kabinlerde eski jetonlu telefonlar gibi telefon görüşmesi yapılmıyor herhâlde. Lütfen kabinleri işgal etmeyelim. Yani, gerçekten istirahat ediyorum. Tamam, düşünerek kullanın, eyvallah ama makul bir süresi var bu düşünmenin de. Lütfen, istirahat ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, müdahale etmeyin seçimlere.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, vekillerimiz kabine giremiyor. Bakın, kabinler boş, bekliyorlar.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Cumhuriyet yıkılıyor, düşünerek oy kullanıyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, kâtip üyenin görevidir, okumaya devam eder. Öyle şey olmaz, kâtip üye ağır çekimde yapamaz bu işi.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Arkadaşlar, ayıp olmuyor mu çekiyorsunuz? Hayırdır, ne oldu? Bize “çekmeyin” diyordunuz. Ne değişti? Hayırlı olsun efendim, hayırlı olsun, ne güzel. Bir AKP’li arkadaşımız Genel Kurulu çekiyor, tebrik ediyorum. Bravo, tebrik ediyoruz kendisini(!)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, hayır. Biz röntgenci değiliz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Evet, oy kullanmayan sayın üye var mı? (CHP sıralarından “Var” sesleri)

Sayın üyeler...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, yoklama için belli bir süre veriyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İç Tüzük’te öyle bir hüküm yok.

BAŞKAN – Lütfen, sayın üyeler, makul bir sürede oyumuzu kullanalım. Yani bir yere kadar bunun geçerli... Pasif direnişse, eylemli neyse ama bunu bir yere kadar... Lütfen, istirahat ediyorum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sandıkları kapatalım Sayın Başkan, kapatalım artık.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bakın, kabinler işgal altında olduğundan arkadaşlar kabinlere giremiyor. Sayın Başkan, kabinler işgal altında. Sayın milletvekilleri kabine girip oy kullanamıyor, gizliliği ihlal ettiriyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirahat ediyorum, yani her şeyin bir makul süresi var, lütfen makul sürede bu işi bitirelim.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – “Makul süre” ne Sayın Başkan?

BAŞKAN – Kabinleri işgal etmeyelim, çünkü, bir sonraki sayın milletvekilinin oy kullanmasına engel olmayalım lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkan, kabinlerin ne işe yaradığını gösteriyoruz.

BAŞKAN – Sizin hakkınızı savunuyorum, sırada bekliyorsunuz, bakın, kabini işgal etmiş içerideki arkadaş, sizin oy kullanmanıza engel oluyor. Ben bu oylamada düzeni sağlamakla mükellefim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Oylama son derece düzenli gidiyor.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, sayın milletvekillerinin itirazı varsa zapta geçirin, sıradakilerin bir itirazı olduğunu zannetmiyorum.

BAŞKAN – Bunun bir süresi var, makul bir şekilde bitirelim lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, irademizin üzerinde baskı kuruyorsunuz. Sizin orada tarafsız olmanız gerekir.

BAŞKAN – Ben sizin iradenizi uygun bir şekilde kullanmanız için zemin hazırlıyorum Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok yok, orada gayet de tarafınızı ilan ediyorsunuz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, artık süre verebilir misiniz?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bu, bir hakkın suiistimalidir. Lütfen... Böyle bir şey yok. Oy kullanamıyorsa nasıl milletvekili olmuş?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, tüm milletvekillerinin isimleri uzun zamandan beri okundu ve burada herkesin süresi içerisinde makul bir zamanda oyunu kullanması gerekiyor.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Makul süre işte.

BAŞKAN – Lütfen...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sayın Gündoğdu, oradan çekim yaptı, müdahale etseydiniz, neden engellemediniz? Tahrik ediyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hakkın suistimaline izin vermeyin Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, her şeyde bir süre vardır. Bakın, yoklamada zaman durduğu an, koşan milletvekilinin pusulasını almıyorsunuz. Burada oy kullanmada bir süre var. Kâtip üye olağanüstü yavaş okumasına rağmen, hâlâ oy kullanan üye var.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kâtip tarafsız davranmıyor, böyle görev yapamaz.

Böyle görev yapamazsınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kâtip üyelerin okuması bittikten sonra belli bir zaman vermek zorundasınız. Aksi hâlde, bu uygulama, demokrasiye ve oy kullanma hakkına yapılan bir engeldir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sırada bekleyen milletvekilleri var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Oy kullanılan bütün her yerde sandık başında bekleyen seçmen var ise bitene kadar oy kullanılır. Başkan ikaz eder “Oy kullanmayan var mı?” diye, ondan sonra beş dakika süre verir, on dakika süre verir.

BAŞKAN – Oy kullanmayan sayın üye var mı? (CHP sıralarından “Var, var.” sesleri)

Niye bekliyorsunuz?

MUHAMMAD ERKEK (Çanakkale) – Sıra var Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun kullanın, bekliyoruz. (CHP sıralarından “Sıra var, sıra.” sesleri)

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Sıra var, sıra.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Çok güzel Anayasa yapmışsınız, düşünmeden edemedik, ne yapalım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, oylarını nasıl kullanacaklarını bilmiyormuş arkadaşlar, tekrar ederseniz daha rahat kullanırlar herhâlde.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Arkadaşlar, düşünmediniz mi daha? İçerideki arkadaşlar...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Anayasa değişikliği... Düşüneceğiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, bundan önceki oylarınızı düşünmeden mi attınız? Niye arkadaşlar ya? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Başkanım, biz arkadaşlarımızın da düşünmesi için onlara süre tanıyoruz, pay tanıyoruz. Hızlı hızlı kullanmasınlar, düşünerek kullansınlar. Süre veriyoruz onlara. AKP’lilere süre veriyoruz düşünebilsinler diye.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Sayın Başkan, oturuyorlar; oturamazlar.

BAŞKAN – Sırada beklemeniz lazım Sayın Tanal, otursanız sizinki yok sayılır, ona göre.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anayasa’yı bize uydurun, öyle yapın. Fiilî durum işte bu, fiilî durum, bize uydurun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanmayan üyeler lütfen oylarını kullansınlar. Makul bir süre içerisinde oylama işlemini tamamlamamız lazım. Lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, oturuyorlar orada. Uyarır mısınız arkadaşları.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Buraya oturmaya gelmişler herhâlde. Çalışacağız.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bekliyoruz sizleri. Lütfen, kabinleri işgal etmeyelim. Lütfen, bir an önce bu oylamayı bitirelim. Oy vermeyen sayın milletvekillerinin oyunu kullanması lazım.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Düşünün arkadaşlar düşünün, hemen çıkmayın, düşünün.

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, oy kullanmak için zemin müsait, sıra yok. Lütfen oyunuzu kullanın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önceki oylamalara göre verilen makul süreyi çok çok aştık, bunun farkındayız, biliyoruz, görüyoruz. Sizlerden bir an önce -oylalarınızı kullanmak istiyorsanız eğer, tabii bir zorlama yok- özgür iradenizle oyunuzu kullanmanızı arzu ediyoruz, istihdam ediyoruz.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, kabin temin edin, yeni kabin temin edin, yeterli kabin yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İş bitirelim artık Sayın Başkan, iş bitirelim artık. Oy kullanmıyorlar, bekliyorlar.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Kabin dolu, nerede kullanacağız?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, hindiler bile bu kadar düşünmemiştir.

BAŞKAN – Kâtip üyelerimiz kabinleri kontrol edebilir, oylamada görevli olduğu için.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Doktor çağırılım, baksınlar içeride ne var ne yok.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkanım, sağlık ekibini çağırır mısınız, kabinden çıkan yok. Sayın Başkanım, sağlık ekibini çağırın, arkadaşların hayatlarından endişe ediyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, geçerli bir mazeret olmamasına rağmen oy kullanma işleminin özel olarak geciktirildiğini görüyoruz.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Nereden çıkarıyorsunuz?

BAŞKAN – Lütfen, istirahat ediyorum, makul bir süre içerisinde oylarımızı kullanalım.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, bir defa da özel olarak açık kullanıldığını göremediniz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Düşünüyorsak o hâlde varız Sayın Başkan.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Düşünmek de mi yasak artık yeni başkanlık sistemiyle Sayın Başkan? Hayır, düşünmeyi de yasakladıysanız bir madde olarak ekleyediniz.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, bizim oylamayı geciktirdiğimizi nereden düşündünüz? Niyet mi okuyorsunuz?

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Neyse... En azından düşünebiliyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, isim okunmasıyla birlikte, aynı zamanda oyun kullanılması gerekiyor.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Kullanıyorlar zaten.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Geldik, bekliyoruz işte.

BAŞKAN – Bunu hepiniz çok iyi biliyorsunuz. Makul süreyi ne kadar aştığımızı da görüyoruz ama bunun bir sonucunun olduğunu biliyorsunuz.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Evet, geldik, bekliyoruz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Kabinler dolu Sayın Başkan, kabinler dolu; kullanamıyor arkadaşlar.

BAŞKAN - Evrensel hukuk kaidesidir, hakkın korunması diye bir şey vardır, iyi niyetle korunması diye bir şey vardır. Hiçbir hak kötü niyetle kullanılamaz, suistimal edilemez.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Ülkenin korunması esastır, vatanın korunması esastır Sayın Başkan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İyi niyetimizden şüphe edemezsiniz.

BAŞKAN – Lütfen, istirahat ediyorum.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Siz açık oy kullanırken suistimal etmiyor musunuz?

BAŞKAN - Bunun bir süresi var ve bu sürede mutlaka makul bir şekilde bitirelim.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, bunun bir süresi yok.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Nerede yazıyor o süre? Söyleyin, biz de bilelim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoksa ‐Oylama bitti.‑ dediğim anda oylama biter, bunu biliyorsunuz. Lütfen... (AK PART  sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

AL  ŞEKER ( stanbul) – Biz bitti demeden bitmez.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, oy kullanmak için bekleyen milletvekili varsa bitiremezsiniz. Sırada bekliyor herkes pusulasını almak üzere. Yeterli kabini sağlarsınız öyle çözersiniz.

BAŞKAN – Nasıl yaptığımızı biliyoruz. Lütfen, istirham ediyorum... Bakın, anlıyorum, pasif direniş olabilir, şöyle bir şey olabilir ama bunun da bir süresi var, bu işi artık çözelim lütfen.

FATMA KAPLAN H RR YET (Kocaeli) – Nerede yazıyor süre?

GÜLAY YEDEK  ( stanbul) – ‐Bir gün içinde işi bitirin.‑ mi dediler size Sayın Başkan?

H LM  B LG N (Sivas) – Neden iktidar olmadığınızı anlıyor musunuz? Neden yüzde 25'i ge emediğinizi anlıyor musunuz?

GÜLAY YEDEK  ( stanbul) – Siz kendinize bakın. Siz nasıl iktidar oldunuz, ona bakın.

H LM  B LG N (Sivas) – Oy vermeyi beceremiyorsunuz ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rahat olun; düşünüyorlar, düşünsünler iyice, kararlarını versinler, demek ki karar verememişler.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

SABR  ÖZTÜRK (Giresun) – Ne yaparsanız yapın,  atlasanız da patlasanız da bunu geçireceğiz. (AK PART  sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEM RTAŐ (Zonguldak) – Sen  atla, sen!

FATMA KAPLAN H RR YET (Kocaeli) –  atlayan siz olacaksınız, emin olun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MEHMET DEM R (Kırıkkale) – Aynı robot gibisin.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sensin robot.

MEHMET DEM R (Kırıkkale) – Aynı robot gibisin.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sensin robot.

MEHMET DEM R (Kırıkkale) – Robot gibisin aynı.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sensin...

El hareketi yapma!

EMRULLAH  ŐLER (Ankara) – Geç yerine.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Yapma lan!

GEN L K VE SPOR BAKAN  AK F ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – O provokasyona gelinmeyecek, zorlamayın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy kabinlerinde telefonla konuşulması, periskopla yayın yapılması... Lütfen, istirham ediyorum.

Bakın, bu işin bir usulü vardır, bir yere kadardır, bu usule hepimiz riayet etmek durumundayız. İtirham ediyorum, bakın, 01.15'te başladık bu oylamaya, ciddi bir süre verdik ama lütfen, bunu sonu landıralım.

Bu Parlamentoda çok önemli bir meselede kararımızı verirken...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Düşünmemiz lazım.

BAŞKAN – ...muhakkak ki düşünerek karar vereceğiz ama bütün direnişler de makul bir süreyle hoş karşılanabilir, emin olun belli bir süreden sonra hiç de hoş karşılanmaz. Dolayısıyla, bunu bir an önce neticelendirmemiz lazım, lütfen, istirahat ediyorum.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, yani söylediklerinizi ilk anda dinleyince makul gibi geliyor ancak öyle bir tablo var ki siz bir program yapmışsınız ve diyorsunuz ki “Herkes bu programa uysun.”

BURHAN KUZU (İstanbul) – Allah Allah! Buranın bir kuralı var Bülent ya.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Yani, bugüne kadar çalışılan sistemde üçer madde, üçer madde geçti, şimdi herkes bu programı... O zaman siz de burada 8 kabin var, 16 kabin yapın, kabinlere girsin kullansın insanlar, milletvekilleri. Böyle bir şey olur mu?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi be! Utan be! Koca koca adamsınız ya.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, 8 değil 3 kabinde bile biterdi şimdiye kadar. Bu kararı biz vermemişiz, Genel Kurulun kararı. Çalışma saatleri Genel Kurul tarafından karar altına alınıyor ve ona uymakla mükellefiz, bizim Başkanlık Divanı olarak yapabileceğimiz bir şey yok.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, buradaki 4 kabin şu 15’inci oylamaya gelinceye kadar mevcuttu, bu süre içerisinde herkes makul bir şekilde oyunu kullanıyordu. Öyle anlaşılıyor ki CHP’li arkadaşlar bir pasif direniş sergilemek istiyorlar, mümkündür, yapabilirler ama pasif direnişi hak ihlaline götürecek olan makuliyet süresinin geçmesidir. Şu anda o makuliyet süresi kesinlikle geçmek üzeredir.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, oy kullanan arkadaşlarımızın insicamı bozuluyor, lütfen...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Burada Başkanlık Divanının karar alıp artık bir hak ihlaline dönüşen bu duruma son vermesi gerekiyor.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, arkadaşlarımız rahatsız oluyor, oy kullananlar, kafaları karışıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, şu anda oylama devam ediyor. Bu şekilde, orada sizin konuşmanız, grup başkan vekillerine söz vermeniz oy kullanan milletvekillerini etkileyebilir.

BAŞKAN – Kimseye söz vermediğim gibi size de söz vermedim ama siz de konuşuyorsunuz Sayın Tanal, ne yapayım ben?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, daha arkadaşlar oy kullanmadı ki. Daha kâtip üyeler oy kullanmadı, sadece Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerini beklemiyoruz, daha kâtip üyeler de oy kullanmadı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkanım, oy verenle konuşuyorlar, dışarıdan müdahale ediyorlar.

BAŞKAN – Sayın Köse, müdahale etmeyelim oy kabinine.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Müdahale ediyorlar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, arkadaşlar oylarını kullanıyorlar.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkanım, kabinde bir insan bu kadar düşünemez; kaç kişi var acaba, baktırabilir misiniz?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Merak ediyorsan gel.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen gel buraya. Karar veremiyorsun sen, gel.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gelsen ne yapacaksın?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Kâtip üyeler oylarını kullandı mı?

Oy vermeyen sayın üye var mı?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Var; Selahattin Demirtaş, getirin de kullansın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Figen Yüksekdağ...

BAŞKAN – Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın.

(Oyların ayırımına başlandı)

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) - Selahattin Demirtaş iradesini kullanıp da gelseydi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Oyunu kullanamayan 11 milletvekili var, cezaevinde olan 11 milletvekili var.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) - Sen buradasın, verdin mi ki oyu? O da gelsin, versin. Sen verdin mi? Niye vermiyorsun? Önce sen ver. Niye vermiyorsunuz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “Sen” diye biri mi var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Onlar gelince biz de vereceğiz.

BURCU ÇELİK (Muş) - Onlar gelmediği için vermediğimizi ilk günden beri söylüyoruz, biraz dinleyin isterseniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Biraz saygı, saygı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Onlar cezaevinde olduğu müddetçe oy kullanmayacağız.

(Oyların ayırımına devam edildi)

BAŞKAN – Başkanlık Divanı üyelerimiz burada tasnif işlemine başladılar.

Verilen arada tasnif gerçekleştirilecektir.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.46



YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 02.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

Tasnif işlemine Başkanlık Divanı üyelerimizce devam edilmektedir, bittiği anda sonucu sizlerle paylaşacağım.

(Oyların ayırımına devam edildi)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, mikrofonu açar mısınız?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – İşlem devam ediyorsa niye ara verdiniz Başkan?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, açar mısınız lütfen?

BAŞKAN – Sayın Gök, tasnif işlemi tamamlandıktan sonra dilerseniz size söz verelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tamam, açtınız, kapattınız; bir beyanda bulunayım, onu daha sonra söyleyeceğim zaten, izin verirseniz eğer.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 15’inci maddesinin oylamasında tasnif ve ayırım işlemine Genel Kurula verilen arada devam edilmesinin İç Tüzük’e aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, az önce yapılan oylama işlemi sonuçlandıktan sonra, ama tasnif işlemi ve sayım işlemi sonuçlanmadan önce Sayın Başkanlığınızca bir işlem tesis edildi ve bir ara verdiğinizizi ifade ettiniz ve kürsüyü terk edip giderek salondan çıktınız ama bu arada kupaların toplanmasıyla birlikte Divanda da sayım işlemi başladı. Şimdi Sayın Başkanlığınızın ve Başkanlık Divanının görevi oy kullanılmasına nezaret etmek, sadece onunla sınırlı değil, ondan sonraki oy tasnif ve sayım işlemine de nezaret etmek. Dolayısıyla, böyle bir usulün olmadığı gerekçemizde oy verme işlemi tamamlandıktan sonra ama tasnif ve sayım yapılmadan ara verdiğiniz hâlde tasnif ve sayıma devam edilmesi İç Tüzük’e aykırıdır.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Tuvalete gitti belki.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu nedenle bu oylama işlemi sakatlanmıştır. Bu verilen arayla birlikte yapılan işlemin hem İç Tüzük’ümüzde hem de Meclis geleneklerinde yeri olduğunu düşünmüyoruz. Bu nedenle yapmış olduğunuz işleme itiraz ediyoruz ve bu konuda da bir usul tartışması açmak istiyoruz Sayın Başkanım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lehte... Açarsanız.

BAŞKAN – Oylama bitsin biz onu konuşalım, varsa usul tartışması da açarız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Oylama devam ederken kapattınız Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki.

BAŞKAN - Ama Sayın Gök şunu ifade edeyim: Geçenki oylamada, tasnifi de bırakın oylamayı yarım bıraktık, arkaya geçtik. “Daha sonra dilerseniz oylamaya başlayabilirsiniz.” dediniz ve emanet ettik Başkanlık Divanı üyelerine ve burada da arayı vermeden önce Başkanlık Divanı üyelerini çağırdım, oy kupaları buraya getirildi. Tamamen Başkanlık Divanı üyeleri bu oylamayı yapıyor, kâtip üyeler yapıyor İç Tüzük gereği ve daha önceki uygulamalarımız da hep bu yönde aslında. Yani hatta bir tarafta oylama yapılırken kanun görüşmelerine de devam edilmiş.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamam, oylama bitsin, biz daha sonra konuşuruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu taleplerimiz kayıtlara girsin. Daha sonra açıklayacağınız konu hakkında da taleplerimiz olacak.

BAŞKAN – Peki, oylama bitsin konuşuruz, tamam.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz oylamanın usulsüz olduğunu, bunun tartışılmasının dahi gerekmediğini ve bu işlemin iptal edilerek yeniden oylama işleminin yapılması gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, oylama bitsin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, oylama bitti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, daha eski uygulamalarınızda da buna benzer örnekler var.

BAŞKAN – Sayım için zaten ara vermiştik, “Tasnif işlemi arada devam edecek.” demiştik kapatmadan önce.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kaldı ki Divan kâtipleri arasında CHP’li arkadaşlarımız var, aynı şekilde idare amirleri arasında CHP’li arkadaşlarımız var. Sayın Gök’ün kendi arkadaşına güveniyor olması lazım. Daha önceki teamüllere baktığımızda da benzer uygulamaların olduğu kanaatindeyiz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir örnek gösterebilir misiniz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Göstereceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu arada İç Tüzük’ten ve eski teamüllerden kaynaklanan bir örneği de Sayın Bülent Bey ifade etti, varsa biz de görmek istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, siz daha iyi biliyorsunuz. Bununla ilgili eski uygulamalarda benzer örnekler var. Zaman zaman oylamanın yarıda kesildiği de var, onun ötesinde aynı işlem yaptığınız örnekler de var. Hatta bazı konularda oylama devam ederken diğer maddeye geçme imkânı da var.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ama oturum kapanmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu oylama işleminin iptal edilip yeniden oylama yapılmasıdır talebimiz.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Hadi canım!

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet, arkadaşlar, kusura bakmayın.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Levent Bey, daha önce sayım yapılırken öbür oylamaya da geçildi, bir sonraki maddeye.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

(Oyların ayırımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin gizli oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 483

Kabul : 341

Ret : 134

Çekimser : 1

Boş : 5

Geçersiz : 2

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Özcan Purçu

Mücahit Durmuşoğlu

İzmir

Osmaniye”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Gök, şimdi sizi dinliyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Anlaşıldı meram, oylama geçersiz.

BAŞKAN – Yani, bakın, gizli oylama sonucu da burada, burada kâtip üyelerin imzası var, Meclis başkan vekilinin değil ve bu oylamanın kim tarafından yapılacağı da İç Tüzük tarafından çok net bir şekilde ortada...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gündeme devam edelim Sayın Başkan.

BAŞKAN – ...ve kâtip üyelere bunu emanet ederek gittik. Dolayısıyla, oylamada zaten problem yoktu, tasnifte ve oy sayımında hiçbir problem yoktur Sayın Gök.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Divan düşmüştür, Divan düşmüşse oylama sakattır, Divan teşekkül etmemiş.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben az önce talebimi ifade ettim. Sizin başından beri oy verme işleminin sayımına nezaret etmeniz gerekir.

BAŞKAN – Tamam efendim, usul tartışması talebinizi karşılıyorum.

Buyurun.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul)- Lehte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lehte...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, ben usul tartışması açmıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Usul tartışması talebiniz yok muydu sizin?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, yok efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Vardı, tutanaklara bakın efendim, “Usul tartışması talep ediyorum.” dedi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben yaptığınız işlemin İç Tüzük’e ve usule aykırı olduğunu ifade ediyorum, bunu tutanaklara geçiriyorum.

HİKMET AYAR (Rize) – Bin tane yalan konuşuyor ya!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – “Usul tartışması istiyorum.” dediniz ama.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Usul tartışması talebini söyledi başında efendim, tutanaklara bakalım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben usulsüz bir işlemi tutanağa geçirttim.

BAŞKAN – Buyurun usul tartışması...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul)- Lehte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lehte...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim, açmıyoruz.

BAŞKAN – Talep yok mu?

LEVENT GÖK (Ankara) – Talebim yok efendim.

BAŞKAN – Tamam, usul tartışması talebi yoksa...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ilk görüşmede...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Biz açıyoruz, biz açıyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Talebim yok. Efendim, talebim olmayan bir şeyi burada niye şey yapıyorsunuz? Yok talebim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ilk konuşmasında Levent Gök ısrarla usul tartışması açmak istedi.

LEVENT GÖK (Ankara) - Hayır, ben öyle bir şey söylemedim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Zabıtlarda var.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Söyledin, söyledin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tutanakta var, tutanakta.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, desem ne olur, demesem ne olur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Açmıyorsa biz talep ediyoruz Sayın Başkan, biz talep ediyoruz. Lehte...

BAŞKAN – O zaman tutumumda bir problem görmüyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki.

BAŞKAN - Tutumum usulüne uygun, İç Tüzük’e uygun bir tutumdur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü İç Tüzük’ün 16’ncı maddesi de bunu kâtip üyelere veriyor. Dolayısıyla, tutumumda bir problem görmedikleri için, usul tartışması da açmadıkları için bir problem yok. Olması gereken bir yöntemdi.

Şimdi, sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 03.08

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 03.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

16’ncı maddeyi okutmadan önce Sayın Önder’e söz veriyorum, söz talebi var.

Buyurun Sayın Önder.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in, oylama işlemi bitmeden ara verilerek Başkanlık makamının boş bırakıldığına, bu itibarla yapılan işlemin sakatlandığına ve Başkanlık Divanı üyesi olarak bu işlemin yenilenmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, İç Tüzük madde 55’i okumak istiyorum, birleşimin açılması ve kapanmasıyla ilgili.

“Madde 55- Başkan oturumu açar ve gerekirse kapatır. Oturumun devamınca Başkanlık makamı ve kâtip üyelikler boş kalmaz.” Tekrar ediyorum: “Oturumun devamınca Başkanlık makamı ve kâtip üyelikler boş kalmaz.”

Şimdi, sayın grup başkan vekili “Oylama yapıldığı zaman başka bir gündeme geçilebilir.” dedi. Doğrudur, geçilebilir çünkü Başkanlık makamı boş değil, Başkan orada. Dolayısıyla, sizin Başkanlık makamını boşaltmanız yapılmakta olan işlemi, oturumu kapatma anlamına geliyor. Bu itibarla, sakatlanmıştır yapılan işlem. Başkanlık Divanı üyesi olarak bunun yenilenmesini talep ediyorum, bu şekilde kayda geçmesini talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Önder, az önceki oturumda bu konu dile getirildi. Tutumumun yerinde olduğunu ve İç Tüzük’ün 16’ncı maddesi gereğince oyları sayma görevinin kâtip üyelere ait olduğunu, ara vermeden önce de tasnif işlemi için kâtip üyeleri davet ettiğimi ifade ettim ve ara verme esnasında da bu tasnif işleminin devam edeceğini, görüşmelerin yerine tasnif işleminin devam edeceğini söyledim ve tasnif işlemi de usulüne uygun yapıldı, tekrar oturumu açarak bunu da kâtip üyelerin imzasından oluşan sonuç tutanağını sizlerle paylaştım. Dolayısıyla, tutumunda bir problem yok.

Teşekkür ediyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, tekrar bir söz alabilir miyim bir cümle...

BAŞKAN – Sayın Önder, usul tartışması talebiniz varsa karşılayalım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Hayır, yok. Eksik bir bilgi verdiniz de onun hakkında bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, sizin dün Divan kâtip üyelerine yaklaşımınızda bugünkü inisiyatiften eser yoktu. “Ben yoksam siz bir hiçsiniz.” mealinde...

BAŞKAN – Estağfurullah.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – “Mealinde” dedim.

BAŞKAN – Siz kâtip üyelere demek ki güvenmiyorsunuz, benim öyle bir şeyim yok. Öyle bir meal bile doğru bir meal değil yani.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – “Mealinde” dedim.

HASAN TURAN (İstanbul) – Siz nereden geldiniz ya? Kim çağırdı sizi?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ama “Tamamen beni temsil ediyorsunuz ve ben yokken hiçbir yetkiniz ve inisiyatifiniz yok.” dediniz. Onun için, dün kâtip üyeler hakkında böyle söyleyip bugün tam yetkili olarak bir yeterlilik gerekçesi saymanız kendi içinde bir çelişki.

Bence şu olabilirdi: Yani, bir mazeret beyan edebilirdiniz, Genel Kurul da buna anlayış gösterebilirdi ya da salonda olan bir başka başkan vekili arkadaşşa bunu devredebilirdiniz ama gerçekten bu hâliyle oturumu kapatmış oldunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Rica ederim.

BAŞKAN – Kâtip üyelere güvenimiz tamdır.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bizim de tamdır, onda bir sorun yok.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 16’ncı maddesinin 5 numaralı bendi de sayma görevini kâtip üyelere vermiştir ve bu arada da kâtip üyeler görevlerini yerine getirmiş, sayma işlemini yapmış ve idare amirleri tarafından da nezaret edilmiştir bu sayma işlemine, bütün partilere ait kâtip üyeler ve idare amirleri tarafından. Dolayısıyla, bir problem yok.

Tekrardan teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, idare amirleri yasama işine karışmazlar. Yasama resmen kapanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Altay...

58.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, oy sayım dökümü ve sonucunun ilanının aynı oturumda yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Asıl meramıma geçmeden önce, bu topa ben de şöyle hafif bir girmek istiyorum. “Oyların sayımı ve dökümü kâtip üyelerce yapılır ve tutanakla tespit edilen sonuç aynı oturumda Başkan tarafından ilan olunur.” Yani, oy sayım dökümü ve sonucunun aynı oturumda zatîalınızce ilanı gereklidir. Bu da İç Tüzük 144, 55’e ilaveten. Neyse, bunlar tutanaklara geçti, bu bakılır edilir.

Şimdi, sanıyorum, siz kanunun görüşmesine geçtiniz, öyle anlıyorum, değil mi?

BAŞKAN – Bu söylediğiniz açık oylamaya ilişkin olan bir husus 144’ün başlığı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Açık oylama ama bu onu “kapalıda olmaz” diye bir hüküm yok orada. Neyse, bunda bir usul talebimiz yok da şimdi 16’ncı maddeyle ilgili bir meramımız var Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun. 16’ncı maddenin görüşmelerine başlanmadan önce bir meramımız var, bunu uygun görürseniz Komisyon grup başkanımız Sayın Bülent Tezcan arz edecek. Olur mu efendim? Bir meramımız var ana muhalefet partisi olarak.

BAŞKAN – Buyurun, meramınıza aynı yerden devam edin.

59.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle Anayasa'nın 58 ayrı maddesinde düzenleme yapıldığına, bunun yasa yapım tekniğine aykırı olduğuna ve Komisyona iade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, Anayasa değişikliği teklifinin 16'ncı maddesinde bir torba Anayasa değişikliği usulü getirilmektedir, torba kanun gibi torba Anayasa değişikliği usulü getirilmektedir. Maddede (A), (B), (C), (Ç), (D), (E) diye 6 ayrı bentte 58 ayrı husus düzenlenmektedir Anayasa'nın 6 ayrı bent hâlinde 58 ayrı maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu, yasa yapım tekniğine, yasa yazım tekniğine aykırıdır, Komisyon aşamasında da bunu söyledik. Bu hususun bir kere ne görüşülme sırasında milletvekilleri tarafından anlaşıp takip edilebilmesi mümkündür ne de geçtikten sonra uygulayıcının bunu takip edebilmesi mümkündür. Olması gereken şey şudur: Her bir hususun ayrı bir madde olarak kaleme alınması ve ayrı ayrı müzakeresinin yapılıp ayrı ayrı oylanması gerekir. Aksi hâlde, bu şekilde bir torba Anayasa değişikliği, yani 1 maddede 57 ayrı maddenin düzenlenmesinin bu şekliyle yapılmasına yol açılması hâlinde, bu uygulamanın yerleşik hâle gelmesi durumunda, örneğin şu andaki 177 maddelik Anayasa'yı 2 maddelik bir Anayasa değişikliğiyle değiştirmek mümkündür. Yani dersiniz ki: "1'inci maddeyle, Anayasa'nın 1, 2, 3, 4, 5... -177'ye kadar sayarsınız- maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir." Altına da alt alta sıralarsınız "1, 2, 3, 4, 5..." diye. 2'inci maddeye de yürürlük maddesi koyarsınız, 2 maddeyle bir Anayasa değişikliğini yapabilirsiniz. Böyle bir şey mümkün değil, akla aykırı ama bu uygulamayı yerleştirirseniz, akla aykırı olan bir şeyi usule aykırı bir biçimde yerleştirmiş olursunuz. Bu nedenle, burada 16'ncı maddenin her birisinin ayrı ayrı düzenlenerek bu çerçevede ayrı ayrı görüşülüp ayrı ayrı oylanması gerekir, bu noktada da Komisyona iadesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, Komisyon tarafından bastırılıp dağıtılarak önümüze gelen bu teklifi bizim yeniden Komisyona iade etme şansımız yok. Kaldı ki daha önce de benzer uygulamalar var. Anayasa'nın da farklı maddeleri arasında terim birliği sağlamak ve aynı amaçla mevzuattaki bazı hükümleri yürürlükten kaldırmak amaçlandığından bir problem yok. Getirilen, Genel Kurulun onayıyla da geçen grup önerisinde de maddelerin nasıl görüşüleceği bellidir. Komisyon raporu da ortadadır. Dolayısıyla, bunu bu hâlde görüşmek durumundayız. Bu itirazınıza benim yapabileceğim bir durum söz konusu değil.

Sayın Purçu...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İzin verirseniz, bu konuda eğer ana muhalefet partisinin bir eleştirisi varsa bunu bir usul tartışmasıyla beraber değerlendirelim, tüm Genel Kurulun da takdirine sunalım deriz. Biz talep ediyoruz usul tartışmasını Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aleyhte Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lehte...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Aleyhte...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalnız, konunun önemine binaen sürenin biraz uzun olması lazım, öyle üç dakikada konuşulacak konu değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Aleyhte...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aleyhte...

BAŞKAN – Tutumumun lehinde Sayın Doğan Kubat.

Aleyhte...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sorduk ya Başkanım, tutanaklara geçti, 2 aleyhte bizde.

BAŞKAN – ...Sayın Bülent Tezcan.

Sayın Kerestecioğlu mu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Meral Danış Beştaş.

BAŞKAN – Sayın Meral Danış Beştaş.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Purçu, usul tartışmasını açtık ama sizin talebiniz...

60.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın Kâtip Üyeler hakkındaki ifadeleri nedeniyle kendisine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, yok, usul tartışmasını sayın grup başkan vekillerim yapacak ama biraz önce kurduğunuz cümleler benim çok hoşuma gitti, teşekkür ediyorum öncelikle bize olan güveninizden dolayı. Ama üç gün önce burada bir şey yaşadık. Biz burada insanüstü bir güçle, özveriyle çalışıyoruz, elimizden geldiğince de tarafsız oluyoruz hep birlikte.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz, biliyorum.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Ama gerçekten burada zombi gibi olduk yani sabaha kadar çalışıyoruz. Ben rüyamda zarf yırtmaya başladım, isim okumaya başladım, artık rüyalarım giriyor ama üç gün önce burada bir kardeşimizin, bir değerli milletvekilimizin ve maalesef sizleri çok sevdiğimiz hâlde sizin ağzınızdan bir iki cümle çıktı -bizi çok üzdü- tarafsız davranmadığım, suç işlediğimle alakalı ama bunu bugün düzelttiğiniz için teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Purçu, sizi seviyoruz, gayretinize de teşekkür ediyoruz.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sağ olun.

BAŞKAN – Tüm kâtip üyelerimize, idare amirlerimize -gerçekten bu görüşmeler esnasında en çok yardımını aldığımız ve en çok da yorduğumuz arkadaşlar- huzurlarınızda bütün Başkanlık Divanı üyelerimize ben bir kez daha teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Evet, usul tartışmasını açmıştık.

İlk söz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, geçmeden...

BAŞKAN – Ama geçtik Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok değil yani bir cümle...

BAŞKAN – Tamam, buyurun, tamamlayın lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İktidar partisinden böyle bir talebin gelmesi...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hatırınız için Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...yapılan yanlışlığın kabulüdür aynı zamanda bizim bakış açımızdan. Belli ki böyle bir hata yaptıklarını da itiraf ediyorlar bu vesileyle. Ancak konu hassas, cumhuriyet tarihimizin en önemli, en kapsamlı Anayasa değişikliği yapılırken iktidar partisinden usul tartışması açması nadir görülen bir olaydır. Belli ki Sayın Tezcan'ın itirazlarıyla ilgili kendilerince söyleyecekleri

var. Tabii bizim de var. Dolayısıyla, konunun önemine binaen on dakikaya kadar da söz verme yetkiniz varken bunu esirgemeyeceğinizi hem umuyorum hem söz süresinin en azından beş dakika olmasını talep ediyoruz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Az önceki tartışma talebimiz şundan dolayıdır: Biz, Komisyonun uygun şekilde görüşüp, rapora bağlayıp buraya gönderdiği tekliften hiçbir usul itirazımız, endişemiz yok. Ancak, Sayın Başkanın ısrarla, uzun ifadelerle, uzun cümlelerle itirazı varmış gibi yapmasından dolayı diyorum ki: Eğer istiyorlarsa, gerek varsa, bir itirazları varsa istiyoruz; bizim itirazımız yok. Ancak, bunu sadece zapta geçsin diye ya da “Anayasa Mahkemesinde gittiğimizde kullanırsınız, zabıttta olsun.” diye yaklaşımı doğru bulmuyoruz. O yüzden diyoruz ki itirazları varsa tartışma istiyoruz yoksa bizim itirazımız yok zaten.

BAŞKAN – O zaman, usul tartışması talebiniz var mı arkadaşlar, onu bilmem lazım?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var tabii, var.

Süreyi ne takdir ettiniz?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Altay, arkadaşlarımızın hepsi meramını çok kısa bir sürede anlatabilecek meziyete, maharete, birikime sahip olan arkadaşlar. Dolayısıyla, pekâlâ üç dakika süre içerisinde anlatabilirler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapma Başkan bunu!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Konu çok önemli.

BAŞKAN - Tutumun lehinde ilk sözü Sayın Bülent Turan’a veriyorum.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun yapım tekniğine aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilemeyeceği yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde, sabahın bu saatinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şu an Anayasa değişikliği teklifimizin 16'ncı maddesini görüşüyoruz. 16'ncı maddenin diğer maddelere nazaran daha uzun bir metin olduğunu, farklı konuların, başlıkların bir arada olduğunu Sayın Grup Başkan Vekili ifade ettiler ve biz de o yüzden usul tartışması talebinde bulunduk ve Genel Kurulun bu konuda kararını alalım istedik. Bizim açımızdan baktığımızda, Anayasa Komisyonunda usulünce görüşülmüş, yüzlerce vekil konuşmuş, yüzlerce saat görüşmeler yapılmış, çok makul, hatta daha öte sürelerde şerh imkânı verilmiş; onun ardından bastırılmış, onun ardından Genel Kurula gelmiş bu teklifin maddelerinin usul tartışmasına konu olacak hiçbir tarafı olmadığıdır. Bizim açımızdan, Anayasa değişiklik teklifimizin tüm maddelerinin arkasında olduğumuz tavrımız, iddiamız devam etmektedir. 16'ncı maddede farklı konuların dizayn ediliyor olması yeni bir şey değil. Şu anki, mevcut, cari Anayasa'mıza baktığımızda, meri kanunlara baktığımızda, bir başlık altında çok farklı konuların da düzenleneceğini görebiliyorsunuz. Eğer mesele üzüm yemekse hiçbir sorun yok ama sizin derdiniz “Kabinlere girelim, çıkmayalım.”, “Oylamada farklı işler yapalım, uzatalım.”, “Usul tartışması açalım, daha çok uzatalım.”sa biz sabrımızı, suhuletimizi, soğuk aklımızı asla kaybetmeyeceğiz. Bu paketin cumhuriyet tarihi içerisindeki en önemli adımlardan bir tanesi olduğunu düşünüyoruz. Vesayetten

uzaklaşacak, millî iradeyi hâkim kılacak, daha demokratik bir Türkiye'yi inşa edecek bir teklif olduğunu düşünüyoruz. O yüzden, tüm gücümüzle, 316 vekilimizle ve diğer partilerimizle beraber arkasında olmaya devam edeceğiz.

Bizim açımızdan hiç teknik bir yanlış yok. Bir başlık altında birden fazla kanun da, Anayasa teklifindeki metinler de düzenlenebilir. Kaldı ki bununla ilgili birçok arkadaşımızın, bu konuda çalışmış, hukukla ilgili iddiası olan birçok arkadaşımızın çalışmaları oldu, Kanunlar ve Kararların bu konudaki kanaatleri alındı, Komisyonunda tartışıldı.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Tartışılmadı Komisyonunda.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bir daha söylüyorum: Teknik bir yanlış yok ama derdinizin ne olduğunu biliyoruz. Gelin bu tarz muhalefetten vazgeçin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah Allah!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sana ne ya?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Gelin katkı sağlayın, gelin daha iyisini yapmaya çalışalım ama bir daha söylüyorum: Kabine gir, dışarı çıkma; bu, muhalefet yapma değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ona sen karar veremezsin.

BÜLENT TURAN (Devamla) - “16’ncı maddeyi Anayasa Mahkemesine götürürüz, dava açarız, altlığı olsun.” tarzı bir usul tartışmasının ne size faydası ne bize faydası var.

O yüzden bir daha söylüyorum: Sizin “torba” diye ifade ettiğiniz yasa teklifi aslında bununla ilgili iyi bir örnek değil ama her şeye rağmen Anayasa’da da, kanunlarda da başlık altında farklı düzenlemeler yapılabilir. Kaldı ki bu teklifteki tüm maddeler illiyet içerisinde olan maddelerdir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, herkes kendi yağurdunu yesin, herkes kendi işine baksın. Bizim muhalefet tarzımızın yapıcı değil... Yani “Yapıcı muhalefet bu değil, bilmem, yıkıcı muhalefet...” Bunlar çok açık satışma Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sataşmadan dolayı size iki dakika süre veriyorum Sayın Altay.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bizim arkadaşlar usule gelecek. Bizim muhalefet tarzımız bu Parlamentonun onurunu, şerefini, haysiyetini, geçmişini, geleceğini korumaya yönelik; bu Parlametoyu kuranlara, bu memleketi, bu toprakları bize yurt yapanlara olan gönül ve vefa borcumuzu ödemek ve gelecek kuşaklara tam bağımsız bir Türkiye bırakmaktan ibarettir. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kürsüye dokunmayın yeter.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Kıymetli arkadaşlar, sabırsızlığınızı anlıyorum. Suç bizde değil, suç sizin yöneticilerinizde; bu vesileyle bunu da söyleyeyim. Söylendi ki “Her gün 3 madde geçiririz.” Güzel, evet, olabilir, bu Parlamento aritmetiği böyle gerektiriyor, amenna. Bugün, birdenbire sizin yöneticiler rota değiştirdi, dediler ki: “Efendim, hazır HDP Mecliste yok, oh ne güzel...”

HASAN TURAN (İstanbul) – Çağırdınız, geldiler.

ENGİN ALTAY (Devamla) - “...MHP de bir acı vesilesiyle konuşmaları çekti ama oylamalara katılıyor -takdirleridir- biz de çekiverelim konuşmaları, bu yasayı sabaha kadar geçirelim, bitirelim...”

MUSA ÇAM (İzmir) – Fırsatçı!

ENGİN ALTAY (Devamla) - Yani, bize kızmayın. Biz işimizi yapıyoruz. Kızacak...

METİN BULUT (Elâzığ) – Ne mahzuru var?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Hiçbir mahzuru yok, eyvallah. O zaman, millet burada oyunu kullanırken oradan gürültü yapmayacaksınız, gürültü yapmayacaksınız oradan; öyle yok. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şunu diyorsanız bize: “Biz 300 kişiyiz, sizi buradan döve döve süreriz.” Yapabilirsiniz.

HASAN TURAN (İstanbul) – Sabırla yapmıyoruz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yaparsınız, bunu yapabilirsiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok canım, niye yapalım?

ENGİN ALTAY (Devamla) - Siz bilirsiniz ama bir şey diyorum ya, bakın, ben samimi bir şey söylüyorum, aziz milletimize bir şey söylüyorum: Vatandaşlarımız, eskiden başı sıkışınca Meclise gelirdi, Mecliste çare aranırdı; şimdi, vatandaşlar başkanın adamlarına ulaşırsa çare bulacaklar.

Bu söylediğimi unutmayın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Tutumum aleyhinde ilk söz, Sayın Bülent Tezcan’a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun yapım tekniğine aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilemeyeceği yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında (Devam)

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce şunu söyleyeyim: “Olur da Anayasa Mahkemesinde bir dava açılırsa burada alacağımız bir kararla Anayasa Mahkemesinin vereceği muhtemel kararı boşa çıkarırız.” hesabıyla Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilinin açtığı usul tartışmasının kendisine orada bir faydası olmaz; önce, herkes bunu bir bilsin. Eğer siz Genel Kurulda açıkça Anayasa’ya, İç Tüzük’e, yasa yapma tekniğine aykırı bir uygulama yapıyorsanız, buradaki parmak hesabıyla hukuku değiştiremezsiniz, arzu ettiğiniz şekle sokamazsınız; önce, bir kere herkes bunu bilsin. (CHP sıralarından alkışlar)

Ha, gelelim, bizim meramımız ne? Bakın, bizim meramımız ne? Tabii ki gideceğimiz yere kadar gideceğiz, mücadele edeceğiz; burada, burada olmazsa milletin önünde, Anayasa yargısında; Anayasa’nın, hukukun bize tanıdığı, demokrasinin bize tanıdığı bütün yolları kullanacağız. Niye? Çünkü Türkiye’de demokratik cumhuriyeti ve hukuk devletini katlediyorsunuz, buna karşı da elimizden gelen mücadeleyi, çabayı vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ha, şimdi, buna niye itiraz ediyoruz? Bakın, mahkeme kadiya mülk değil; bunun bugünü var, yarını var. Bugün burada 316 milletvekili sandalyesine sahip olabilirsiniz ama bu Parlamentonun hukuku bu milletin hukukudur, bu Parlamentonun hukukunu kendi parmak hesabınız ve sandalye gücünüze göre istediğiniz gibi şekillendirmeye kalkarsanız ve o gücün size istediğiniz tecavüzü yapma hakkı verdiğini sanırsanız milletin hukukuna tecavüz etmeye başlarsınız. Bizim verdiğimiz mücadele budur, milletin hukukunu bu tecavüze karşı korumaya çalışıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, size bir şey söylüyoruz, diyoruz ki: Torba kanunla bu memlekette hukuku zaten katlettiniz, şimdi de torba anayasa icat ettiniz. 5 ayrı fıkra da 58 ayrı hususu düzenliyorsunuz. Birbiriyle irtibatlıymış, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Askerî Yargıtayın ne ilgisi var aynı maddenin içerisinde? Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ile Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin ne ilgisi var? Bir maddenin içinde hepsini birden düzenliyorsunuz.

Bakın, bu uygulama... Yarın bir başka güç gelir ya da yarın sizin bu gücü nasıl kullanacağınız belli değil, bir maddeyle 177 maddelik Anayasa'yı bir çırpıda değiştirmek istersiniz. Bu yanlıştır, bundan kimseye fayda olmaz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tutumum lehinde ikinci söz, İstanbul Milletvekili Mehmet Doğan Kubat'a aittir.

Buyurun Sayın Kubat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; açılan usul görüşmesinde, görüşmekte olduğumuz 447 sıra sayılı Anayasa Teklifi'nin 16'ncı maddesinin 5 fıkrasının ayrı ayrı maddelerde düzenlenmesine yönelik CHP tarafından yapılan itirazda bu maddenin tek madde olarak da düzenlenebileceğine dair Başkanlık tutumu lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'nın 148'inci maddesinin ikinci fıkrasında Anayasa değişikliklerinin şekil yönünden denetimi, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığıyla sınırlı olarak tutulmuştur.

Yine, Anayasa'nın 175'inci maddesinin ikinci fıkrasında “Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki tekliflerin görüşülmesi ve kabulü, bu maddedeki kayıtlar dışında, kanunların görüşülmesi ve kabulü hakkındaki hükümlere tâbidir.” denilmektedir.

Değerli arkadaşlar, çerçeve 16'ncı maddede Anayasa'nın çeşitli maddelerindeki bir kısım ibareler çıkarılmakta, bir kısım ibareler değiştirilmekte ve bazı ibareler eklenmektedir. Biliyorsunuz, bir çerçeve madde birden fazla kanunda değişiklik öngörüyorsa eğer, o zaman ayrı kanunlarda değişiklik öngören o fıkralar ayrı bir madde olarak görüşülüyordu. Oysa burada, sadece Anayasa'yla ilgili olarak, örneğin “Başbakan”, “Bakanlar Kurulu”, “sıkıyönetim”, “tasarı”, “tüzük” gibi ibarelerle ilgili eklemeler, çıkarmalar ve değişiklikler yapılmaktadır.

Hatırlarsınız, engellilerle ilgili burada bir değişiklik yapmıştık ve tüm mevzuatta, belki yüzlerce kanunda yer alan “özürlü” olarak ifade edilen kelimelerin “engelli” olarak değiştirilmesi için bir terim birliği sağlamak amacıyla bu değişikliği yapmıştık. Yine buna benzer en son 6728 sayılı Kanun'un 12 ve 68'inci maddelerinde birden fazla değişiklik de yapmıştık.

Yani burada eğer madde düzenlemesinde bir amaç birliği, araç birliği varsa, uygulamada birlik sağlama adına, biraz önce söylediğim gibi, örneğin “Bakanlar Kuruluna yapılan atıflar mevzuatta Cumhurbaşkanına yapılmış sayılır.” diye temel olarak mevzuatta uygulama birliği sağlama amacına yönelik yapıldığından dolayı -bu 16’ncı maddedeki fıkra düzenlemeleri- bunun tek madde olarak görüşülmesinde ne Anayasa’ya ne İç Tüzük’ün 81’inci maddesine hiçbir aykırılık yoktur. Buna ilişkin de şu anda elimde 4-5 tane uygulama örneği vardır. Dolayısıyla, bu maddenin bir madde olarak görüşülmesi Anayasa’ya ve İç Tüzük’e uygundur diyorum.

Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Tutumum aleyhinde ikinci söz, Sayın Meral Daniş Beştaş’a aittir.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İtiraz etmeyeceğim ama tutanağa göre bizimdi yani oraya hep iki veriyorsunuz, aslında tutanağa baktığımızda iki aleyhteyi biz almıştık.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Almayalım o zaman.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, sorun etmiyorum ama bu Başkanlığın bir uygulaması Filiz Hanım. Orada Doğan Bey’in ağzından “Lehte.” çıkmadı bile, otomatikman vermiş.

BAŞKAN – Çıktı, ben öyle duydum, bilmiyorum.

İsterseniz, ikinci aleyhte ısrar ediyorsanız, bilmiyorum...

Sayın Daniş Beştaş’ı davet ettim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Meral Hanım, sizlik bir şey yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lehinde konuşacak hâliniz yok herhâlde.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu bu meseleyi Komisyon aşamasında da yoğunca ifade ettik, itirazlarımızı dile getirdik ama diğer bütün itirazlarımızda olduğu gibi bu da dikkate alınmadı. Tartışmalar esnasında aslında bazı meseleler düzeltildi. Mesela şöyle bir husus vardı: Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanların seçilme yeterliliğinde hiçbir ölçü yoktu ilk teklifte; sonra, tartışmalar sırasında önümüze birçok değişiklik önergesi gibi bu da geldi ve “Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından seçilir.” diye bir düzeltme geldi. Niye bu örneği verdim? Çünkü bu Anayasa değişikliği teklifi gerçekten çok aceleyle getirilmiş, çok apar topar ve ısrarla hep şu cümleyi söyledik: Yangından mal kaçırıcısına ve aslında Anayasa değişikliği usullerine uyulmadan hazırlanmış. Esas belli, ne yapılmak istendiği belli; Cumhurbaşkanlığına bütün yetkiler verilecek ama Anayasa’ya uydurulması gerekiyor. Şimdi, bu madde de aynen böyle bir madde. Şu anda Anayasa Mahkemesi objektif, tarafsız, adil bir denetim yapsa gerçekten bu değişiklik iptal edilecek, edilmek zorunda. 57 maddenin tümünü 1 tek maddede Anayasa değiştiriyor.

Bir kere “kanunun, Anayasa’nın ruhu” diye bir mesele vardır. Doğru, burada 148’de ve 175’te yazıyor ama şöyle bir şey olabilir mi? “1 maddeyle 70 maddeyi yürürlükten kaldırıyoruz.” dediniz, ne olacak? Nasıl yapacaksınız böyle bir değişiklik? Böyle bir şey olamaz. Sayın Kubat dedi ki: “Biz kelimeleri değiştirdik.” Ama, o kelimeler esasa müessirdir yani o kadar basit değil. “Cumhurbaşkanı”nı değiştiriyorsunuz, “Başbakan” kavramını değiştiriyoruz vesaire. Bu nedenle, kesinlikle bu usulsüzdür, hepsinin tek tek Komisyonunda görüşülmesi gerekiyor, tek tek bunun oylanması gerekiyor ve usule aykırı

olarak sadece geneli etkilenmesin diye yapılmıştır. Ve artık çorba kanundan çorba anayasaya geçtik. Yarın öbür gün bu denetimde, inşallah, Anayasa Mahkemesi tarafsızlığını bir kerecik olsun ortaya koyar -yani genellikle bunu yapamıyor ama- bunu iptal eder.

Yani, burada önemle üzerinde durmak istediğimiz mesele çok acele ediliyor, şu anda da çok acele ediliyor. Bir halk deyimi vardır ya “Acele işe şeytan karışır.” diye, gerçekten şeytan karıştı bu işe. Çünkü onlarca önergeyle önümüze geldi ve çok değişiklik yapıldı. Eminim, bunu yazarlar bir daha bir daha okusa değiştirilmesi gereken, uygunluk denetimi yapılacak olan birçok madde göreceklerdin. Bunun gerçekten dikkate alınması gerekiyor diyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Danış Beştaş.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, özür dilerim, sırf tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, sizden izin almadan kimse konuşamaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sadece tutanaklara geçmesi açısından... Biraz önce denildi ki: “Bu Anayasa maddeleri arasında bir bağlantı var.” Siz hukukçusunuz, Anayasa önünüzde, bakın, birinci bölümde yasama organı düzenlenmiş, dördüncü kısmın birinci bölümünde Sayıştay...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tartışmaya açıksa kürsüye o zaman, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, CHP Grubu adına o arkadaşımız konuşsaydı, madem çok biliyor.

BAŞKAN - Bitirin, bitirin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...düzenlenmiş Sayın Başkanım.

Mesela 91’inci madde de...

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiyor, son cümle, bitiyor.

BAŞKAN – Bitirin lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mesela 91’inci maddede kanun hükmünde kararnameler düzenlenmiş. Yani Anayasa’ımızda yasama, yürütme, yargı, Sayıştay, Anayasa’nın...

BAŞKAN – Bir daha böyle olursa grup adına sizi konuşturalım Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum, özür...

...farklı kısım ve farklı bölümlerinde düzenlendiği için...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – En iyi bilen o anlaşılan ki onu da konuşturmadılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...biriyle hiçbir bağlantısı yok.

Bilgilerinize arz olunur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Komisyunun bir söz talebi var.

Komisyon buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Anayasa Komisyonu Sözcüsü Zekeriya Birkan 'ın, 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi 'nin 16'ncı maddesiyle ilgili Komisyon tarafından değerlendirme yapılarak izlenilen yöntemin Anayasa 'ya, İç Tüzük 'e ve teamüllere uygun olduğuna karar verildiğine ilişkin açıklaması

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sayın Başkanım, bu husus, Komisyonumuz tarafından değerlendirilmiş, özellikle de yazılan ve dağıtılan raporun 37'nci sayfasında ayrıntılı bir şekilde anlatılmış ve sonuç olarak da “Komisyonumuzun izlediği yöntem, Anayasa'ya, İç Tüzük'e, teamüllere uygundur.” denilerek Komisyon aşamasında incelenmiş, irdelenmiş ve ayrıntılı bir şekilde de 37'nci sayfada yazılmıştır. O anlamda da Komisyonumuzun görüşünde bir değişiklik yoktur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, torba kanunları bu Meclis yaşadı ama Anayasa torbasını yaşımadı.

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen, böyle bir usulümüz yok.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun yapım tekniğine aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilemeyeceği yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN - Meclis Başkanlığına bir çerçeve maddeyle birden fazla maddede değişiklik öngören maddeleri içeren kanun tasarı ve teklifleri zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulabilmektedir ve bu sunulan teklif ve tasarılar da daha önce çok şahitlik ettik ve hep birlikte buralarda görüştük.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anayasalar ivedilikle görüşülemez ki.

BAŞKAN - Bir çerçeve madde içerisinde –Anayasa da bir kanun teklifi şeklinde giriyor, Anayasa değişiklik teklifi şeklinde- birden fazla maddede değişiklik öngören bent ve fıkraların bir kanunun farklı maddeleri arasında terim birliği sağlamayı amaçlaması, bir kanuna ekli bir tablo, cetvel veya tarifenin farklı bölümlerinde değişiklik öngörmesi, aynı amaçla mevzuattaki bazı hükümlerin değiştirilmesi ve yürürlükten kaldırılması durumlarında bu bent ve fıkralar tek bir madde olarak işlem görmektedir. Geçmişte de buna benzer çokça uygulamalar vardır.

Özetle, Anayasa değişikliğinin 16'ncı maddesiyle getirilen değişikliklerle Anayasa'nın farklı maddeleri arasında terim birliğini sağlamak ve aynı amaçla mevzuattaki bazı hükümleri yürürlükten kaldırmak amaçlandığından söz konusu maddenin tek bir madde sayılabileceği, bu uygulamada İç Tüzük'e ve teamüllere aykırılık teşkil etmeyeceği kanaatimi Genel Kurulun tutumuna sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oylamaya... Genel Kurula sunmaz, belki Başkan oylamaya geçmeyecek, oylama yapmayacak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Sunuyorum.” dedi...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Belki ara verecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Genel Kurulun oylarına sunuyorum...” dedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır...

BAŞKAN – Genel Kurulun tutumuna sundum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – “Oyuna” efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Görüşüne sunuyorsunuz, anlaşıldı, tamam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani, eğer ayrı oylama yapmayacaksınız otururuz biz memnuniyetle, oylama yapmayacaksınız otururuz.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, Sayın Özel, Sayın Kayışoğlu, Sayın Tanal, Sayın Erkek, Sayın Yalım, Sayın Şeker, Sayın Kayan, Sayın Biçer, Sayın Yedekci, Sayın Demirtaş, Sayın Hürriyet, Sayın Arık, Sayın Akın, Sayın Özdiş, Sayın Durmaz, Sayın Tüm, Sayın Özdemir, Sayın Torun, Sayın Zeybek.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yetersayısı vardır.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun yapım tekniğine aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilemeyeceği yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN – Tutumumu Genel Kurulun onayına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, artık bitti bu iş. Bir daha usul tartışması olmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii canım.

Arkadaşlar, tam bu dakikada dile getirilmesi ve yapılması gereken bir tespit var. Hepiniz hak vereceksiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz gidelim, yarın gelelim o zaman.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yarındayız Bülent Bey sayenizde.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öbür güne gelelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bilindiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi 2 tane resmî Twitter hesabı kullanmaktadır. Bu hesaplar Twitter'ın ana merkezince de onaylanmış ve yaygın kullanım dilindeki ifadesiyle “check”li hesaplardır yani Twitter bu hesabı kullananın, o kişinin ya da o kurumun yetkilileri olduğunu onaylamıştır. Bu hesap “TBMM Genel Kurulu” ismindedir ve bu hesabın 421.572 takipçisi vardır an itibarıyla. Bu hesapta, siz bu maddenin görüşmelerine başlarken Cumhuriyet Halk Partisi tarafından bu maddenin Anayasa'ya uygun şekilde düzenlenmediği, bu yüzden bu maddenin görüşmelerine geçilemeyeceği... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Allah Allah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bu madde hakkında iade işleminin yapılacağı ifade edilmiş, usul tartışması konusunu tarafımızdan dile getirilmediği bir anda iktidar partisi tarafından talep edilmiş, usul tartışması tarafınızdan açılmış ve usul tartışmasının başladığı dakikalarda “TBMM Genel Kurulu” hesabından tüm kullanıcılara “16'ncı maddenin görüşmelerine başlandı.” paylaşımı yapılmıştır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Zaten başlandı, başlandı zaten.

BAŞKAN – Ben başlarken “16’ncı maddenin görüşmelerine başlıyoruz.” demedim mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

Sayın Başkan, dediyeniz de doğru değil çünkü yapılan usul tartışmasında, bakın, Genel Kurulun görüşünü aldınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Zaten 16’ya başlandı, sen farkında değilsin ya. Eğer sizin dediğinize Başkan uysaydı “16’nın A’sı.” diyecekti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Neyi görüşüyoruz şu an o zaman?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bravo! Bülent Bey’le ilk kez aynı fikirdeyiz. “O zaman niye görüş aldık?” diyor.

Eğer Genel Kurul deseydi ki... (Gürültüler)

Müsaade edin bitiriyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Görüşmeye başladık diyorum 16’yı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genel Kurul deseydi ki, şu ifadeyi kullansaydı: “Sen bunu yapamazsın, usulün yanlış.” Ne yapacaktık?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 16/A olacaktı. 16’ncı maddeye başladı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır. 16’ncı maddenin...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bırak gözünü seveyim, sen bilmiyorsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Daha ciddi konular var Sayın Başkan. Twitter meselesini...

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

Sayın Özel, bakın, ben oturumu açarken -ifadem burada- “Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

16’ncı maddeyi okutuyorum...” dedikten sonra usul tartışması açtınız. E, nedir? 16’ncı maddeyi görüşüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O, arada Twitter’a bakıyordu Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Okuttunuz mu?

BAŞKAN – “Okutuyorum.” dedim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Twitter hesabı nedir!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Okutmadınız.

BAŞKAN – 16’ncı maddenin görüşmelerini açtım ve şu anda, açtığımız bu usul tartışması da 16’ncı madde üzerinden.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Ama 16’ncı maddeye girdik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şunu ifade ediyorum... Müsaade etmiyorsunuz ki Sayın Başkan, müsaade etmiyorsunuz, bitecek. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Müsaade ediyorum.

Buyurun.

Ama tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sağ olun.

Sayın Başkan, anlatmaya çalıştığım tam da bu. Bakın, sizin ne karar vereceğiniz belli değil, Genel Kurulun neyi takdir edeceği belli değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, sanki hiç kanun görüşmesi yapmamış mı? Sayın Tanal konuşsun, o daha iyi biliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer 16’ncı maddenin görüşmeleri uygun olmaz ve yapılacak işlemden talep ettiğimiz gibi iade kararı çıksaydı o zaman, bu atılmış olan “tweet” sizin açınızdan ihsasirey mahiyetindedir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Beğenmediyse “rt” yapmaz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, söyleyeceğim şu: Bu “tweet” atılırken bilginiz dâhilinde mi atılıyor; yoksa, “Nasılsa Başkan usul tartışmasını reddeder.” ya da “Nasılsa çoğunluk egemen olur ve maddeye geçilir.” diye mi atılıyor?

BAŞKAN – Sayın Özel, istirham ediyorum...

Bakın, burada “16’ncı maddeyi okutuyorum.” diyorum, 16’nci maddeye...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başlamadık.

BAŞKAN – Ama 16’nci madde üzerinde usul tartışması açılıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, böyle bir tartışma olmaz.

BAŞKAN – Kusura bakmayın, bu tartışmayı daha fazla sürdürmeyelim, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, siz devam edin. Kararınız böyle, araya girilmez.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, 60’ın birinci fıkrasını okuyun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son, şunu söyleyeyim: Sayın Başkan, örneğin, bir madde hakkında İç Tüzük’ün verdiği haklar ne zaman doğuyor? Örneğin, yeni madde ihdası...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 60/1’i okuyun Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, Twitter mı yönetecek burayı Sayın Başkan?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dilerim de şunu...

BAŞKAN – Sayın Özel, bakın, bu işi çok uzattık, ben sizi dinledim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun, son cümlelerinizi söyleyin lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Örneğin, yeni madde ihdası yapıyoruz, “Yeni madde ihdası talebi vardır.” deyince hak doğmuyor, okutuyorsunuz, söz talebinde bulunuyoruz. Madde okutulmadan madde görüşmelerine geçilmiş sayılmaz.

BAŞKAN – Sayın Özel, peki, biz bu usul tartışmasını hangi madde üzerinde açtık? Hangi madde üzerinde? Siz neye itiraz ettiniz? Neyin usulünü tartışıyoruz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, cevap veriyorum...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen... Böyle bir şey olmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Görüşmek üzere olduğunuz...

BAŞKAN – Sayın Özel, teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Görüşmek üzere olduğunuz 16’ncı maddenin görüşmelerine geçilmeden atıldı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen işleme devam eder misiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, beğenmiyorsa “rt” yapmasın.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 16’ncı maddeyi okutuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi başlıyorsunuz. Söyleyin, şimdi “tweet” atınlar, şimdi. Düzeltin.

BAŞKAN – Peki.

MADDE 16 - 2709 sayılı Kanunun;

A) 8 inci maddesinde yer alan “ve Bakanlar Kurulu”; 15 inci maddesinin birinci fıkrasında, 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasında ve 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “, sıkıyönetim”; 88 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu ve”, ikinci fıkrasında yer alan “tasarı ve”; 93 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “, doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine,”; 125 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır. Ancak,” ve altıncı fıkrasında yer alan “sıkıyönetim,”; 148 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, sıkıyönetim”, altıncı fıkrasında yer alan “, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi” ve “Yüksek”, yedinci fıkrasında yer alan “ile Jandarma Genel Komutanı”; 153 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “tasarı veya”; 154 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yüksek”; 155 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları,” ve “tüzük tasarılarını incelemek,”, üçüncü fıkrasında yer alan “Yüksek” ibareleri madde metinlerinden çıkarılmıştır.

B) 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına”; 78 inci maddesinin başlığı “D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler”; 117 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı”; 118 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcıları,”, “Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından” ibaresi “Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından”, üçüncü fıkrasında yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına”, “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca”, dördüncü fıkrasında yer alan “Başbakan” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcıları”, beşinci fıkrasında yer alan “Başbakanın” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcısının”,

altıncı fıkrasında yer alan “kanunla” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle”; 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak” ibaresi “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle”; 124 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanı” ve “tüzüklerin” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin”; 127 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulunun” ibaresi “Cumhurbaşkanının”; 131 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve Bakanlar Kurulunca” ibaresi “tarafından”; 134 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başbakanlığa” ibaresi “Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana”; 137 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “tüzük” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi”; 148 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kanun hükmünde kararnamelerin” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin”, altıncı fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu üyelerini” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları,”; 149 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “oniki” ibaresi “on”; 150 nci maddesinde yer alan “kanun hükmündeki kararnamelerin” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” ve “iktidar ve anamuhalefet partisi Meclis grupları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi” ibaresi “Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve”; 151 inci maddesi ile 153 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “kanun hükmünde kararname” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi”; 152 nci maddesinin birinci fıkrası ile 153 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kanun hükmünde kararnamenin” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin”; 158 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “adli, idari ve askeri” ibaresi “adli ve idari”; 166 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “hükümete” ibaresi “Cumhurbaşkanına”; 167 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiştir.

C) 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “geri gönderilen kanunu” ibaresinden sonra gelmek üzere “üye tamsayısının salt çoğunluğuyla” ve “117 nci” maddesinin üçüncü fıkrasının başına “Cumhurbaşkanınca atanan” ibareleri eklenmiştir.

Ç) 108 inci maddesinin birinci fıkrasına “inceleme,” ibaresinden önce gelmek üzere “idari soruşturma,” ibaresi eklenmiş; ikinci fıkrasında yer alan “Silahlı Kuvvetler ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış; üçüncü fıkrasında yer alan “üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından,” ibaresi “Başkan ve üyeleri,” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “kanunla” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde değiştirilmiştir.

D) 146 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “onyedi” ibaresi “onbeş” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “, bir üyeyi Askerî Yargıtay, bir üyeyi Askerî Yüksek İdare Mahkemesi” ibaresi ile dördüncü fıkrasında yer alan “, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

E) 82 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 96 ncı maddesinin ikinci fıkrası, 117 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları, 127 nci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi, 150 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ile 91, 99, 100, 102, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 120, 121, 122, 145, 156, 157, 162, 163 ve 164 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Pek kısa bir meramım var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun efendim -Teşekkür ediyorum nezaketiniz için- 60’a göre söz veriyorum bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, bütün milletvekillerinin, oturumu yöneten Meclis Başkan Vekillerinin uygulama birliği içinde olmamalarıyla ilgili bir rahatsızlığı olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, bundan sonra çalışmaların da hızlı yol alması bakımından...

Şimdi, Genel Kurulda, iktidar partisi dâhil bizim, bütün milletvekillerinin oturumu yöneten Meclis başkan vekillerinin uygulama birliği içinde olmamalarıyla ilgili bir rahatsızlığımız var. Zira, 17'nci maddede, bundan sonraki 17'nci maddede de benzer bir sıkıntı yaşanacak gibi görülüyor. Sizin bu 16'ncı maddede açılan usul tartışmasındaki tutumunuz diğer grup başkan vekillerinden farklı.

BAŞKAN – Meclis başkan vekillerinden...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Pardon, özür dilerim.

Diğer Meclis başkan vekillerinin tutumu ile sizinki farklı, bunu ben anlayamıyorum. Yani, ya siz çok iyi biliyorsunuz, diğerleri bilmiyor ya diğerleri...

BAŞKAN – Estağfurullah, bütün Meclis başkan vekilleri de çok iyi bilir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama niye tutum farklı? Değil de ben mi öyle görüyorum?

Tutumunuzdaki bu farklılığı Allah var, bütün partili milletvekilleri konuşuyoruz, Meclis başkan vekillerinin uygulama birliği... Ben, bunu yeni söylemiyorum, ben, bunu açın bakın, beş sene önce de bu Mecliste söyledim. Bu Meclis başkan vekillerinin uygulama birliğini sağlamaması yüzünden Meclisin zamanı boşa geçiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Altay, teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama, bu konuda yani... Diğer başkan vekilleriyle tutumunuz aynı mı?

BAŞKAN – Siz bitirin ben söyleyeceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, sorum bu. Oturumu yöneten diğer Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekilleriyle bu kabül uygulamalarda sizin tutumunuz aynı mı, değil mi, bunu merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın grup başkan vekillerinin tutumları birbirinden farklılık arz ediyor, ben de onu görüyorum buradan aynı şekilde.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan... Başkanım...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Altay, hepimiz mümkün mertebe bu İç Tüzük'e bağlı olarak hareket etmek durumundayız. Birtakım ihtilafli konulara ilişkin olarak da aramızda bir mutabakat metni var, bunu da uygulamaya çalışıyoruz, bazen... Aslında, bunu uygularsak size bu kadar söz vermememiz lazım, çok net söylüyorum. Bunu bu açıdan biraz aşıyoruz, kendi aleyhimize, sizin lehinize bunu yapıyoruz; bunu çok net söylüyorum, siz de biliyorsunuz. Kaldı ki işte bu tutum birliğini oluşturmak açısından dikkat ederseniz Genel Kurulun da rızasını arıyoruz bazı durumlarda çünkü ihtilafli konular var; doğru, haklısınız. Ama, hiçbir Meclis başkan vekilimiz İç Tüzük'ü aşarak başka bir yola tevessül etmez bizler de dâhil olmak üzere, hepsi de bu noktada gerçekten konusunda yetkin olan arkadaşlarımız. Biz de bunu yapmaya çalışıyoruz. Zaman zaman çatıştığımız anlar olabilir, tartıştığımız anlar olabilir ama bizim muradımız bu Parlamentoyu verimli bir şekilde çalıştırmak...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – O ayrı.

BAŞKAN – ...hep birlikte çalıştırmak, bu İç Tüzük'ü aşmadan, İç Tüzük'ün size vermiş olduğu yetkileri de mümkün mertebe sizin lehinize kullanmak ama bunun sizler tarafından da istismar edilmemesini de sağlamak. Dolayısıyla, böyle bir ihtilaf olduğunu ben çok düşünmüyorum, bütün arkadaşlarımız da aşağı yukarı benzer uygulamalarda bulunmaya çalışıyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aynı yani...

BAŞKAN – Farklı uygulamalarımız zaman zaman olabilir İç Tüzük'ün elverdiği ölçülerde.

Ben tekrar hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum. Burada, Meclis Başkan Vekili, grup başkan vekilleri hep birlikte bu işi yöneteceğiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ilk söz, Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'a aittir.

Buyurun Sayın Adıyaman. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesi hakkında grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle Anayasa gibi önemli bir teklifi görüşürken Anayasa'da aranan iki önemli husus var. Çağdaş anayasalarda esasında toplumsal konsensüs aranır; birincisi bu. İkincisi ise, anayasa hazırlama sürecinde halkın iradesinin tam olarak Meclise yansması gerekir. Oysa şu anda 16'ncı maddesini görüşmekte olduğumuz teklifte -geldiğimiz son 2 maddesinde- bugüne kadar bu Meclisin iradesi tam olarak teşekkül etmemiştir. Bu Meclisin iradesi sakattır, topaldır bu Meclis çünkü bu Meclisin üyesi olan ve öncelikle bütün Türkiye'nin milletvekili olan ama esasında da kendi yörelerinden aday olup seçilen 2 eş başkanımız dâhil 11 milletvekilimiz bu Mecliste bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu Meclisin 550 milletvekillinden teşekkül etmesi gereken Türkiye halkının tüm iradesi bu Mecliste maalesef teşekkül etmemektedir. Bu anlamda Meclisin iradesi hukuken de vicdanen de eksik ve sakattır.

Değerli milletvekilleri, toplumsal konsensüsle hazırlanması gereken anayasalar, aslında çağımızın gereklerine de uygun, demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi ve kuvvetler ayrılığını esas alan değişiklik olması gerekiyor. 1982 Anayasası'nın tüm esasları, ruhu ve felsefesi yerli yerinde dururken Anayasa'nın sadece yönetim şekline ilişkin maddelerini değiştirmekle, yönetim şeklini değiştirmekle, biz, 82 darbe anayasasını demokratik, meşru, özgürlükçü bir anayasa olarak ifade edemeyiz. Esasen değişen tek şey yönetim biçimi. Yönetim biçimi olarak da maalesef, demokratik, çağdaş yöntemler olan halkın farklı kesimlerinin, farklı inançların, farklı etnik yapıların karar süreçlerinde, temsiliyet süreçlerinde yer almadığı, iradenin ve yetkinin tek elde toplandığı bir yönetim biçimini inşa ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu Meclisi kuran ve bu ülkeyi kuran 1921 Anayasası tekçi, tek mezhep, tek etnik esas üzerinden kurulmadı. O Meclis hem Kurtuluş Savaşı'nı veren Meclistir hem bu devleti kuran bir Meclistir. O Meclisin esası, ademimerkeziyetçiliğe yani demokratik bir anayasa ama aynı zamanda bu ülkede doksán yıldır çatışmaların ve bu ülkenin kronik sorunu hâline gelen Kürt sorununun da çözümünü öneren bir anayasaydı. Ama o Anayasa, maalesef 1924 Anayasası'yla mevzuattan kaldırılınca 24 Anayasası'nın sonucu olarak, bildiğiniz gibi Şeyh Said, Ağrı, Dersim başkaldırıları; 1960 Anayasası, 49'lar olayı, 483 Kürt kanaat önderinin Sivas'a sürgünü, Türkiye İşçi Partisinin kapatılması ve 1970'li yıllarda gördüğümüz süreci yaşattı. 1980 Anayasası'nın yine tekçi ve inkârcı anlayışı kırk yıldır Türkiye'de savaş hâlini yaşatan PKK ve ülkedeki antidemokratik süreçleri yaşattı. Bu tekçi anlayış sadece bunu yaşatmadı hem Kürtlere hem Türklere hem diğer halklara büyük acılar yaşattı. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bu son bir buçuk yıl içinde yaşadığımız Cizre, Silopi, Şırnak, İdil, Nusaybin şehir yıkımları da 1982 Anayasası'nın bu tekçi, inkârcı zihniyetinin ürünüdür. Kürt sorununun doksán yıllık problemini -aslında bizim açımızdan tarihsel bir fırsat- çözebiliriz.

Değerli arkadaşlar, bir anayasa değişikliği yapıyoruz. Doksán yıldır kronik sorun hâline gelen Kürt sorunu, Alevi sorunu gibi ülkemizin temel sorunları açısından bizim için tarihî bir fırsattır. Eğer biz bu tarihî fırsatı demokratik, çağdaş, çoğulcu bir anayasa ile çözemsek doksán yıldır tekçi anlayış üzerinden sürekli bir biçimde problem üreten anayasalarla birlikte bu yeni anayasal düzenleme de belki bir doksán yıl daha, daha derin, daha çetin problemler üretecektir. Bu anlayış, bu inkârcı politika sadece ülke içinde çatışma, ayrıştırma üretmiyor ama aynı zamanda, dış politikada da Türkiye'nin tıkanmasına, manevra alanlarının daralmasına, son dört yıl içinde Suriye ve Irak'a ilişkin politikalarda görüldüğü üzere salt Kürt fobisi üzerinden dış politikanın yürütülmeye çalışılması siyaset alanının da, dış siyaset alanının da daralmasına yol açmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu anayasa bu Meclisten çoğunlukla geçse bile ve yine referandumda yüzde 50'den fazla bir oy alsa bile bu anayasa, demokratik bir anayasa olmayacaktır, bu anayasa olsa olsa çoğunluğun azınlık üzerindeki tahakküm anayasası olacaktır; zira her çoğunluğa dayanan anayasa demokratik, meşru ve özgürlükçü değildir. Dolayısıyla, çoğunluğa dayalı bir kabul gerçekleşse bile azınlığın çoğunluktan talepleri, çoğunluğun sürekli bir biçimde iktidarı devam ettirmesi, ülkede ancak darbeler sürecini, ancak çatışmalar sürecini, ancak kutuplaşmaların daha derinleşmesine neden olacak süreçleri yaratır.

Değerli milletvekilleri, belki hâlâ fırsatımız vardır, hâlâ zamanımız vardır. Tıpkı bize benzer, bizimle benzer ülkeler demokratik, çağdaş anayasalarla bu tür inançsal ve etnik sorunlarını nasıl çözmüşlerse bizim de sorunlarımızı çağdaş bir anayasa ile... Yetkilerin tek elde değil, yetkilerin yerelle paylaşıldığı, yetkilerin halkla paylaşıldığı, demokratik, çoğulcu bir anayasayı yapma şansımız hâlâ vardır. Eğer biz bu şansı kaçırsak tarih karşısında ve gelecek nesiller karşısında bizim sorumluluklarımız, vereceğimiz hesap çok derin olur.

Bakın, gelişmiş tüm ülkeler sorunlarını kendi anayasalarıyla çözmüşler. Anayasaları demokratik mi değil mi bir yana ama en azından inanç ve etnik temele dayalı sorunlarını çözebilmişler. Çarlık Rusya'sı, bildiğiniz gibi halklar hapishanesiydi; Sovyet Devrimi'nden sonra halkların kendi kaderlerini birlik içinde tayin etme hakkı ve daha sonra Rus Federasyonu'yla birlikte federal sistemle sorununu çözebilmiş ve bugün dünyanın ileri ülkelerinden biri.

Amerika Birleşik Devletleri, İngiliz etnik unsuruna dayalı Amerikan ulusunu yaratmamıştır. İngilizler, İspanyollar, Fransızlar, Portekizlilerden oluşan, Amerikan coğrafyasına dayanan bir ulus kavramını yaratmış ve bugün dünyanın süper gücü ama bir de aksi var. Saddam örneği, Beşar Esad örneği vardır. Baas milliyetçiliğinin hem mezhep temelindeki inkârı hem etnik temeldeki inkârı hem

Irak'ı parçaladı hem Suriye'yi beş yıllık savaşa sürüklemiştir. Bütün bu deneyimleri göz önünde bulundurarak bizim de hâlâ fırsat kaçmadan bu Anayasa taslağını geri çekip konsensüsle demokratik, çoğulcu ve özgürlükçü bir anayasa yapma şansımız vardır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Adıyaman.

Sayın Hamzaçebi, yeni fark ettim, az önce fark ettim, sisteme girmiştiniz.

Buyurun, size söz veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlerin de bildiği gibi, Meclis başkan vekilleri görüşülmekte olan tasarıyla ilgili olarak herhangi bir tartışmaya katılamazlar, görüş de açıklayamazlar. Bunu söz almanın gerekçesini ifade etmek için söylüyorum.

Biraz önce Sayın Başkan, görüşülmekte olan teklifin 16'ncı maddesiyle ilgili bir açıklama yaptı. Şüphesiz ki Sayın Başkan, birleşimi yöneten Meclis başkan vekilleri teknik açıklamaları yaparken Divanda bulunan Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı personelinin kendilerine vermiş olduğu bilgiden yararlanırlar ve çok acil anlarda bir inceleme imkânı da bulunamaz ve bu bilgi Genel Kurula sunulur. Ancak, sanıyorum, Sayın Başkana sunulan bilgi yeterli değil. Şöyle ki Sayın Başkan, doğru bir açıklama yaptı. Şöyle bir açıklama var Sayın Başkanın açıklamasında, tutanaklardan aldım bunu: “Bir çerçeve madde içerisinde birden fazla maddede değişiklik öngören bent ve fıkraların bir kanunun farklı maddeleri arasında terim birliği sağlamayı amaçlaması, bir kanuna ekli bir tablo, cetvel veya tarifenin farklı bölümlerinde değişiklik öngörmesi, aynı amaçla mevzuattaki bazı hükümlerin değiştirilmesi ve yürürlükten kaldırılması durumlarında bu bent ve fıkralar tek bir madde olarak işlem görmektedir.” Bu açıklama son derece doğru bir açıklamadır. Ancak söz konusu 16'ncı maddenin (A) fıkrası ile (B) fıkrasından bir örnek vermek istiyorum. (A) fıkrasında Anayasa'nın 148'inci maddesinde yer alan sıkıyönetim, Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemeleri yürürlükten kaldırılırken Anayasa'nın yine 148'inci maddesinde, (B) fıkrasında, bundan daha farklı bir değişiklik yapılmaktadır. (B) fıkrasındaki değişiklik de 148'inci maddede yer alan “kanun hükmünde kararnamelerin” ibaresinin “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” olarak değiştirilmesi yönündedir. Teklifi hazırlayanlar da 148'inci maddedeki bu değişikliklerin mahiyet farkı olduğunu gözeterek birisini (A) fıkrasına koymuş, birisini (B) fıkrasına koymuş. (B) fıkrasındaki değişiklik Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine yasa gücü kazandırmaya yöneliktir, mahiyet olarak (A)'dan farklıdır. Yani Sayın Başkan, bu açıklamadaki duruma bu uymamaktadır. Bunu şu amaçla açıklıyorum: Bütün Meclis başkan vekillerinin uygulaması aynı yöndedir gibi bir açıklamanız oldu -sanıyorum, yeterli bir bilgi ulaşmadı Sayın Meclis Başkan Vekilimize- farklı uygulamalar son derece fazladır.

Teşekkür ediyorum, bilgilerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, İç Tüzük içerisinde kalmak kaydıyla farklı uygulamaların da zaman zaman olabildiğini söyledim.

Sayın milletvekilleri, bir de Sayın Bekaroğlu'na söz vereceğimi ifade etmiştim 60'a göre.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

64.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Genel Kurul çalışmalarının bu kadar uzun süre devam ettirilmesinin insanın bedensel, ruhsal ve zihinsel kapasitesine aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir hekim ve psikiyatri uzmanı olarak konuşuyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir hekim ve psikiyatri uzmanı olarak konuşamazsın, burada milletvekili olarak konuşursun; yazın tutanaklara.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu yaptığımız iş, şu andaki çalışmamız insan tabiatına, insanın bedensel, ruhsal, zihinsel kapasitesine aykırıdır. Üç şekilde ciddi sakınca var. Bir, arkadaşlarımızın bedensel sağlığı; iki, ruhsal sağlığı. Nitekim gerginlikler ve kavgalar oluyor. Ben burada, daha evvel, böyle bir durumda bir arkadaşımızın, Allah rahmet eylesin, Urfa Milletvekili Şihanlıoğlu'nun enfarktüstten öldüğünü biliyorum.

Üçüncüsü de, yaptığımız işin sıhhati açısından ciddi bir şekilde sakıncalıdır. Bu yaptığımızdan sorumlusunuz, herhangi bir durumda siz sorumlusunuz Sayın Başkanım. Bu bir zülümdür. Şu andaki çalışmalarını kapatın, bunu derhâl durdurun. On dört saat bir insan çalışamaz Sayın Başkanım, böyle bir şey yok. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

Bizim yapabileceğimiz bir durum söz konusu değil. Daha önce Genel Kurulun aldığı karar üzerine çalışma süreleri ayarlanmış ve biz de bu süreye riayet etmek zorundayız.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Zekeriya Temizel.

Buyurun Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde konuşacağım sıra sayısı 447 olan Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesini biraz önce Divan kâatibi arkadaşımız okudu. Tam dokuz dakika sürdü. Maddenin okunması dokuz dakikaydı ve ben burada dokuz dakikada okunan bu maddenin üzerinde on dakikada her fıkra için tek tek eleştirilerimi ya da katkılarımı sunacağım. Burada bir mantık yoktur. Burada kanun görüşmesi yapıyoruz demek, hele Anayasa görüşmesi yapıyoruz demek tam bir aldatmacadır. Bunların hepsi tutanaklara geçiyor. Tarihe not düşüyorsunuz. Bu kadar kargacık burgacık, bu kadar kötü bir notu düşmek bize hiçbir yarar sağlamayacak.

Değerli arkadaşlar -Sayın Başkan da biraz önce belirtti- kanunların görüşülmesi ile Anayasa değişikliklerinin görüşülmesi kesin olarak aynı nitelikte değildir. 148'inci madde bunu net olarak söylüyor. Bir tanesinde sadece son oylamanın yani kanunların görüşülmesinde son oylamanın çoğunlukla yapılıp yapılmadığına, Anayasa değişikliklerinde ise teklif ve oylama çoğunluğuna, bir de

ivedilik kararına -burada söz konusu değil- uyulup uyulmadığına bakılıyor. Anayasa Mahkemesinin şekil yönünden denetimi bunlarla sınırlandırılmış gözüküyor. Peki, ikisinin arasında ne fark var? İkisinin arasında mutlaka bir fark var çünkü özel olarak söylemiş.

Bu Meclis “oylama çoğunluğu” kavramını ne yazık ki doğru dürüst kullanmadı, daha doğrusu şimdiye kadar tartışma gereği de olmadı. Bu Mecliste 1982 Anayasası üzerinde, bildiğim kadarıyla, 18 defa yasa değişikliği yapıldı, 18 defa değişik maddeleri değiştirildi. Her maddesi de, ibare çıkarılması ve ibare eklenmesi gibi bazen tek kelime bazen üç kelime, kesinlikle bir madde olarak görüldü. İşte, Anayasa’nın 148’inci maddesindeki bu “oylama çoğunluğu” kavramı bunu ifade ediyor. Anayasa’dan çıkarılan her kelime gerçek anlamıyla bir uygulamayı değiştiriyor. Burada “kanun” yerine, “kanun hükmündeki kararname” demek sıradan iki kelimenin değişmesi demek değildir. “Kanun” yerine “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” ikame edilmiştir. Hayır, kanun devam ediyor. Eğer “kanun” yerine tamamen “kararname” ikame edildiyse zaten bu Meclis bitti, yok böyle bir şey. Bu Meclisin kanun yapma yetkisini yani hâkimiyetin millete ait olması olgusunu bu iki ibarenin değişikliği şeklinde algıyorsanız ortadan kaldırırsınız. Burada çok büyük bir hata yapıyorsunuz. Böyle bir olay yok. Her madde teker teker, hatta kaldırılan madde bile, “Acaba onun içerisinde atladığımız ve kaldırıldığı için başka maddelere yeteri kadar yansıtılamamış herhangi bir uygulama var mı?” diye burada ayrıca incelenmek zorundadır. Bunun başka bir çaresi yoktur değerli arkadaşlar.

Bir madde getiriyorsunuz, 6 tane fıkra, 60 tane madde. Peki, değerli arkadaşlar, bu kanunun 1, 2 ve 3’üncü maddelerinde de teker kelimeyle ifade değişikliği yapıyorsunuz, tek kelimeyle ibare değişikliği var, tek kelimeyle ibare değişikliği var, maddeleri açıp bakın. Bu üçü madde olarak görüldü. Tek kelime ibare değişikliği olan bu kanunun 1’inci, 2’nci maddesi –“ve”yi kelime olarak saymıyorum- kesin olarak ayrı madde olarak görüldü. Onun yerine içeriğini olduğu gibi değiştirdiğiniz, Devlet Denetleme Kurulunun işlevini değiştirip de askerlerle, orduyla ilgili olarak hiyerarşik denetim yapma yetkisine de yine aynı şekilde “ibare değişikliği” dediniz. Burada bu kadar önemli bir değişiklik varsa bunu ortadan kaldıramazsınız.

Tüzük: Anayasa’daki tüzük kavramını kaldırdınız, kaldırılan maddeler içerisinde. Nereye konuldu, neye ikame edildi ve niye kaldırıldı? Değerli arkadaşlar, tüzük niye kaldırıldı? Kanunlar hiyerarşisi içerisinde kanunlardan sonra özellikle yönetmeliklere baz teşkil eden çok önemli bir dayanağı. Özellikle Danıştayın da görüşü alınmak suretiyle kanunlar nedeniyle idarede bir kaosu ortaya çıkmasını önleyen bir uygulamaydı. Kaldırılabilir, kaldıramaz demiyorum ama bu “Şu madde kaldırılmıştır.” diye bir torbanın içerisine atılarak kaldırılmaz. Attınız torbanın içerisine, tüzüğü kaldırdınız, olayımız bitti; bu olmaz, bu gerçekten olmaz. Eğer Anayasa Mahkemesi “Ben sadece şekil açısından incelerim.” diye kalkıp da bu olguyu bile atlar ise bu ülkede bir Anayasa Mahkemesi de yok demektir. Böyle bir şey olmaz. Anayasa Mahkemesi yasaları 148’e göre şekil yönünden incelemek üzere kendi yetkilerini sınırlandırmış, yasayla sınırlandırılmış tabii ki. Sadece diyor ki: “Oylama çoğunluğuna bakarım.” “İyi, oylama çoğunluğu varsa, her madde teker teker oylanıyorsa, bunu kabul ederim.” diyor. Ama değerli arkadaşlar, bir de bu kanunla ilgili olarak bütün bir gün boyunca, hatta günlerdir, neredeyse on altı günden beri tartıştığımız başka bir olay daha var. Bu Anayasa’nın değiştirilmesi bile teklif edilemeyecek maddeleri var. Bu maddelerin -yani cumhuriyet kavramının içi boş bir kavram, bir çerçeve olmadığı gibi her birisinin içi dolu- siz bu maddelerin, burada değiştirilmeyecek olan maddelerin başka maddelerde içini boşaltırsanız burada Anayasa’nın değiştirilmeyecek maddelerine dokunmuş olursunuz. Peki, bu durumda ne olur? “Bunlar değiştirilemez.” “Ee, değiştirdik kardeşim, değiştirdik.” “Bu yetkiyi kullanamazsın.” “Kullanıyorum kardeşim.” Bu, hukuk değildir. Anayasa’nın değiştirilemez maddeleriyle ilgili olarak herhangi bir şekilde bir beyanda bulunulması hâli de veya bir düzenleme yapılması hâli de “yok” hükmündedir, yoktur yani, öyle bir şey yapılmamıştır. “Yok” hükmünde olacak

kanun tasarısı bu Meclise geldiği zaman bunun ilk çarpacağı duvar Meclis Başkanlığıdır. Meclis Başkanlığı buna bakar, inceler “Hayır, bu Anayasa’nın şu maddelerini tartışmaya açıyor. Böyle bir olay olmaz.” der, iade eder. O duvarı geçti. Komisyona gelir. Komisyonda yapılan tartışmalarda bunların dikkate alınmaması söz konusu olmaz. Normal kanunların görüşmelerinde bile Anayasa’ya aykırılık iddiasında bulunulduğu anda komisyon başkanı o iddiayı incelemek zorundadır.

Başka, Anayasa’ya aykırılıkların ötesinde, bar bar bağırılıyor, 60 maddeyi tek bir maddenin içerisinde değiştiremezsiniz. Şurada her bir maddenin hangi değişiklikleri yaptığı ve bunun Meclisin bilgisinde olup olmadığı konusunu gerçekten merak ediyorum. Keşke şurada bir saatlik bir zaman olsa da teker teker her birisini anlatsak, “Değerli arkadaşlar, siz bunu değiştirdiniz ya, bunun farkında mıyız biz? Biz, bunun değiştirilmesine bir anlam veremedik, siz bir anlam verebiliyor muydunuz acaba?” dememiz gerekiyor. Biz, bir taraftan idarenin bütün yetkilerini bir kişinin elinde toplarken aynı zamanda ona bir de yasama yetkisi verdik, verdik, hangi maddelerde verdiğimiz de kesin olarak belirli. Sonra, kendisini yargılayacak olan mahkemelere üye atama yetkisini de verdik. Böylece cumhuriyetin sacayağının 3’ünü de kırdık, bu olay bitti. Peki, bu koşullar altında bu kanun yok hükmünde değil de nedir? Yok hükmündeki olay nasıl algılanır? Yani, Anayasa Mahkemesi kazara derse ki -asla dememesi gerekiyor- “Yok kardeşim, ben yok hükmüne mok hükmüne bakmam. Benim bakacağım bir tek şey vardır, o da oylama çoğunluğudur. Bu kanunda var o, onun için iptal ederim ama diğerlerine hiç karışmam.” Böyle bir şey olur mu değerli arkadaşlar? Böyle bir şey dediğini varsayın, Anayasa’nın dokunulmaz maddelerine dokunulmuş, değiştirilmiş ama Anayasa Mahkemesi diyor ki “Ben yok hükmündeki olaylarla ilgili bir yetkiye sahip değilim arkadaş, buna dokunamam.” Peki, kim dokunacak? Bir emrivakiyle karşı karşıyasınız, olayı değiştiriyorsunuz, bitiyor zaten. Kuvvetler ayrılığı ilkesinin temeli olan birimlerin başındaki insanlara kendi yetkilerini artırma yetkisi veriyorsunuz. Kanun yapma yetkimiz elimizden gidiyor. O nedenle, bu, Anayasa’ya aykırılığı belki de yok hükmü nedeniyle tartışmaya bile gerek kalmayan bir tekliftir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen bir dakikada.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

O nedenle, bu görüştüğümüz teklif, yok hükmü nedeniyle tartışmaya bile değer olmayan bir tekliftir. Er geç geri dönecek, gelecek. İnşallah uygulama olanağı bulmaz ama kazara uygulamaya kalkarsa da eğer yaratacağı kaosu altından bundan sonra on yıl boyunca hiçbir idarenin kalkması da mümkün olmaz.

Değerli arkadaşlar, burada ben konuşmamın tek bir sayfasını bile açmadan on dakikamı tamamladım. Hâlbuki sizlere çok net bir şekilde hangi maddelerde hangi değişiklikleri yaparak neler yaptığımızı, nelere izin verdiğimizizi anlatmak istiyordum, anlatamadım ve o maddeler gene görüşülmeden, gene konuşulmadan gene oylanacak.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Şahıslar adına ilk söz İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu’ya aittir.

Buyurun Sayın Pulcu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişiklik teklifinin 16’ncı maddesi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu turlar 20 Aralık'ta başladı. Ben Anayasa Komisyonunun bir üyesi değilim fakat Ankara'da olduğum süre içinde Komisyonun toplantılarına sıkça katıldım. Huzurlarınızda Bülent Tezcan Beyefendi'ye teşekkür etmek isterim 20 Aralık günü için. Uzunca bir sunum yaptı fakat son derece nazik, son derece dikkatli bir üslupla ve yanlış anlaşılması muhtemel yerlerde dikkat çekerek "Dikkatinizi çekerim, yaralamak için söylemiyorum, şahsı hedef almıyorum." diye çok dikkatli bir üslup kullandı. Ben de bu çalışmaların bu seviyede giderse çok faydalı olacağına ilişkin bir kanaate sahip oldum, fakat bunu devam ettiremedik maalesef. "Baki kalan bu kubbede hoş bir seda olacak mı?" dersiniz bu tartışmalarla, aklımızda kalan -söylemekten hicap ediyorum ama- kürsü yıkmak, bacak ısırmak ve burun kırmak...(CHP sıralarından gürültüler)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Yok öyle bir şey, yok bacak ısırmak.

MUHAMMED İNCE (Yalova) – Yalan söylüyorsunuz!

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Yalan söylemek de yanlış.

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Görüntülere baktığımız zaman üzücü bu hepimize ilişkin bir mesele...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Isırılanı veterinerine götürüp kontrol ettirelim. Veterinere götürelim veterinerine. Gelsin bakalım ısırma var mı?

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Sayın milletvekilleri, evet, bu üslubumuzu...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Veterinere götürelim.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Sen mi ısırдың?

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, lütfen...

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Arkadaşlar...

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Pulcu.

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Maalesef, sözlerimi şöyle tamamlayayım...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Baytara götürelim, baytara.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Sen mi ısırдың?

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Einstein'a diyorlar ki: "Efendim, çok uzun konuşuyorsunuz, bu formüllerden anlamıyoruz, bize meramınızı anlayacağımız şekilde, kısaca ifade eder misiniz?" Einstein talebin çok uygun olmadığını bilmesine rağmen bir şey demek zorunda, diyor ki: "Bir şeyler kımıldıyor."

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Okudun mu, duydun mu?

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – CHP'nin içinde kımıldayan, benim anlamlandıramadığım öyle tuhaf bir şey var ki arkadaşlar, maalesef, bu ortaya çıktığı zaman bu gök kubbe altında hoş bir seda bırakmıyorsunuz. Necdet Ünüvar Hocamız dedi ki: "Ben diş hekimiyim, kafa atılan çok burun tedavi ettim, çok diş tedavi ettim. Bunların acısı geçiyor ama milletin kalp kırıklığı geçmiyor." Necdet Hoca dedi ki: "Milletin kalbini öyle bir kırdınız ki yetmiş senedir iktidar olamıyorsunuz." (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Cumhuriyet Halk Partisi hep iktidar...

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Vaktimiz çok kıymetli. Bir buçuk dakika sürem var fakat fuzuli uzatmalarla karşı karşıya kaldığımız için süreyi hızlandırmak adına bu bir buçuk dakikayı kullanmıyorum.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Kıbrıs'ı kim aldı, Kıbrıs'ı kim?

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Neticede teklif için esas sahibine, millete gidecek, millet karar verecek. Milletin verdiği karar başımız üstünedir.

Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aslında...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hepimize hakaret etti, konuşmadı ki.

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekilinizi dinliyorum, Sayın Özel'i dinliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Kim iktidar olamadı, kim?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Oldunuz mu iktidar?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Olduk tabii.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Nerede oldunuz?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – 1974, 1977...

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Sen yeni doğmuşsun o zaman.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

Sayın milletvekilleri, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel, ben dinledim, siz buyurun, iki dakika size...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Hüsni Bozkurt...

BAŞKAN – Sayın Bozkurt'a sataşmadan dolayı söz veriyorum, ben dinledim, siz yoktunuz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, sözcünüzü kürsüye çağırdım, hatip konuşuyor.

Sayın Bozkurt, buyurun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bir kulak burun boğaz uzmanı, kırk üç yıllık bir hekim olarak, ağağın ısırıldığı iddia eden arkadaşımızın fotoğrafını inceledim. Çok samimi söylüyorum, bakınız, bir şeyi arz etmeme izin verin; ısırık da olsa, sıyrık da olsa epitelizeasyon başlamış bir yaranın kırk sekiz saat önceden olması şarttır. Dolayısıyla o fotoğraftaki bacak hangi vatandaşınsa o yara buradaki olaydan en az kırk sekiz saat önce olmuştur, samimi söylüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Fotoğraftan anlayamazsın hocam, epitelizeasyonu nasıl anlayacaksın?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – İzin verir misiniz?

Bakın, sevgili arkadaşlar...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ben genel cerrahi uzmanıyım, böyle bir şey olmaz, anlayamazsınız böyle bir şeyi.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Ama buraya ben polemik için çıkmadım, istirahat ederim.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Polemik yapıyorsunuz ama bu polemik, başka bir şey değil.

BAŞKAN – Meramını anlatıyor, katılırsınız, katılmazsınız. Lütfen arkadaşlar...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Beyefendi, fotoğraftaki yaranın üzerinde kabuk var.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hiç kabuk falan değil, kırmızı...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – “Kabuk” dediğiniz epitelizasyondur. Epitelizasyonun olabilmesi için...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kesinlikle epitelizasyon yok orada.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Beyefendi, oradaki kabuğun oluşabilmesi için belli bir zaman gerekir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “Kabuk yok ki olsun.” diyorum ben de size.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Kim demiş? Açın, fotoğrafa bakın.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yok öyle bir şey, çarpıtıyorsun, yalan söylüyorsun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Neyse, sevgili arkadaşlar, bir başka şeyi daha söyleyeyim izin verirseniz.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Biz gözümüzle gördük, gözümüzle gördük, sen fotoğraftan görmüşsün.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – O kalabalığın içinde, hepimiz buradaydık. O kalabalığın içinde yerde sürünerek pantolon üzerinden bir ayağı, bir bacağı, bir “tibia”yı ısırabilmek hiçbir insan ağzının yapacağı iş değildir. (x)

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı, yerinizden söz veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun konuşmasının yanlış yorumlandığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, bizim konuşmacımız Sayın Pulcu...

(AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ... son derece nezaketle -ben de buradan dinliyorum- bir konuşma yaptı. Önce, Anayasa Komisyonunda Sayın Bülent Tezcan'ın konuşmasına atıf yaptı, müzakerelerin böyle bir dille sürdürülmesi gerektiğinden bahsetti, sonrasında, olaylardan bahsetti, “Bu

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme 15/1/2017 tarihli 59'uncu Birleşim Tutanak Dergisi'nin 23'üncü sayfasındaki “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almaktadır.

hepimize ilişkin bir sorun.” dedi. Sanıyorum, CHP Grubu için bu kısmını çok dinleyemedi. Bu tür olayların uygun olmadığını, asıl maksada hizmet etmediğini anlatmak istedi arkadaşımız ama ne yazık ki yarım anlaşıldığı için, meramı tam olarak duyulmadığı için olabilir, burada lüzumsuz gürültü doğdu. Sayın Pulcu hususen, herhangi bir şekilde “Siz suçlusunuz.” tarzında anlaşılabilecek bir yorumu söz konusu değildi. “Baki kala bu kubbeye hoş bir seda” derken hep beraber yaptığımız bir işten bahsetti. Buna dikkat etmek isterim, gerisi kamuoyunun bildiği tartışmalar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci ve son söz Manisa Milletvekili Erkan Akçay’a aittir.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem heyetinizin bildiği üzere, Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Saffet Sancaklı’nın eşi muhterem Hülya Sancaklı hanımefendinin yaşamış olduğu üzücü kazayı hep birlikte öğrendik. Öncelikle, Hülya Sancaklı hanımefendiye acil şifa dileklerimizi sunuyoruz ve pek çok milletvekilimiz de şu saate kadar bu şifa dileklerini ve üzüntülerini bildirdi. Konuyu yakinen takip ediyoruz. Şu an itibarıyla orada bulunan arkadaşlarımızın ve Değerli Sağlık Bakanımızın verdiği bilgilere göre, yine, ameliyatı tamamlanmış ve ameliyattan çıkmış, şu an yoğun bakımda takibi devam ediyor ve tansiyonuna ilişkin problemin iyi olması için bir gözlem ve umut içerisindeyiz. İyi dileklerimizi ve dualarımızı göndermekle birlikte, bu saate kadar üzüntülerini ve şifa dileklerini ileten Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakana, Cumhuriyet Halk Partisi Sayın Genel Başkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekilimize ve Divana, konuyu yakinen takip eden Sayın Sağlık Bakanımıza ve siz değerli milletvekillerimize, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna, CHP Grubuna ve HDP Grubuna teşekkür ediyoruz, teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Şu hususu da Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak ifade etmeyi de bir borç biliyorum: Malumunuz, 15 Temmuzda Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısına bombalar inerken dahi Meclisimiz açık kalmıştır ve çalışmasına bir şekilde devam etmiştir. Hemen her gün maalesef şehitler verdiğimiz günlerdeyiz. 18 Şubatta hemen 300-400 metre mesafede bir canlı bomba patlatmak suretiyle 29 şehit verdiğimiz anda dahi -çok iyi hatırlıyorum, tartışmalar da olmuştu acaba Meclis çalışmalarına ara versek mi, vermesek mi diye- büyük bir ittifakla bu çalışmaların devam etmesi gerektiği görüşüne ve kanaatine varmıştık. Dolayısıyla, bu vasatta görüşmelere ara vermeyi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak doğru bulmuyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetlerine devam etmesi gerekir ve onun dışında devlet işlerinin de geri bırakılmaması gerekir.

Bu düşüncelerle teşekkürlerimizle birlikte muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Bir kez daha bizler de geçmiş olsun diyoruz. Allah’tan acil şifalar diliyoruz.

Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz.

Yalnız, daha önce açılan usul tartışmasının oylamasından önce bir yoklama talebi olduğu için soru için sisteme giren sayın milletvekillerinin isimleri silinmişti. Tekrardan istirham ediyorum.

Sırayla okuyorum soru giren sayın vekillerimizin isimlerini: Sayın Tezcan, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Yıldız, Sayın Aydın, Sayın Tüm, Sayın Arslan, Sayın Gürer, Sayın Tarhan. Sırayla söz vereceğim beş dakika içerisinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 60’a göre Sayın İlgezdi söz istiyor.

BAŞKAN – Soru-cevaba başlamadan önce Sayın İlgezdi’ye 60’a göre bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

66.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi’nin, Genel Kurulda yaşandığı iddia edilen ısırtılma olayına ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) - Teşekkür ederim Başkan.

Biraz önce açılan tartışma konusuyla ilgili bir diş hekimi, aynı zamanda on yıl devlet hastanesinde çene cerrahi yapmış bir arkadaşınız olarak, gerçekten bilgime saygı duyulmasını isteyerek –öncelikle, amacım sataşmak değil- bilgi vermek istiyorum.

Biraz önce doktor beyin de söylediği gibi, evet, skatrizan dokunun oluşması kırk sekiz saattir, orada kabuk vardır ama bunun dışında -sizde de diş hekimi olan arkadaşlar var- diş izleri orada yok. Orada bir sıyrık yarası var. Kaldı ki bilimsel olarak bir diş hekimi incelediğinde tablo budur ama bunun dışında, buradaki arbedede bir insanın o bölgeden ısırtılması için yerde gerçekten ezilerek hastanelik olması da gerekir.

Bunu bilgilerinize sunuyorum

BAŞKAN – Biz bu konuyu geçmiştik Sayın İlgezdi ama... Bu tartışmaları defalarca geçmiştik.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) –. Olsun. Biz yine de bu konuya son vermek istedik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yani her diş hekiminin, her doktorun da demek ki farklı uygulamaları olabiliyor.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN - Sayın Tezcan, buyurun, soru-cevaba geçiyoruz.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Benim yok.

BAŞKAN - Yılmaz Tezcan, girmemişsiniz.

Sayın Bektaşoğlu...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu anayasamız yürürlüğe girse başkanınız, başbakanınız, genel başkanınız aynı kişi olacak. Yetkilerin kullanımı açısından baktığınız zaman da böyle. Yasama, yargı ve yürütmenin yetkisi sarayda olacak. Güçler ayrılığı olmayacağına göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, yüksek yargı, üniversiteler de aynı kişiyi temsil edecek. Bu teklif, illerde bir protokol düzenlemesi gerektirecek. Bununla ilgili bir düzenleme yapıldığında illerde Başbakanınızı kim temsil edecek, vali mi AKP il başkanı mı? AKP ilçe başkanını hangi kurum temsil edecek, Başbakan mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Başkan.

1982 Anayasası yüzde 90 oyla kabul edilmesine ve onlarca kez değiştirilerek yapılan bunca iyileştirmelere rağmen hâlâ tartışılıyor ve meşruiyetinin sorgulanıyor olması, yasakçı ve baskıcı bir ortamda ve olağanüstü koşullarda kabul edilmiş olmasındandır. Anayasa teklifi Meclisten geçerse OHAL'i kaldırmayı düşünüyor musunuz? Kaldırmayacaksanız -her yıl için- sokaklarda yapılacak mitingleri OHAL bahanesiyle yasaklayacak mısınız? 23 Nisan 1920'de, ülkenin kurucu kadrosu önce Ankara'da Meclisi açmış, bu Meclis ise Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı yönetmiş ve başarıya ulaştırmıştı. Ardında da çağdaşlık ve uygarlık projesi olarak cumhuriyeti ilan ettirmiştir. Referandumun tahmini tarihinin 23 Nisan 2017 olduğu söyleniliyor. Parlamente sistemi sonlandırma, cumhuriyetle hesaplaşma ve rövanş almak amacıyla mı bu tarih düşünülüyor? Neden 23 Nisan?

BAŞKAN – Sayın Tüm...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hükûmete soruyorum: Bu başkanlık sistemine neden ihtiyaç duyuyorsunuz? On beş yıldır yarattığınız sağıktaki soygunu, ilaçtaki vurgunu, ihalelerdeki yolsuzluğu, atamalarındaki tarikatçılığı, üniversitelerdeki haksızlığı, okullardaki kargaşayı gizlemek için mi ihtiyaç duyuyorsunuz? Ayakkabı kutularının, dolarların, kasaların hesabını vermemek için mi Meclisi kapatıyorsunuz? Ergenekon'un, Balyoz'un, şike davasının hesabını vermekten korktuğunuz için mi sistemi değiştiriyorsunuz? Başkanlık gelirse tüm bu yaptıklarınız ortadan kalkmayacak, sizin zulmünüzü onur meselesi yaparak intihar eden Ali Tatar yaşama dönmeyecek, tüm bunların sorumluluğu hesap verinceye kadar sizin üzerinizde kalmaya devam edecektir. Bunların bir daha yaşanmamasını istiyorsanız diktatörlük kurmak yerine, gelin, daha demokratik bir anayasayı hep birlikte yapalım. Bu sistem eninde sonunda sizleri de mahvedecek, bunu iyi bilin.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Meclise üniversite rektörlerinin atanmasıyla ilgili bir yasa teklifi getirmiştiniz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun karşı çıkmasıyla, rektörlerin seçim sonucu atanmasının istenmesi üzerine yasa teklifini geri çektiniz. Peki, geri çektiğiniz bu yasa maddesini, olağanüstü hâl durumundan faydalanarak, fırsatçılık yaparak rektörlük seçimlerini kaldırıp kanun hükmünde kararnameyle tümünün Cumhurbaşkanı tarafından atanmasının yapılmasını neden uygulamaya soktunuz? Bakanlık olarak bunu ahlaki ve demokratik buluyor musunuz?

İki: Taşımali eğitim hem öğretmenlere hem de öğrencilere çok büyük sıkıntı veriyor. Eğitim ve öğretim de yeterince yapılamıyor. Bu uygulamadan ne zaman vazgeçeceksiniz? Taşımali eğitim yapılan köylerde ve mahallelerde boş kalan okulların el sanatlarının geliştirilmesi için değerlendirilmesini düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güner...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa teklifinizle Cumhurbaşkanı, partisinin de genel başkanı olmaktadır. Bu durum, Cumhurbaşkanının milletin tamamını temsil yerine, Cumhurbaşkanının partisine oy veren kesimi temsil ettiği algısını güçlendirecektir. Kuvvetler ayrılığı yerine kuvvetler birliği getirmeye elverişli bu değişim, Anayasa'mızın da değişmez, değiştirilemez maddeleri açısından sorunludur. Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulunu da tek başına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına gerek görmeden atayacak, görevden alabilecektir. Bütçe kanun teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süresinde yürürlüğe konulmaması hâlinde, bir önceki yılın bütçesinin yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak yürürlüğe konulması bütçe hakkını Cumhurbaşkanının kullanmasını sağlayacaktır. Adı “Cumhurbaşkanlık” olan başkanlık sisteminin bu yetkilerle diktatörlüğe dönüşmemesinin önünde hangi engel bulunmaktadır?

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi soruları cevaplandırmak üzere sözü Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz'a bırakıyorum.

Kalan süre de sizin Sayın Bakan.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

“Bu sisteme niçin ihtiyaç duyuldu da bu Anayasa değişikliğini önümüze getirdiniz?” Genelde soruların özü bu noktada.

Başkanım, daha önce de söyledik: Parlamenter sistem ne yazık ki ülkemizde bir yandan kurumlar arası rekabete, hatta çatışmaya yol açıyor; yapısındaki boşluklar nedeniyle hükûmet darbelerinin ve vesayet dönemlerinin önünü açmaktadır; bu, en azından bizim ülkemiz için geçerlidir.

Kurumlar arası rekabet derken öncelikle Cumhurbaşkanları ile başbakanlar arasında yaşanan sorunları hatırlamak gerekiyor. Her Cumhurbaşkanı ile her başbakan arasında oldu. Buna iki silah arkadaşı, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile İnönü dâhil. Geçen gün bunu bir arkadaşımız söylediğinde yine bir başka arkadaşımızca Atatürk ile İnönü arasında kesinlikle böyle bir sorun olmadığı ifade edildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Ceridesi, Başkanım, 1 Kasım 1937 tarihli. Yine o günkü görüşme ceridesinde deniliyor ki:

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Malatya Mebusu İsmet İnönü Başvekâletten istifa etmiş ve istifası kabul edilerek Başvekâlete İzmir Mebusu Celal Bayar tayin olunmuştur. Başvekil Celal Bayar tarafından intihap ve tarafımızdan tasdik olunan İcra Vekilleri Heyeti listesini ilişik olarak arz ediyorum.

Reisicumhur

Mustafa Kemal Atatürk”

Yine, “Bu istifanın gerekçesi neden olmuştur?” denildiğinde eğer Şevket Süreyya Aydemir’in “İkinci Adam” eserine itibar edilirse, “İsmet İnönü Hatıralar”ına itibar edilirse, Tevfik Rüştü Aras’ın “Atatürk’ün Dış Politikası” kitabına itibar edilirse oralarda şu yazıyor, İsmet Paşa kendi anılarında, hatıralarında -Sabahattin Selek’in, 2009 yılında yayımlandı- diyor ki: “Atatürk’le Hatay konusunda İstiklal Savaşı’nda değil, 1936-1937’de çok münakaşa ettik.” Birinci husus, daha sonra da devam

ediyor; kısa süreli, uzun süreli. Bir diğeri, İtalya meselesi, Nyon Konferansı. Atatürk anlaşmanın imzalanmasını... Burada bir anlaşma var, bu anlaşmada İspanya, Almanya, İtalya ve Arnavutluk dışında -1937 yılında- bütün Akdeniz ve Karadeniz ülkelerinin yanı sıra Türkiye'nin de katılması istenilmiş. Gayesi de şu: İtalya'nın Habeşistan seferine denk gelmiş. Birleşmiş Milletlerin verdiği bir kararda Akdeniz'de İtalya gemilerine karşı Akdeniz devletlerinin müştereken tedbir almaları söz konusu olmuş. Atatürk diyor ki, Atatürk anlaşmanın imzalanması talimatını veriyor. İsmet Paşa "İtalya'yla aramızda savaş sebebi olabilir." düşüncesiyle imzalanmamasını istiyor.

Tabii, yine Abdi İpekçi'nin İsmet İnönü'yle yapmış olduğu bir mülakatta İpekçi şöyle diyor: İnönü'nün istifasına tek bir olay neden olmamış, birtakım olaylar dizisine ek olarak Atatürk'ün bir müddetten beri bazı devlet ve hükûmet işlerini, hükûmet dışındaki ve kendi etrafındaki kişilerle danışarak yaptığı gibi bir ibareyi söylüyor.

Yine, o sıralarda Türkiye'de kâğıt fabrikası yok. İş Bankası bir kâğıt fabrikası kurmak istiyor fakat izin isteyince verilmiyor, verilmeyince... İş Bankasının başında Celal Bayar var. Şevket Süreyya'ya göre, oradan aktarıyorum: Celal Bayar, daha sonra bu meseleyi Atatürk Orman Çiftliği'nde Mustafa Kemal'e "Memlekette iş hacmini artırmak için tekel yerine başkasına yaptırmak hedefimiz olmalıdır." diyerek savunmuştur. Bu olayı, Atatürk'ün Celal Bayar'dan öğrendiğine inanılmaktadır. Bu da Şevket Süreyya Aydemir'in.

Yine, bir de çiftlik olayı var. Burada da yine Şevket Süreyya'nın anlatımları ve İnönü'nün anlatımları da var. Şevket Süreyya –tırnak içinde- "Atatürk, Çankaya Köşkü'ndeki o toplantıda daha önce gezip bakımsız gördüğü Atatürk Orman Çiftliği'ne getirerek sözü ziraat işlerini eleştirmektedir.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Bakan, bunları niye okuyorsunuz, ben anlamadım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, böyle bir soru gelmedi yani niye okuyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani, neden okuyoruz bunu, çok doğru? Bunu şundan okuyoruz: Yani, 2 silah arkadaşı, silah arkadaşlığı diğer arkadaşlardan daha muhkem. Cumhuriyetin kuruluşunda büyük vazife almış kimselerde dahi, kardeş olan kimselerde dahi birisini Başbakan, birisini Cumhurbaşkanı yaptığımızda anlaşmazlık çıkıyor. Birisi "Uluslararası sözleşmeleri imzala." diyor, diğeri "Hayır, imzalamama." diyor; birisi "Fabrika kurulsun." diyor, diğeri "Fabrika kurulmasın." diyor. Dolayısıyla, bunlar enerji kaybına neden oluyor, bunlar ülkenin kaynaklarını israf ediyor. Bu iki başlılığı ortadan kaldırmak için dün de vardı, ondan sonra, Menderes-Bayar döneminde de oldu. Ondan sonra, bakın, bu sistem Cumhurbaşkanı seçemediği için 12 Eylül 1980'e geldik. Karadeniz Ekonomik İş Birliği toplantısı yapılıyor, Özal ile Demirel arasında. "Yemeği kim verecek, Cumhurbaşkanı mı verecek, Başbakan mı verecek..." Başbakan "Ben vereceğim." deyince Özal bunu basına açıklayarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Son cümlem.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Rahmetli Özal, Başbakanın saygısızlık yaparak uluslararası bir toplantıda Cumhurbaşkanı seviyesinde bir yemek verilmesi gerekirken devlet başkanı olarak, "O, Hükûmet Başkanı olarak Başbakanın vereceğini söyledi." diyerek kendisi ayrılıp Ankara'ya gelmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bir yemek için rejim değişir mi Sayın Bakan? Allah'tan korkun, bir yemek için rejim değiştiriyorsunuz ya.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla, Atatürk-İnönü’yü saydım, Menderes’i saydım, Bayar’ı saydım, Özal’ı saydım. Dolayısıyla, bu ikili yapı vardır. Biz ikili yapıyı kaldırıyoruz, siyaseti güçlendiriyoruz.

Bir husus daha...

Başkanım, bir cümle olabilir mi?

BAŞKAN – Peki.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bilmiyorum ama şunu da söyleyeyim, özür diliyorum son cümlem olsun Başkanım: Gazi Mustafa Kemal Paşa –bu da İlber Ortaylı’nın görüşü, itibar eden olur, itibar etmeyen olabilir- Atatürk, soyadını aldıktan sonra da partinin lideriydi. Biraz önce bir arkadaşım “Parti lideri nasıl olmalı...” Her zaman değil ama bazı durumlarda Bakanlar Kuruluna başkanlık etmiştir. Çıkardığı kanun kuvvetinde kararnamelerden hâlen yürürlükte olanları vardır.

Yine İlber Ortaylı’nın sözü: “Başkanlığın gerçek modeli, İsmet İnönü’nün Cumhurbaşkanlığıdır.” Her tayinde ona fikri sorulurdu, bu dönemin başvekilleri itaatkârdı, ara sıra tek itiraz, gerçekte kendisine çok bağlı olan Refik Saydam’dan gelmiştir.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Tek parti dönemi o.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla bu, sistemik bir sorun bu, sistem sorunu, kişi sorunu değildir. Dolayısıyla bu sistemin düzeltilmesi lazım. Burada yapılan şey, boşlukların doldurulmasıdır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O dönemde ülke kuruluyordu, kuruluş sırasındaki felsefe ile bugünkü felsefe ayrı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla da bu boşlukları doldurursak rejim değişikliği bile değildir, sistemdeki boşlukların doldurulmasıdır. Bu boşluklar doldurulursa Türkiye, bir daha böyle muamelelere maruz kalmayacaktır.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Sayın Bakan, tek parti dönemi o, tek parti dönemi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tezcan...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, tabii, Sayın Bakanın açıklamalarını niye böyle yaptığını merak ettim. O yüzden de sorduk “Niye bunları anlatıyorsunuz?” diye.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – “Niçin ihtiyaç duyuldu?” dediniz de ondan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Tabii ki bu konuda bütün tarihimizi gözden geçirerek birçok çıkarsama yapmak mümkün olabilir ancak Sayın Bakanın konuşmasında bizi ilgilendiren kısmı -bir geniş tartışma açmak niyetinde değilim ama- 2’nci Genel Başkanımız İsmet Paşa’yla ilgili. Özellikle Başbakanlıktan istifa ederken birçok tartışmalara, gerçek dışı tartışmalara konu olan Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk ile İsmet Paşa arasında bir çatışma olduğu meselesini gündeme getirerek sataşmada bulundu partimizin Genel Başkanına. Grup başkan vekilimizden izin alarak sataşmadan dolayı kısa bir söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Tarihten bir alıntı yapmaya çalıştı ama Sayın Tezcan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Yani, sadece o olsaydı söylemeyecektim. Yeni bir sataşmaya mahal vermeyeceğim, sadece düzeltme ekleyeceğim.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Tarihî vesikalar ya, kaynaklar burada.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Tezcan, İnönü’yü yalanlayacaksınız. Bak, anılarından okudum, İnönü’yü yalanlayacaksınız. Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 16’ncı maddesi üzerindeki soru-cevap işleminde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Bakan, ben o anıları okudum. İkinci Adam’ın kim olduğunu biliyorum, Şevket Süreyya Aydemir çok da iyi yazmıştır o süreci.

Bakın, geniş bir tartışma, tarih tartışması yapacak zamanımız yok. Yalnız, şunu bilmekte fayda var: Mustafa Kemal Atatürk millî kahramandır, kurucu önderimizdir ve “birinci adam” diye tarihe geçmiştir. Alıntı yaptığınız kitapların ilk 3 cildi “birinci adam”dır. Aynı Şevket Süreyya Aydemir “İkinci Adam” diye 3 ciltlik İsmet Paşa’yı anlatmıştır. Eğer oraları iyi okursak -daha önce Komisyon aşamasında da söyledim- tarihten husumet çıkarmak için değil, tarihten ders çıkarmak için oraları okursak bugün bu teklifi burada görüşmüyör olurduk. (CHP sıralarından alkışlar)

İsmet Paşa, Mustafa Kemal Atatürk’le, evet, en yakın silah arkadaşırken ülkenin yönetimiyle ilgili farklı şeyler düşündükleri zaman, büyük bir cesaretle Atatürk’le de tartışabilmiştir ve Mustafa Kemal Atatürk en güçlü döneminde kendisiyle tartışan İsmet Paşa’ya saygı duymasını bilmiştir. Devlet yönetiminde o büyük insanların bize bıraktığı mirastır bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak, bugün İlber Ortaylı’nın Hürriyet’teki yazısını söylediniz; orada bir şey daha var, onu da dikkatle okuyun Sayın Bakan. Orada İlber Ortaylı diyor ki: “Bugün getirilen değişiklikle değil, bakın, mevcut Anayasa’da Cumhurbaşkanına tanınan yetkiler dahi İkinci Meşrutiyet Anayasası’nda padişahlara tanınan yetkilerden daha fazladır.” Şu andaki mevcut Anayasa’dakiler, bırakın değiştirmeye çalıştığınızı; onu da İlber Ortaylı aynı yazıda söylüyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İlgezdi, az önceki, 60’a göre verdiğim sözden bir alınganlık göstermiş olabilirsiniz belki ama öyle bir kastım yoktu kesinlikle, kusura bakmayın. Gecenin bu vaktinde zaman zaman belki yanlış anlamalar olabilir.

Hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi önerge işlemlerine başlıyoruz.

16'ncı madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır. Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1504) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin A bendinde yer alan "çıkarılmıştır" ibaresinin "çıkartılmıştır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Lütfiye İlksen Ceritoğlu Kurt

Çorum

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Hasan Basri Kurt

Hakan Çavuşoğlu

Yılmaz Tunç

Samsun

Bursa

Bartın

Orhan Atalay

Ardahan

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Önergeleri çekiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler çekilmiştir.

Şimdi diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Meral Daniş Beştaş

Aycan İrmez

Adana

Şırnak

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

Tekin Bingöl

Ahmet Haluk Koç

Necati Yılmaz

Ankara

Ankara

Ankara

BAŞKAN – Komisyon son okunan önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Necati Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Divan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplumsal uzlaşma belgelerinden olan anayasaların varlık sebebi, iktidarı sınırlamak, bireylerin hak ve özgürlüklerini güvence altına almaktır. Anayasal sistemler, bireyler için iktidarların müdahale edemeyeceği güvenceli yaşam alanları oluşturan ve buna uymayan iktidarlara denetim ve fren mekanizmaları geliştirmiş olan sistemlerdir. Demokratik siyasal sistemlerde devlet, bireye karşı, meşruiyetini bu belgeden almaktadır. Anayasalar, aynı zamanda, bir çerçevedir, devlet için de, birey için de bir sınırdır. Bu anlamıyla, nizam belgeleridir.

Herkes anayasaların bir toplumsal uzlaşma belgesi olduğunu söylüyor da sormayalım mı, sizler bu metni hazırlarken kiminle uzlaştınız? Hangi toplum kesimleriyle, hangi meslek örgütleriyle, hangi muhalif kesimlerle konuştunuz? Komisyonda konuşmadınız, burada konuşmuyorsunuz; kimlerle konuşup uzlaştınız, bu anlamda, bu ihtiyacı karşıladınız mı?

Bu metinle, değil yeni bir mutabakat oluşturmak, maalesef, yüz yıllık cumhuriyet, demokrasi, hukuk devleti, laiklik, egemenliğin kayıtsız, şartsız millete ait olması gibi mutabakatlarımızı hedef alıyor ve ortadan kaldırıyorsunuz. Dolayısıyla, bu metin, bir mutabakat metni değil, bir yıkım ve imha metnidir. Yüz yıllık demokratikleşme sürecinde olgunlaştırmaya çalıştığımız parlamenter sistemi yok edip anayasal devleti, anayasalı devlete dönüştürüyorsunuz. Başbakanlığı kaldırıp, devletin tüm gücünü tek elde toparlayıp mutlakiyeti yeniden yaratıyorsunuz. Yargının tarafsızlığı sıfatını bu metne yazarken diğer yandan, bağımsızlık ve tarafsızlıkla bağdaşmayacak şekilde, Anayasa Mahkemesini, HSYK'yı, Yargıtay ve Danıştayı tek kişinin denetimi altına alacak bir düzenleme getiriyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Meclisimizin egemenliği temsil etme, yürütmeyi denetleme ve dengeleme yetkilerini elinden alıyorsunuz. Meclisi, otokratik yönetimi meşrulaştırmak için, varlığı korunan, işlevsiz, âdeta, bir sivil toplum örgütüne dönüşmüş sözde bir meclis hâline getiriyorsunuz, devletin tüm yetkilerini bir partiye devrederek bir parti devleti inşa ediyorsunuz. Tüm bu gerçekleri gizlemek için halka yine, her zamanki gibi yalan söylüyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu düzenlemeyle, iddia ettiğiniz gibi, Atatürk dönemi yasalarına değil, cumhuriyetin öncesine dönerek cumhuriyetle hesaplaşmak istiyorsunuz. Bu niyetinizi defalarca ifade ettiniz, milletvekiliniz bugün de ifade etti. Cumhuriyetimizin kurucuları ve tarihiyle bu kavganız yeni değil. Cumhuriyetin kurucularına “iki ayyaş” söyleminizi, laikliği Anayasa’dan çıkarma ifadelerinizi kimse unutmadı.

Sadece tarihten değil, bugünden de düşmanlar yaratarak varlığınızı sürdürmek istiyorsunuz. Bilim adamından öğrenciye, öğrenciden işçiye, madenciye, çiftçiye herkesi “terörist” ilan ettiniz, “düşman” ilan ettiniz; yetmedi, elinde 50 doları olan sade yurttaşı da bunlara eklediniz.

Bu değişikliğin koalisyonlara son vereceği, yönetimde istikrar getireceği de bir aldatmadır, yüksek gelişmişlik düzeyine ulaşacağımız da hakeza öyle. Rakamlar ve dünya örnekleri bunun tam aksini söylüyor. Dünyanın refah sıralamasındaki ilk 20 ülkeye baktığımızda ilk 19'unun parlamenter sistemlerle yönetilen devletler olduğunu görüyoruz. Aynı listenin sonlarına baktığımızda da tamamına yakınının sizin öngördüğünüz siyasal sistemlerle yönetilen devletler olduğunu görüyoruz.

Bu düzenlemenin yönetimde istikrar getireceği de halka söylenmiş başka bir yalandır. Başkanlık sistemlerinin parlamenter sistemlerin iki katı oranında koalisyonlarla yönetildiği, halkın gözü önünden kaçırılmak isteniyor. Her zaman olduğu gibi yine halkı kandırıyorsunuz.

Sizin çokça kandırıldığınız da bir yalandı. Sizi hiç kimse kandırmadı. Başından beri varmak istediğiniz yere herkesi kandırıp kullanarak adım adım yürüyorsunuz, biz bunu görüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz hiç aldanmadınız, dönemsel koalisyonlarınız ve ortaklarınız oldu, bu süreçte de yeni bir koalisyon ve yeni bir ortakla giriyorsunuz. Zaman gösterecek ki onları da kandırdığınızı hep beraber izleyeceğiz ama onlar için ve Türkiye için vakit çok geç olacak maalesef.

Ben burada her partiden demokrasiye ve hukuka inanmış, cumhuriyete âşık milletvekillerine seslenmek istiyorum. Onların duyarlılık ve destekleriyle bu tasarının Genel Kuruldan reddedilmesini bekliyorum. Bunu Parlamentoda başaramazsak referandum sürecinde her partiden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bu bakışınıza bir dakika daha verebilirim efendim.

Buyurun.

NECATİ YILMAZ (Devamla) - ...her kesimden yurttaşlarımızla bunu başaracağımıza inanıyorum. Ben halkıma ve milletime güveniyorum.

Sevgili arkadaşlar, özetle bu düzenleme arkaik bir düzenlemedir, bir hanedanlık düzenidir, bir ferman düzenidir. Ne bu ülkede ne bu çağda yeri olmayan bir düzenlemedir. Unutmayalım, unutmayın, ne krallar, ne padişahlar gördü bu devran, nice şahlar, ne sultanlar, tiranlar ama sonunda kazanan hep insanlık oldu.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Önergeyi...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Bostancı, buyurun, açıyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

67.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın 447 sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın konuşmacı, halka güvendiğinden bahsetti ama bu cümlesinden hemen biraz önce de bizim halkı kandırdığımızdan bahsetti.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Şimdi, beş dakikalık bir konuşmada birbiriyle çelişen bu iki önerme, esasen konuşmacının muhakemesine ve bize yönelttiği “Halka yalan söylediniz.” ve o minval üzere eleştirileri konusunda da sanıyorum herkese bir fikir veriyor.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Aycan İrmez (Şırnak) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Katılmıyoruz efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Şırnak Milletvekili Aycan İrmez.

Buyurun Sayın İrmez. (HDP sıralarından alkışlar)

AYCAN İRMEZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de ve dünyanın herhangi bir ülkesinde anayasalar, hukuki metinler olmakla birlikte siyasal metinler olarak kabul edilir. Anayasaların siyasal metinler olarak kabul edilmeleri, bu metinler için esaslı bir sorunsalı ortaya çıkarır. Anayasalar, kanuni biçimin yanı sıra meşru olmak zorundadır. Siyasal olarak meşru olmayan bir anayasa değişiklik teklifinin toplumda hiçbir karşılığı olamaz. Önümüzdeki Anayasa değişiklik teklifi de diğer tüm metinler gibi siyasal bir metindir. Biçimsel açıdan oy sayısı referanduma gitse de ya da reddedilse de meşru bir metni bu anlamda tartışmadığımızı bilmenizi istiyoruz. Çünkü bu ülkenin 6 milyon oy almış üçüncü büyük partisinin eş başkanları ve milletvekilleri cezaevindedir. Bu ülkenin en fazla belediye yönetimini elinde bulunduran partisinin eş başkanı ve yüzlerce seçilmiş cezaevlerindedir. Söz konusu kişiler ceza hukuku açısından suçlu elbette ki değildir. Tek suçları AKP'yi 7 Haziran 2015 seçimlerinde patolojik bir vakaya dönüştürmek üzere yenilgiye uğratmış olmalarıdır.

Temsiliyet açısından gayrimeşru olan bu değişiklik teklifi aynı zamanda seçmen bazlı bir meşruluk sorunu yaşamaktadır. 157 bin seçmeni olan ve 3 milletvekili çıkaran Hakkâri ilinin tüm temsilcileri şu anda cezaevindedir. Hakkâri halkının önümüzdeki Anayasa değişiklik teklifinde iradesi yansımamaktadır. Tabii ki bu durum, sadece Hakkâri halkı için geçerli değildir, aynı zamanda Şırnak halkı için de geçerlidir. Çünkü Şırnak kenti, aylardır süren ablukalarda haritadan silinmiştir. Haritadan silinmek istenen bir halka hangi anayasa, nasıl meşru gösterilebilir? Dünya tarihinde bunun bir örneği var mıdır? Bu kapsamda, evleri yıkılan, yerinden edilen Şırnak halkı için de bu Anayasa değişiklik teklifi, AKP Hükûmetinin özel yıkım politikaları neticesinde artık geçerli ve meşru değildir. Yakılıp yıkılmış bir kente Anayasa uygulanmaz, bunu bilin ve anlayın.

Anayasa değişikliği teklifini Türkiye halkları en iyi şekilde aylardır Şırnak kentine ve halkına yapılanlardan anlayabilir. AKP’li temsilciler bu teklif için her ne kadar “Rejim değişmiyor.” dese de Şırnak pratiklerine baktığımızda bu Anayasa değişiklik teklifiyle rejim değişmektedir, cumhuriyet lağvedilmektedir ama yerine konan rejimin ne geçmişte ne de günümüzde dünya üzerinde, Şırnak iline uygulananlar hariç, hiçbir benzeri yoktur.

Şırnak ilimizde aylardır özel bir rejim türü uygulanmaktadır. Bu rejimin en önemli özelliği, hukuku, ahlaki ve insanlık değerlerini tanımıyor olmasıdır; bu kapsamda evler keyfince yıkılabilmekte, yaşamlar karartılabilmektedir. Bu rejimin adı ölüm ve zulümdür, demokrasi talebine ve demokratik çözüm iradesine saygısızlıktır. Bu rejimin adı erkektir, bu rejimin adı molozdan rant çıkarıp yandaşlara dağıtmaktır, aynen Şırnak’ta olduğu gibi sokağa çıkma yasağı bitmesine rağmen sağlam binaların yıkılarak bazı çevrelere peşkeş çekilmesidir.

Değerli milletvekilleri, bu rejim, kitaplarda okuduğumuz, tarihte bildiğimiz hiçbir rejime benzememektedir, bu rejimin adı, kendinden olmayanı yok etme rejimidir. Tüm Türkiye halkları, bu Anayasa değişiklik teklifi geçerse hangi rejimde, hangi yaşamda yaşayacaklarını merak ediyorsa açıp internette Şırnak ilinin son hâline bakmalıdır. Çünkü, bu teklif kanunlaşırsa AKP’li olmayan herkes, potansiyel Şırnaklıdır, evi yıkılabilir, yerinden edilebilir, yoksulluğa maruz bırakılabilir. Başta AKP olmak üzere, bu Anayasa değişiklik teklifini hazırlayan saray ve ekibine de buradan şu çağırısı yapmak istiyoruz: Mevcut değişiklik teklifi, totaliter bir rejim inşasıdır, “bugün sana, yarın başkasına” kuralı vardır. Totaliter rejimden medet uman, yarın onun mağduru olabilir.

Değerli milletvekilleri, teklifteki madde, mevcut Anayasa’daki birçok ifadenin değişmesiyle yetki devrini tek merkezde toplamayı öngören bir maddelik torba yasa olarak tasarlanmıştır. OHAL sürelerini uzatan fırsatları her seferinde değerlendiren siyasal iktidar, sıkıyönetimle ilgili düzenlemeyi nasıl kurgularsa kurgulasın fırsatçı aklından bir şeyler taşımaması mümkün müdür? OHAL ilanıyla birlikte Meclisin yasama yetkisi zaten elinden alınmış, ülke KHK’larla yönetiliyorken şimdi iş bir adım daha ileriye götürülüyor hem OHAL, seferberlik ve sıkıyönetim ilanı hem de KHK yayımlama işi, tek başına Cumhurbaşkanının keyfine bağlanıyor. Şu durumda Cumhurbaşkanı, tek başına seferberlik veya savaş ilan etse hiçbir denetleme mekanizması olmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın İrmez.

AYCAN İRMEZ (Devamla) – Düşünün, bu Meclis, savaşa “Hayır.” bile diyemeyecek. Bu düzenlemeyle bakanlar hakkında gensoru verme hakkı ortadan kaldırılmaktadır. Başbakan ve bakanlar hakkında Meclis soruşturması artık verilemeyecektir.

Sizlere soruyorum: Yürütmeyi denetleme mekanizmalarını ortadan kaldırmanın nasıl bir anlamı olabilir? Meclisin bu işlevi de elinden alınırsa Meclisin bir anlamı kalmayacaktır. Biz mevcut bütçenin yerelden uzak tamamen merkezî bir yerden hazırlanmasını eleştirirken, bu düzenlemeyle birlikte bütçe yapma işi, tamamen tek bir makamda olacak. Nihayetinde sizlere bir rejim değişiklik maddesi üzerinden söz ederken, bu teklifin yukarıda saydığım nedenlerden ötürü gayrimeşru olduğunu tekrar ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 05.21

DOKUZUNCU OTURUM**Açılma Saati: 05.27****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 15/1/2017 tarihli birleşiminin saat 14.00 yerine saat 16.00’da açılmasına, 16/1/2017 Pazartesi günü toplanmamasına ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

Tarih: 15/01/2017

Danışma Kurulunun yaptığı toplantıda 15/01/2017 tarihli birleşiminin saat 14.00 yerine saat 16.00’da toplanması, 16/01/2017 Pazartesi günü toplanmaması önerilmiştir.

Ahmet Aydın

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

Mustafa Elitaş

Engin Altay

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Erhan Usta

Filiz Kerestecioğlu Demir

Milliyetçi Hareket

Halkların Demokratik Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

BAŞKAN – Önceki oturumda 447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi maddenin gizli oylamasına geçeceğiz.

Gizli oylamanın usul ve esaslarını hepiniz artık biliyorsunuz. Usul ve esaslar dairesinde oylarımızı kullanıyoruz.

Şimdi sayın milletvekilleri, gizli oylamaya Adana ilinden başlayacağız ancak Komisyon ve Hükümet sıralarını tamamen görevli arkadaşlara bırakıyoruz.

Sayın milletvekilleri, lütfen yerimizden kalkmayalım.

Sayın milletvekilleri, yığılmadan, ad okunmak suretiyle oylar kullanılacaktır. Onun için istirham ediyorum, bir yığılma olmadan yavaş yavaş oyumuzu kullanalım.

Adana ilinden başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye kaldı mı?

Herkes oy kullandı ise şimdi oy verme işlemini tamamlıyor ve oy kupalarını kaldırıyoruz.

Başkanlık Divanı üyelerimizi kürsünün sağındaki ve solundaki yerlerine alalım.

Oy sayım, döküm işlemlerini başlatıyorum.

(Oyların ayrımına başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, pek kısa bir şey söyleyeceğim bu fırsattan istifade.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

68.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, uyarılarının dikkate alınarak Twitter hesabından Genel Kurul çalışmalarıyla ilgili yapılan paylaşımın düzeltilmesine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 16'ncı maddenin görüşmelerine geçildiği sırada yaptığımız usul tartışması esnasında Genel Kurulun resmî Twitter hesabından görüşmelere başlandığıyla ilgili sizin ilerideki kararınızı ihsasırey noktasına düşürebilecek bir uygulamadan şikâyet etmiştim. Aynı Twitter hesabı benim bu şikâyetimden birkaç dakika sonra “Usul tartışması tamamlandı, 16'ncı maddenin görüşmelerine başlandı.” ifadesiyle hatayı telafi etmiştir. Size ve Kanunlar Kararlara gösterdiğiniz hassasiyet için teşekkür ediyorum, doğrudan buluşmuş olduk Twitter hesabı konusunda.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğrularla buluşuruz her zaman inşallah.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Hayırlısı inşallah.

BAŞKAN – Hayırlısı, eyvallah.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş'ın mikrofonunu da açalım.

69.- *Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Twitter hesabından yapılan paylaşımın aslında doğru bir şekilde yapılmış olduğuna ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, aslında usul tartışması esnasındaki Twitter hesabında yazılan doğruydı. Eğer oradaki arkadaşlar düzelttilerse yanlış yapmışlar. Çünkü siz 16'ncı madde görüşmelerine başladınız, 16'ncı maddeyle ilgili arkadaşlarımızın iddiası farklı bir konuydu. 16'ncı maddenin görüşmelerine başlanmıştır, usul tartışmasının sonucu ne olursa olsun 16'ncı maddeydi o. Onun için, Twitter hesabında ne yazdı bilmiyorum ama esas olan Türkiye Büyük Millet

Meclisindeki Meclis Başkanının söylediği karardır. “16’ncı maddenin görüşmelerine başlıyoruz.” kararı onun başladığını ifade eder. Aksi hâlde 17’ye, 15’e dönme durumu söz konusu değil. Twitter hesabını takip edenler İç Tüzük’e de iyi baksınlar, ona göre değerlendirsinler.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, ben bunu bağlayayım da Sayın Özel.

16’ncı maddeye girdiğimizi, başladığımızı ilan etmişti. Yalnız, açılan usul tartışmasından sonra usul tartışması neticesini de ikinci bir “tweet”te ilan etti, ilk “tweet”i düzeltme ya da ilk “tweet”i silme gibi bir şey yok. Usul tartışmasını da takip edenler için bilgi olarak verdi, usul tartışmasının neticelendiğini ve görüşmelerin başladığını ifade etti. Problem yok, ikinizin de dediği, hepinizin dediği doğru, yani hepsi doğru Sayın Özel, bunu uzatmaya gerek yok.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Uzatmayacağım da şimdi, bu açıklamalardan sonra...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkürler.

Sayın Başkanım, Twitter hesabındaki ilk paylaşım yanlıştı, itirazlarımızdan sonra yeni bir “tweet” atıldı, “Yapılan usul tartışmasından sonra 16’ncı maddenin görüşmelerine başlandı.” dendi, o paylaşım doğrudur. Bu konuda da ben teşekkür etmişken daha bunun üzerine sanki o yanlıştır, bu doğrudur... Yapılan işlem, atılan yeni “tweet” itirazımıza uygundur. Onu ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İlk “tweet” de ikinci “tweet” de doğru, bunu uzatmaya gerek yok arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, aslında böyle bir usulümüz yok, biliyorsunuz, sayım esnasında normalde böyle konuşmalar hiç yapılmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün sayım sırasında hiç yapılmayan şeyler yapıldı.

BAŞKAN – Artık sabahın bu saatinde usulü...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pek kısa bir söz talebi var Sayın Ali Şeker’in de, onun da emeğine karşılık...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama 60’ıncı madde şu anda uygulanmaz, Sayın Özel İç Tüzük’e çok sadık kaldığı için...

BAŞKAN – Siz grup başkan vekillerine bir istisna yaptık ama madem siz ısrar ediyorsunuz, belki pek mühim bir şeydir. Ben 60’a göre Sayın Şeker’e bir söz vereyim.

Buyurun Sayın Şeker.

70.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker’in, on altı saate yaklaşan bir çalışma süresinin çok sakıncalı olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on altı saate yaklaşan bir süredir bir iş görüyoruz burada. Bir iş yeri hekimi olarak söylüyorum: İş sağlığı ve iş güvenliği açısından çok sakıncalı bir iş yapıyoruz. Uluslararası çalışma sözleşmelerine, ILO sözleşmelerine aykırı olarak çalıştırıyoruz burada. Cebrî ve mecburi çalıştırma kabul edilemez. İş kazaları ve meslek hastalıkları açısından büyük sıkıntı yaratacaktır bu. Eğer burası bir otobüs fabrikası olsaydı burada üretilen otobüse

binmezdim, o otobüs uçurumdan aşağı götürürdü içindekileri. Hiçbir fabrikada insan sekiz saatten, on saatten fazla çalıştırılmıyor. Böyle bir yasama çalışması kaliteli yasama yapamaz, kaliteli anayasa çıkaramaz. “Ona yasa” çıkarmak için “sona yasa” çıkarıyorsunuz aslında. Zaten Anayasa’yı tanımayan, ihtiyaç da duymayan ve uymayan birisine niye uğraşıyorsunuz, yasa çıkarıyorsunuz? Zaten uymayacak, hiç olmazsa 78 milyona düzgün bir anayasa yapalım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447) (Devam)

(Oyların ayrımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin gizli oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 482
Kabul : 341
Ret : 134
Çekimser : 1
Boş : 3
Geçersiz : 3

Kâtip Üye
Emre Köprülü
Tekirdağ

Kâtip Üye
Fehmi Küpçü
Bolu”

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 06.06

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 06.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu) , Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada bulunan 443 sıra sayılı Kanun Tasarısı Ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 443)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sırada yer alan 439 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 15 Ocak 2017 Pazar günü, alınan karar gereğince, saat 16.00’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum; hayırlı sabahlar diliyorum.

Kapanma Saati: 06.09

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

58'İNCİ BİRLEŞİM

14 OCAK 2017 CUMARTESİ

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 20 Aralık 2016 Salı günü ile 28 Şubat 2017 Salı günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve yine yukarıda belirtilen tarihler arasındaki Salı, Çarşamba ve Perşembe günlerindeki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarına devam etmesi,

443 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9’uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 15’inci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.12.2016 tarihli 43’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 14, 15, 16, 20, 21, 22 ve 23 Ocak 2017 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14.00’te toplanarak bu birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

14 Ocak 2017 Cumartesi günkü birleşiminde 137 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

15 Ocak 2017 Pazar günkü birleşiminde 380 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

16 Ocak 2017 Pazartesi günkü birleşiminde 88 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Ocak 2017 Salı günkü birleşiminde 35 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Ocak 2017 Çarşamba günkü birleşiminde 181 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

19 Ocak 2017 Perşembe günkü birleşiminde 248 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Ocak 2017 Cuma günkü birleşiminde 142 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Ocak 2017 Cumartesi günkü birleşiminde 392 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ocak 2017 Pazar günkü birleşiminde 192 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Ocak 2017 Pazartesi günkü birleşiminde 194 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Ocak 2017 Salı günkü birleşiminde 191 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00'te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

446 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İtzgn 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 15'inci maddelerden, ikinci bölümünün 16 ila 38'inci maddelerden oluşması,

nerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.1.2017 tarihli 49'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

58'İNCİ BİRLEŞİM

14 OCAK 2017 CUMARTESİ

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI



2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER



3 – SEÇİM



4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER



5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI



6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER



7 – SÖZLÜ SORULAR



8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 446)** Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.12.2016) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 447)** Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2017) (*)

3.- **(S. Sayısı: 443)** Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.12.2016) (**) (X)

4.- **(S. Sayısı: 439)** Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

5.- **(S. Sayısı: 440)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 340)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 250)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 302)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

12.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

13.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 390) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

16.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 361) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

23.- (S. Sayısı: 380) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Demiryolları Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

24.- **(S. Sayısı: 378)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Temini ve Yönetimine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.07.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 181)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 251)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 229)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 321)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 193)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

37.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

47.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

49.- (S. Sayısı: 339) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 338) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

61.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

62.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

63.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

64.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

65.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

66.- (S. Sayısı: 130) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

67.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

68.- (S. Sayısı: 135) Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

69.- (S. Sayısı: 263) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

70.- (S. Sayısı: 328) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

71.- (S. Sayısı: 289) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

72.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

73.- (S. Sayısı: 69) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

74.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 307)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

78.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

87.- (S. Sayısı: 38) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 40) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

90.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

91.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

92.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

93.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

94.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

95.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

96.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

97.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

98.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

99.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

100.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

101.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

102.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

103.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 84) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 89) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 90) Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 91) Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 92) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 93) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 94) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 99) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 100) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 101) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 102) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 131) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 132) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 133) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthalı ve İhracının, Transinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

198.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 320) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

295.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

306.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

307.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 397) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)'nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

313.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

316.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

317.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

318.- (S. Sayısı: 428) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/738) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 429) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ile Anlaşmaya İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/749) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 430) Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/747) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

321.- (S. Sayısı: 427) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/731) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.11.2016) (X)

322.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

323.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

324.- (S. Sayısı: 431) Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.12.2016) (X)

325.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

326.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)



